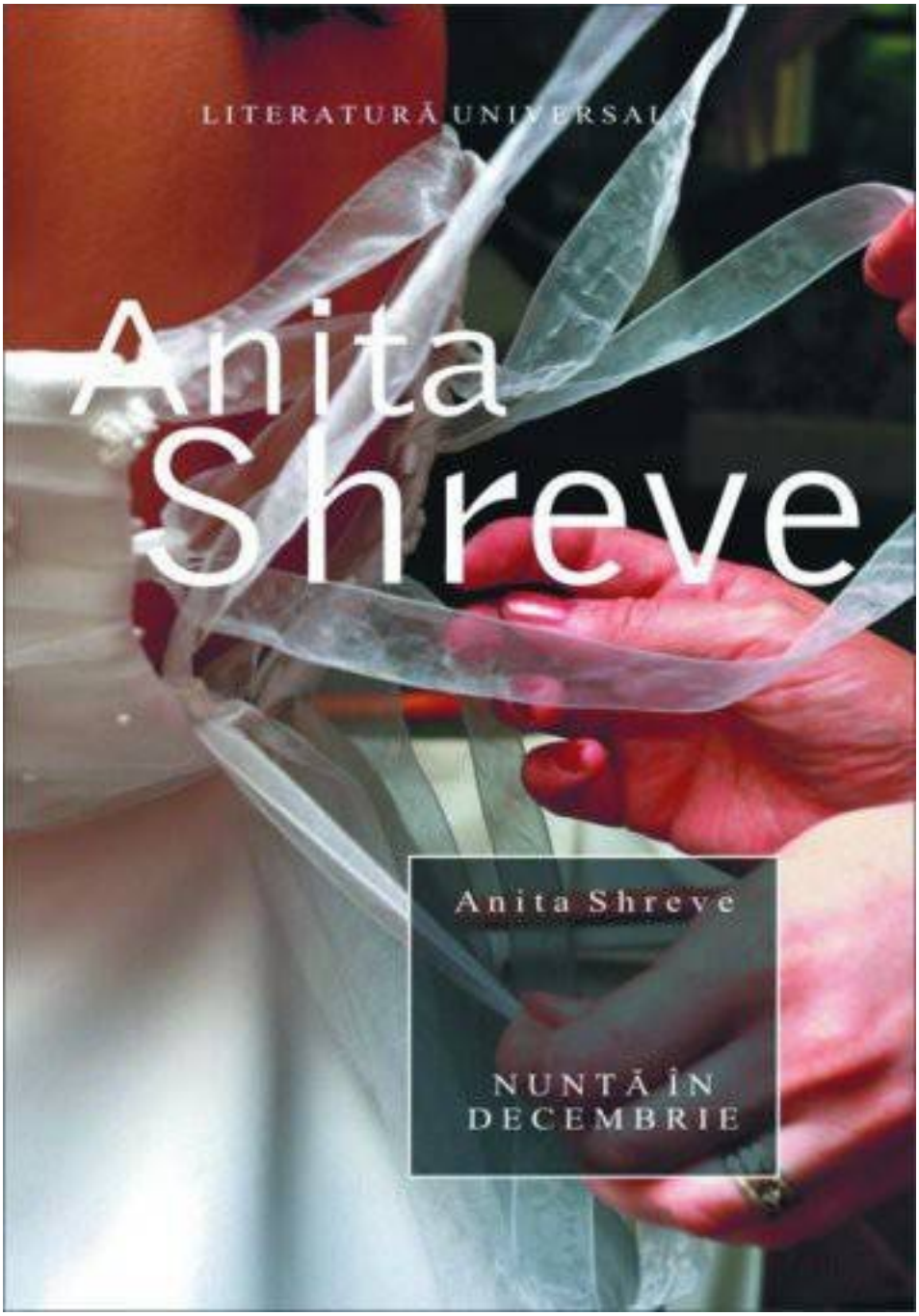
LITERATURĂ UNIVERSALĂ
Anita Shreve
Anita Shreve
NUNTĂ ÎN DECEMBRIE

Anita Shreve

Nuntă în decembrie

Traducere din limba engleză: Roxana Bârsanu

EDITURA ALLFA

Titlul original: *A Wedding in December* (2005)

Versiune ebook: v1.0, ianuarie 2017

Tatălui meu

Vineri

— Se topesc gheţarii, spuse Nora uitându-se pe fereastră, ca şi cum ar fi văzut cum se topesc gheţarii aceia la zece mii de mile către nord. Am citit dimineaţă în ziar.

Înainte de a se aşeza, Harrison observase că peisajul era dominat de pajişti înverzite, tufe de trandafiri care ieşeau din hibernare, întinzându-şi lujerii pe un gard din fier forjat şi peste o bancă, ierburi ornamentale şi pini cu coaja albă. Dincolo de suprafaţa verde, se zărea o fâşie argintie de apă, iar dincolo de ea, un lanţ de munţi, de un cenuşiu albăstrui în lumina dimineţii.

— Probabil că păsările sunt niţel confuze, zise el.

— Chiar sunt. Le văd tot timpul cum zboară către nord.

— E de rău pentru afacere?

— Nu chiar. Nimeni nu şi-a anulat rezervarea. Deşi pârtiile de schi sunt destul de afectate.

Nora plecă de lângă fereastră şi se aşeză pe scaunul din faţa acesteia. Harrison o privea în timp ce îşi aşeza picioarele unul peste altul, manşeta de la pantaloni ridicându-se peste marginea unei cizme negre din piele şi lăsând la vedere o dungă subţire de piele albă, moale. Harrison suprapuse imaginea femeii pe care o vedea acum peste amintirea fetei de şaptesprezece ani pe care a cunoscut-o cândva, o fată cu chip blând, ochi mari, migdalaţi şi mişcări graţioase. Femeia din faţa lui avea patruzeci şi patru de ani, iar chipul ei mai pierduse din blândeţea de odinioară. Şi părul era altfel. Îl purta acum tuns scurt, dat după urechi, o tunsoare care părea mai degrabă europeană decât americană.

Când s-au întâlnit în urmă cu câteva minute în capătul scărilor din holul principal, Nora stătea la biroul de la recepţie. Şi-a ridicat privirea şi l-a văzut pe Harrison şi preţ de o secundă l-a analizat aşa cum face hangiul cu un oaspete pe care nu îl cunoaşte bine. Îl strigă apoi pe nume înaintând către el, ceea ce îl făcu şi pe el să zâmbească. În

timp ce Nora îl îmbrăţişa, Harrison se simţea deopotrivă relaxat şi uşor – ca un dop de plută în voia unor ape necunoscute.

— Camera ta este confortabilă? l-a întrebat ea.

— Foarte, i-a răspuns el. Are o privelişte minunată.

— Vrei să bei ceva? Ceai? Cafea?

— Aş bea nişte cafea. Ce mai maşinărie ai aici!

— Face espresso cu foarte multă spumă, a replicat ea, ridicându-se. Este punctul de atracţie de aici. Unii oaspeţi au spus că revin aici pentru cafeaua din bibliotecă. Ei, pentru asta şi pentru liftul care duce mâncarea. Am amenajat sufrageria sus pentru ca oaspeţii să poată admira priveliştea.

De ambele părţi ale rafturilor cu cărţi se afla un rând mai îngust, iar dedesubt, nişte sertare. Lângă perete era o bancă scobită în zid, tapiţată într-un material cu dungi verzi. Ferestrele, în număr de trei şi orientate către vest, aveau geam doar în partea superioară, aşa că de pe canapeaua din piele unde stătea, Harrison nu reuşea să vadă munţii.

— De cât timp e folosită clădirea aceasta drept han? întrebă el.

— De doi ani.

— Mi-a părut rău când am auzit de soţul tău.

— Mi-ai trimis şi o carte poştală.

Harrison încuviinţă din cap, uimit că Nora îşi aducea aminte. Probabil că primise sute, chiar mii de scrisori pentru un bărbat aşa deosebit.

— A trebuit să renovez totul, adăugă Nora, într-un gest care includea întreaga clădire.

— Ai făcut o treabă foarte bună, replică el, uşor surprins de schimbarea subiectului.

Harrison urmase semnele care arătau către han, apoi urcase cu maşina până în vârful dealului. Când a ajuns în parcare, priveliştea munţilor Berkshire care se deschidea în faţa ochilor i-a făcut inima să bată mai repede ca atunci când, copil fiind, la Cinerama, camera de filmat s-a ridicat

peste un vârf de stâncă pentru a oferi o imagine a Marelui Canion sau Văii Rift sau câmpiilor îngheţate din Antarctica.

S-a îndreptat cu valizele către scările din faţă, observând tufişurile bine tăiate, gazonul greblat şi, într-un labirint care şi-a pierdut probabil din provocare, nişte garduri vii tăiate cu măiestrie. Hanul era acoperit cu ţiglă albă, iar de pe acoperiş se iţea un coş de fum uşor înclinat înainte. Ferestrele, fără niciun ornament, străluceau în soarele matinal. Ca multe alte case construite la începutul secolului, şi aceasta avea frontoane de diferite lăţimi şi verande aşezate în tot soiul de unghiuri neaşteptate. Harrison se gândea că ar fi aproape imposibil de desenat din memorie linia acoperişului.

Înăuntru, hanul avea aceeaşi atmosferă de final de secol, cu mobilă ornamentată din lemn şi ferestre de dimensiuni foarte mari. Avea şi stucaturi realizate în parte, îşi spunea Harrison, cu foarte multă vopsea albă şi fier. Oricât de mult i-ar fi plăcut casa, se gândea dacă totuşi oaspeţii tânjeau după fosta casă, cea locuită de Carl Laski.

— Acesta a fost han cu mulţi ani în urmă, i-a spus Nora. După cel de-al doilea război mondial a devenit casă particulară. Pe perete, în spatele tău, e şi o fotografie din perioada de început.

Harrison se ridică şi se apropie de perete, sprijinindu-se cu mâna de marginea canapelei. Fotografia, într-o ramă neagră de nuc, era extrem de detaliată şi clară, se puteau observa fiecare fir de iarbă şi fiecare rămurică prezentate cu genul acela de minuţiozitate pe care ochiul liber nu o poate percepe. Imaginea prezenta o clădire acoperită cu ţiglă, cu acoperişul sub formă de cupolă. Părea a fi noiembrie sau începutul lui martie, judecând după dungile subţiri de zăpadă de pe marginile grădinii. Pe malul râului se vedea un fuior de ceaţă, dar uitându-se mai atent, descoperi că de fapt era fumul de la un tren în mişcare în fundal, care abia se distingea, ca un abur, ca o umbră.

— Fotografia datează din 1912, zise Nora. A fost făcută pe un negativ din sticlă. Poţi să vezi şi o grădină de trandafiri şi o pistă de alergări.

Harrison se aşează iar pe canapea, întrebându-se dacă a mai sosit careva. Voise să ajungă primul, să o vadă pe Nora fără prezenţa celorlalţi.

— A fost han, apoi casă, apoi iarăşi han? a întrebat.

Nora zâmbi, văzând-l aşa confuz.

— Când eu şi Carl ne-am mutat aici, era deja folosită de câţiva ani buni ca şi casă particulară. Am locuit aici cincisprezece ani. După ce a murit, mi-a venit ideea de a transforma casa într-un han. Menirea ei era să fie han, chiar dacă era folosită pe post de casă.

— Câte camere sunt?

— Înainte erau douăzeci şi două.

— Cum te descurcai?

— Închisesem majoritatea camerelor. Vrei nişte cafea?

— Nu, mulţumesc. Au ajuns ceilalţi?

— Agnes a spus că ajunge pe la prânz. La fel şi Bill cu Bridget. Rob va ajunge mai târziu.

— Vine şi Rob? întrebă Harrison plăcut surprins. Nu-l văzuse pe Rob Zoar de… douăzeci şi şapte de ani. Harrison părea surprins de numărul mare, aşa că mai calculă o dată. Da, douăzeci şi şapte. E în Boston acum, nu? Cred că am citit asta pe undeva.

— Are concerte peste tot în lume. Recenziile sunt minunate.

— Am rămas uimit să aud că este pianist. Nu pomenea de asta la Kidd, nu?

— Cred că a încercat să reziste ispitei.

— Se pare că nunta asta a venit cam repede, adăugă el.

— Cu siguranţă.

Prea repede pentru ca soţia lui Harrison, Evelyn, să îşi schimbe agenda. Bill i-a trimis lui Harrison un mail spunând că el şi Bridget se căsătoresc la han şi că îi invita pe el şi pe Evelyn. Harrison şi Bill păstraseră legătura o vreme (au mers împreună cu familiile la schi de două ori), dar Harrison habar nu avea că Bill şi Bridget erau împreună.

— Bridget e bolnavă, a spus Nora. De aceea Bill vrea să facă nunta acum.

— Cât de bolnavă? întrebă Harrison.

— Foarte, răspunse Nora, cu o expresie serioasă. Ţi-i aduci aminte împreună?

— La şcoală? Evident. Bill era un jucător musculos, vânjos, care trimitea mai tot timpul mingea dincolo de gard. Bridget, o fată serioasă, drăguţă în genul acela dolofan. În altă epocă ar fi fost o frumuseţe. Cei doi obişnuiau să traverseze campusul atât de strâns îmbrăţişaţi de parcă ar fi fost un singur corp. Harrison şi-a amintit cât de dezamăgit a fost când a auzit că fiecare se căsătorise cu altcineva.

— Cum au reluat legătura? a întrebat.

— La întâlnirea de douăzeci şi cinci de ani. Ai fost vreodată la vreuna din întâlnirile astea?

A negat din cap. Îşi spuse că nu s-a dus de dragul lui Evelyn. Ea era canadiancă, nu ar fi cunoscut pe nimeni, iar călătoria ar fi consumat mult prea multe din preţioasele ei zile. Dar Harrison nu avea o explicaţie satisfăcătoare de ce nu s-a dus singur. Presupunea că cel mai simplu răspuns era că nu voise. Imaginea invitaţiilor îi producea o anxietate pe care nu era dispus să o exploreze. Chiar şi această întâlnire intimă – nunta aceasta grăbită – îl făcuse să ezite.

— Dar tu? a întrebat el.

Nora a dat şi ea negativ din cap, iar Harrison nu fu deloc surprins. Nu şi-l putea imagina pe Carl Laski la o întâlnire la Kidd.

— I-ai mai văzut pe ceilalţi? întrebă Nora. De la terminarea şcolii, adică?

— Da, pe Bill, răspunse el. Cu Jerry m-am întâlnit în New York cam acum cinci ani. Am băut ceva împreună.

— Vine împreună cu soţia lui, Julie, spuse Nora. Cum a fost când te-ai întâlnit cu Jerry?

— Păi, în mare, a ţinut să aflu cât de împlinit este, zise Harrison, apoi ridică din umeri, pentru a şterge impresia lăsată de comentariul răutăcios.

— Stai până duminică? întrebă Nora.

— Cred că da.

Harrison luase avionul de la Toronto la Hartford, unde a închiriat o maşină până la Massachusetts Turnpike, de unde

a luat-o către vest. În timp ce conducea, şi-a dat seama că nu mersese niciodată în Massachusetts, în vest. Când vizita New England înainte, mereu se ducea la Boston şi apoi imediat înapoi la Kidd, în Maine. Niciodată pe uscat. Evident, ştia de munţii Berkshire. Tanglewood, locaţia de vară a Orchestrei simfonice din Boston, era celebră în întreaga lume. Edith Wharton îşi petrecea verile în Lenox. Melville a scris Moby Dick în Pittsfield.

— Sunt câteva trasee bune de plimbare, spuse Nora, arătând către ferestre. Vremea e extraordinară.

— Este la fel de ciudat şi în Toronto. Foarte cald.

— Fiecare zi mai frumoasă decât alta, zise ea. Cred că natura îşi bate joc de noi.

— Cum aşa?

— 11 septembrie.

Harrison a încuviinţat din cap încetişor.

— Toată nebunia. Toată durerea. Apoi Nora făcu o pauză. Oamenii se opresc unii pe alţii pe stradă şi se întreabă: *Îţi dai seama? Nu-i aşa că e îngrozitor? Bucură-te de viaţă cât mai poţi.*

— Se spune că temperaturile de acum au doborât toate recordurile.

— Cred că azi vor fi 22°C.

— Cu siguranţă e un record pentru prima săptămână din decembrie.

— Mă întreb dacă ideea este că păcatele oamenilor, mai crunte decât puterea de imaginaţie a oricui, nu sunt nimic în faţa seninătăţii Naturii, zis Nora.

— Natura ca fiinţă supremă? întrebă Harrison, uimit.

— Ca entitate, cred.

— Atunci e o entitate îngrozitoare.

— Nu şi azi.

— Nu, nu azi, recunoscu Harrison.

— Sau trebuie să ni se amintească un motiv pentru care să ne dorim să trăim? Să trăim fiecare zi ca şi cum ar fi ultima?

— Natura să fie capabilă de milă? întrebă Harrison. Îmi place asta.

Nora a râs, după care s-a întins în faţă, atingându-l uşor pe un genunchi.

— Ia uită-te la noi, zise ea. Suntem atât de sofisticaţi. Făceam asta tot timpul în ora domnului Mitchell, nu-i aşa?

— Da, răspunse el, bucuros că îşi aminteşte, şi mai încântat încă de atingerea ei bruscă.

— Îmi pare tare bine că te văd, spuse ea, părând cu adevărat încântată.

— Unde erai când s-a întâmplat? întrebă el.

— Aici. La bucătărie. Am deschis televizorul înainte ca al doilea avion să lovească. Judy, asistenta mea – o vei cunoaşte şi tu – a venit şi mi-a spus. Tu?

— Eram la Toronto, zise el. Luam micul dejun. Tocmai îmi beam cafeaua şi citeam ziarul. La televizor, vocea prezentatorului a căpătat o tonalitate înaltă, iar eu mi-am ridicat privirea la timp cât să văd cum un avion lovea al doilea turn.

Imaginile acelei zile au fost reluate de nenumărate ori, televiziunile din Canada fiind mai dispuse să prezinte imaginile acelea de neînţeles decât televiziunile din America.

— Ţi-a fost teamă? a întrebat el.

— Aici? Nu, nu chiar. Supărată da. Foarte supărată. Dar nu speriată. M-am gândit imediat la Carl. M-am bucurat că nu mai trăia ca să vadă asta.

Nora începu să tragă o bucată de piele de pe arătător. Se opri brusc şi îşi puse mâinile în poală cu un gest hotărât. De dincolo de uşile închise ale bibliotecii, Harrison auzea zgomotul unui aspirator.

— Se spune că este moartea literaturii, zise ea.

— Cred că e puţin prea radical, replică el, schimbându-şi poziţia de pe canapea. În zilele care au urmat tragediei, a fost deranjat de astfel de observaţii dramatice. Am admirat foarte mult munca soţului tău, a adăugat, simţindu-se vinovat că nu a menţionat asta mai devreme.

— A fost un om extraordinar, a zis Nora. Un poet şi un om extraordinar.

— Da.

— Eu eram companionul lui de nădejde, spune Nora, surprinzându-l pe Harrison cu cuvântul arhaic. Niciodată n-am ştiut ce înseamnă asta cu adevărat. Companion. Nădejde.

— Pot să te ajut să cauţi ce înseamnă, se oferi el.

— Aş fi putut s-o fac şi singură. Presupun că am un dicţionar pe undeva… adăugă ea, uitându-se fix la cotoarele cărţilor aliniate pe rafturi.

Pentru Harrison, faptul că lucrările lui Carl Laski erau atât de bune se datora naturii lor oblice, modului în care subiectul unei poezii era o chestiune de inspiraţie de moment: un titlu de ziar zărit pe masă la micul dejun în vreme ce o femeie îi spune soţului ei că are un iubit sau un bărbat care se ceartă cu soţia la telefon într-o sală de aşteptare din aeroport în vreme ce lângă ei stă deoparte un copil, singur, cu o valijoară roşie, strălucitoare. Mai târziu, amintirea acestui copil cu valiza lui roşie îl va copleşi total pe bărbatul întors în camera sa de hotel.

Evident că Harrison ştia de reputaţia lui Laski. Poetul câştigase numeroase premii internaţionale, primise numeroase distincţii, era, atunci când a murit, profesor emerit la colegiul St. Martin, în cadrul căruia înfiinţase celebra Şcoală de scriitori de la St. Martin şi de unde a trimis în lume un număr impresionant de poeţi. Harrison citise că Laski considera talentul poetic drept cea mai înaltă chemare a omului şi, prin urmare, merita să îi sacrifice căsniciile fericite şi sănătatea, ca să nu mai spunem nimic de o stare financiară stabilă. În mare parte datorită eforturilor sale, poezia cunoştea o perioadă de renaştere în momentul în care a murit, deşi o renaştere destul de timidă, care abia dacă a lăsat urme în conştiinţa Americii de Nord. Harrison credea că nicio persoană de patruzeci de ani nu ar fi putut numi vreun poet în viaţă. Niciun om din o sută nu ar fi ştiut să spună cine a fost Carl Laski.

Harrison citise şi biografia scrisă de Roscoff, carte care se dorea a fi literară, dar care nu manifesta niciun interes faţă de munca poetului. Roscoff părea mai degrabă concentrat asupra aspectelor nefericite din viaţa lui Laski: tatăl lui

violent, problema sa timpurie cu alcoolul, aventurile aproape obsesive din perioada când era profesor la Universitatea New York, primul mariaj, care a fost un dezastru, pierderea fiilor într-o luptă înverşunată de obţinere a custodiei şi apoi exilul auto impus (şi oarecum mizantrop) la colegiul St Martin din vestul statului Massachusetts.

— Soţul tău trebuia să primească Premiul Nobel, spuse Harrison.

Nora râse.

— Cred că dacă ar fi aici, ar fi de acord cu tine.

— A suportat greu faptul că era trecut cu vederea an după an?

— De fiecare dată când se acorda vreun premiu, era un adevărat eveniment. Adică avea forţa unui cataclism seismic. Auzea ştirea la radio, o citea în ziar sau îl suna cineva şi îl anunţa, iar chipul lui, pentru câteva momente, se înfunda şi mai tare, chiar şi atunci când îl lăuda pe câştigător sau citea altă pagină de ziar. Singura dată când nu a luat problema foarte personal a fost când a câştigat Seamus Heaney. Îl iubea pe Seamus.

Harrison lăsă jos cana din mână. Laski era cu treizeci de ani mai mare decât Nora. Cei doi s-au întâlnit când Nora avea 19 ani, iar Laski patruzeci şi nouă.

— Au fost vreodată probleme între voi cu diferenţa de vârstă? întrebă el.

— Doar că avea să moară înaintea mea.

Harrison simţi în ton o notă de amărăciune sau durere.

— Ştiam tot timpul că avea să se întâmple, a spus ea.

Harrison încuviinţă.

— Dar nu ştiam că va fi atât de îngrozitor. Într-o noapte, când durerile deveniseră insuportabile, Carl mi-a spus: „E atât de uşor”. Eu am crezut că se referă la durere, că ar fi dispărut. Dar el se referea la moarte. La faptul că găsise un mod uşor de a muri.

Laski îşi umpluse cada cu apă, după care a băgat uscătorul de păr în priză şi apoi l-a lăsat să pice în cadă. Harrison nici nu îşi putea imagina aşa ceva. Îşi aducea

aminte perfect unde se afla atunci când a aflat îngrozitoarea veste. Un redactor cu care lucrase Harrison a venit la masa la care stătea în restaurantul New York City, s-a aplecat şi i-a şoptit la ureche: Ai auzit?

— Un final îngrozitor pentru o viaţă extraordinară, a spus Harrison.

Nora tăcea.

— Curajul pe care l-a avut… continuă el.

— Carl l-ar fi numit laşitate.

— Avea cancer la gât?

— Spunea tot timpul că nu poate descrie durerea. Nici chiar cu talentul pe care îl avea. Spunea că durerea era mai presus de cuvinte.

— Este greu pentru cineva sănătos să îşi imagineze o astfel de durere.

— Dar spunea tot timpul că ceea ce era oribil era faptul că ştia că va muri.

Harrison încuviinţă. Nu se putea gândi la multe lucruri care să fie mai îngrozitoare decât acela de a şti când vei muri, pentru că i se părea că toate zilele dintre acum şi atunci ar fi maculate, otrăvite de conştiinţa amară a acestui fapt.

— Într-un final, el a fost cel care a ales când să plece, spuse.

Nora stătea acum în picioare, întinzând tivul bluzei peste abdomenul plat. Avea corpul unei femei care nu a născut niciodată, iar Harrison se gândi în treacăt la corpul soţiei sale: vânjos şi elongat datorită înotului, dar totuşi cu o curbă abia perceptibilă pe abdomen, pe care adora să o atingă.

— Hai să mergem afară, sugeră Nora, deschizând uşile duble.

Harrison se aştepta la un val de răcoare, dar aerul care invadă încăperea din veranda mică din faţa bibliotecii era călduţ.

— Presupun că tu şi Agnes aţi rămas prietene, spuse el în timp ce se ridica de pe canapea.

— Da. Nu prea ne vedem, dar ne scriem. E mai de modă veche, draga noastră Agnes. A rămas la Kidd. Predă acolo.

Harrison îşi aminti corpul îndesat al lui Agnes, firea ei visătoare, pasiunea pentru istorie.

— Şi-a cumpărat un calculator când cei de la şcoală au obligat-o, a continuat Nora. Îl ţine ascuns sub pat şi îl foloseşte doar atunci când trebuie să scrie mediile.

Harrison zâmbi.

— Vor veni la nuntă şi mama şi sora lui Bridget. Familia lui Bill nu vine. Sunt supăraţi pentru că… pentru că şi-a părăsit soţia şi fiica pentru Bridget. Fiul ei vine cu un prieten care să îi ţină companie. Au cincisprezece ani. Va fi o nuntă mică. Mai mult o masă decât o nuntă, deşi Bill a acordat mare atenţie detaliilor. L-am ajutat la meniu şi la aranjamentele florale. Vrea să fie… perfect. Pentru Bridget.

— De ce boală suferă? întrebă Harrison.

— Cancer la sân.

Harrison îşi opri respiraţia. Mama unui băiat de cincisprezece ani. Nici nu voia să se gândească mai departe. Îşi duse palma streaşină peste ochi.

— Ce-i acolo? întrebă.

— E vârful unui roller coaster, răspunse Nora veselă. Vara, cu un binoclu, poţi vedea lumea din maşinuţe. Poţi să-i vezi cum urcă încet către vârf şi apoi se prăvălesc în jos dincolo de copaci. Apoi, ca prin minune, vezi cum apar iar. Par că se învârt în aer.

— Mă crezi sau nu, dar nu m-am dat niciodată într-un roller coaster, a mărturisit Harrison. Cea mai apropiata experienţă a fost atunci când mama mă ducea la Cinerama, pe când eram copil.

— Nu cred că am mers vreodată la Cinerama.

— Era primul loc unde rulau filmele de pe marele ecran. Aveai impresia că te afli chiar în film, într-o maşinuţă dintr-un roller coaster sau urcând un munte. Scopul era de a ţi da aceleaşi emoţii şi senzaţii ca cele din film.

— Acum nu mai pot să mă dau într-un roller coaster. Carl încă mai putea. Născocea tot felul de scuze pentru a se duce. Împrumuta chiar şi copii dacă era nevoie. Nora se

uită la ceas, iar Harrison se gândi la noţiunea de a avea copii. Spune-mi despre tine, continuă ea.

— Nu sunt prea multe de spus.

— Eşti căsătorit.

— Da. Locuiesc la Toronto împreună cu soţia mea şi cu cei doi băieţi, Charlie şi Tom. Evelyn, soţia mea este avocat imobiliar.

— Cum ai ajuns la Toronto?

— Evelyn este de acolo.

— Lucrezi în domeniul editorial?

— Da.

Nora se legăna în scaun.

— Povesteşte-mi de soţia ta.

— De Evelyn? Păi… este canadiancă din partea franceză. E înaltă, are părul tuns scurt şi blond. Cred că de fapt părul ei ar trebui să fie cărunt acum, dar nu lasă pe nimeni să observe asta. Este o mamă foarte bună.

În momentul acela, lui Harrison îi trecu prin faţa ochilor imaginea lui Evelyn şi a băieţilor, acasă. Vedea interiorul casei, mai ales bucătăria mică, încărcată. Un amestec de lenjerie, printre care şi tricourile sclipitoare de hockey ale băieţilor, era împrăştiat pe jos din locul unde erau îngrămădite maşina de spălat şi uscătorul. Putea vedea masa cu micul dejun, cutiile de cereale americane care le plăceau băieţilor, un pliculeţ de ceai rulat şi întărit pe o farfuriuţă. Evelyn e în halatul din caşmir roz pe care i l-a făcut cadou Harrison de ziua ei, cu părul în toate părţile, de la somn. În fundal se aude monoton un televizor cu programul de ştiri. Şi în timp ce revedea această scenă, Harrison şi-a dat seama că nu voia să fie acolo. Împreună cu această epifanie retrăia senzaţia de pustiu pe care o cunoştea foarte bine, un vid care îl invada de fiecare dată când se afla singur într-un loc străin – o senzaţie de plutire, un sentiment că nu este legat de diversele treburi casnice, de meciurile de hockey, de angajamente.

— Fiul meu cel mare, Charlie, care are unsprezece ani, seamănă cu Evelyn, dar are firea mea, spuse Harrison, iar Tom, care are nouă ani, seamănă leit cu mine, dar are firea

lui Evelyn. Apoi făcu o pauză. Uneori este destul de confuz, adăugă el zâmbind.

— Şi cum e firea ei? întrebă Nora.

— A lui Evelyn?

— Da.

— A, presupun că unii ar zice că tinde să fie oarecum mai dramatică decât a mea, a răspuns Harrison.

— Adică tu eşti…

— Mai calm, completă el.

— Da, îmi dau seama, spuse Nora, înclinându-şi capul.

De obicei, atunci când Harrison călătorea, Evelyn îi părea mai aproape cu cât el pleca mai departe, fizic vorbind. Atunci când nu erau împreună, avea tendinţa de a se gândi la ea cu mai multă tandreţe decât atunci când era alături de ea şi se întreba dacă şi ea simte la fel. Uneori credea că a dezamăgit-o în căsnicie sau, mai degrabă, că mariajul, cu promisiunea sa de iubire constantă şi intimitate fizică, i-a dezamăgit pe amândoi. În momentele ei cele mai dramatice, şi, paradoxal, cele mai romantice, Evelyn îşi reproşa că nu l-a iubit pe Harrison suficient demult. Nu o putea convinge de contrariul fără să recunoască faptul că nu mai era nicio speranţă. Împreună, aveau grijă de băieţi, mergeau la serviciu, şi alcătuiseră, credea el, o familie frumoasă. Şi din când în când, aveau momente de bucurie pură, ca atunci când vreunul dintre băieţi spunea ceva înţelept la cină, iar Harrison se uita complice la Evelyn sau ca atunci când, întinşi fiind în pat, după ce făcuseră dragoste în semiobscuritatea iertătoare a unei dimineţi de duminică, lăsând în spate o altă săptămână agitată, Evelyn îşi punea capul pe pieptul lui, iar el îi lua în braţe umerii şi o stare de mulţumire îi învăluia pe amândoi înainte de a adormi la loc.

— Spune-mi o poveste, zise Nora.

Harrison râse.

— Tot timpul îmi cereai să-ţi spun o poveste.

— Aşa e.

Harrison îşi goli mintea de tot. Se aşează într-un şezlong în faţa ei, lăsând să treacă câteva secunde.

— Stăteam odată în Le Concorde, în Quebec. Fereastra mea dădea spre Frontenac, pe Grande Allée. Între Frontenac şi hotelul meu erau vreo doisprezece acoperişuri, de toate formele şi dimensiunile. Şi pe unul dintre acoperişurile astea erau patru adolescenţi. Aveau mături în mână şi la început am crezut că fuseseră trimişi pe acoperiş să măture zăpada. Dar imediat mi-am dat seama că voiau să facă un patinoar de hockey. Ideea era îngrozitoare, pentru că nu existau bare de siguranţă, iar dacă unul dintre băieţi l-ar fi împins pe altul, sau dacă pur şi simplu unul dintre ei s-ar fi dezechilibrat, ar fi căzut imediat de pe acoperiş şi probabil că ar fi murit. Clădirea avea cel puţin şapte etaje.

Nora şi-a ridicat capul, aşteptând mai mult.

— Nu-mi puteam lua ochii de la ei, continuă Harrison. Şi totuşi, în mod ciudat, nu am făcut nimic. Nu ştiam cum se cheamă clădirea şi mă gândeam că dacă ies pe stradă, nu mi-aş da seama care este acoperişul cu pricina. Aşa că nu am făcut nimic.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

Nora îşi îndreptă spatele şi îşi sprijini bărbia de dosul palmei.

— Altceva?

Harrison se gândi câteva clipe.

— Înainte de a veni aici, spuse, m-am uitat la soţia mea în timp ce se îmbrăca să plece la serviciu. Şi-a pus două şosete diferite. Una lungă şi una scurtă. Nici nu se epilase pe picioare.

— Ce-ai simţit?

— O senzaţie uşoară de repulsie, recunoscu el. Oricum, îmi iubesc soţia.

— Vezi tu, a spus Nora, nu ai inclus şi chestiile astea. Ai tăiat din fapte. Ai fi omis detaliile acestea dacă ţi s-ar cere o descriere a ta. Şi astfel aş avea o altă imagine despre tine.

— Cum aşa?

— Acum ştiu că eşti dispus să dezvălui mici secrete. Ai putea părea genul de laş potolit. Probabil că nu îţi place să te implici prea mult. Eşti capabil să simţi o uşoară repulsie faţă de cineva pe care-l iubeşti.

— Nu ştiai deja lucrurile acestea?

— Eram copii pe atunci, spuse Nora. Acum suntem cu totul alţii.

Oare aşa să fie? se întrebă Harrison.

— Ce-i acolo? întrebă el, arătând cu degetul. Firul acela de fum nu îmi inspiră încredere.

— E o fabrică de pungi de hârtie. Ei spun că e perfect sigură, dar eu nu cred.

— O adevărată pădure, zise el.

— Te induce în eroare. De aici se văd doar vârfurile copacilor. Dedesubt sunt case, drumuri, linii de electricitate, chiar şi un McDonald’s.

— Vai de mine, spuse Harrison, prefăcându-se speriat.

— Da. Dar în spatele hanului chiar se întinde o pădure. Pe deal.

Harrison şi-a întins gâtul, dar acoperişul nu lăsa să se vadă pădurea din spatele hanului.

— Afacerea cu hanul merge? întrebă el.

— Surprinzător de bine. Merge aşa cum am sperat. Evident, probleme apar tot timpul, iar reclamaţiile cele mai frecvente sunt pentru că toaletele sunt prea joase.

— N-am observat.

— Dar mulţi dintre oaspeţii noştri au revenit şi au spus şi prietenilor despre hanul nostru. Anul acesta toate locurile sunt ocupate până la sfârşitul lui februarie.

— Foarte bine.

— Intenţia mea nu era să concurez cu careva. Nu mi-a trecut aşa ceva prin minte. Pur şi simplu voiam ceva de care să mă ocup eu. Dar concurez cu un întreg lanţ de pensiuni din munţi.

— Cine sunt clienţii tăi?

— Majoritatea vin de la Boston şi New York, oameni care încearcă să se refugieze undeva în afara oraşului. Ei spun că vin aici pentru farmecul locului, un fel de farmec à la

New England care mie mi se pare artificial. Prin urmare nu le ofer aşa ceva, în afară de scaunele astea L.L. Bean pe care stăm acum. Sau vin aici cu ideea de a fi toţi împreună, ca o familie, idee care se destramă pe măsură ce weekendul se apropie de sfârşit.

— Pari uşor cinică, spuse el.

— Oamenii vin aici de fapt pentru perspectiva de a se bucura de mâncare, de sex şi de bunuri materiale, nu neapărat în această ordine. Magazinele sunt la o distanţă de doar zece minute.

— Sub copacii aceia.

Nora încuviinţă.

— Mi-e cald aici, spuse Harrison surprins.

— Scoate-ţi puloverul.

— Aşa o să fac. Dacă am fi primitivi, chestia asta ne-ar speria, nu? Vremea asta ciudată.

— O prezentare a hanului meu a apărut anul trecut în revista New York Magazine, spune Nora, lăsându-se pe spate. Articolul spunea că poţi sta pe verandă chiar şi în decembrie. Adică să stai pe verandă în geacă, dar anul acesta poţi sta în cămaşă. Soarele încălzeşte ţigla.

— Gazonul e încă verde, spuse el.

— În perioada aceasta a anului, pământul e în mod normal acoperit de zăpadă. Bărbaţii care nu s-au mai urcat pe o sanie de ani întregi se dau în spectacol în faţa soţiilor şi a copiilor înainte să-i lase genunchii. Trase o privire la ceas. Trebuie să plec, spuse, ridicându-se. Am repetiţie pentru prânz. Mai e o nuntă mâine. Agnes şi Rob ar trebui să ajungă pe la unu. Vom avea o sală privată pentru cina din seara aceasta. Şi, evident, una pentru mâine seară.

— Aşa se obişnuieşte? întrebă Harrison. Mai multe nunţi într-un weekend?

— A, da, spuse Nora. Uneori aveam şi patru într-un singur weekend, şi toate cu repetiţii pentru masă. Şmecheria este să nu le laşi pe mirese să se întâlnească. Fiecare vrea să creadă că este unică.

— Nu toţi vrem asta?

Nora zâmbi.

— M-am gândit să merg la o plimbare, spuse el, ridicându-se. Am luat micul dejun în drum spre han.

— Bine. Rămâne cum am discutat.

— Da.

Nora făcu un pas, apoi se întoarse către el.

— Presupun că cineva va aduce vorba de Stephen, zise.

Ca întotdeauna, numele produse asupra lui Harrison o senzaţie de disconfort, însoţită de o urmă de ruşine. Nu scotea niciun cuvânt, aşteptând.

— M-am gândit mult la el, adăugă Nora.

Harrison continua să tacă.

— Îţi aminteşti înmormântarea?

— Evident, răspunse el încet.

— Durerea, văzută atât de aproape, este de nesuportat. Era mult mai rău decât în cazul nostru. Mult mai intensă. M-a făcut să-mi dau seama cât de superficial l-am iubit.

— Poate, spuse Harrison, deşi în momentele acelea, dragostea pentru prietenul său era destul de intensă.

— Noi doi n-am mai vorbit din seara cu petrecerea, zise Nora.

— Aşa e.

Nora se uită fix la el câteva clipe, iar el se simţi analizat.

— Mă gândesc dacă nu a fost totuşi o greşeală că am acceptat să facă nunta aici, spuse ea. Faptul că ai venit aici este ca şi cum ai lua un băţ cu care loveşti un ochi de apă curată şi apoi priveşti cum se ridică noroiul.

— Apa era chiar aşa curată înainte de a veni eu? întrebă el.

— Da, răspunse Nora. Da, cred că era.

Apoi se întoarse, iar Harrison privi cum se îndepărtează pe aleea pietruită care înconjura hanul. Mergea repede, cu capul în jos, deşi probabil şi-a dat seama că el o privea. Şi în acel moment, şi-a adus aminte brusc de Nora aşa cum era când a văzut-o mergând pe o străduţă din Maine. Întotdeauna îşi amintea unde şi când se întâlnise cu Nora, dar de ani de zile nu mai fusese în stare să vadă ca acum. Claritatea imaginii îi tăie respiraţia şi se gândi, în timp ce îşi lua puloverul de pe scaun, că alte asemenea imagini clare i-

ar putea avea protagonişti pe ei în timpul weekend-ului care începea. Preţ de câteva minute, rămase cu mâinile în şold, îmbărbătându-se, admirând priveliştea spectaculoasă.

În ultima vreme, Agnes scria despre explozia de la Halifax. A auzit prima dată despre explozie la începutul verii trecute, în timpul unei vacanţe scurte în Nova Scoţia, o călătorie organizată de staţia de radio publică locală în colaborare cu departamentul de istorie de la Liceul Kidd. Pe atunci, Halifax părea o idee bună la începutul lui iunie, dar, cum se întâmplă de obicei în excursii, a fost destul de neplăcut: o stare neaşteptată de plictiseală înrăutăţită de vremea proastă, de o ploaie fără sfârşit care i-a răcit atât de tare mâinile şi picioarele, încât a trebuit să şi le încălzească în fiecare seară cu uscătorul de păr din camera de hotel. Fuseseră programate diverse activităţi – vizite la ţară şi la muzee – dar Agnes se simţea cel mai bine pe cont propriu. Dimineaţa îşi făcea porţia de mers de opt kilometri, făcea duş, lua micul dejun, şi dacă nu avea nimic în plan pentru ziua respectivă, hoinărea pur şi simplu pe străzi, bucurându-se de libertatea temporară din afara rutinei vieţii de la Kidd.

În timpul uneia dintre plimbările sale, s-a oprit la o librărie care prezenta în vitrină exemplarul unei cărţi intitulate „O lumină mai puternică decât soarele: explozia de la Halifax”. Intrigată, Agnes a intrat în librărie, a găsit cartea şi a răsfoit-o puţin, uitându-se cu atenţie la fotografiile care prezentau oraşul imediat după explozie. Îşi amintea mai ales fotografia unui copil pe marginea unui pat de spital, cu ochii bandajaţi, cu părul tuns scurt, aşa cum mama lui Agnes o tundea în copilărie: un fel de castron, iar restul părului strâns cu un elastic, adus într-o parte. Mai erau şi alte fotografii cu clădiri de lemn care implodaseră graţios şi kilometri întregi de pământ distrus, ca şi cum oraşul ar fi fost Londra sau Dresda în urma vreunui război din viitor.

Agnes a cumpărat cartea, a băgat-o în rucsac, apoi s-a dus într-o cafenea unde a comandat un cappuccino. Stătea la masă, fără a băga în seamă ceilalţi clienţi, citind cum în dimineaţa zilei de 6 decembrie 1917, o navă care transporta muniţie, Imo, din Belgia, s-a ciocnit în portul Halifax de o navă franceză, Mont Blanc, care transporta

acid picric şi dinamită pentru războiul din Europa. Coliziunea, care s-a petrecut puţin după opt jumătate dimineaţa, a produs destulă agitaţie în oraşul canadian, iar incendiul rezultat i-a strâns la ferestre pe locuitorii din Halifax pentru a admira spectacolul. Curiozitatea şi un soi de frumuseţe ciudată a spectacolului i-a determinat să uite de micul dejun, de masa de călcat şi de şcoală. Deşi Canada era şi ea implicată în război, în Halifax nu avuseseră loc niciun fel de acţiuni. Era, în schimb, oraşul care alimenta Europa cu material şi oameni. Prin urmare, un incendiu în port reprezenta o oarecare agitaţie în ceea ce promitea a fi o zi lipsită de orice fel de evenimente.

Când a explodat Mont Blanc, la 09:05, ferestrele caselor de lângă port s-au spart în bucăţi, aruncând ace de sticlă în ochii şi feţele celor care priveau incendiul, înainte de sfârşitul zilei, au murit două sute de oameni, alţi nouă sute au fost răniţi şi o sută nouăzeci şi nouă, dintre care mulţi copii, au fost orbiţi.

Unul dintre motivele pentru care Agnes a început să scrie despre explozia de la Halifax era că ea însăşi începea să aibă oarece probleme oculare – nişte cerculeţe lichide ciudate la periferia corneei care se ridicau ca bulele de ulei într-un cilindru. De câteva săptămâni se tot gândea să meargă la un oftalmolog. Evident, vederea era foarte importantă pentru ea. Nu putea să-şi facă meseria dacă nu vedea. De şaptesprezece ani, preda istoria şi antrena echipa de fete la hockey pe iarbă de la liceul Kidd, colegiu pregătitor din nord-estul statului Maine, şcoală pe care şi ea o absolvise.

Lui Agnes îi plăcea în mod deosebit istoria liceului, înfiinţat în 1921 de producătorul de materiale textile James Kidd, care cumpărase câteva dintre casele de vară mai mari de la periferia sătucului Fenton, Maine, pe care visa să le transforme într-o şcoală cu cămin pentru elevii excepţionali, printre care se număra, evident, şi fiul său. Cumpărând fără mare agitaţie majoritatea „căsuţelor” cu douăzeci de camere de la cei care veneau pe coastă doar

vara, din generaţie în generaţie (dar care considerau că e tot mai greu să întreţină casele fără hoarda de servitori pe care îi foloseau părinţii lor), Kidd a dat dispoziţii ca aceste case acum goale să fie izolate şi transformate în săli de clasă sau dormitoare. Casele acestea vechi se pretau foarte bine la funcţia de dormitoare, cu coridoarele lungi şi dormitoarele multe şi mici, iar Agnes încă se mai întreba uneori cum reuşeşte şcoala aceasta să aibă în continuare aerul de tabără de vară. La Kidd nu erau nici turnuri gotice şi nici pajişti întinse. Clădirile bătute de vreme nu erau mai mari de două sau trei etaje. Maşinile aveau accesul interzis în campus, deşi studenţii veneau cu ele chiar şi aşa, negociind cu localnicii care le cedau astfel locurile lor de parcare închiriate înainte de a începe anul şcolar.

Agnes venise profesor la Kidd, unde fusese şi ea elevă, la începutul anilor ’80, după ce a petrecut cinci ani predând la şcoli publice care nu i se potriveau deloc. Era ceea ce locuitorii din Halifax ar fi numit în 1917 o fată bătrână. Un cuvânt odios, pe care Agnes ezita să îl pronunţe chiar şi în gând, nu doar din cauza naturii sale învechite şi jignitoare, dar şi pentru că sugera o femeie rece, de vârstă incertă, în timp ce Agnes, în afara problemei acesteia noi cu ochii, se bucura de o sănătate excelentă, de o condiţie fizică foarte bună şi avea o vârstă cât de poate de exactă, adică patruzeci şi patru.

Când Agnes se gândea la explozia de la Halifax, îşi imagina un bărbat pe nume Innes Finch, un tânăr chirurg de la Colegiul Medical din Maine la Bowdoin, sosind la Halifax în după amiaza zilei de 5 decembrie. Până acum, Agnes scrisese:

> Innes locuia în zona Richmond a oraşului de unde vedea cum apune soarele în spatele unui nor de măslini. Lumina se întindea de-a lungul drumului către el, luminând mai întâi o casă din lemn într-un colţ mai îndepărtat, apoi o căruţă trasă de o pereche de cai rasa Clydesdale şi, în

sfârşit, o femeie care se chinuia cu un căruţ de bebeluş pe trotuarul sfărâmat. Strălucirea străzii umede îl făcea pe Innes să se încrunte. Lăsă jos valiza de carton – deformată de călătoria cu feribotul şi pătată de ceva ce semăna cu vaselina – şi acoperi soarele cu mâna. Avea o sensibilitate aparte la strălucire şi culoare. Femeia cu căruciorul se uită în sus. Un bărbat în uniformă de marinar, care probabil că a fost martor la numeroase fenomene vizuale pe mările pe care a navigat, se întoarse şi privi în spate. Printr-o fereastră de lângă Innes, se vedea un butuc în foc, iar formele grilajului formau modele dreptunghiulare pe un perete vopsit roz.

Lumina clară nu era deloc de rău augur, se gândi Innes, ridicând valiza pătată. Formele acestea nu erau decât fapte fizice – de luminozitate şi unghiuri, de lungimi de undă şi raze.

Agnes nu ştia sigur dacă în momentul acel locuia vreun Innes Finch în Halifax. Probabilitatea era destul de mare să nu fi locuit, deşi ea credea că e posibil. Lucruri şi mai uluitoare s-au petrecut. Poate că exista doar un Ian Finch sau un Innes Findlay. Dar Innes al lui Agnes era acum atât de real pentru ea, încât atunci când se gândea la incidentul respectiv, avea în minte doar povestea lui. Acesta era un model, dacă nu chiar un obicei, cu care Agnes era familiarizată. De-a lungul anilor, a trebuit să înveţe cum să transforme aspectele globale în chestiuni personale pentru elevii săi şi a descoperit că făcea acelaşi lucru şi în propria ei viaţă. De fiecare dată când era martoră sau auzea despre un eveniment mult prea îngrozitor pentru a fi asimilat, începea – nu în totalitate în mod subconştient şi nu tocmai împotriva voinţei ei – să îşi imagineze o anumită persoană afectată de acea tragedie, pentru a o putea înţelege mai bine. Făcuse acelaşi lucru în primăvara trecută, când a văzut prin oglinda retrovizoare cum o femeie care conducea un Volvo a pierdut controlul maşini, a

început să se învârtă pe şosea, apoi maşina s-a dat peste cap de câteva ori, îndepărtându-se de Agnes. Încă se mai gândea din când în când la chipul uimit al femeii şi apoi la cum ar fi fost viaţa sa, chiar dacă nu o văzuse decât o fracţiune de secundă. Îşi imagina încă bucătăria femeii cu masa de gresie şi pe fiul ei, probabil de cincisprezece ani, care stătea la masă mâncând brânză cheddar pe pâine de cereale, cu rucsacul sprijinit de un scaun, cu cartea de algebră scoasă pe jumătate, atingând o sticlă goală de lapte. Agnes şi-l imagina pe băiat aşteptând, la început neatent, apoi uşor îngrijorat, văzând că trece ora şase, apoi şapte, până când tatăl lui intră pe uşă, la fel de uimit şi de alarmat la rândul lui. Ce s-o fi întâmplat cu mama băiatului, soţia lui, care tocmai atunci zăcea pe un pat de spital din Maine şi care, a hotărât Agnes, avea să supravieţuiască accidentului îngrozitor?

Agnes făcuse la fel şi în cazul catastrofei de la World Trade Center, mai devreme, în toamnă. Zile la rând, Agnes umblase într-o stare de confuzie până când a citit în New York Times un paragraf care descria o tânără hispanică ce murise la etajul 102 din Turnul de Nord. Imediat ce Agnes a lăsat ziarul din mână, o întreagă viaţă a început să se deruleze înapoi, din momentul în care femeia s-a dus la aparatul de cafea şi zborul 11 a lovit clădirea. Femeia aceea era reală acum pentru Agnes, viaţa ei era complicată şi elaborată şi de fiecare dată când cineva aducea vorba de această tragedie, Agnes îşi imagina amintirile femeii şi ale fetiţei sale.

> Innes Finch ciocăni la o uşă deschisă de o femeie care ţinea în mână un scul de lână roşie. Doamna Fraser era proprietara casei către care se îndreptase şi unde aranjase să locuiască timp de câteva luni. Părea surprinsă să îl vadă pe Innes, deşi el scrisese că va ajunge înainte de ora patru. Poate că ceea ce o făcea să ezite era felul în care arăta – obosit, bătut de vânt, nelăsând, în mare, o impresie bună.

— Intră, i-a spus ea, poate pentru a compensa întâmpinarea nu tocmai călduroasă. Innes trecu pragul şi se împiedică de o bucată de gresie din podea. Ţinea ridicată valiza, ca să nu murdărească ceva din cauza petelor de vaselină. Ar fi putut să le şteargă în port. Ar fi putut cere unui stewart să facă asta, deşi Innes nu s-a gândit niciodată că ar putea da ordine.

— Eu sunt doamna Fraser, adăugă ea inutil, cu mâinile în sculul de lână.

În spatele acestuia se aflau nişte sâni proeminenţi pe care Innes şi-i imagina greu de atins. Doamna Fraser probabil că avea în jur de cincizeci şi cinci de ani, poate chiar cincizeci, dacă arăta mai bătrână. Părul îi era la fel de strâns ca şi corpul, deşi chipul i se relaxase neaşteptat într-un zâmbet stresat. Innes se întreba de ce ar fi stresată. Atitudinea ei era impresionantă.

— Domnul doctor Fraser vine acasă abia pe la şase, spuse ea. E la spital. O complicaţie cu o operaţie. Îţi e foame? Vrei să faci o baie? Poţi lăsa valiza lângă uşă şi o să pun să ţi-o aducă la tine în cameră.

Innes nu apucă să strecoare un cuvinţel.

Îşi făcu apariţia un bărbat, lent şi uşor morocănos. Avea cravată şi sacou, deşi era clar că era servitorul din casă. Luă valiza şi începu să urce scările cu greu, cu o mână pe balustradă, iar fiecare pas suna ca un reproş.

Innes îşi scoase mănuşile şi le puse pe masă.

— Cuierul e în colţ, spuse doamna Fraser.

— Pot să vă ajut cu acesta? întrebă Innes, arătând către sculul roşu, întinzându-şi braţele către lâna răsucită.

Doamna Fraser agăţă lâna răsucită de spătarul unui scaun de mahon.

— Mai bine ai veni cu mine, spuse ea. Te conduc în camera ta. Probabil că nu ţi-ar strica o ceaşcă de cacao şi o baie fierbinte.

Agnes era de părere că în acel moment, lui Innes Finch nu i-ar fi stricat o ceaşcă de cacao şi o baie fierbinte şi mult mai multe: un serviciu interesant şi o poveste lejeră de dragoste; riscuri extraordinare, frumuseţi excepţionale. Agnes nu credea că avea un fizic extraordinar. Chipul îi era îmbătrânit prematur, rezultat al faptului că asistase de pe margine la câteva sute de meciuri şi antrenamente de hockey pe iarbă, plus că petrecuse aproape treizeci de ani pe coasta din Maine. Avea un corp robust, dar nu elegant. Măsura doar 1,64 m, ceea ce, în zilele noastre, nu este cine ştie ce (fetele pe care le antrena erau mai înalte decât ea). Părul era şaten deschis, lipit de cap, iar în ultimul timp începea să se cârlionţeze la umiditate, ceea ce o enerva. Totuşi, avea ochi frumoşi, adânci, căprui închis, singura trăsătură pentru care primea de obicei complimente. Când a început să predea, purta în fiecare zi la ore pulovere de lână cu cămăşi. Acum, deoarece codul vestimentar era mai lejer, îşi punea o pereche de pantaloni şi un tricou cu guler polo. Se mândrea cu faptul că încă mai avea talie.

Din cei şaisprezece ani de carieră, doisprezece i-a petrecut predând la Kidd, unde locuia în campusul şcolii. O parte dintre profesori locuiau pe plajă, în căsuţe cărora le spuneau vilişoare, dar majoritatea locuiau în campus, în apartamente. După mai bine de un deceniu de locuit în campus, Agnes avea acum un apartament închiriat până la sfârşitul perioadei de predare, moment în care trebuia să îl înapoieze şcolii.

Era un apartament neobişnuit, în una din casele mai mari, iar Agnes credea că ar fi putut fi fericită acolo până la moarte. Ea locuia într-un colţ al casei care cuprinde şi un foişor cu două etaje. La primul etaj avea bucătăria şi sufrageria, iar chiar în foişor avea o masă mare înconjurată de un colţar din piele şi de ferestre. Practic locuia la masa aceea, mâncând, corectând lucrări, imaginând strategii

pentru echipele sale. La etajul al doilea se afla o baie mare şi în foişor, patul, cu tăblia aşezată astfel încât să poată vedea marea, activitate care îi ocupa o foarte mare parte din timp. La dormitor avea şi un balconaş unde stătea şi făcea acelaşi lucru, cu o ceaşcă de cappuccino în mână, maşina scumpă de cappuccino fiind un cadou de la sora ei care lucra la Citibank în New York.

Aproape toate clădirile din campus aveau o privelişte frumoasă – către zona de surf, către plaja cu pietriş, către coasta stâncoasă. Pământul din campus nu era îngrijit, aşa că era acoperit de pietriş şi poteci între clădiri. Deşi părea destul de dramatic faptul că şcoala era cocoţată pe o faleză abruptă, cu faţa către ocean, sentimentul pe care ţi-l lăsa era mai degrabă acela de confort decât de grandoare. Iarna, vântul era crunt. Treceau luni întregi fără ca Agnes să deschidă ferestrele de teamă ca vântul să nu îi smulgă plantele. Un fost teren de golf a fost transformat în teren de sport, cu sala de sport chiar în mijloc. De pe terenul de sport, Agnes putea vedea nu doar oceanul, ci şi tufişurile sălbatice de hortensii din jurul casei directorului. Majoritatea elevilor ignorau repede priveliştea extraordinară din jur, deşi uneori Agnes mai surprindea câte unul cocoţat pe stânci, admirând marea. În ciuda semnelor care le interzicea aceasta, elevii vâsleau până la Insula Pepperell unde beau şi se distrau şi, în mod invariabil, careva încerca să urce scările înguste, în spirală din farul abandonat. Ajuns sus, curajosul se albea văzând că nu exista nicio bară de care să se sprijine: dacă aluneca, ar fi ajuns în puţul adânc al turnului. În mod miraculos, nimeni nu murise.

Agnes iubea campusul cu tufişurile de scorţişoară de pe plajă amestecate cu cele de trandafiri, o specie rezistentă care reuşea să supravieţuiască iernilor de pe coasta din New England. Trandafirii înfloreau în iunie şi apoi încă o dată în primele săptămâni din septembrie. I-ar fi plăcut să cunoască păsările, deoarece Fenton era un adevărat paradis al păsărilor. Împărţeau mlaştinile cu sânziene şi cu aerul rece şi curat. Se ştia că mulţi dintre locuitorii din

Fenton – localnicii, toţi cei o sută patruzeci şi opt – trăiau până pe la nouăzeci de ani, fapt pe care Agnes nu îl putea atribui în întregime geneticii. Florile puse în apa din Fenton rezistau săptămâni întregi (Agnes bea foarte multă apă din zonă, considerând că avea proprietăţi de conservare). O încânta linia ondulată a acoperişurilor din sat şi şirul caselor scumpe de pe plajă. O captivau curbele scurte ale bărcilor de pescuit homari legate la ţărm, cu motoarele care torceau şi siluetele singuratice la prora. Îi plăcea chiar şi aspectul care amintea de anii ’40 al liniilor goale de telefon care se întindeau de-a lungul plajei către sat, sugerând o legătură subţire cu lumea din afară. La Kidd aveai senzaţia deplină a privilegiilor naturii, a faptului că te bucurai de ceva pentru care alţii plăteau milioane – case cu privelişte către Atlantic – şi care era o atracţie şi pentru părinţii care îşi trimiteau copiii aici.

Agnes îşi dădu seama dintr-o dată că probabil pierduse ieşirea de pe autostradă. I se întâmpla tot timpul, pentru că visa cu ochii deschişi când ar fi trebuit să fie atentă la drum. Trase o ocheadă la instrucţiunile scrise de mână de pe scaunul de alături. Putea ieşi la următorul indicator, când ar fi putut să îşi pună şi bandele elastice. Fusese un drum lung, şi acum crampele îi săgetau coapsa dreaptă de la genunchi la fesă. Încercă să schimbe piciorul în altă poziţie, dar nu reuşi. Trebuia să apese constant pedala de acceleraţie.

Ceasul de pe bord arăta miezul zilei. Lui Agnes îi era foame, în ciuda opririi pe care o făcuse la sud de Maine. Nu-şi putea imagina casa Norei ca han. Agnes fusese în vizită înainte, dar doar pe când încă mai trăia Carl Laski şi încă o dată la înmormântarea lui. Îşi amintea casa ca fiind un loc primitiv şi întunecos, cu o bucătărie înghesuită şi o grămadă de camere mici la etaj. Nici chiar în dormitorul ei nu avusese suficientă căldură, iar patul era acoperit de o pătură trăsnită din catifea şi mătase pe care Nora o găsise într-o piaţă de vechituri. Era zdrenţuită pe ici pe acolo, dar era un obiect foarte interesant, iar lucrătura era uimitoare.

Agnes spera că Nora păstrase pătura. Agnes aflase, din scrisorile lungi scrise de Nora în felul ei precis şi corect, despre toate renovările, despre costurile lor exorbitante şi despre speranţa Norei că hanul avea să fie suficient de profitabil încât să îşi poată plăti datoriile monstruoase. Banii pe care Carl Laski i-a lăsat Norei erau deja cheltuiţi, dar ultima scrisoare a Norei avea un ton optimist. Hanul era rezervat până la sfârşitul lui februarie. Nora se plângea că trebuia să scrie scrisori şi că nu putea comunica cu Agnes prin e-mail, dar Agnes credea că Norei îi făceau plăcere scrisorile, faptul că le scria şi că le primea.

Agnes intră pe un drum care părea destul de lung, apoi trase pe dreapta într-o zonă unde oprirea era permisă. Parcă maşina, îşi luă rucsacul şi intră. După ce s-a întors de la baie, se aşeză la coadă pentru o cafea şi o gogoaşă, apoi găsi o masă la care se aşeză. După ce termină gogoaşa, se şterse pe mâini cu un şerveţel de hârtie şi începu să scotocească în rucsac, de unde scoase carneţelul şi un pix.

Agnes nu mai scrisese niciodată o nuvelă, în ciuda faptului că predase şi limba engleză şi istoria. Scrisul era un secret. Nu i-a spus nici măcar lui Jim. Poate într-o zi, dacă avea să termine nuvela, i-o va trimite.

> Doamna Fraser se opri un moment în uşa camerei pe care i-o distribuise lui Innes, ca pentru a-şi imprima în memorie chipul şi corpul lui, de parcă bărbatul ar fi dispărut la fel de repede cum venise. Doamna Fraser avea două fiice, iar tinerii drăguţi îi cauzau o dublă nelinişte: fetele nu erau măritate, iar soţii Fraser nu aveau niciun băiat. Doamna Fraser anunţă că cina va fi gata la ora opt. La facultatea unde învăţase Innes, studenţii erau deja îmbrăcaţi pentru cină la ora aceasta, ducând cu ei în sala de mese un iz de formaldehidă. Acasă, familia lui se schimba pentru cină doar duminica. Locul unde cina se numea masa de seară părea foarte departe acum, mult mai departe şi decât

distanţa pe care cinci ani de medicină şi un război o interpusese între ei.

Fratele lui, Martin, locuia în Franţa; Innes era în Halifax. Innes avea unele probleme în zona picioarelor şi astm încă din copilărie care a dispărut inexplicabil în lunile care au urmat după ce a picat examenul fizic pentru armată. Se gândea adesea să mai încerce o dată. Se spunea că acum nu îi mai interesează problema cu picioarele. Dar profesorii lui au insistat că îşi putea servi patria mai bine dacă îşi folosea talentul de chirurg. Soldaţii se puteau trezi cu şrapnel în ochi, iar vederea le-ar fi putut fi salvată. Dacă războiul nu se termina până la încheierea studiilor (deşi, Doamne, să sperăm că nu va fi aşa), Innes s-ar fi putut duce în străinătate să facă fapte măreţe.

Innes avea douăzeci şi şapte de ani, destul de bătrân pentru pasiunea sa.

Atinse cu degetele o pată mică de pe tăblia de marmură a unui sertar, întrebându-se a cui cameră a invadat-o. Oglinda de deasupra biroului era prea mică pentru rama în care fusese montată, iar Innes o aranjă astfel încât să se poată vedea în ea. Anii de studii şi lumina nordică îi îngălbeniseră pielea, lăsându-i părul negru. Ochii erau de un albastru intens care păreau greşit amplasaţi pe o faţă aparte, ca a lui. Uitându-te la el, îţi puteai aminti culoarea oceanului în mijlocul iernii. Deşi culoarea se mai diluează datorită peisajului, albastrul apei rămâne la fel de intens ca în iulie.

Îşi puse cărţile pe tăblia de marmură a sertarului. Înăuntru se aflau toate cuvintele pe care trebuia să le înveţe. Trecu palma peste pielea scorojită. Cărţile erau bine făcute. Fuseseră deschise de mii de ori, şi totuşi coperta rezista.

Textele îl învăţaseră câte ceva din ce trebuia să ştie. Restul îl învăţase în timpul studiilor clinice. Învăţase, de exemplu, despre modul în care

reacţionează cineva atunci când i se spune că va fi orb pentru tot restul vieţii. Mai întâi era paralizia facială, care cobora în corp, imobilitate care putea dura câteva minute. Apoi era şocul care ascundea suferinţa fizică şi emoţională, un fel de interludiu blând. Aproape niciodată nu văzuse un pacient plângând imediat. În schimb, mintea crea imagini şi scene despre cum ar fi să trăiască fără vedere, cum ar fi să fii orb pentru totdeauna, încercând senzaţia aceasta ca şi cum ar fi probat un costum. Şi apoi, într-un final, membrele care se înmuiau, nevoia de a se sprijini de spătarul unui scaun. Chiar şi cei mai tineri şi mai puternici se îndepărtau de parcă ar fi fost loviţi cu o bâtă.

Innes se îndreptase către chirurgie şi, mai ales către oftalmologie, deoarece mama sa a început să orbească pe când el avea treisprezece ani. Astfel devenise din ce în ce mai preocupat de problema ochilor şi, pe măsură ce creştea, încerca să inventeze metode ingenioase de a-şi ajuta mama să vadă. Odată a creat un fel de coroană de metal pe care ea să o poarte în jurul feţei pentru a capta mai multă lumină. Altădată a mers la un farmacist ca să-i arate cum să creeze o pereche de lentile. Dar lentilele erau atât de grele, încât mama nu-şi putea ţine ochelarii pe nas. Într-un final mama i-a spus să înceteze: era suficient că el avea o vedere perfectă.

Innes plecase în Maine la o facultate de medicină, dar acum se întorcea acasă. Nu în sătucul de pescari din Cape Breton unde mama şi sora sa ţeseau plase şi pulovere, ci în oraşul la care a tânjit dintotdeauna. Avea să îşi completeze stagiul la Dalhousie cu doctorul Fraser. Şi apoi avea să plece în lume.

Agnes le spunea întotdeauna elevilor săi în prima zi de şcoală că istoria nu se reducea la date şi bătălii, ci mai

degrabă la poveşti. Îi anunţa că le va spune poveşti, iar ei o ascultau. Dar în timp ce Agnes puse deoparte carneţelul şi pixul, se întrebă: oare imaginaţia depinde de experienţă sau experienţa este influenţată de imaginaţie?

Agnes părăsi zona de refugiu şi o porni în direcţia hanului. După ceva vreme, zări locul pe care îl căuta. În timp ce căuta ieşirea, îşi dădu seama că era emoţionată. Oare cine va veni? Harrison sigur. Şi Bill cu Bridget. Rob, Jerry şi soţia lui, pe care Agnes nu a cunoscut-o – oare ceilalţi or fi cunoscut-o? Agnes nu îi mai văzuse pe Harrison, pe Jerry sau pe Rob de peste douăzeci de ani. Evident că îi va îmbrăţişa, dar pentru ea vor fi tot nişte străini. Se gândi la toate zilele care s-au scurs de când au vorbit ultima oară. Şi atunci îşi dădu seama de ce era emoţionată. Probabil pentru că ei îl cunosc pe Jim. Ar putea chiar să pronunţe cu voce tare numele lui de faţă cu ei. Evident că ei îl ştiu ca domnul Mitchell, tânărul profesor de engleză care li-i prezentase pe Whitman sau O'Neill, apoi pe Kerouac şi Sylvia Plath. Îi făcea să râdă de pe atunci, când începuseră să se dezvolte ca intelectuali. Agnes ar fi putut spune, aşa, în treacăt, „Vi-l aduceţi aminte pe domnul Mitchell"?

(Un piept musculos, distanţa dintre catarama curelei şi oasele pelviene. Un fior – la fel de familiar pentru Agnes ca şi respiratul – îi străbătu corpul, după care aşteptă să treacă).

Să le spună? Oare mai conta? Da, normal. Jim încă era căsătorit. Dar dacă ar avea curajul să le spună, oare ce ar zice? Ar fi şocaţi. Agnes a lor, grăsuţă, studioasă şi uneori încăpăţânată (deşi niciodată nu s-au gândit că ar fi sexy) implicată într-o poveste de iubire cu un fost profesor.

Jim. În carne şi oase. Le-ar spune cum a început totul, le-ar povesti despre provocarea de a ţine relaţia secretă, despre locurile unde mergea împreună cu Jim. Iar mai târziu, când preda la şcolile publice, despre cum se întâlneau în moteluri şi hoteluri din oraşe şi orăşele anonime. Îşi amintea, evident deja plictisită, de emoţia de a merge într-un loc necunoscut, de a se înregistra la hotel şi

apoi de a-l găsi pe Jim, după cum stabiliseră, la bar, la o oră stabilită dinainte. Şi mai târziu, despre cum a dat un interviu la Kidd şi l-a surprins pe Jim cu vestea cea mare, despre cum l-a văzut în fiecare zi timp de trei ani până când într-un final a plecat la Wisconsin, după care au trebuit să îşi reia întâlnirile intermitente. Nora, Harrison, Bridget şi ceilalţi şi-ar aminti că Jim era căsătorit. Şi când vor afla că este căsătorit în continuare, vor vrea să afle cum a trăit Agnes ştiind aceasta atâţia ani. Douăzeci şi şase, mai exact.

Le-ar răspunde la întrebare cu o altă întrebare: de ce căsătoria era unica soluţie pentru un final fericit?

(Dintr-o dată şi-a dat seama că nu va discuta despre aceasta. La urma urmei, doar era nunta lui Bridget).

Şi totuşi. Agnes ar fi vrut să îi întrebe ce considerau ei că este mai real, faptul de a trăi o poveste de dragoste sau de a-ţi imagina una? Nu era oare mai delicios să te implici într-o pasiune transcendentală decât să suporţi rutina complicată şi monotonă a mariajului? În scenariul ideal al lui Agnes, ea şi Jim aveau să continue să se vadă în camere anonime din hoteluri anonime. Agnes nu prea voia să fie soţie. Voia mai degrabă să fie amanta constantă. Dacă ar fi fost sigură că relaţia va dura, că Jim va fi lângă ea tot timpul…

Agnes voia certitudine.

Poate nu era complet adevărat că nu ar fi ales căsnicia dacă i s-ar fi oferit ocazia. Problema era că Jim avea îndoieli uneori. Din când în când era copleşit de sentimentul de vinovăţie. Lupta cu principiile morale. Şi lupta aceasta îl ţinea departe de Agnes, de obicei luni întregi, şi uneori, chiar ani la rând.

Şi atunci Agnes ar lansa o altă întrebare. Dacă un bărbat nu are curajul propriilor convingeri, este oare un om bun?

Dar cum am putea defini noţiunea de bun? se întrebă Agnes. Se gândi la Bill şi la Bridget, agăţându-se de o fărâmă de fericire înaintea unei perioade crunte pentru amândoi. Oare ar putea o femeie iubi un bărbat care şi-a părăsit soţia şi copiii pentru a fi cu ea? Era Bill un om bun?

Era povestea lor reală, chiar dacă bărbatul a dovedit că e capabil de trădare? Ce preţ plătea soţia lui Bill pentru fericirea lui? Şi invers, ce preţ plătea soţia lui Jim – Carol, ce nume rece – trăind fără să-şi dea seama alături de un bărbat care nu o iubea?

Evident, Agnes nu avea să pomenească nimic din toate acestea.

Ultima scrisoare a lui Jim către Agnes venise în iunie. Ea i-a răspuns după 11 septembrie, dar nu a primit niciun răspuns.

Agnes iubea scrisorile de la Jim. Erau pline de declaraţii de dragoste şi pasiune. Era pline de amintiri. Era singura persoană de cealaltă parte a poveştii lor. Agnes credea cu tărie în scrisorile lui Jim.

Aşteptase atât de mult. Mai putea aştepta o vreme.

Poveştile, se gândi ea, erau de obicei despre lucruri care se întâmplă. Povestea ei era despre lucruri care nu s-au petrecut nicicând. Ceea ce a avut loc era suma tuturor zilelor şi anilor pe care ea şi Jim nu le-au împărţit, zile şi ani care nu aveau să se mai întoarcă. Dar povestea ei nu se terminase încă. Mai existau posibilităţi. Uneori, Agnes se simţea îngheţată în aşteptarea unui destin extraordinar care ar mai putea încă prinde contur.

Urmă indicatoarele bine amplasate care arătau drumul spre han (litere aurii, de bun gust, pe fundal verde închis), traversând sate mici, de-a lungul unui drum îngust şi apoi pe o şosea întinsă. Trase în parcare, bucuroasă că a găsit locul fără să se rătăcească. Ieşi din maşină, o Honda Civic, cu genunchii înţepeniţi de la stat în aceeaşi poziţie, şchiopătând puţin în timp ce îşi scotea genţile din portbagaj. Admiră puţin priveliştea, care nu se schimbase, înainte de a-şi îndrepta atenţia către casa care strălucea acum în lumina soarelui.

O, Doamne, cum se transformase!

Casa pe care şi-o amintea, casa lui Carl Laski, era aproape dărâmată, cu varul scorojit, cu pervazele semi putrezite, cu podeaua verandei sărită pe alocuri. Acum

faţada hanului, cu noile sale ferestre, cu varul proaspăt şi veranda renovată, arăta ca una din casele pe care le tot vezi prin reviste. Intrarea era flancată de şiruri lungi de crizanteme galbene. Uşa din faţă, pe care se afla o coroniţă de Crăciun, fusese lăsată larg deschisă. Ce zi era? 7 sau 8 decembrie?

Agnes îşi puse pe umăr geanta portocalie de nailon şi rucsacul, urcă scările şi intră în hol. În faţa ei se deschidea un coridor lung, cu podeaua foarte bine lăcuită, din lemn închis la culoare, nişte scări interioare cu lucrături complicate din lemn şi, la dreapta, biroul de la recepţie, unde nu se afla nimeni. Agnes lăsă jos bagajul. Dincolo de birou se auzeau voci. Porni, cu braţele încrucişate, către sufrageria care se afla la dreapta. Două canapele şi câteva fotolii fuseseră aranjate în trei grupuri. Imediat, Agnes simţi nevoia să se aşeze. La capătul camerei era şi un cămin, deşi fără foc, şi în partea opusă, o masă octogonală din lemn negru. Agnes îşi aminti pentru o secundă vechea sufragerie, cu mobilă neagră de nuc, un pian lipit de un perete, cu mesele şi podeaua acoperite cu cărţi şi reviste, pahare de vin şi scrumiere.

Agnes traversă holul şi intră în altă cameră, unde unul dintre pereţi era alcătuit dintr-un şir de ferestre care dădeau spre munţii golaşi ce se profilau în zare, cu cerni albastru intens deasupra. Încercă să îşi amintească ce cameră era aceasta înainte de renovare: oare să fi fost biroul lui Carl? Auzi paşi pe podeaua de lemn şi se întoarse în hol. O tânără cu părul blond stătea în faţa recepţiei trecând cu degetul peste pagina unei cărţi de oaspeţi. Ridică privirea şi o observă pe Agnes.

— A, bună ziua, zise. Acum aţi ajuns? Privirea îi fugi către geanta portocalie, care părea să nu-şi afle locul în holul tăcut.

Agnes încuviinţă din cap.

— Sunteţi…?

Agnes îşi spuse numele.

Femeia se aplecă asupra cărţii de oaspeţi şi mai dădu o pagină.

— Aici scrie că trebuie să o anunţ pe Nora. Sunteţi o prietenă a ei?

— Da, spuse Agnes.

— Vreţi să vă conduc în cameră? Sau preferaţi să aşteptaţi aici până mă duc să o aduc pe Nora?

Agnes nu ştia ce să facă. Probabil că Nora era ocupată acum, iar sosirea lui Agnes s-ar putea să o deranjeze. Deşi n-ar fi nepoliticos să nu o vadă?

— Aştept aici.

— Cred că Nora e în bucătărie.

În timp ce aştepta, Agnes mai examină o dată holul. Observă şirul de scaune şi deasupra lui o serie de fotografii în alb şi negru înrămate cu gust în rame negre, de lemn. Toate prezentau scene rurale din anii ’20 şi ’30, judecând după maşinile din poze. Una era cu o farmacie, de unde ieşea o femeie îmbrăcată în taior şi purtând pălărie. Alta arăta o casă cocoţată pe un deal. Casa lui Edith Wharton, dacă nu o înşela memoria.

— Agnes!

Se întoarse şi o îmbrăţişă pe Nora.

— Uită-te la tine! exclamă Nora, dându-se un pas înapoi.

— La mine? Uită-te la casa asta! spuse Agnes. Nora, ce ai făcut? E uimitor. Abia dacă am recunoscut-o.

— Îţi place?

Agnes şi-a dat seama imediat că acesta ar putea fi punctul sensibil al Norei, anticipând probabil aprecierile şi temându-se de ele.

— Ce am văzut până acum e tare frumos, spuse Agnes imediat, ca să o liniştească. Ai muncit atât de mult.

— Aşa este, zise Nora fără prefăcătorie. Da, am muncit. Ei, nu doar eu. Mai tot timpul a fost treaba contractorului, a arhitectului şi a meşterilor. Dar am senzaţia că am bătut fiecare cui, că am vopsit fiecare perete. Vino să-ţi arăt restul.

Nora se întoarse către femeia de la recepţie.

— Judy, spune-i lui Arthur să ducă valiza lui Agnes în camera 22. Asta e tot? întrebă Nora, iar Agnes încuviinţă.

— Cred că îţi va plăcea camera ta, adăugă Nora pentru Agnes.

— Înseamnă că nu e fosta mea cameră.

— Aceea nu mai există. Am combinat câteva dintre vechile dormitoare, transformându-le în apartamente. Tu ai unul dintre ele.

— Dar mai ai pătura? întrebă Agnes, lăsându-se dusă în camera pe care o văzuse mai devreme.

— Ce pătură?

— Pătura aceea trăsnită din catifea şi mătase.

— Cred că am împachetat-o pe undeva. Poate o găsesc. Era cam roasă, nu?

— Era minunată, spuse Agnes. Mie îmi plăcea oricum, adăugă.

— Am spart un perete şi am făcut camera aceasta, zise Nora. În sfârşit am făcut şemineul să meargă, după atâţia ani.

Agnes îşi aduse aminte că era imposibil să încălzeşti casa cea veche şi că ea, Carl şi Nora stăteau adesea îmbrăcaţi cu pulovere groase şi acoperiţi cu pături. De cele mai multe ori doar Agnes şi Nora, deoarece Carl era în altă parte, la şcoală sau scriind la birou.

— Vino să vezi bucătăria, spuse Nora.

Agnes o urmă pe Nora prin uşile batante. Deşi Nora era îmbrăcată simplu, cu o cămaşă albă şi pantaloni negri, Agnes observă croiala şic a cămăşii, felul în care acoperea curba şoldurilor, croiala pantalonilor, care cădeau perfect drepţi şi se îngustau către cizmele negre, scumpe, din piele.

— Părul tău… zise Agnes.

Nora îşi duse mâna la spate.

— Am scăpat de el, zise. Prea multă muncă.

Agnes nu-şi putea da seama la ce muncă se referea Nora. Îşi aducea aminte că părul Norei era foarte des, de culoarea castanei, cu şuviţe roşcate care captau lumina. Fără să-şi dea seama, Agnes îşi trecu mâna prin păr, scurt pentru că nu se putea altfel. Cu orice altă lungime ar arăta

subţire şi ţepos. Se întrebă de ce ai renunţa la aşa podoabă.

— Cum te-ai descurcat? întrebă Agnes, referindu-se la Carl.

— Bine, răspunse Nora cu o stăpânire de sine pe care nu i-o cunoştea. Bine, repetă, iar Agnes simţi o notă de distanţare. Ca proprietară a hanului, era de aşteptat ca Nora să fie preocupată. Harrison e aici, adăugă.

— Da? întrebă Agnes, analizând o cameră unde fosta bucătărie înghesuită era doar o amintire. Doi bărbaţi lucrau la două maşini de gătit aşezată într-un colţ cu pardoseala din granit negru. Mai erau şi două frigidere imense de inox, o chiuvetă din porţelan, două maşini din inox de spălat vase şi un set de rafturi albe pe care erau aliniate zeci de farfurii albe.

— Mă distrează să colecţionez chestii din astea, spuse Nora, cu un gest care includea şi farfuriile. Le găsesc prin pieţe de vechituri şi pe la magazine cu lucruri la mâna a doua. Unele sunt foarte vechi. Nu sunt la fel şi în asta constă farmecul lor. La fiecare masă din sufragerie sunt câteva farfurii cu modele diferite.

Un şir lung de ferestre mari lăsa să pătrundă lumina naturală, deşi deasupra maşinilor de gătit şi a mesei atârnau nişte globuri mari. O secundă, Agnes avu în faţa ochilor imaginea fostei bucătării, o cameră îngustă cu o masă sub un geam mic într-un capăt şi cu un frigider în celălalt capăt. Dulapurile fuseseră pictate în stilul anilor ’50; pe podea era un linoleum închis la culoare pe care Nora nu reuşea să îl spele în întregime, indiferent cât de tare freca. Pe rafturi se aflau sticle goale cu lumânări, iar de pe fereastră nu se vedea nimic, doar o bucată de verandă. Agnes, aşa cum îi era obiceiul oriunde se ducea, cobora prima pentru a face cafeaua. Îi plăceau foarte mult acele momente de singurătate, privind cum se ridică soarele, cum noaptea se transformă în zi. Nora cobora pe la 08:30, iar Carl nu venea deloc. Dormea şi lucra la nişte ore ciudate, fără să se sincronizeze cu restul lumii, iar momentul în care cele două universuri se întâlneau era la

ora 16:00, când pleca în Volkswagen-ul lui verde la cursurile de la St. Martin. Agnes nu-şi putea da seama când scria, pentru că îşi aducea aminte că uneori cina începea la ora zece şi se prelungea până târziu în noapte, când Agnes pornea către patul ei cu pătura trăsnită, lăsându-i pe cei doi încă discutând şi fumând, uneori certându-se. Din când în când, câte un cuvânt urca scările şi ajungea pe hol până la urechile lui Agnes.

Deşi nu se observa prin simplă comparaţie, pe atunci Nora nu se simţea tocmai bine. Agnes îşi amintea că era palidă, cu cearcăne translucide, albăstrii, cu corpul subţire, dar nu puternic. Nora purta fuste lungi, cizme, pulovere şi cercei mari, rotunzi, din argint. Carl a tratat-o întotdeauna cu amabilitate pe Agnes (avea impresia că i se ceruse să facă asta), deşi era în natura lui să analizeze şi să interpreteze chiar şi replica cea mai inocentă. Învăţai să vorbeşti cu multă atenţie în preajma lui Carl, doar dacă nu erai băut, caz în care nesăbuinţa ducea la nepăsare şi apoi, cu siguranţă, la o ceartă deghizată într-o dezbatere intelectuală, după cum se pricepea foarte bine. Totuşi, deşi fusese trasă de limbă de câteva ori, Agnes nu a simţit niciodată nevoia de a le spune ceva despre Jim, nici chiar Norei, pe care o iubea cu adevărat.

Timp de câteva secunde, Agnes închise ochii. Unde o fi Jim acum? Trase o ocheadă la ceasul imens, din lemn, atârnat între rafturi. Presupuse că ia prânzul mai devreme, în sufragerie sau poate că se plimbă pe terenurile vaste ale şcolii private la care preda acum. Oare se va gândi la ea azi?

— Ai păstrat acesta, zise Agnes, arătând spre ceas.

— Da. Harrison e aici. Am mai spus asta? A ajuns acum aproximativ o oră. Să te conduc în camera ta.

— Nora, spuse Agnes, evident fericită pentru prietena ei, fosta colegă de cameră de la Kidd. Mă bucur să văd că arăţi atât de bine.

— Mă simt bine, răspunse Nora cu un zâmbet rapid. Foarte bine.

Agnes o urmă pe Nora pe scările care nu erau la fel de măreţe ca cele din hol, de-a lungul unui coridor cu podele lăcuite de lemn şi mese mici aşezate ici şi colo, pe care se aflu buchete de flori proaspete. Nora se opri în faţa unei uşi pe care o deschise cu cheia – o cheie adevărată, aurie ţinând apoi uşa astfel ca Agnes să poată intra.

Nu era genul standard de cameră de han de la ţară, se gândi Agnes. Lipseau materialele colorate, perdelele cu model, păturile pufoase. În schimb, Agnes fu cuprinsă de o senzaţie de simplitate şi calm şi, încă o dată, simţi nevoia să se aşeze. Patul şi noptierele erau din lemn negru. Pătura care acoperea patul era simplă, albă, cu margini negre, acelaşi motiv regăsindu-se şi pe feţele de pernă şi ornamentele lor. Din perete, care fusese vopsit într-o nuanţă de gri pal, ieşeau veiozele de citit în suport de metal. Sub cele trei ferestre se afla un scăunel cu un şnur petrecut peste el, iar în capătul opus al camerei era un birou închis la culoare şi un scaun. Pe un suport pentru valize se afla geanta portocalie a lui Agnes, singura notă discordantă în această plăcută sonată.

— Camera asta ar putea apărea în revista House & Garden, zise Agnes. Ai făcut fotografii?

— A, câteva, răspunse Nora.

În baie se afla un suport de chiuvetă înclinat, din marmură, cu monturi metalice care arătau de parcă fuseseră aduse din Anglia. Într-un colţ, sub un alt şir de ferestre, se afla o cadă ovală, cu jacuzzi. Prosoapele şi covoarele din baie erau albe, din pluş.

— Sunt pur şi simplu uluită, spuse Agnes, neputându-se abţine să se aşeze pe pat.

— Probabil că eşti obosită, spuse Nora. Te las să te odihneşti. Nora se uită iar la ceas, gest pe care Agnes nu-şi aminteşte să o fi văzut făcând înainte. Avea ceas şi înainte?

— Când mă gândesc la tine cu toate astea… adăugă Agnes. Medită cum că ar putea să treacă ani de zile până să descoperi ceea ce vrei să faci cu adevărat, lucrul la care te pricepi cel mai bine.

Nora se îndreptă spre uşă, lăsând cheia aurie pe birou.

— Ne vedem jos deseară, la un pahar, dacă nu şi mai devreme. La şase jumătate, în bibliotecă, da?

Agnes râse.

— Ce drăguţ pentru noi că Bill şi Bridget au decis să se căsătorească. Apoi făcu o pauză. Cum se simte Bridget? întrebă.

— Cred că va fi un efort destul de mare pentru ea, răspunse Nora. Dar Bill insistă că are suficientă energie şi dorinţă pentru amândoi. Încercăm să facem totul cât mai simplu. S-ar putea ca Bridget să trebuiască să se retragă din când în când pentru a se odihni, dar e în regulă. Ne vom descurca.

— Sunt sigură că va fi foarte bine, spuse Agnes.

— Dacă mergi în sufragerie, indiferent de oră, o să găseşti pe cineva care poate să-ţi dea ceva să mănânci.

Nora închise uşa în urma ei. Singură, Agnes se întinse pe pat şi apoi se urcă în sus pe pătură, ca să-şi sprijine capul pe faţa de pernă mătăsoasă şi apretată. Se gândi imediat la Jim, la cât de mult şi-ar fi dorit să fie şi el aici. Agnes îşi imagina cum ar surprinde-o pe Nora şi pe ceilalţi cu relaţia ei, celebritatea imediată de care s-ar bucura pentru că a adus un fost profesor la reuniunea lor, purtând cu ea şi un iz de scandal. Dar iarăşi, nu, Agnes nu ar face asta. N-ar fi bine să o alunge într-un con de umbră pe Bridget la propria ei nuntă. Aşa că nu va fi niciun Jim la han, deşi îi era aşa dor de el. Întinse mâna pe pătura mătăsoasă, atingând spaţiul unde ar fi putut sta întins Jim. Uneori dorul era ascuţit şi dur şi într-o secundă se putea transforma în furie sau autocompătimire. De ce eu? plângea Agnes uneori. De ce nu putea avea singurul lucru pe care şi-l dorea? Ar fi renunţat la orice altceva. Cu adevărat. Chiar dacă l-ar fi avut doar un an. Ar accepta asta? Un an de întâlniri frecvente şi regulate şi apoi nimic? Da, credea că da. Pentru că indiferent cât de tare ar fi suferit după anul acela, măcar ar fi avut ceva.

Dar de fapt, se gândi, ea chiar avea ceva. Era ceva imens şi de nedefinit, dar era viaţa ei.

Suspină şi se aşează pe burtă. Îşi dorea să poată uita. Dar nu-şi permitea luxul uitării.

Se ridică din pat şi se duse la fereastră. Îşi sprijini fruntea de geam. Cel puţin, îşi spuse, va putea să-i scrie iar lui Jim fără a părea prea insistentă, fără să fi primit încă un răspuns de la el. Cum ar fi putut să nu-i scrie despre această reuniune a foştilor lui elevi? Va vrea să audă despre asta, nu? Îi va scrie o scrisoare lungă, descriindu-i cât de bine posibil hanul, pe Nora şi pe ceilalţi. Îi va scrie o scrisoare amicală... ba nu, una plină de umor, care să îl facă să râdă. Nu vor fi cuvinte de dragoste. Va fi o simplă misivă de la un prieten către altul, cu multe subiecte, consistentă şi detaliată.

Agnes văzu un bărbat ieşind din han. Mergea cu mâinile în buzunarele pantalonilor. Avea un pulover bleumarin peste o cămaşă albă şi părul negru, care începea să se răărească în creştet. Bărbatul se întoarse acolo unde poteca făcea o curbă către spatele hanului, iar atunci Agnes văzu că era Harrison Branch. Agnes împinse fereastra să o deschidă şi îşi dădu seama că e încuiată. Până când reuşi să deschidă fereastra, Harrison se pierdu după colţ. I-ar fi plăcut să îl strige, i-ar fi plăcut să îl surprindă cu vocea şi chipul ei. Poate ar fi luat prânzul împreună. Îşi aducea aminte de el pe când era un băiat curajos şi talentat, un atlet care nu o emoţiona aşa cum puteau şi chiar o făceau ceilalţi. Un băiat care nu arăta excepţional de bine – nu ca Stephen, de exemplu – dar a cărui faţă te atrăgea imediat. Harrison fusese prieten cu băieţii populari din liceu, şi totuşi nu era unul dintre ei. Agnes credea că dacă nu ar fi fost pasiunea lui pentru atletism, mai ales pe terenul de baseball, probabil că ar fi fost genul singuratic. Îl văzuse adesea plimbându-se singur pe străzile din Fenton.

Dar Stephen... Nu te-ai fi putut gândi la Harrison fără să-ţi vină imediat în minte Stephen. Stephen, a cărui teamă profundă de plictiseală l-a împins de câteva ori să facă chestii nebuneşti. Stephen, care a reuşit să rămână adorabil în ciuda popularităţii de care se bucura, a cărui pasiune pentru risc, pe care toţi o considerau extrem de

atrăgătoare, l-a făcut adesea să dea ce avea mai bun. Stephen, care a rămas pe loc, în timp ce alţii şi-au văzut de viaţa lor – au îmbătrânit, s-au căsătorit, au avut copii, au avut poveşti de dragoste clandestine, s-au îndrăgostit şi au muncit – în vreme ce el s-a oprit pur şi simplu. Aşa cum s-au oprit toţi ceilalţi de la World Trade Center. Aşa cum s-au oprit toţi cei din Halifax.

Agnes se aşează la birou, iar Innes îşi verifică nodul de la cravată în oglinda de deasupra mesei.

Se întreba dacă va fi singurul bărbat de la masă care nu purta uniformă şi spera că doctorul Fraser nu trecuse în rezervă. Lipsa uniformei necesita explicaţii pe care Innes nu dorea să le dea, deoarece astmul dispăruse pur şi simplu, iar restul suna fie neimportant, fie laş. Nu a trebuit să se explice prea des, pentru că trăise într-un univers populat de studenţi şi medici americani (numărul lor s-a micşorat după aprilie, când America a intrat în război), dar şi-a dat seama că va trebui să inventeze, pentru simplele cunoştinţe, un motiv extrem de solid pentru care el nu purta uniformă. Îi trecu prin minte că în afară de doctorul Fraser, poate că nu mai luau parte la cină alţi bărbaţi, toţi fiind trimişi în străinătate.

Deschise uşa camerei şi se uită în dreapta şi în stânga. Nu văzu altă activitate, pe nimeni care să îl conducă în sufragerie. Era o casă modestă, deşi avea impresia că existau mai multe camere. Deja se simţea oarecum pierdut deschizând şi închizând uşi, în căutarea altei fiinţe umane. Spera să nu dea peste vreun servitor. Cu atât mai mult peste bărbatul morocănos care îi dusese valiza sus.

Innes coborî scările în holul din faţă. Se auzeau voci din altă cameră. Auzi pe cineva spunând *borcan cu fructe confiate* la sfârşitul întrebării şi din altă parte, cu oarecare iritare, cuvântul *şosete.*

Uşile de la hol erau închise, amintindu-i lui Innes de pieptul neospitalier al doamnei Fraser.

Innes bănui că uşa mare de stejar din dreapta sa ducea la sufragerie. Încercă uşa care se deschise către o cameră luminată de o veioză rotundă care nu lumina decât un spaţiu destul de închis, de altfel. Observă că perdelele grele, opace, erau trase. Auzi focul trosnind şi, ca un primitiv, se îndreptă în direcţia lui. Femeia nu părea să-şi dea seama de prezenţa lui (oare indiferenţa ei era voită sau chiar fusese atât de discret?) şi nu voi să-i deranjeze mobilitatea perfectă. Pe de altă parte, el era oaspete, lumea nu se aştepta să ştie rânduielile casei şi nu voia decât să fie bine primit. În afară de aceasta, dacă ar fi plecat acum, cu siguranţă că ar fi făcut vreun zgomot şi atunci s-ar fi pus întrebarea de ce se retrăgea.

— Bună seara, spuse, simţind nevoia să îşi cureţe gâtul.

Innes înaintă, iar femeia întoarse capul, nu exact către Innes, ci din profil. Veioza de pe consola din spatele ei lumina atâta din faţa ei cât permitea ea. Innes fu uimit mai întâi de părul ei, o adevărată mare neagră, coafat într-un fel de coc sofisticat şi apoi lăsat să cadă peste frunte şi peste urechi. Pielea de pe obraji era întinsă; fata era tânără, să fi avut nouăsprezece, douăzeci de ani. Sprâncenele aveau o linie descendentă aproape dreaptă, iar genele o curbă extraordinară. Nerăbdător să vadă toată faţa, Innes se îndreptă către ea, spunând: „Bună seara, mă bucur că am întâlnit pe cineva”.

Fata îi întinse mâna, iar el o strânse.

Innes putea să-i vadă acum toată faţa, pe care zâmbetul timid ştersese răceala stranie a profilului. Avea ochi negri, strălucitori. Peste rochia subţire dintr-un material negru cu buline, purta o capă albastră, cu reflexe aproape metalice, din pene. Innes putu observa conturul unui corset negru.

Rochia avea gulerul lat, precum cămăşile marinarilor. Fusta rochiei se aduna în falduri sub genunchi.

— Probabil că eşti domnul Finch, spuse ea. Eu sunt Hazel Fraser. Am coborât prima. Acum beau un pahar de lichior. Vrei şi dumneata unul? Îmi pare rău să-ţi spun asta, dar tata nu s-a întors încă. Ştiu că eşti nerăbdător să îl cunoşti.

— Aşa este, spuse Innes. Stătea în picioare, cu mâinile pe lângă corp. Nu fusese invitat să ia loc. Oare să-şi toarne singur? Da, evident. Se înclină peste sticla de pe masa din faţa lui Hazel, conştient fiind că tremura, regretând că nu a aşteptat un moment mai bun sau că nu a refuzat pur şi simplu, pentru că ea sigur va observa tremurul său, accentuat deja în momentul în care a luat de pe tavă paharul cu dungi aurii şi albastre. Numără şase pahare şi se întrebă ale cui puteau fi celelalte.

— Te rog, ia loc, spuse Hazel când într-un final Innes termină cu sticla şi paharul, cu degetele tremurând prea tare pentru un chirurg oftalmolog, deşi mâinile îi erau tot timpul extrem de sigure pe masa de operaţie. Acolo, era stăpânit de o totală siguranţă de sine. Ca medic, era extrem de concentrat şi, aşa cum se gândea uneori, chiar talentat.

— Cum a fost călătoria? întrebă ea.

— Lipsită de evenimente, răspunse el, îndreptându-şi scaunul pe care se aşezase. Avea doar un costum şi două cămăşi, insuficient pentru oraşul acesta. Spera că va avea timp să meargă la un croitor, deşi va trebui să fie foarte atent cu cheltuielile. Până când nu se negocia salariul – Innes presupunea că va fi vorba de un salariu, deşi nimeni nu discutase despre această eventualitate – avea doar banii pe care mama şi sora lui i-i trimiseseră, o avere pentru ele, dar care abia dacă ajungeau să acopere cheltuielile unui costum nou.

— Cel mai bine, spuse Hazel, deşi tot timpul sperăm în secret că vom avea parte de aventuri.

— Crezi? întrebă Innes. Eu cred că lipsa aventurilor este un lucru bun în timp de război.

— Aici ducem dorul aventurilor, spuse Hazel. Suntem un orăşel destul de izolat.

Innes căută un răspuns diplomatic.

— Locuiesc aici de când mă ştiu, continuă ea. Dar tu, spuse, cu maniere perfecte, mutând atenţia de la persoana ei, tu ai o viaţă aventuroasă. Mi s-a spus că ai făcut studii în America. Studii de medicină.

Deci Hazel ştia că este din Cape Breton. Fără îndoială că îi cunoştea şi situaţia.

— Dacă bibliotecile, cadavrele şi cărţile ar fi aventuri, spuse el, voind să pară amabil şi nu superior, atunci probabil că aşa ar fi. Acum înţelegea că femeia pe care tocmai o cunoscuse (modificase vârsta: probabil că avea douăzeci şi trei sau patru, din cauza unei asprimi a expresiei gurii) era dornică de aventuri, că numai la asta se gândea şi despre asta vorbea, deşi probabil se străduia ca ceilalţi să nu observe. De aici şi imobilitatea perfectă.

(Innes se gândi că, da, avusese o oarecare aventură, deşi nu legată de călătoria lui în străinătate sau de studii. Era mai degrabă o aventură pe care ar fi preferat să o uite, aventura inevitabilă a celor săraci, lupta zilnică de a mânca, lucru care comporta un anumit efort şi care uneori se termina cu moarte, ca atunci când tatăl său, pescar, fusese aruncat peste bordul vasului, într-o furtună. Innes aparţinea acum acelei categorii de oameni care nu tânjeau după aventurile fizice, pentru că avusese parte de acestea, ci după o aventură tangibilă a spiritului. Asta aştepta el cu nerăbdare).

— Aici erai, auzi Innes în spatele lui. Chiar dinainte de a o vedea, ghici că era doamna Fraser care se îndrepta repede către ei. Fu surprins de cât de mult l-a deranjat întreruperea abruptă. Nici măcar nu începuse o conversaţie în toată regula cu Hazel, o conversaţie care nu putea fi continuată acum, în prezenţa doamnei Fraser, fapt care implica o anumită intimitate între el şi femeia din faţa lui, oricât de nesemnificativă ar fi fost, o conversaţie care lui Innes i se păru dintr-odată urgentă, nu atât datorită conţinutului, care putea fi banal, ci pentru că nu auzise suficient vocea lui Hazel.

— Văd că ai găsit lichiorul, spuse doamna Fraser, sugerând că acesta l-ar fi căutat. Innes se ridică, după cum cereau bunele maniere. Nu se putea aşeza până când doamna Fraser nu făcea acelaşi lucru, iar ea nu manifesta nicio intenţie în această direcţie. Într-adevăr, părea agitată, chiar uşor iritată, ceea ce nu putea avea drept motiv, gândi Innes, povestea cu lichiorul.

— Să vă torn un pahar? întrebă Innes, aplecându-se uşor către sticlă, observând privirea amuzată a lui Hazel.

Innes mai văzu, în lumina focului, un cerculeţ cu diamante mici pe unul din degetele mâinii care ţineau paharul auriu.

— Nu acum, răspunse doamna Fraser, sugerând că probabil nu sosise încă ora băuturilor (să fi fost alt mic afront?). Hazel, adăugă ea, privind intens de la fată la Innes, care stătea încă în picioare, unde este Louise?

Şi atunci, în timp ce Innes îşi îndreptă spatele (nu era foarte înalt, deşi o depăşea pe doamna Fraser), îşi dădu seama că, după părerea doamnei Fraser şi poate cumva din vina lui, nu se prezentase surorii care trebuia.

Aşa cum trebuie să fie, gândi Agnes, lăsând pixul jos şi ridicându-se de la birou. Se îndreptă către pat şi începu să despacheteze din geanta ei de sibir.

Bridget îi studia pe cei doi adolescenţi de cincisprezece ani de pe locurile din spate: ambii dormeau cu corpurile relaxate, gurile deschise, în timp ce din căştile pe care le aveau pe urechi răzbătea o muzică abia perceptibilă. Matt, fiul ei, avea pielea fină, în ciuda presupusului ten acneic moştenit de la tatăl său. Faţa prietenului său era aproape distrusă, avanpremieră crudă a adolescenţei. Bridget ar fi vrut să-i spună lui Brian de Benzaclin şi de tetraciclină, dar cum ar fi putut face asta fără să-l jignească? Probabil că n-ar fi reuşit. Oare ar putea să îi spună mamei lui despre antibioticele acestea? Nu, ar fi la fel de neinspirat. O să stea deoparte. N-avea suficiente probleme şi fără să-şi mai pună problema tenului lui Brian?

Şi totuşi. Miracolele medicinii moderne…

Bridget se uită îndelung la chipul lui Matt, ceea ce făcea foarte rar acum. Mai tot timpul, fiul ei era încă treaz când ea mergea la culcare, ritmul lui infernal nefiind deloc în concordanţă cu al ei. Deşi Bridget îl vedea dormind dimineaţa când îl trezea pentru şcoală, era o povară pe care o detesta. Matt se trezea morocănos şi necooperant, opunând o rezistenţă considerabilă la ideea de a fi smuls din lumea viselor, lucru care se observa din paşii apăsaţi pe care îi făcea spre baie, duşurile prelungite şi incapacitatea enervantă de a-şi alege un tricou şi o pereche de pantaloni. Rareori lua micul dejun, iar încercarea de a-l implica pe Matt într-o conversaţie dimineaţa devreme nu aducea cine ştie ce bucurie. În schimb, mama şi fiul comunicau prin întrebări scurte, care, bănuia Bridget, erau aceleaşi în toată America de Nord. Ţi-ai luat rucsacul? Şapca? Ţi-ai terminat temele? La ce oră se termină antrenamentul? Răspunsurile veneau sub formă de mormăituri care se transformau în replici tăioase dacă Bridget punea prea multe întrebări. În ultimul an şi jumătate învăţase să fie prezentă când avea nevoie de ea, invizibilă în caz contrar, abilitate pe care acum o stăpânea aproape perfect.

După-amiezile erau mai bune. Matt, mai sociabil când revenea de la şcoală, intra pe uşă, mirosind ca şi cum tocmai ar fi ieşit din sala de sport sau de pe teren, lihnit de

foame şi dispus să mănânce orice i s-ar fi pus în faţă. Era singurul moment când Bridget reuşea să îl determine să mănânce legume crude, cu puţin sos. Matt vorbea cu ea, întrebările ei fiind acceptate ca pertinente, deşi ea şi le doza şi nu întreba acelaşi lucru două zile la rând. De când s-a îmbolnăvit, Matt se făcea util din când în când. O întreba (ridicându-şi brusc privirea de la chitară) cum se simte, sau Bridget îl surprindea uitându-se la ea când el credea că nu-i atentă. Bridget a încercat să-i ascundă cât mai mult din boala ei, Bill fiind cel care trebuia să suporte greul, iar el accepta fără să se plângă.

Bill era cel care nu s-a dus la serviciu în zilele în care Bridget mergea la chimioterapie, care stătea lângă ea când îi era injectat medicamentul intravenos. Bridget nu îl considera otravă, aşa cum făceau majoritatea pacienţilor şi aşa cum ea însăşi presupunea că este. În schimb, prefera să se gândească la cele trei chimicale ce îi intrau în corp ca la nişte substanţe benefice. Şi tot Bill era acasă în după amiezile şi în serile în care Bridget nu se putea ridica de pe pernă. În zilele de tratament, Bill îi aducea brânză ricotta şi fructe, în mod ciudat singurele alimente care îi plăceau. O lăsa singură atunci când simţea nevoia sau stătea în dormitor, cu mâinile în şold, în timp ce ea voma în baie. Bridget nu voia ca el să vadă asta, deşi ştia că o aude. Uneori, când îi era greaţă, o senzaţie imensă de panică punea stăpânire pe ea, şi atunci îl chema, iar el venea. Prezenţa lui, în faţa uşii de la baie, era de ajuns pentru a se linişti. El îi amintea că toate chinurile acestea se vor sfârşi în curând şi că medicamentele îşi făceau treaba, platitudini pe care şi le-ar fi spus foarte bine şi ea.

Îi trase o ocheadă lui Bill, care conducea. Îi privi părul argintiu, chipul rotund, sculptat de ani, şi apoi cealaltă sculptură, a corpului, care se mărunţea odată cu trecerea timpului, ca gheaţa care se topeşte. Îl iubea. Nu cu disperare, aşa cum îşi iubea fiul. Nu sfâşietor, aşa cum îl iubise pe Bill în adolescenţă. Ci mai degrabă aşezat şi conştient, ca un val profund de pasiune şi amintire care curge sub o pojghiţă de recunoştinţă.

Conştient de atenţia pe care i-o acorda Bridget, Bill întoarse capul şi întinse mâna, oferindu-i un gest între mângâiere şi o bătaie amicală pe umăr, atingerea fiind automată şi liniştitoare.

— Cum te simţi? întrebă.

— Bine, răspunse ea, ştiind că Bill va accepta acest răspuns, deşi era conştientă că el ştie că s-ar putea să nu fie adevărat.

Bridget nu se simţea deloc bine. De când începuse chimioterapia, drumurile lungi îi dădeau rău de maşină. Abia aştepta să iasă, să-şi întindă picioarele, să ia o gură de aer proaspăt. Îi era şi foame, o altă consecinţă a chimioterapiei, nevoia constantă de a-şi umple stomacul, la fel ca şi dorinţa perfect justificată de a ceda foamei din când în când, ceea ce dusese la faptul că s-a îngrăşat cinci kilograme în şase săptămâni. Creşterea în greutate i s-a părut lui Bridget extrem de deranjantă. O deranja mai ales acum, când se afla în drum către propria nuntă. Bridget se gândi la costumul roz din caşmir fin pe care îl va purta la ceremonie, la modul în care banta fustei se strângea şi ridica fusta mai sus decât ar fi trebuit. Şi gândul acesta duse către altul la fel de enervant despre lenjeria ca de metal pe care trebuia să o pună pe sub taior pentru a netezi noii colaci de grăsime: un body, dresuri cu chilot şi burtieră. Prea multă arhitectură, dar totuşi Bridget nu era dispusă să renunţe aşa uşor.

Nu voia nici să arate, de exemplu, faptul că era aproape cheală. Îşi spusese că peruca era de dragul fiului ei, că dacă nu ar fi arătat bolnavă, Matt nu şi-ar face atâtea griji în ceea ce o priveşte. Şi era mai bine şi pentru colegii ei de la şcoală. Dar, evident, peruca era pentru ea. În cea de-a doua săptămână din perioada tratamentului, care a durat trei săptămâni, când şi-a mai recuperat din energie, aproape că îi venea să creadă că s-a însănătoşit. I se schimbase culoarea tenului (era mai palidă şi i s-a spus că s-ar putea ca schimbarea aceasta să fie permanentă), dar cu perucă şi puţin fard credea că putea să-şi ascundă

boala. Bridget învăţase că frica nu era productivă. Nu te poţi gândi în fiecare minut la moarte.

Îşi atinse peruca, plasa ţeapănă ce pornea de la ceafă în sus. Era făcută din păr adevărat, castaniu deschis, mai gras decât fusese vreodată al ei. Dar Bridget nu se putea obişnui cu senzaţia de obiect străin, care nu aparţinea corpului ei, care era mai mult ca o pălărie.

Peruca fusese îngrozitor de scumpă, şi Bridget făcuse mari eforturi pentru a o găsi. În timpul tratamentului de trei săptămâni, s-a dus din suburbiile din Boston, unde locuia, până la New York, la sfatul unei prietene care auzise de un magazin cu peruci în Brooklyn, un fel de Rolls Royce în industria perucilor. Bridget a stat peste noapte la un hotel din Manhattan şi apoi, cu o cursă destul de lungă de taxi, a ajuns în districtul Flatbush din Brooklyn, observând demarcaţia clară a cartierului cu indicatoarele în ebraică şi magazinele kosher. Intrase plină de îndoieli în magazinul de peruci deloc atrăgător, conştientă că era o străină, şi fu condusă, oarecum fără să fie întrebată, la o cabină de probă. Acolo, în timp ce o aştepta pe proprietară, care avea să se ocupe de ea şi care avea să devină un fel de confidentă în săptămânile care au urmat primei probe, Bridget se uită fix în oglindă, incapabilă să-şi ia ochii de la drama care se petrecea în scaunul de lângă ea. O tânără, care nu părea a avea mai mult de optsprezece ani, încerca pentru prima dată o perucă nouă. Fata părea tânără pentru vârsta ei şi trecea cu uşurinţă de la o stare la alta, aşa cum fac de obicei adolescentele: ba era încântată de perucă, ba o lovea pe mama sa şi îşi smulgea peruca de pe cap de parcă ar fi fost infestată cu ceva, după care începea să suspine. Bridget a aflat că fata trebuia să se căsătorească peste două zile (calculând că ziua nunţii pica miercuri; ce ciudat să te căsătoreşti într-o miercuri) şi avea să se radă în cap în după-amiaza aceea. Tradiţia ortodoxă căreia aparţinea fata îi interzicea unei femei măritate să îşi arate părul altcuiva decât soţului. Tânăra avea să poarte perucă tot restul vieţii. Fata avea un păr incredibil, des, lung şi strălucitor, iar lui Bridget nu îi venea să creadă că în două

zile, avea să permită cuiva să i-l taie; ce imagine crudă, reminiscenţă a câmpurilor de concentrare evreieşti sau a franţuzoaicelor colaboraţioniste din cel de-al doilea război mondial. Minutele petrecute de Bridget în camera aceea de probă i s-au părut cele mai ciudate din viaţă (cele mai greu de tradus în ceva), şi abia când a venit proprietara şi şi-a trecut degetele uşor prin părul scurt al lui Bridget (destul de ciudat pentru locul unde se aflau) a revenit la realitatea cancerului de care suferea şi la motivul pentru care venise acolo.

A fost nevoie de trei vizite la Brooklyn pentru a încheia procesul, cu fiecare călătorie fiind mai nerăbdătoare decât în anterioara, deoarece tratamentul lui Bridget avansa. Ultima călătorie a fost chiar disperată, deoarece deja îşi pierdea părul cu o viteză uluitoare. Bill aranjase ca o maşină să o ia pe Bridget de acasă şi să o ducă la magazinul familiar, chiar confortabil deja, unde personalul o saluta ca pe un prieten vechi. Maşina a aşteptat-o şi apoi a dus-o acasă, o călătorie de treisprezece ore care l-a costat pe Bill aproape o mie de dolari, dar care a meritat fiecare bănuţ, după cum avea să spună Bridget mai târziu.

Bridget se obişnuise acum cu peruca şi chiar îi plăcea că era foarte comodă (se trezea dimineaţa, îşi punea peruca şi într-o secundă, avea o coafură perfectă), deşi devenise un obiect deloc binevenit în pat, atunci când Bill rămânea peste noapte. Cea mai grea parte din povestea aceasta cu cancerul nu era teama de moarte sau tratamentele în sine, ci mai degrabă, după cum şi-a dat seama Bridget, pierderea demnităţii, extrem de acută acum, când se afla în drum spre propria nuntă.

Cancerul o luase pe Bridget prin surprindere şi a avut nevoie de ceva timp până să accepte realitatea. Şi-a adus aminte de programarea de rutină pentru o mamografie, în august, a treia după ce a împlinit patruzeci de ani, amintindu-şi cum i se plânsese lui Bill dinainte despre cât de neplăcut şi inconfortabil era procesul. După mamografie, Bridget a trebuit să aştepte în cabinetul radiologului, într-un cubicul care îi inducea o senzaţie de claustrofobie,

simţindu-se goală în halatul de spital. Citise jumătate dintr-un articol din Family Circle despre cum să faci nouă mese din doar trei, în timp ce aştepta să vină medicul şi să-i spună că poate pleca, aşa cum se întâmplase la vizitele anterioare. Totuşi, de data aceasta, au chemat-o înapoi să îi mai facă un set de radiografii, spunând că nu ieşiseră bine prima dată. A aşteptat iar într-un cubicul, fără să mai poată citi, strângând în pumni revista care i-a lăsat pe degete urme roşii şi negre. Un tehnician a anunţat-o că va trebui să facă şi o sonogramă, diagnosticul sugerând că nu avea de ce să se îngrijoreze: ideea era că Bridget avea nişte noduli la sân. Au dus-o apoi într-o cameră întunecoasă, unde i-au dat cu gel pe sânul drept, în timp ce tehnicianul trecea cu un dispozitiv în jurul sfârcului şi pe deasupra. Iar şi iar, tehnicianul a urmat acelaşi traseu, după care a lăsat jos dispozitivul şi a chemat radiologul. Întrebările lui Bridget – E în regulă? Vedeţi ceva? – au rămas fără răspuns în vreme ce tehnicianul şi medicul discutau încet despre o „umbră”.

Luminile s-au aprins brusc, după care i-au spus să se îmbrace şi să îl urmeze pe medic în cabinetul său. Deşi mâinile îi tremurau în timp ce-şi încheia bluza, Bridget încă se mai gândea că veştile vor fi, în mare parte, bune. S-ar putea să fie nevoie de îndepărtarea unui chist sau chiar realizarea unei biopsii, deşi se aştepta la un rezultat de rutină.

În cabinetul întunecat şi aglomerat al medicului, acesta i-a cerut să se uite peste radiografii. I-a arătat apoi o pată care părea, conform spuselor doctorului, suspectă. După cum avea să afle mai târziu, acesta era un cod pentru rău.

— Vezi steaua aceasta? întrebă el, arătând o formă, dar uitându-se fix la Bridget. Şi abia în după-amiaza aceea, pe când îi povestea lui Bill, şi-a dat seama că „steaua” era un eufemism pentru „crab”, pentru că văzuse crabul, forma ovală care îşi întindea tentaculele în carnea ei. Totuşi, chiar şi după ce i-a spus lui Bill cuvântul îngrozitor, tot nu-i venea să creadă. Tumoarea se va dovedi a fi benignă.

În săptămânile care au urmat, Bridget a primit veştile tot mai proaste ca pe o serie de şocuri: mai întâi biopsia

(malignă); rezultatele biopsiei (tumoarea era uşor mai mare decât se aşteptau); veştile îngrozitoare despre nodulii limfatici (cinci dintre ei fuseseră afectaţi); toate urmate de faptul că avea să aibă nevoie de radiaţii şi de un tratament riguros de chimioterapie. Nici chiar realitatea dureroasă a acestor tratamente nu a fost pe deplin înţeleasă până când Bridget nu a luat parte la un curs de orientare ţinut de o soră care le-a vorbit de igiena anală şi de atrofierea sexuală, până când Bridget a ridicat mâna şi a spus încet: Gata. Nu voia să mai audă niciun cuvânt, speriată de puterea sugestiei. După cum avea să afle, negarea nu era doar eficientă, ci şi esenţială uneori.

S-a întors acasă unde o aştepta o sarcină foarte grea: aceea de a-l anunţa pe Matt. Deşi ştia în mare că mama sa făcea nişte analize, nu îi spuseseră încă nimic despre cancer. L-a rugat pe Matt să o urmeze în sufragerie, ceea ce era destul de straniu, pentru că Bridget rareori avea discuţii formale cu el.

— Ce e? întrebă el, şi apoi repetă întrebarea după ce se aşează. Ce e?

— Am cancer la sân, i-a spus, ştiind că unele cuvinte precum „cancer” şi „sân” ar putea, la început, să aibă aceeaşi importanţă, deoarece cancerul şi sânii mamei sale erau entităţi la care Matt, la cei cincisprezece ani, nu se gândise niciodată.

Matt, care avusese un curs despre cancer cu un an înainte la ştiinţe şi din care aflase totul despre această boală, strigă: „Nu vreau să fiu de faţă când îţi vor spune că a recidivat!”. Apoi a rămas imobil, paralizat de teamă şi din cauza şocului, iar Bridget a trebui să îl liniştească spunându-i că, în ciuda tuturor pronosticurilor, totul va fi bine. Sarcina, destul de extenuantă, luă sfârşit când cei doi s-au pus pe mâncat chipsuri în timp ce se uitau pe canalul de sport, la ora zece seara.

Bridget îşi sprijini piciorul de bord şi îşi puse braţul drept pe marginea geamului. Săptămânile care au urmat au fost dificile, deoarece Matt devenea tot mai retras, refuza să discute despre ce îl deranja, de parcă şi el ar fi ştiut că dacă

verbaliza ceva, s-ar fi transformat în realitate. Deşi Bridget şi Bill au hotărât ca, de dragul lui Matt, Bill nu trebuia să se mute la ea, părăsindu-şi apartamentul din Boston (o decizie nostalgică şi ilogică, având în vedere modul în care înţeleg adolescenţii familiile destrămate şi amestecate), Bill a ajuns să petreacă mai multe seri şi nopţi cu ei, pentru a o sprijini în tratamentul pe care îl urma şi pentru a-i găti şi a-l ajuta pe Matt la teme. Bridget dormea la ore ciudate şi uneori trebuia să meargă la culcare înainte de ora opt. O ajuta să ştie că Bill se afla la ea, chiar dacă Matt nu avea neapărat nevoie de el.

Totuşi, Bill nu fusese acolo când s-a petrecut incidentul cu alcoolul. Aşa îi spunea acum: Incidentul cu Alcoolul.

Bridget s-a trezit într-o luni dimineaţă cu intenţia de a face pâine prăjită pentru Matt şi pentru Lucas Frye, un prieten al fiului său, care dormise la ei. Părinţii lui Lucas ca şi Bill – erau plecaţi din oraş. Simţindu-se mai bine decât de obicei, a coborât în bucătărie în halat, şi-a pus la îndemână ingredientele şi apoi a urcat să îi trezească pe băieţi. A strigat prin uşa deschisă către camera lui Matt, iar Lucas i-a răspuns cu o voce morocănoasă. Bridget se gândi, cu oarecare uşurare, că Lucas avea să-l trezească pe Matt şi că acesta se va duce la duş fără să trebuiască să facă ea ceva, o bucurie neaşteptată pentru o dimineaţă de luni. Dar după douăzeci de minute, doar Lucas a apărut în bucătărie, spăşit şi cu ochii înceţoşaţi. Bridget îşi reproşă că nu a stat suficient demult trează cât să-i facă pe băieţi să se culce mai devreme.

— Unde-i Matt?

— Nu se trezeşte.

— Serios?

— Nu pot să-l trezesc, a fost tot ce a putut spune Lucas, încercând să nu se uite la şunca prăjită.

— Te simţi bine? a întrebat ea, iar Lucas a ridicat din umeri. Bridget a presupus că Lucas era la fel de morocănos dimineaţa ca şi fiul ei.

Încă o dată, Bridget a urcat scările şi a intrat în camera lui Matt. Nu era în pat. L-a strigat, a ieşit din cameră, s-a

uitat în baie, apoi s-a întors în camera lui. Abia atunci a observat pe covor, în mijlocul unei grămezi de jeanşi, tricouri şi jocuri video, un lac de vomă, portocalie şi uscată. Bridget l-a strigat iar şi a înaintat în cameră, pentru a putea vedea între cele două paturi. Matt stătea întins pe o parte, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni de basket scurţi, din plasă şi un tricou, cu picioarele pe jumătate scoase din jeanşi, ca şi cum făcuse un efort să şi-i scoată. Speriată, Bridget l-a strigat iar. A îngenuncheat lângă el şi a încercat fără succes să îl trezească. S-a ridicat brusc, cu un fior care a traversat-o de la gât la stomac. Oare Matt avusese o criză?

Alergă în capul scărilor şi îl strigă pe Lucas, sperând să afle ce, dar, aşa cum a descoperit mai târziu, Lucas plecase între timp la şcoală. Bridget a format 911, s-a întors în camera lui Matt şi i-a luat pulsul, alarmant de accelerat. În mod ciudat, Matt nu mirosea a alcool, aspect asupra căruia au comentat şi medicii şi poliţiştii, întrebând-o iar şi iar dacă fiul ei avea des astfel de crize. Bridget s-a gândit la toate motivele pentru care un băiat de cincisprezece ani ar putea avea o criză, iar niciunul dintre ele nu se potrivea. Medicii l-au pus pe Matt pe o targă, l-au coborât pe scări şi l-au băgat în ambulanţa care aştepta afară. În timp ce îşi punea jeanşii şi un pulover, Bridget se gândea: Aşa ceva nu e posibil.

Pe alee se aflau două maşini ale poliţiei şi ambulanţa, toate cu farurile aprinse, un circ în miniatură care cu siguranţă i-a adunat pe toţi vecinii la ferestre. Începuse o ploaie fină, iar Bridget, deşi tremura deja, îşi făcea griji pentru Lucas. I-a spus unuia dintre poliţişti că ar trebui să îl caute pe băiat.

Bridget s-a aşezat în ambulanţă pe scaunul din faţă. Pe drumul spre spital nu au dat drumul la sirenă, iar tăcerea aceasta ba o liniştea, ba o alarma. Se uită de câteva ori prin deschizătura îngustă care dădea în spatele maşinii şi văzu cum unul dintre medici îl masa cu putere pe Matt pe piept, trezindu-l suficient de bine cât să spună un cuvânt pe care Bridget nu l-a auzit niciodată pronunţându-l şi care

aproape a făcut-o să îi ceară să aibă grijă cum vorbeşte, în ciuda inutilităţii dojenii. Înainte de a ajunge la spital, şoferul ambulanţei a aflat prin radio că l-au găsit pe Lucas în drum spre şcoală şi că a mărturisit: băieţii băuseră o sticlă de votcă pe care Bridget o avea în congelator de câteva luni, rămasă de la o mică petrecere de astă vară pe care o organizase împreună cu Bill. Nici măcar nu îşi mai amintea că mai era acolo. Devenise, împreună cu pungile de legume congelate şi cele cu carne neidentificată, o parte din mobilierul frigiderului. Lucas, intervievat fără milă, a insistat că amândoi au băut aceeaşi cantitate, iar Bridget s-a întrebat cum de Lucas a fost în stare să plece la şcoală. Se gândi că probabil votca fusese ideea lui Matt, deoarece prietenul lui nu avea de unde şti că o aveau în frigider. Ei bine, poate că totuşi a văzut-o în timp ce căuta vreun baton de îngheţată, dar chiar să ceară? Pe de altă parte, orice era posibil. Cine s-ar fi gândit că doi adolescenţi de cincisprezece ani voiau să se îmbete criţă într-o seară de duminică?

La spital, pe Matt l-au luat de lângă ea. Bridget s-a dus în sala de aşteptare cu televizoare în fiecare colţ, care transmiteau toate talk show-uri dinamice, de dimineaţă. Când i-au dat voie într-un final să intre în sala de urgenţă să îşi vadă fiul, l-a găsit pe Matt inconştient, întins pe pat, îmbrăcat cu un halat de spital şi conectat la nişte aparate. Pe dosul palmei îi puseseră un ac pentru o soluţie intravenoasă, imagine care îi dădu fiori. Acesta era, evident, spitalul unde Bridget venea pentru tratamentul de chimioterapie. Întrebă o asistentă dacă i-au curăţat stomacul, iar răspunsul a fost că era prea târziu. Corpul lui absorbise deja tot alcoolul.

Timp de şapte ore, Bridget a stat la capul patului lui Matt, în timp ce medicii şi asistentele se loveau de ea în sala mică de la urgenţe, cu mirosurile sale diverse, uşor de identificat şi adesea neplăcute. În cubicului de alături, la câţiva metri de unde stătea Bridget, un bătrân se plângea de dureri crunte în abdomen. Un doctor a venit pentru a-i spune lui Bridget că nivelul alcoolului la Matt era încă destul

de ridicat. Medicul calculase că pe la ora unu dimineaţa a fost aproape mortal. Bridget a aflat că fiul ei fusese foarte aproape de un blocaj renal.

Îmbibat în alcool, Matt îşi căpăta cunoştinţa din când în când, deşi vorbea incoerent. Bridget oscila între furie şi suferinţă. „Ce-a fost în capul tău?" îi venea să strige, după care imediat simţea nevoie să-i şoptească: „Te iubesc atât de mult". I s-a spus că atâta vreme cât i se injecta soluţia intravenoasă, Matt nu avea să simtă mahmureala pe care Bridget îşi dorea să o aibă, chiar şi numai ca să simtă efectele nocive a ceea ce făcuse.

A început să dea telefoane. Lui Bill, care a rămas uimit. Părinţilor lui Lucas, care au rămas stupefiaţi. Şi la şcoală la Matt, unde fuseseră deja informaţi de poliţie. Treptat, ceea ce mai devreme i se păruse îngrozitor – încă două guri de votcă şi Matt ar fi murit? Ar fi făcut blocaj renal? S-ar fi înecat cu propria vomă? – acum devenise iritant, în timp ce Bridget vedea cum urina lui Matt se scurgea într-o pungă de plastic de lângă genunchiul ei. La trei după-amiază, Bridget a trebuit să îşi reamintească gravitatea incidentului, repetându-şi „Era cât pe ce să moară" pentru a-şi menţine starea de alertă.

Mama şi fiul au plecat acasă, fără să scoată un cuvânt tot drumul. La început Matt a refuzat să intre în casă. Timp de aproape o oră, a stat cu picioarele încrucişate pe alee, suspinând, iar Bridget nu a reuşit să-l facă să spună de ce. Fără injecţia intravenoasă, Matt începea să simtă senzaţia de vomă şi durerea de cap care vin odată cu mahmureala, iar Bridget îl auzea vomând din când în când în baia de la etaj. (Foarte bine, îşi spunea). Bridget, extrem de atentă, nu s-a dus la culcare decât după ora trei dimineaţa, verificând somnul fiului ei, trezindu-l scurt de fiecare dată. Ultimul lucru, înainte de a se băga în pat, a fost să arunce tot alcoolul din casă: două sticle de vin roşu, una de vin alb, o sticluţă de Chivas despre care nici măcar nu ştia că se află în bar şi, într-un final, un pachet de şase sticle de Sam Adams din frigider, gest stupid şi inutil, deoarece Bill

oricum avea să le înlocuiască după ce se întorcea din călătorie. Nu berile erau problema.

În dimineaţa următoare, Matt s-a îmbrăcat singur şi, spăşit, a mâncat tot ce îi pregătise la micul dejun. Când s-a întors de la şcoală, a dat gata o porţie de sos de guacamole cu ţelină în timp ce îi povestea ce se întâmplase. Provocarea se transformase în problemă, pentru că niciunul dintre ei nu ştia cât alcool înseamnă prea mult, până când s-au îmbătat tun. Treceau sticla de la unul la altul, bucurându-se de isprava lor. După Incidentul cu Alcoolul, Matt şi-a reluat dispoziţia mai mult sau mai puţin amabilă, iar Bridget se întreba uneori dacă experienţa aceea nu fusese ca un catharsis pentru el, dacă nebunia aceea care i-a fost aproape fatală şi faptul că i-a supravieţuit nu îl lecuiseră de teama de moarte (a ei).

— Ne oprim să bem o cafea? întrebă Bridget, luându-şi piciorul de pe bord.

— Probabil că băieţii sunt rupţi de foame.

— Lor le foame tot timpul, zise Bridget, uitându-se fix la Bill. Nu mai avea soţ de zece ani. A descoperit că Bill era genul acela rar de persoană care avea talentul de a scoate ce e mai bun din tine. Din ea. Din Matt. Şi, fără îndoială, din cei două sute de angajaţi pe care îi coordona la compania lui de calculatoare.

— Poftim? întrebă Bill, cu un început de zâmbet.

— Nimic, răspunse ea.

— Ce este? repetă el.

— Nu-mi vine să cred că facem asta.

Cu mâna pe care o avea liberă, o trase către el. Ea se aplecă uşor înspre Bill, în ciuda manevrei destul de incomode peste schimbătorul de viteze. O sărută rapid, luându-şi ochii de la drum.

— O să ne omori, îi spuse ea.

Bill parcă în faţa unui restaurant, în timp ce băieţii se trezeau. Îmbrăcaţi aproape identic în hanorace North Face şi jeanşi Abercrombie & Fitch, ieşiră din maşină şi începură să se întindă. Fiecare crescuse cu un centimetru în timpul somnului.

— Unde suntem? întrebă Matt.

— Mă gândeam să mâncăm ceva, spuse Bill.

Trezindu-se din hibernare, băieţii traversară parcarea şi intrară în restaurantul fast food. Bill puse mâna peste braţul lui Bridget.

— Sigur eşti bine?

— Vreau cafea, răspunse ea, încercând să ţină pasul cu el.

— Matt a vrut să închirieze un frac.

— Serios? spuse Bridget, surprinsă că fiul ei s-a gândit că nunta lor merita ţinută de ocazie.

— Da, spuse Bill.

— Aşa că tu şi Matt o să purtaţi frac?

— Şi Brian.

— La o nuntă cu doisprezece invitaţi?

Bill zâmbi.

— Dragii mei, zise Bridget. Cum aţi reuşit? Când le-aţi luat?

— Ţii minte când Matt m-a rugat să merg cu el să-şi cumpere adidaşi pentru basket? Fracurile au fost ideea lui şi vrea să rămână surpriză. Dar îţi spun de pe acum. În cazul în care deteşti ideea, să ai timp să te obişnuieşti cu ea. Pentru că, iubito, chiar o să purtăm fracurile alea.

— Dar mi se pare o idee fantastică, răspunse Bridget.

Pe băieţi i-au găsit la coadă la Burger King, iar Bill li se alătură. Bridget, care nu a reuşit niciodată să digere mâncarea de la fast food, nici chiar înainte de a se îmbolnăvi, se învârti în jurul standului cu iaurt. Ceru o cupă medie de iaurt de vanilie cu nuci (nici nu avea de ce să se mai înfurie din cauza kilogramelor în plus). Se întoarse cu cupa şi îl văzu pe Bill care îi făcea cu mâna de la o masă unde băieţii se luptau deja cu burgerii lor dubli cu multă brânză. Ce de grăsime! Nicio grijă. Motoarele din corpul lui Matt şi al lui Brian vor consuma caloriile chiar înainte de a ajunge la Berkshire. Îndreptându-se spre masă, îşi imagina hanul Norei, amintindu-şi călătoria pe care o făcuse acolo împreună cu Bill pentru a o vizita şi pentru a i vedea noua creaţie. La sfârşitul lui octombrie, când Bill şi Bridget au

hotărât să se căsătorească, Bill s-a gândit că hanul ar fi o locaţie excelentă şi i-a scris Norei. Era romantică ideea de a invita doar vechi prieteni, cei care îi cunoşteau pe Bill şi pe Bridget de mulţi ani, de când erau iubiţi, în liceu. Bridget le-a spus prietenilor de acasă că nunta va fi doar cu familia, o minciună inocentă care a deranjat-o doar o perioadă foarte scurtă de timp.

— Cafeaua, o anunţă Bill pe Bridget în timp ce se aşează. Băieţii domneau peste un morman de hârtii cerate, pahare de plastic, pliculeţe de ketchup şi ambalaje. Bill îi întinse paharul foarte mare şi, instinctiv, ea îşi trase capul. Aroma cafelei era puternică. Încet, astfel încât Bill să nu observe, dădu cafeaua la o parte şi atacă iaurtul cu lingura de plastic. Crema îngheţată îi lăsa impresia de mătase pe limbă, bucurându-se de senzaţia rece, pentru că dintr-odată i se făcuse îngrozitor de cald. Dădu la o parte hanoracul pe care îl ţinea între umeri, sprijinindu-l cu spatele de marginea scaunului. Îşi şterse fruntea şi buza de sus.

— Te simţi bine? o întrebă Bill.

— Mi-e cam cald, atât.

— Mulţumesc pentru masă, spuse Brian, un băiat care îşi aducea aminte de bunele maniere la ore ciudate, uneori la o oră după masă, coborând scările în fugă din camera lui Matt pentru a-i mulţumi lui Bridget, care se afla în bucătărie, după ce spălase toate vasele.

— Să-ţi fie de bine, îi răspunse Bridget, sperând ca Brian să se simtă foarte bine în weekend-ul acela, că el şi Matt vor găsi activităţi care să îi ţină ocupaţi până la nuntă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Bill încet.

— Cred că trebuie să mă duc la baie, spuse ea. Mă întorc imediat.

Bridget detesta băile publice, germenii, hârtia igienică aruncată pe jos, toaletele înfundate. Detesta robinetele automate care refuzau să dea apă, uscătoarele cu aer care îi induceau nevoia disperată de a se da cu cremă pe mâini. Când ajunse în faţa uşii unde scria Femei, bobiţe de transpiraţie îi apăruseră deja pe frunte şi avu o senzaţie familiară de panică şi ameţeală. Se duse în ultimul a cubicul

de pe al doilea rând, din nevoia de a fi cât mai departe posibil de celelalte.

Închise uşa şi se aplecă în faţă. Ridică capacul toaletei cu cizma. Închise ochii şi se sprijini cu pumnii de peretele de metal din faţă, aşteptând. Un val de greaţă o cuprinse. Tuşi. Nimic. Transpiraţia îi udase părul sub perucă, iar acum se prelingea pe şira spinării.

O, Doamne, îşi zise. Va trebui să facă asta singură. Bill nu putea intra aici. Când o să înceapă să se îngrijoreze? O să trimită pe cineva după ea? Se ridică un alt val, iar Bridget se aplecă şi mai tare. Ar trebui să încerce să vomite, să scape de senzaţia aceasta, dar nu îndrăznea să îşi bage degetele în gură. Dacă a atins ceva murdar? Acum trebuia să fie deosebit de atentă cu microbii şi se obişnuise să se spele pe mâini de doisprezece ori pe zi. Veni un alt val, şi încercă încă o dată să vomite.

După un timp, Bridget îşi îndreptă spatele. Un moment de respiro? Aşteptă un minut, după care îndrăzni să deschidă ochii. Luă un pumn de hârtie igienică cu care îşi şterse fruntea şi faţa. Ridică peruca la spate şi şterse şi transpiraţia care se adunase acolo. Se simţea mult mai bine. Oare câştigase o bătălie? În săptămâna în care se căsătorea? Aruncă hârtia la coş.

Ieşi din toaletă şi se duse în faţa unei oglinzi ca să se spele pe mâini. Faţa îi era palidă şi nedefinită, gramele în plus de pe faţă atenuând linia maxilarului. Peruca îi fusese spălată şi aranjată săptămâna aceasta. Bridget nu ştia niciodată când deschidea cutia mică de carton care venea de la Brooklyn cine avea să fie luna respectivă. O matroană cu o coafură de paj? O bătrână inocentă cu bucle? Sau cineva mai la modă, cu părul curgându-i pe spate? Bridget scria „fără bucle” în biletele care însoţeau peruca pe care o trimitea la spălat în fiecare lună (prin FedEx: dacă Bridget o trimitea la şase după amiaza luni, o primea înainte de ora zece dimineaţa miercuri – patruzeci de ore fără perucă, timp în care purta un batic sintetic şi nu ieşea din casă), dar probabil cuvântul bucle nu se traducea foarte bine în idiş. O deranjase niţel când a primit peruca văzând că trebuia să

se mărite cu bucle, dar ştia destule cât să nu se apuce să o spele singură, cum făcuse o dată, iar rezultatul fusese dezastruos, adică o perucă ce arăta ca o coafură afro.

Când ieşi din baie, îi găsi pe băieţi stând la masă cu scaunele date pe spate. Erau sătui şi ar mai fi dormit niţel. Bill se uită cu atenţie la ea, dar e posibil să nu fi lipsit atât de mult încât să se îngrijoreze. Bridget zâmbi, un zâmbet plin de recunoştinţă pentru momentul de respiro. (Recunoştinţă faţă de cine? Faţă de Dumnezeu? Oare mai avea El timp să se gândească la Bridget şi la greaţa ei când avea pe cap evenimentele din septembrie şi o bandă de terorişti? Parcă îl şi auzea pe tatăl ei care spunea tot timpul: „Nu valorăm nici cât o grămadă de fasole”, afirmaţie care putea linişti sau deranja, depinde de punctul de vedere al fiecăruia).

— Băieţi, spuse ea, oprind din scurt întrebarea de pe buzele lui Bill. Sunteţi gata?

Băieţii împinseră scaunele şi luară tăvile. Bill şterse o pată de pe masă şi duse gunoiul la coş. Acum se îndreptau iar către Berkshire, unde aveau să îşi ia în primire camerele. Băieţii aveau să poarte frac, iar Bridget avea să se strângă în taiorul ei roz. Agnes, Harrison şi Rob vor toasta, iar mâine, Bill şi Bridget vor fi căsătoriţi.

Cei doi adulţi şi cei doi băieţi ieşiră la soare. Bridget simţi aerul blând pe ceafă şi pe gât. Era uşurată – atât de uşurată! – că nu se simţea rău în acel moment. Îl luă de braţ pe Bill, care se i oferi cu totală dedicaţie. Voia să ştie dacă era ceva mai bun decât sentimentul că te simţi bine. Pur şi simplu că te simţi bine.

Harrison porni pe jos să urce dealul din spatele hanului. Copacii goi aduceau aminte că era iarnă, dar aerul era primăvăratec, şi i se părea destul de confuz, deşi într-un mod plăcut, să se gândească că peste doar trei săptămâni avea să fie Crăciunul. Urmă o cărare bătătorită care şerpuia printre rădăcini de mesteacăn şi movile stâncoase şi era pe alocuri suficient de abruptă cât să îl determine să caute un băţ de sprijin. Soarele scălda pădurea şi, o vreme, Harrison se lăsă vrăjit de lumina blândă din toiul iernii.

Dealul devenea mai puţin abrupt pe măsură ce urca. Ajunse la un zid de piatră care îi venea până la genunchi şi era incredibil de bine păstrat, în ciuda vechimii. Urmă linia zidului o bucată şi fu surprins să descopere că se termina brusc, fără a lăsa nicio indicaţie asupra a ceea ce îngrădise cândva. Se întoarse, se aşeză pe marginea lui zgrunţuroasă şi observă că de acolo priveliştea era extraordinară, nu doar asupra hanului, dar şi asupra munţilor care se întindeau în zare. Poate că zidul fusese construit în acest scop.

Se întrebă unde o fi Nora, ce făcea în momentul acela. Îşi aduse aminte de imaginea pe care o avusese mai devreme, prima dată când a văzut-o. Cu câtă claritate şi-a amintit-o…

Îşi dădu seama că era duminică şi că se plimbase prin sat cum făcea uneori după ce studia câteva ore şi simţea nevoia să facă o pauză. Ultimul octombrie din liceu, îşi aminti, datorită mirosului de frunze arse din aer. Spre deosebire de colegul lui de cameră, Stephen, Harrison se trezea devreme duminica şi încerca să rezolve cât mai multe din temele de peste săptămână. Harrison nu avea o mare pasiune pentru somn, în vreme ce Stephen se pricepea la asta aşa cum se pricepea la aproape orice. Harrison şi-a adus aminte cum Stephen, agăţat cu capul în jos de patul suspendat, îi explica poezia lui Randall Jarell, „Moartea tunarului”, deşi nu o citise decât o dată. Şi-a adus aminte cum a făcut Stephen toată clasa să râdă cu glumele lui bine plasate în timpul discursului pe care l-a ţinut când a candidat pentru şefia clasei – şi asta în faţa unui corp de elevi care apreciau ironia şi simţul modei înainte de orice

alte calităţi. Încă şi-l putea aminti pe Stephen încuviinţând respectuos, chiar cu convingere, la cele câteva cuvinte pe care i le-a spus tatăl său despre talentul pe care fiecare trebuie să şi-l descopere şi să-l exploateze cât mai bine – lângă tata, care stătea cu paharul în mână, se afla recipientul pentru cocktail-urile Old Fashioned – iar Harrison avea impresia că tatăl îi acorda rareori atenţie fiului, şi tocmai de aceea cuvintele lui erau cu atât mai preţuite.

Harrison îşi aduse aminte că probabil plecase la plimbarea aceea înainte de masa de duminică. Da, cu siguranţă aşa a fost, pentru că se vedea un şir de maşini care porneau motoarele şi plecau de la Biserica congregaţională. Să fi fost unsprezece şi un sfert. Oare şi Nora venea de la biserică? Ciudat că nu s-a gândit niciodată la asta.

Harrison se plimba foarte mult pe atunci, de obicei duminica, uneori la apus, după câteva activităţi sportive, alteori dimineaţa devreme, înainte de a începe prima oră, nu ca activitate fizică, pentru că avea din plin parte de asta în orele de sport obligatorii de la Kidd. Mai degrabă să îşi limpezească mintea şi să fie în mijlocul naturii. Încă din copilărie, şi-a dat seama că iubea natura şi s-a întrebat adesea dacă faptul că se simţea atât de aproape de natură nu era cumva pentru a compensa o pierdere mai mare – poate dorul de tată? – deşi niciodată nu a urmat ipoteza aceasta mai departe de atât.

Fata, îşi aminti Harrison acum, traversa strada, puţin înaintea lui. Harrison putea observa albastrul pal al hainei, modul cum îşi înfăşurase fularul de lână de câteva ori în jurul gâtului, împingându-i părul într-o buclă castanie care se legăna încet dintr-o parte în alta în ritmul mersului. Spre deosebire de Harrison, nu părea să observe căsuţele şi mormanele de frunze din jur. Nu se uita nici la ferestre sau în curţi. Părea în schimb că se uită fix la un punct care se afla tot timpul la câţiva metri înaintea ei, pe stradă.

Harrison mări pasul, schimbând ritmul plimbării. Voia să o depăşească, chiar dacă şi numai pentru a-i vedea chipul. Credea că o cunoaşte. Era nou venită la ei în clasă. Venea

de undeva din vest. O văzuse traversând campusul şi în sala de mese. Numele ei era… Sarah? Nu, altfel. Nora.

Fata mergea cu mâinile în buzunarele hainei, iar ritmul era neschimbat. Harrison o ajunse din urmă repede, dar avea reţineri dacă să se apropie sau nu. Dacă s-ar fi uitat în direcţia lui, cum a făcut şi ea, atunci ar fi trebuit să-i vorbească şi poate chiar să meargă alături de ea. Şi deşi perspectiva unei conversaţii şi plimbări alături de ea i se părea minunată, avea impresia că fata nu ar aprecia abordarea.

Harrison era acum suficient de aproape cât să îi vadă bărbia şi mişcarea genelor negre. Fumul negru, mirosind a carbon, era des şi plăcut în aerul rece. Era fata pe care şi-o imagina. Nora. Nora şi mai cum? Se întreba ce o preocupa atât de mult de nici măcar nu ridica privirea din pământ.

Pe măsură ce se apropia de ea, Harrison îşi dădu seama că probabil fata nici măcar nu era conştientă de prezenţa lui. În cel mai rău caz, i-a auzit paşii. Nu putea rămâne foarte aproape în urma ei fără să spună ceva, pentru că asta ar fi însemnat că o urmărea. Ea ar fi fost tentată să mărească pasul sau, şi mai rău, să se întoarcă şi să-l înfrunte. Harrison se confrunta cu o dilemă.

Într-un final şi-a dat seama că nu prea avea alternativă. Fără voie, se apropie şi se uită peste stradă. Zise „Bună”, ezită o secundă şi apoi continuă să meargă.

Conştient că fata se uita la el din spate – cu o privire care părea că arde şi îi face o gaură în spate – Harrison mergea cu o hotărâre falsă, de parcă ar fi avut o destinaţie anume. O văzuse doar o fracţiune de secundă (ochii negri nu reflectau uimire, ci doar surpriză; nu i-a răspuns la salut) şi, mult prea repede, Harrison ajunse la poartă la Kidd. Nu voia să intre în curtea şcolii, şi doar un efort fizic imens l-a ajutat să nu se întoarcă şi să se uite în direcţia ei în timp ce trecea prin poarta care era mai degrabă o arcadă din fier forjat. Acum se gândea că mai bine s-ar fi întors. Cu ce ar fi greşit? Ar fi putut să pretindă că s-a oprit ca să-şi lege un şiret. Oricât de lamentabilă şi transparentă ar fi fost această scuză, întârzierea i-ar fi dat ocazia de a discuta cu

ea. Ar fi întrebat-o în ce cameră stă. Dacă se plimba vreodată pe plajă şi nu pe stradă. Şi (la naiba cu Stephen), ar fi mers împreună în sala de mese ca să ia prânzul, stând unul în faţa celuilalt, îşi imagina el, descoperind ce îi lega: profesori comuni, materii care le plăceau sau nu.

Harrison se gândea acum că universuri întregi se construiau din astfel de decizii de moment. Dacă ar fi vorbit în ziua aceea cu Nora, ea ar fi devenit prietena lui şi nu a lui Stephen. Astfel nu ar fi avut lor nici scena de la căsuţă.

Se ridică de pe zidul de piatră şi căută locul unde cărarea ducea înapoi către han. Harrison ştia că şansele nu puteau fi oferite a doua oară. Deciziile de moment nu puteau fi retrăite.

Deşi excursia până în vârful dealului a durat patruzeci de minute, la întoarcere i-au trebuit doar cincisprezece, iar Harrison se întoarse la han cu dureri la genunchi şi cu poftă de mâncare. Se întreba dacă a pierdut prânzul. Observă în hol un anunţ despre o altă nuntă (oare avusese loc mai devreme?): Repetiţia pentru cină a cuplului Karola-Jungbacker, Sala Pierce, ora 7:00. După ce intră în sufragerie şi se aşeză la o masă, apăru o chelneriţă cu un meniu. Aperitivele erau destul de puţine, dar variate: brânză raclette cu castraveciori şi cartofi copţi, clătite umplute cu vinete coapte, ficăţei de pui de la fermele Misty-Knoll. Comandă o salată de spanac şi smochine pentru început, urmată de brânza raclette. Sorbi şi câteva guri dintr-un pahar de Cabernet Sauvignon. Prin fereastră avea o privelişte plăcută a munţilor din vest. Mai erau ocupate alte trei mese, una de un cuplu care părea obişnuit cu entuziasmul fără margini al unui băieţel care avea cam aceeaşi vârstă cu Tom, care colora ceva, întrebându-şi mereu părinţii dacă vor merge cu gondola şi vor vizita Magazinul North Face şi dacă vor avea timp să se întoarcă la han suficient de devreme pentru a face şi câteva ture de bazin înainte de cină. Harrison încercă să surprindă privirea tatălui, sperând să zărească vreo formă de înţelegere paternă.

Buna dispoziţie a lui Harrison fu uşor umbrită atunci când i s-a adus salata, unde văzu o muscă moartă sub o frunză de spanac. Chelneriţa nu observase şi deoarece Harrison nu voia să o stânjenească (pe ea sau pe Nora), hotărî nici să nu i-o arate. Fata observă musca moartă abia când veni să ia salata aproape neatinsă.

— O, Doamne, zise imediat, ar fi trebuit să-mi spuneţi.

— Nu e nicio problemă.

— Să vă aduc altă salată?

Chelneriţa era blondă, cu părul strâns bine pe cap şi prins într-o coadă la spate. Se murdărise cu ruj pe un dinte. Părea atât de stânjenită, încât Harrison şi-ar fi dorit să fi ascuns pur şi simplu musca, doar ca să o scutească de confuzie.

— Serios, spuse el, nu este nicio problemă. Dar poţi să-mi mai aduci un pahar de Cabernet, dacă vrei neapărat.

Fata păru uşurată şi lua farfuria cu probleme, iar Harrison se gândi că prezenţa muştei în mijlocul lui decembrie nu l-a deranjat cine ştie ce, dar că era încă un semn al capriciilor anotimpului. Aproape imediat, fata îi aduse un alt pahar de vin, pe care el îl savură în timp ce îşi mânca brânza. Se gândi iar la ziua în care a cunoscut-o pe Nora.

Fără a se uita înapoi, Harrison a intrat pe poartă, s-a întors în cameră şi a aşteptat până la ora unu ca să îl poată trezi pe Stephen. Îl deranja o senzaţie de indecizie. Voia să se întoarcă la momentul în care a depăşit-o pe Nora şi să îl mai trăiască o dată, pentru a nu alege să treacă pe lângă fata cu haină albastră, ci să iniţieze o conversaţie sau, chiar şi mai puţin subtil, să o aştepte la poartă. Dar pentru că pierduse ocazia, nu a încercat, aşa cum ar fi făcut alt băiat, să redreseze situaţia imediat. În după amiaza aceea, Harrison a văzut-o pe Nora în sala de mese, dar nu i-a vorbit, deoarece zgomotul şi mişcările produse de prezenţa lui Stephen l-au făcut să o piardă din vedere (când Harrison a ridicat privirea, ea deja plecase). Şi mai târziu, în aceeaşi zi, s-au dus la meciul de poker săptămânal de la ora trei şi apoi la meciul celor de la Patriots până la ora opt, ora de

studiu, în timpul căreia Harrison a citit „Bătrânul şi marea”, pentru că îşi terminase toate temele dimineaţă.

Harrison îşi amintea bine ziua aceea, dar nu-i spuneau nimic zilele care au urmat, iar acum nu-şi mai aducea aminte chiar luni întregi. Îşi amintea cu claritate momente importante petrecute la Kidd, majoritatea legate de sport şi apoi de Nora, şi dacă era presat şi i se dădeau câteva indicii, îşi putea aminti chiar un anumit incident, dar marea parte a ultimilor doi ani de liceu era deja pierdută. Îşi amintea altă fată, Maria, cu care mersese la schi în vacanţa de Crăciun din primul an de liceu, când au stat în apartamentul părinţilor Mariei din Sunday River. Spre surpriza lui Harrison, la puţin timp după ora unu dimineaţa, fusese trezit din somn de atletica Maria, care i se strecurase în pat. La început, era extrem de atent să surprindă zgomotele făcute de părinţii care s-ar fi trezit şi ar fi ieşit pe culoar. Atenţia sa concurase şi pierduse în faţa entuziasmului fetei pe care o avea în pat şi a experienţei ei remarcabile, de care nu avea neapărat nevoie, deoarece Harrison era un partener deschis, chiar dacă reţinut, dornic să scape de virginitate. După aceea, Harrison şi Maria au fost o vreme un fel de cuplu, deşi Harrison simţea că Maria, cu părul ei blond şi lung şi cu sânii mult prea dezvoltaţi, ar putea oricând să se furişeze în patul altcuiva. Fata cu haină albastră – care s-a transformat într-o geacă de jeans pe măsură ce iarna lăsa locul primăverii – s-a îndepărtat şi mai mult în trecut, un trecut care acum se popula de ocazii ratate, şanse pierdute şi regrete nostalgice.

În prima jumătate a lui aprilie, la începutul sezonului de baseball, Harrison şi-a amintit de un meci împotriva Liceului North Fenton, o echipă foarte bună, deşi se presupunea că cei de la Kidd aveau să câştige. Memoria lui Harrison intercepta meciul înainte de cea de-a patra ocazie la serviciu, înainte de momentul acesta totul era confuz, deşi îşi amintea că echipa de la Kidd era deja învinsă. Jerry Leyden, care servea, era un munte de frustrare. Mai devreme, în vestiar, prinzătorul spusese: „Băieţi, facem asta împreună”, pentru că restul echipei nu îl ajutase deloc

la partea de alergat. Măcar de data aceasta, Harrison nu a dat vina pe apărare. După părerea lui, totul era din cauza serviciului slab de prindere, deoarece Jerry trimitea mingea prea sus. Lucru pe care îl ştiau şi cei de la North Fenton, aşa că nu s-au grăbit deloc la cele patru runs: două simple, un run triplu care a dus la două alegări, un batter şi un homer. Când memoria slabă a lui Harrison a întrerupt jocul, la prima bază se afla un tip care îl scotea din minţi. Dacă Jerry ar lansa mingea mai jos, primul jucător de la bază ar prinde-o cu uşurinţă.

Harrison se întreba de ce antrenorul D. nu se dusese încă la movilă şi de ce nu l-a băgat în joc şi pe al doilea aruncător. Stephen, în spaţiul dintre a doua şi a treia bază, lovea cu pumnul în mănuşă. Singurul căruia i-ar părea şi mai rău decât Harrison în cazul unei înfrângeri ar fi Stephen. Jucătorul dintre cele două baze s-a aplecat, şi-a pus mâinile pe genunchi, legănându-se dintr-o parte în alta, gata de alergat. Harrison se plimba în spatele liniilor bazelor, vrând să vadă ceva acţiune. Baseball-ul în Maine era un sport de iarnă, cu terenurile sale noroioase, temperaturile scăzute şi vânturile puternice dinspre Atlantic, care trimiteau orice lovitură reuşită deasupra gardului, deşi Rob Zoar era cel mai bun outfielder pe care l-a cunoscut Harrison.

O pală de vânt a trecut pe deasupra movilei unde se afla aruncătorul. Jerry se opri, aşteptând o pauză. Supervizorul îi spuse să trimită mingea. Jerry şi-a luat poziţia, apoi a ridicat piciorul dramatic în sus, deşi asta era o mişcare deloc bine calculată, după părerea lui Harrison. Orice alergător bun ar fi putut ajunge la baza a doua şi apoi ar începe să alerge. Mingea a stat o bucată în aer, iar batter-ul a bătut undeva între a doua şi a treia bază. Harrison a văzut cum Stephen s-a arcuit într-un unghi aproape imposibil, a prins mingea care sărea prin praf, apoi o trimise peste el în timp ce se ridica în aer, o mişcare pe care niciun alt licean nu ar fi putut-o realiza. Harrison, care aştepta mingea, o prinse în mănuşă în timp ce se arunca în direcţia alergătorului şi apoi o aruncă la prima bază, cât batter-ul se afla încă acolo.

Două mingi afară. Ei patentaseră jocul dublu, cel pe care Stephen şi cu el îl rafinaseră în anul anterior, despre care au discutat iarna întreagă şi pe care l-au tot practicat fără oprire. În joc, Stephen era elementul cheie, pivotul, deoarece totul se datora învârtelii sale celebre. Era prima dată în ziua aceea când aveau ocazia să îl pună în aplicare.

Stephen, mai uşor acum şi foarte agitat, cu părul blond care îi ieşea de sub şapcă, cu uniforma adunată pe piept, îi făcu lui Harrison gestul victoriei, dar atât de discret, încât nu a putut fi observat de ceilalţi. Dacă Jerry ar putea ţine mingea jos la acest ultim serviciu, s-ar putea retrage de pe părţi şi ar reîncepe în ordine: Harrison, primul batter, Rob Zoar, al doilea batter, Billy Ricci, la prindere, ca power hitter şi apoi al treilea batter şi apoi Stephen, ca ultimul batter. Încă mai puteau recupera.

Harrison a văzut cum Jerry a trimis mingea foarte sus. Batter-ul ştia să aprecieze o ocazie bună. Mingea s-a ridicat foarte sus, cu o traiectorie lungă, trecând apoi atât de sus peste gard, încât nu avea niciun sens să încerce să o prindă.

0-6.

Jerry a ieşit, iar în locul lui a venit să se încălzească un alt aruncător. Harrison trase o ocheadă în tribunele unde stăteau fanii, mai puţini în aprilie decât în mai, mult mai mulţi la meciurile de acasă, şi a văzut un grup de părinţi, dintre care ştia că unii au venit de la câteva sute de kilometri pentru a-şi vedea copiii jucând. Şi deoparte, în tribuna cea mai de sus, cu coatele sprijinite pe iarba proaspătă, se afla Nora, cu geaca ei de jeans şi cu o eşarfă roz la gât. Harrison observă fusta kaki, cizmele lungi, negre, cu tocurile fără flecuri. Ţinea o palmă peste ochi, pentru a se apăra de soare, dar Harrison a putut observa direcţia în care se uita. Venise pentru Stephen.

Chiar şi acum, în sufrageria hanului ei, Harrison simţi o undă din şocul pe care l-a resimţit în după amiaza aceea. La început a fost uimit. Apoi surprins de-a dreptul şi, într-un final, cuprins de furie împotriva lui Stephen, deşi Harrison ştia că trădarea acestuia nu fusese intenţionată: Harrison

nu îi vorbise niciodată de şansa pe care o ratase, iar o şansă ratată era, prin definiţie, o poveste inexistentă.

Harrison, mult prea preocupat acum, nu s-a putut relaxa când aruncătorul a lansat prima minge. Prima lovitură. Harrison se uita de la Stephen la Nora şi invers, ca în desenele animate, iar intuiţia i-a fost confirmată când l-a văzut pe Stephen privind către lojă şi zâmbind. Cum de nu văzuse zâmbetul acela înainte? Cu siguranţă nu era primul din timpul meciului.

Batter-ul a trimis altă minge neinspirată – a doua lovitură – care ar fi trebuit să îl facă pe Harrison să se ridice în vârfurile degetelor, gata pentru un grounder şi pentru a treia lovitură afară. Batter-ul trimise a treia minge sus şi afară, vrând să o trimită către Harrison, care a prins-o în spatele omului de la prima bază, un tip dintr-un an mai mare, care, la rândul lui, a trebuit să alerge după ea, încercând să o prindă în momentul în care aceasta a ricoşat într-un gard de lemn.

Om la baza a doua.

Harrison, uitându-se la Stephen, surprinse o privire uimită pe faţa prietenului său. Harrison se întoarse, furios. Aruncătorul celor de la North Fenton se afla la home base; fusese o minge uşoară, trimisă afară, deşi fusese lansată pe teren, printre picioarele aruncătorului de la Kidd. Harrison o prinse, dar era prea joasă pentru a o scoate din mănuşă, aşa că alergătorul avu timp să parcurgă toată distanţa. Când Harrison ridică privirea, văzu că alergătorul de la a doua bază deja înscrisese.

0-7.

Memoria lui Harrison nu mai putea recupera restul meciului, deşi îşi amintea că după aceea, când îşi luau bâtele şi căştile, mâncând negresele şi limonada pe care le adusese unul dintre părinţi, îl zări pe Stephen îndreptându-se către locul unde Nora stătea întinsă. Ea se ridică şi îşi întinse fusta la spate. Stephen urcă până la ea şi îi vorbi. Oare despre meciul jalnic? Despre jocul lui minunat, dar zadarnic? Nora ridică privirea o dată şi îi zâmbi. Şi deşi cei doi nu s-au atins, Harrison ştia, după felul în care Nora l-a

lăsat pe Stephen să se aşeze atât de aproape de ea, că ei se atinseseră înainte, şi poate chiar se sărutaseră. Oare era posibil să fie deja iubiţi?

Harrison simţi cum cineva îl atingea uşor pe umărul stâng şi îşi ridică privirea. Nora veni în faţa lui.

— Se pare că musca nu a aterizat şi pe fructe, zise ea. Nici nu pare să se fi înecat pe neaşteptate. Ci, judecând după poziţia sa uşor senzuală, pare să fi savurat din plin sosul vâscos. Nora purta o fustă neagră, subţire şi o bluză albă prin care Harrison vedea furoul. Se ridică, dar ea îi făcu un semn cu mâna şi se aşeză în faţa lui. Nu e o crimă, în sensul strict al cuvântului, adăugă. Iar nefericitul eveniment nici nu poate strica senzaţia de bine pe care am simţit-o mai devreme pe verandă. Nu aşa cum m-ar deranja nişte ţevi blocate, de exemplu. Dar mă întreb dacă nu e vreun semn sigur pentru săptămâna viitoare. Starea de bine ţi-o poate da şi un fruct pe care îl cojeşti încet.

Harrison zâmbi, amuzat de scuzele baroce.

— Glumesc, spuse Nora, dar voiam să-mi cer scuze pentru povestea cu musca.

— A, nu e cazul, răspunse Harrison, mai ales dacă rezultatul este imaginea aceea încântător de obscenă.

— Judy mi-a adus farfuria ca să văd şi eu.

Nora avea nişte cercei cu perle şi, spre deosebire de cum arăta dimineaţă, acum era şi uşor fardată. Buzele îi străluceau, iar ochii erau conturaţi cu negru.

— Înseamnă că Judy este foarte cinstită şi ar trebui să o păstrezi. Şi-a cerut scuze cât pentru voi amândouă.

— Judy este o fată drăguţă, dar fără pic de şarm, spuse Nora. Dar este atât de rapidă şi de isteaţă, încât nu îndrăznesc să o supăr.

— Îmi închipui că musca, năucită de vremea ciudată, a zburat în bucătărie, unde a fost atrasă de smochina zemoasă, zise Harrison.

— O să le spui celorlalţi?

— Ce haioasă eşti. Se pare că eşti în toane bune.

— În ciuda muştei, chiar sunt.

— De ce?

Nora să sprijini de spătarul scaunului.

— Sunt uimită, pur şi simplu încântată de ziua asta. Şi fiind încântată, am un sentiment incredibil de fericire.

— Mă bucur. Brânza raclette e foarte bună. Complimentele mele bucătarului.

— Eddie. O să-i transmit. Îmi dai voie? întrebă ea, arătând către paharul de apă neatins al lui Harrison.

Acesta îi întinse paharul.

— Mă întrebam de ce ai început afacerea asta cu hanul. Nu am nicio îndoială că drepturile de autor ale soţului tău…

— Banii ăştia erau foarte puţini, răspunse Nora, întorcându-se uşor într-o parte şi aşezându-se picior peste picior. Tu ar trebui să ştii cel mai bine dintre toţi. Ţinea paharul la nivelul gulerului, iar Harrison fu surprins de atitudinea sa. Dar nu acesta este adevăratul motiv, ci că asta voiam cu adevărat să fac.

Sorbi lung din pahar.

— Cum l-ai cunoscut pe soţul tău? întrebă Harrison, dându-şi seama că se confrunta cu o problemă minoră de apelare. Dacă i-ar fi spus Carl, aceasta ar fi presupus o familiaritate de care Harrison nu se bucura. Pe de altă parte, să îl numească domnul Laski în prezenţa Norei era puţin ciudat. Dar nici nu se putea referi la el ca la „soţul său”.

— Aş vrea să nu îmi mai pui întrebări al căror răspuns îl ştii deja.

Repezit, Harrison luă o gură de vin. Nora puse pe masă paharul de apă.

— „Licenţa poetică” mi s-a părut o lucrare slabă. Am refuzat să cooperez cu Alan Roscoff. Ai citit-o?

— Da.

— Nu că nu era atât de respectuoasă pe cât şi-ar fi dorit orice văduvă, ci că era insipidă. Şi neuniformă. Cred că habar nu avea despre munca lui Carl.

— Mie mi s-a părut cartea făcută în grabă şi cam subţirică, spuse Harrison, loial. Scrisă anume pentru a stârni senzaţie.

— Mă tot întreb dacă nu a venit timpul ca cineva să facă un portret real al lui Carl, spuse gânditoare Nora. Îşi muşca pieliţa de la o unghie, iar în această pauză i se păru lui Harrison foarte dragă. Poate mi-ai putea sugera tu un scriitor, cineva pe care îl respecţi.

Harrison se simţi flatat de invitaţie, dar se întrebă dacă nu cumva nu era total lipsită de inocenţă. Cu siguranţă că Nora Laski era invadată de cereri pentru interviuri din partea unor oameni care voiau să aibă acces la documentele poetului. Presupuse că deja se lucra la vreo două sau trei biografii literare ale lui Laski.

— Cu plăcere, zise.

— Stăteam cândva pe o bancă în Piaţa Washington. Mâncam un sandviş, iar Carl s-a aşezat lângă mine şi m-a întrebat dacă îi dau şi lui jumătate. Pe atunci îl ştiam drept Profesorul Laski. Câteva minute n-am putut să-i răspund. Eram în al doilea an la Universitatea New York, iar profesorul Laski era… era o adevărată vedetă. Cu un an înainte alesesem un curs al lui şi deşi în ziua aceea susţinea că îşi aduce aminte de mine, mai târziu mi-a mărturisit că minţea.

Harrison nu îşi putea închipui cum ar putea cineva să o uite pe Nora aşa cum era în tinereţe.

— De atunci, Carl venea în parc la aceeaşi oră. Şi era de la sine înţeles că eu aveam să îi aduc prânzul. Am început să pregătesc prânzuri din ce în ce mai elaborate, până când am ajuns să facem adevărate picnicuri. Ştiam că e căsătorit. Îi cunoşteam şi reputaţia. Credeam că atâta vreme cât nu se întâmpla nimic altceva decât ce făceam în parc, totul era în regulă. Şi o perioadă destul de îndelungată aşa a fost.

Nora făcu o pauză.

— Nu prea mă gândeam la vârsta lui, continuă ea. Atunci diferenţa nu părea aşa mare ca acum. Fetele care se culcau cu profesorii căpătau un anumit statut.

— Cât timp a continuat povestea? întrebă Harrison.

— Săptămâni la rând. L-am cunoscut în primăvară. A continuat până vara, când eu a trebuit să plec.

— Unde ai plecat?

— Lucram ca ospătăriţă în Provincetown. Locuiam într-o cameră cu altă fată. Aşa se făcea pe atunci. Ne împărţeam bacşişurile după muncă. În iulie, am văzut un afiş care anunţa o conferinţă a lui Carl Laski la Biserica Unitariană. Cred că mi-a scăpat şi i-am spus prietenei mele că îl cunosc. Şi odată ce am spus asta, a trebuit să merg la conferinţă, pentru a-i dovedi că spuneam adevărul. Mă gândeam să pregătesc un picnic, aşa, ca un fel de glumă.

Nora zâmbi.

— Carl citea de la pupitru. Acesta era locul lui. Şi… ei bine, îţi imaginezi… Cu părul pe care îl avea şi vocea de tunet… L-ai auzit vreodată citind?

— Da. O dată, cred. La New York.

— …era minunat, spuse Nora. Un adevărat spectacol. Şi cuvintele… cuvintele… Îşi duse mâna la piept, ca şi cum chiar şi după atâţia ani, era încă fermecată de cuvintele acelea moarte demult. Citea din „Oase de nisip”. Mă văzuse de la pupitru. Nu cred că şi-a luat vreun pic ochii de la mine cât timp şi-a citit foile. De fapt, nu citea propriu-zis. Memora totul dinainte. Aşa că spectacolul, dacă vrei să-i spui aşa, era pregătit cu mult timp înainte.

— Mi-l imaginez ca pe un calvinist fermecător predicând în New England, zise Harrison.

Nora se uită la ceas, iar Harrison descoperi că începea să îl deranjeze gestul acesta constant.

— Îşi luase o cameră la hotel, spuse ea. Dar nu vrei să auzi toate astea.

Harrison voia şi nu prea.

— Ca editor, mi se pare fascinant, răspunse el. Uneori apar fapte care aruncă o lumină nouă operei.

— O poezie, zise Nora, este un act de imaginaţie. Rareori, aproape niciodată, este o simplă redare de evenimente.

Harrison nu prea era de acord.

— Nu crezi că soţul tău a văzut copilul cu valiza roşie aşteptând la aeroport?

— Nu, răspunse ea, cu un aer de oboseală care îl surprinse pe Harrison. Am renunţat să mai fac astfel de

legături cu mulţi ani în urmă. Nu cred că cititorii au suficientă încredere în imaginaţia scriitorilor. Întotdeauna vor să ştie: asta i s-a întâmplat scriitorului? Când, de fapt, nu este deloc adevărat. Nu exact aşa cum apare descris. Imaginaţia dă viaţă evenimentelor.

— Dar părul şaten, adăugă Harrison încet. Presupun că tu ai fost muza pentru „Dimineaţă de luni” şi „Conversaţie după cină”.

— Nu chiar, spuse Nora, privind în altă parte. Muza a fost înaintea mea.

Afirmaţia era plină de sensuri, iar Harrison se prefăcu a nu înţelege.

— Dacă tot veni vorba, spuse el, am căutat cuvântul soţie. Dumnezeu spuse că îi va face o soţie lui Adam. Ştii, Geneza, Adam şi Eva… Presupun că vi s-a potrivit vouă, ţie şi lui Carl.

— Unii bărbaţi au nevoie de femei pentru a le întări sentimentul existenţei.

Harrison puse şervetul lângă farfurie.

— Vrei o cafea? îl întrebă Nora.

— Da, mulţumesc.

Harrison o privi făcând un gest cuiva care stătea în spatele lui.

— Nu dai impresia unui proprietar de han, zise el.

— Adică?

— Când spun proprietar, mă gândesc la un bărbat cu faţa congestionată sau la o domnişoară bătrână, rigidă, şi nu… Dar aici se opri, pentru că s-ar fi creat o intimitate prea mare dacă i-ar fi spus cum o vedea el. În altă epocă, ai fi fost mamă de eroi, zise el în schimb, sau soţia vreunui medic respectat sau poate chiar poetă.

— Pe atunci mi-ar fi spus poetesă.

— Ai dreptate.

— Ai putea spune că este mult mai bine să fii proprietar de han, bucurându-te de independenţă financiară şi fiind responsabil doar pentru propria persoană decât să fii mamă şi soţie. Cu siguranţă că este mai bine decât să fii poet.

— Adevărat, răspunse Harrison. Îi luară farfuria din faţă şi îi aduseră o ceaşcă de cafea. Tu nu bei?

— Am băut deja prea multă.

— Am ieşit la plimbare mai devreme, spuse Harrison, turnându-şi câţiva stropi de lapte. Am ajuns la un zid de piatră. Părea că nu duce nicăieri.

— Cândva împrejmuia o casă.

— Ce loc ciudat pentru o casă.

— Sunt multe drumuri de acces prin pădurea asta care par să nu ducă nicăieri.

— Presupun că aceasta este ţinuta ta pentru repetiţia în vederea nunţii? întrebă el, arătând către ea cu linguriţa.

— Da.

— Foarte drăguţă, adăugă, cu voce moale. Ce s-a mai întâmplat când te-ai întors la universitate, după episodul Provincetwon?

— Carl era căsătorit şi avea doi băieţi. Soţia lui îi tolerase mai mult sau mai puţin fostele aventuri, dar de data aceasta, Carl voia să se mute, iar ea nu era deloc de acord. Nu avea să îl ierte pentru că a lăsat-o singură cu doi copii şi a umilit-o. Deşi ai putea spune că fusese umilită de multe ori şi înainte.

— Pari a avea înţelegere faţă de ea.

Nora se întinse către paharul de apă al lui Carl şi mai sorbi o înghiţitură.

— Aşa este, spuse ea. Acum. Dar atunci, nu. Niciodată nu eşti mai egoist decât atunci când eşti îndrăgostit. Soţia lui s-a răzbunat cerând custodia unică asupra celor doi copii. Carl a angajat un avocat bun şi era sigur că va câştiga, dar nu a fost aşa.

— Probabil că a fost greu pentru amândoi.

— Atunci când un bărbat îşi părăseşte soţia şi copiii pentru altă femeie, toată povara cade pe umerii acesteia. Aşa că trebuie să merite sacrificiul.

Harrison spuse peste ceaşca de cafea.

— Sunt sigur că tu ai meritat.

— Nimeni nu merită genul acesta de sacrificiu. În cazul lui Carl, a fost şi mai rău. Pentru a merita sacrificiul, fiecare cuvânt trebuie să fie incandescent.

Harrison o vedea pe Judy care strângea farfuriile într-un colţ al sălii.

— Dacă opera este extraordinară, ai putea spune mai târziu că măreţia artistică a fost rezultatul sacrificiului, adăugă Nora.

— Cred că un singur mare poem merită sacrificiul, cum spui tu.

— Şi crezi că are vreun astfel de mare poem?

— Evident, spuse el. Sunt multe poeme mari cu adevărat. Ştiu că „Valiza roşie” este considerată a fi cea mai bună lucrare a sa, dar eu cred că de fapt, cea mai bună este „Al patrulea canto”.

Nora nu spuse nimic, iar Harrison înţelese din tăcerea ei că nu era de acord.

— Presupun că eşti familiarizată cu poemul acesta.

— Ar trebui. A trebuit să le bat la maşină de câteva sute de ori.

— Literalmente să le baţi la maşină?

— La început da.

— Pe hârtie de carbon şi aşa mai departe?

— Carl a avut oarece reticenţe în a folosi un calculator. Cred că ceea ce l-a atras într-un final a fost mirajul pornografiei.

Harrison fu surprins de această confesiune intimă, cu întregul ei bagaj de implicaţii. Activitate sexuală conjugală nesatisfăcătoare? Amărăciune? Trădare? Sau era doar o glumă, iar el nu prindea poanta?

— Carl scria în biroul lui dimineaţa, spuse Nora. Se ducea acolo imediat după ce se trezea şi îl mai vedeam în jurul prânzului.

— Scria întotdeauna dimineaţa?

— Obişnuia să spună că orice era scris după ora doisprezece la amiază nu merita păstrat. De obicei era foarte răutăcios când ieşea din birou şi adesea era imposibil să legi o conversaţie cu el. Cred că detesta faptul că trebuia

să iasă din starea de visare în care scria. Îi spuneam să facă un duş. Dar în majoritatea cazurilor voia doar să stea jos şi să privească pe fereastră. Chiar nu îmi făcea nicio plăcere să-i fiu prin preajmă în astfel de momente. Dacă vorbea ceva cu mine sau eu cu el, invariabil ajungeam să ne certăm. Aşa că îl evitam. Nora se uită iar la ceas. Agnes e aici, îi spuse.

— Serios?

— Mă mir că nu ai văzut-o la masă.

— Ce mai face?

— Crezi că Agnes a noastră se schimbă vreodată?

— Nu ştiu, spuse Harrison. Mi-ar plăcea să cred că a trăit o aventură extraordinară.

Nora zâmbi.

— Arată foarte bine. Sănătoasă şi în formă.

— Ai rămas prietenă cu ea?

— Da, răspunse Nora. Când trăia Carl, venea des pe la noi. Aveau nişte dispute fantastice.

— Adică se certau, nu?

— Nu neapărat. Consideram disputele lor ca nişte spirale verbale, care se rotesc în interior, dar se mişcă la exterior în altă direcţie. Carl putea dovedi pe oricine într-o dispută.

— Chiar şi pe tine?

— O, mai ales pe mine, răspunse ea molcom. Trebuie să iau nişte acte din birou. Vrei să vii cu mine?

Harrison a urmat-o pe Nora de-a lungul unui coridor, după care au urcat un şir scurt de trepte, au parcurs alt coridor şi au coborât acelaşi număr de trepte. Apartamentul ei începea cu un vestibul care dădea într-o sufragerie/dormitor, prevăzut cu nişte uşi glisante care duceau într-un studio privat. Din cameră, Harrison zări câteva secunde o baie mare, albă. Sticluţe cu uleiuri exotice şi colorate stăteau aliniate pe marmura din jurul căzii.

— Acesta este apartamentul tău? întrebă.

— Doar un dormitor şi baia. Mănânc întotdeauna în bucătărie. Nu gătesc niciodată.

— Nu-i o viaţă chiar aşa rea.

— Nu dacă eşti genul de persoană care munceşte cincisprezece ore pe zi.

— Serios?

— În timpul weekend-urilor, da, răspunse ea, ducându-se către birou şi deschizând un sertar. Petrecerile durează adesea până după miezul nopţii. Am încercat să le fac să se termine la unsprezece, dar nu reuşesc. Şi ar dura şi mai mult dacă le-am permite. Ce s-o fi întâmplat cu ideea aceea că mirele şi mireasa pleacă înainte de sfârşitul recepţiei şi se pregătesc pentru luna de miere? Astăzi, nu auzi decât de mese dinaintea nunţii, repetiţii pentru cină, golf, tenis, cumpărături, petreceri în baruri ca după cumpărături, micul dejun al miresei etc. Cred că toate acestea strică nunta de la bun început. Dacă eu sunt obosită deja duminica după-amiază, îmi imaginez că miresele trebuie să fie extenuate.

— Dar nu înseamnă că e bine pentru afacerea ta?

— Ei… da. Râse. De fapt, chiar încurajez toate astea.

Aspectul curat, proaspăt al hanului putea fi observat şi în apartamentul Norei. Harrison privi scaunele, scăunelul de lângă una dintre ferestre şi măsuţa de cafea cu obiectele care se aflau pe ea: o vază, un teanc de cărţi şi o fotografie mică, probabil a mamei sale. Un perete era acoperit de picturi, afişe şi fotografii, aranjate nu neapărat artistic, ci la întâmplare, ca şi cum Nora le-ar fi agăţat în ordinea în care le-a găsit, folosind fiecare bucăţică de perete disponibil. Fotografiile i-au atras imediat atenţia.

— Asta eşti tu? întrebă el, arătând către o fotografie în care apăreau Carl Laski şi o femeie care era în mod clar Nora în tinereţe.

— Da, răspunse ea, privind în sus. E făcută în ziua în care ne-am căsătorit.

Harrison începu să studieze fotografia. Nora, care abia părea de douăzeci de ani, purta o rochie cu flori portocalii şi albastre, iar părul lung, castaniu, îi era prins într-un coc. Şi Laski avea părul lung, rebel, neprins. Purta o cămaşă albă, o jachetă sport şi jeanşi. Privirea îi era uşor disipată, de parcă ar fi băut deja ceva. Uitându-se la fotografie, Harrison

îşi dădea seama de existenţa unei vulnerabilităţi pe care nu o descoperise mai devreme la Nora, aceea a unui copil care vrea să fie liniştit sau a unei soţii speriate care are nevoie de atenţie. Şi înţelese dintr-odată cum ar fi putut cineva să profite de ea. Harrison simţi nevoia de a intra în fotografie şi de a-i despărţi pe Nora şi pe Carl Laski.

— Uite-o, spuse Nora, după ce găsi hârtia într-un dosar. Se întoarse către Harrison, cu o întrebare pe buze. A ezitat un moment apoi întrebă: Te gândeşti vreodată ce s-ar fi întâmplat cu Stephen?

Harrison făcu un efort să nu se uite în altă parte.

— Dacă ar fi trăit, adică?

— Da.

— Presupun că s-ar fi dus la Stanford cu o bursă de baseball, aşa cum era planificat, apoi ar fi fost cooptat de Blue Jays. Ar fi urmat o perioadă de antrenamente cu Twins şi mai târziu ar fi ajuns să joace în prima ligă pentru Red Sox, înainte de Nomar, evident. Ar fi câştigat de patru ori premiul Mănuşa de Aur, ar fi avut un adevărat record la servit, iar acum probabil că ar fi fost introdus în Hall of Fame.

— Era chiar atât de bun? întreabă ea.

— A, da, răspunse Harrison, trecând cu degetele peste muchia unei mese de mahon.

— Tu erai la fel de bun?

— Nu. Păream bun datorită lui Stephen. Noi doi puteam juca împreună mai bine decât oricine din ligă. Dar meritul era în întregime al lui Stephen – felul în care prindea mingea, o arunca în aer şi o lansa către mine. Singurul jucător pe care l-am mai văzut făcând aşa ceva este Nomar.

Nora se aşeză în scaunul de la birou.

— Totul este atât de…

— Trist? completă Harrison.

— Şi asta. Dar mai degrabă fără sens.

Da, se gândi Harrison. Completamente fără niciun sens.

— Când mă gândesc la Stephen, spuse el, îmi fac griji pentru cei doi băieţi ai mei.

— Se spune că acum e mai rău decât pe vremea noastră, spuse ea.

— Nebunia cu băutul, nu?

— Anul trecut, a venit aici în oraş un grup de băieţi care au plecat la o plimbare cu maşina, au patinat pe gheaţă şi au intrat într-un stâlp de telegraf. Unul dintre ei a fost decapitat.

Imaginea îl sperie pe Harrison.

— E de mirare că am supravieţuit, zise el încet.

— Ai dreptate, încuviinţă Nora, ridicându-se. E aproape ora trei. Trebuie să plec.

Se îndreptă către uşă, dar se opri în prag.

— Te descurci până la şase jumătate?

— A, da, răspunse Harrison, ridicându-se din scaun şi îndreptându-se şi el către uşă. Mi-am adus ceva de lucru. Poate că o s-o caut şi pe Agnes.

Stătea atât de aproape de Nora încât putea simţi parfumul şamponului ei.

— În seara aceea… spuse ea.

Harrison negă dând din cap.

— Nu, ai dreptate. Nora îl atinse pe Harrison cu dosul palmei în spaţiul dintre umăr şi claviculă, atingere pe care Harrison o simţi direct pe piele. Totuşi, imediat ce îşi dădu seama de ea, se şi terminase, iar Nora se îndrepta acum iar către coridor. Abia aştept să îl văd pe Rob, zise ea de la o distanţă care părea de câţiva kilometri în faţa lui.

Agnes îşi scoase lucrurile din geanta portocalie de sibir, aşezându-şi hainele pe pat. O pereche de jeanşi şi un pulover împletit. Un costum roz pentru petrecerea din seara aceea. O rochie albastră din lână pe care s-o poarte la nuntă, mâine. Se aşează pe marginea patului şi mâncă un baton energizant. Ştia că la han serveau şi masa de prânz, parcă aşa spusese Nora, dar Agnes, care avea un buget destul de restrâns din cauza salariului modest de la Kidd, îşi adusese cu ea ceva de mâncare, neştiind dacă oferta generoasă a Norei includea şi mesele. Agnes nu voise să întrebe.

În timp ce mânca, se gândea la turul hanului pe care îl făcuse mai devreme, în sufrageria austeră şi totuşi confortabilă, în bucătăria splendidă cu noua aparatură, în coridoarele proaspăt văruite. Oare Nora a angajat un designer sau decorul era reflectarea propriului ei simţ estetic? Agnes se gândi că era ca un fel de purificare, ca şi cum hanul fusese pus într-o maşină de spălat din care a ieşit altceva. Da, era elementul de nou – o entitate cu greutate şi textură – care o deranja.

Dar mai era ceva care o preocupa pe Agnes, o jumătate de idee care îi trecuse prin minte înainte de a fi întreruptă. Ce era oare? Deşi bucătăria era splendidă, ceva i s-a părut că nu era la locul lui. Agnes închise ochii. A, da: mirosul de carne. Delicios în sine, dar complet inexistent în vechea bucătărie. Carl fusese vegetarian, purist. Agnes îşi amintea cu o strângere de inimă bucăţile de săpun făcut în casă, untoase şi grunjoase în acelaşi timp, din baia mică de la capătul holului.

Mirosul de carne din bucătărie. Carl Laski s-ar întoarce în mormânt. Dacă tot veni vorba, oare unde era îngropat?

Agnes, care venise îmbrăcată cu hainele bune, cu care se ducea la şcoală, neştiind dacă avea să dea imediat peste Jerry, Bill sau Bridget, se schimbă într-un pulover, nişte jeanşi şi o pereche de cizme L.L. Bean, termină batonul energizant, luă o gură de apă dintr-o sticlă pusă la dispoziţie de cei de la han şi vârî în buzunar cheia aurie. Apoi îşi aruncă rucsacul pe umăr.

În hol, la recepţie, găsi o hartă cu trasee pentru excursionişti. Se opri câteva momente pe scările de la intrare, studiind harta şi încercând să se orienteze. Îi era cald cu puloverul pe ea, dar nici nu avea chef să se întoarcă în cameră şi să se schimbe. Cu siguranţă avea să se răcească mai spre după amiază şi ar putea să i se facă frig. O zi extraordinară, de care voia să profite din plin. Era o noutate că putea să se plimbe fără ca vântul să îi bată în faţă, aşa cum se întâmpla mai tot timpul în decembrie în Kidd.

Agnes o porni la drum nerăbdătoare, dornică să îşi pună la lucru muşchii care se chinuiseră în lungul drum din Maine până aici. Voia să urce dealul, dar, mergând, observă că era mult mai abrupt decât părea la început. O lumină blândă se strecura printre copaci, iar crengile creau o imagine ca de vată asupra hanului şi a munţilor care se profilau în depărtare. Dacă Jim ar fi venit cu ea în weekendul acesta, nu ar fi mers cu ea în drumeţie. Având o natură contemplativă, nu îi plăcea să facă sport. Putea fi convins să meargă la o plimbare, dar rareori îi făcea şi plăcere. Din câte îşi aducea aminte Agnes, Jim nu venise niciodată cu iniţiativa unei plimbări sau a unei drumeţii, ceva ce o soţie, dar nu şi iubita, ar începe să considere enervant şi chiar ar ajunge să dispreţuiască.

Agnes depăşi un zid de piatră şi urmă cărarea, care devenea din ce în ce mai abruptă. Gâfâia deja, transpirând pe sub pulover (pe care şi-l împletise singură) şi era furioasă pe sine că nu se îmbrăcase cu mai multe bluze, pe care să le poată da jos pe rând. Totuşi, garderoba ei complet nepotrivită nu era vina ei, nu-i aşa? Cine ar fi crezut că vor fi temperaturi de 22°C în decembrie în New England? Se sprijini de trunchiul unui copac pentru că simţea nevoia să îşi tragă sufletul. Transpiraţia i se prelingea pe ceafă, pe sub braţe şi în momentul acela se gândi că probabil a uitat să îşi dea cu deodorant dimineaţă. Dacă e aşa, înseamnă că nu mai putea purta puloverul. Nu mai putea scoate mirosul, nu în totalitate. Privi în jur să vadă dacă mai sunt şi alţii ca ea, dar, judecând după

liniştea perfectă a pădurii, îşi dădu seama că era singură. Îşi scoase puloverul.

Imediat, transpiraţia începu să se usuce pe piele. Stătea pe o stâncă în jeanşi şi sutien, incitată de gândul că se afla pe jumătate goală în pădure, uşor deranjată de un colăcel de grăsime care atârna peste talia pantalonilor. Va trebui să crească numărul abdomenelor de la cincizeci la o sută pe zi. Îi era groază să se gândească la faptul că Jim avea să stabilească o întâlnire, iar Agnes să descopere că se îngrăşase. Agnes se întreba: dacă o femeie avea în fiecare zi un bărbat lângă ea, reuşea să nu se mai îngrijoreze dacă s-a mai îngrăşat cu un kilogram-două?

În seara aceasta, cineva o va întreba de ce nu s-a căsătorit, de ce nu şi-a dorit copii. Altcineva va presupune, dar nu va spune, că e lesbiană. Era normal să te gândeşti la asta. Nu s-a căsătorit niciodată. Nu are niciun iubit cunoscut. Antrenează echipa de hockey pe iarbă. Agnes îşi pusese aceste întrebări şi înainte şi chiar au existat femei care s-au dat la ea (una chiar în excursia în Nova Scoţia). Întrebările, pe care Agnes încerca să le evite sau să le ignore, au început să o irite în ultimul timp din cauza presupunerilor lor repetate. Nu tânjea să aibă copii. Uneori se întreba dacă aceasta nu se datora lipsei sale de imaginaţie. Nu se putea imagina alături de un copil cum nu se putea închipui lângă un cal.

Un vântişor se ridică şi îi trecu peste piele şi peste sutienul din bumbac. Îşi duse o mână pe piept, ceea ce îi aminti cât de moale şi fină îi era pielea acolo şi cât de mult timp trecuse de când cineva o atinsese. Peste un an. Agnes se întreba câţi ani aveau să mai treacă până când pielea avea să îşi piardă din moliciune şi avea să se încreţească pe decolteu, aşa cum observase la femeile mai în vârstă, îmbrăcate mai sumar. Totul va fi pierdut atunci, pielea aceasta, drăgălăşenia aceasta, o idee deprimantă care dădu naştere alteia. Oare pierderea tinereţii o deranja mai puţin pe o femeie care a fost iubită total decât pe una care nu s-a bucurat de aceeaşi iubire?

În ultimul an au fost toţi elevii lui Jim. Harrison, Nora, Rob, Jerry, Bill şi Stephen. Nu şi Bridget, care era cu un an mai mică, singura persoană mai mică acceptată în cercul lor. La cursul de literatură contemporană americană se intra pe baza unei liste de aşteptare, aşa că cei care luau parte la el se simţeau privilegiaţi. Stăteau pe o canapea în barul Bloomfield, discutând despre Bellow, Kerouac şi Ginsberg. Stephen, care rareori citea cărţile, avea talentul de a-şi susţine punctul de vedere. Nora, o adevărată erudită, scria lucrări pe care uneori profesorul îi cerea să le citească întregului grup. Agnes şi-l amintea pe Harrison ca fiind gânditorul grupului; ideile şi dezbaterile aprige erau punctul forte al lui Stephen. Rob făcea tot timpul un comentariu abia auzit la cele expuse cu voce tare, ceea ce îi amuza teribil pe cei suficient de norocoşi cât să stea lângă el, uneori fiind vorba chiar de domnul Mitchell. Agnes îşi aducea aminte că Jerry era tot timpul bine pregătit şi abrupt, uneori recurgând chiar la atacuri ad hominem când nimic altceva nu mai funcţiona; şi totuşi, când credeai că a mers prea departe, dădea graţios înapoi şi lansa întrebarea extrem de inteligentă pe care niciunul dintre ei nu reuşise să o formuleze. Şi domnul Mitchell (nu era încă Jim) încerca să îi răspundă, schimbând încet direcţia conversaţiei către un fel de concluzie, ceea ce le permitea şi lor să se manifeste intelectual. În urma acestor dezbateri chiar se adunau cunoştinţele. Abia mai târziu, când a devenit şi ea profesoară, a înţeles eficienţa metodelor lui.

Era în noiembrie, în ultimul lor an, mai exact 13 noiembrie, dată pe care Agnes a sărbătorit-o de atunci în fiecare an ca pe un fel de aniversare secretă. Intrase în biroul domnului Mitchell după ore pentru a discuta despre nota unei lucrări. În timpul studiilor la Kidd, nu avea obiceiul să îşi hărţuiască profesorii (aşa cum făceau alţi elevi), aşa că i s-a părut că asaltul ei era perfect justificat. Intră pregătită pentru o bătălie şi nu i-a permis domnului Mitchell să adauge un cuvânt până nu a terminat ce avea ea de spus. La sfârşit deja scuipa în timp ce vorbea, înroşindu-se toată. Jim, aşezat la biroul de stejar în timp ce ea stătea în

picioare şi îşi susţinea punctul de vedere, se legăna în scaun, cu mâinile încrucişate.

— Domnişoară O'Connor, spuse el, aşa cum se adresa tuturor cu domnule sau domnişoară, a fost cel mai convingător argument pe care l-am auzit vreodată pentru a schimba o notă. Mai convingător, trebuie să recunosc, decât orice altceva ai scris pentru ora mea. Sunt impresionat. Atât de impresionat încât îţi voi schimba nota. Cu o condiţie.

— Serios? întrebă Agnes, extenuată şi uşor surprinsă de succesul ei atât de uşor dobândit.

— Vreau să îmi promiţi că vei avea aceeaşi stare când îţi vei transcrie gândurile în scris.

Agnes se întreba dacă era vreo capcană.

— Bine, zise ea.

— În regulă, reluă domnul Mitchell. O să scrii iar lucrarea şi o să iei un zece. Se ridică şi îşi îndreptă cureaua. Îşi puse mâinile în şolduri. Agnes se uită la şoldurile lui, observă cum cămaşa îi atârna niţel peste curea, observă şi cei câţiva centimetri de piele la încheieturi, acolo unde îşi suflecase mânecile şi îşi dădu seama că îl dorea. În mod pur. Ciudat. Inocent. Îşi ridică privirea spre el, către ochii aceia albaştri pe care nu îi observase înainte. Fusese la orele bărbatului acestuia de douăzeci sau treizeci de ori, dar niciodată nu se uitase cu atenţie la faţa lui. Imposibil.

Domnul Mitchell, vizibil uimit de comportamentul lui Agnes, îşi lăsă capul în jos.

— Păi… spuse el.

Agnes nu se putea mişca.

— Deci, reluă el, de data aceasta stânjenit de atitudinea ciudată a lui Agnes, dacă îţi dau timp până miercurea viitoare, crezi că termini?

Agnes încuviinţă, dar nu făcu niciun gest să ia lucrarea pe care o trântise pe birou în toiul discuţiei.

— Mai e ceva? întrebă el.

Agnes încercă să îi calculeze vârsta. Nu era bătrân. Poate în jur de treizeci. Avea să se intereseze. Poate că într-o zi o

să-l întrebe la ce facultate a studiat şi în ce an a terminat; erau atâtea de aflat despre el!

— Nu, răspunse ea. Eu doar…

Domnul Mitchell aşteptă ca eleva lui să îşi termine propoziţia.

— Doar ce? întrebă el blând, aplecându-şi capul.

(Mai târziu, Jim i-a spus lui Agnes că a crezut că generozitatea gestului său a dezlănţuit în ea dorinţa de a se despovăra de angoasele ei adolescentine – se aştepta să îi povestească despre situaţia ei familială dificilă, vreo altercaţie cu o colegă de cameră, o poveste de iubire nefericită, pentru niciuna dintre ele nesimţindu-se pregătit şi nevoind să audă niciuna dintre ele).

— Trebuie să plec, spuse el, din moment ce Agnes nu mai adăuga nimic.

Agnes îşi luă lucrarea de pe birou.

— Mulţumesc. Miercuri este bine.

— Perfect, spuse el, ca şi cum s-ar fi felicitat pentru că a reuşit să facă faţă cu succes unui moment dificil cu un elev.

Dar Agnes a înţeles altceva.

Sprijinindu-se de un copac în pădure, amintindu-şi ziua aceea, Agnes şi-a dat seama că trebuia să îşi cenzureze dorul. Dacă nu, avea să plângă şi nu era tocmai drăgălaşă când plângea. Ochii i se umflau, iar pleoapele căpătau culoarea şuncii crude. Nicio cantitate de machiaj nu ar mai fi ajutat-o în acest caz. Îşi puse iar puloverul şi respiră adânc de câteva ori. Se gândi la lucrările pe care nu le-a corectat încă, la contul ei bancar, la cercul de grăsime din jurul taliei. Se gândi la dezastrul de la Halifax, locul acela plăcut unde mintea ei tot călătorea de ceva vreme. Ridică rucsacul unde căută carneţelul şi pixul.

La cină, Innes stătea în faţa Louisei, o tânără mai mărunţică decât sora ei. Louise avea nişte ochi fantastici, de culoarea alunei (da, nu era altă culoare pentru a-i descrie ochii; Innes era cunoscător în culoarea ochilor), ceea ce era niţel

deconcertant, de vreme ce Hazel[1] avea ochii căprui. Oare soţii Fraser au regretat numele primei lor fiice atunci când a apărut Louise? Sau au apreciat gluma genetică?

— Suntem atât de bucuroşi că ai venit la noi, spuse Louise cu grabă, dându-şi de gol nervozitatea prin modul în care ţinea strâns buzele. Deşi Domnul ştie că nu ducem lipsă de bărbaţi, câtă vreme războiul nu s-a terminat. Trecători, mai degrabă. Vin şi pleacă. Trecători, nimic mai mult.

Ce observaţie stranie, se gândi Innes, care parcă cerşea întrebarea de ce Louise nu s-a ataşat de niciunul. Sau poate Innes a înţeles greşit, şi Louise avea şi ea un inel de logodnă. Nu-i putea vedea mâinile acum.

— Puţini care să aibă calificarea doctorului Finch, asta e sigur. Remarca venea din partea doctorului Fraser, care lipsise când serviseră băuturile, dar care a ajuns la timp pentru masă. Un bărbat cu o ţinută milităroasă, iar gulerul ridicat, cravata cu buline şi mustaţa bine pieptănată aduceau aproape a uniformă. Innes ar fi vrut ca înainte de cină să fi avut ocazia să discute cu doctorul Fraser, nu doar ca să aibă ocazia de a se prezenta cum trebuie, ci şi pentru că nu ştia foarte bine care îi erau îndatoririle.

— Cum ai călătorit? îl întrebă Louise.

— A fost destul de rece, dar surprinzător de lejer, i-a răspuns Innes, gândindu-se că Louise ar fi mai drăguţă dacă i s-ar relaxa faţa, dacă ar renunţa la nervozitatea aceea pe care a moştenit-o de la mamă, cu siguranţă nu de la tată, care, pe durata mesei, s-a dovedit a fi taciturn, imun la pălăvrăgeala fiicei sale mai mici şi a soţiei, fiind mai degrabă preocupat de imaginea clară şi dinamică a unor răni, de instrumentele chirurgicale sau de chipurile soldaţilor. Deoarece soldaţii răniţi

[1] (n.t.) În limba engleză, hazel = alună.

şi morţi soseau aici „cu bărcile”, după cum a aflat Innes din puţinele propoziţii ale doctorului Fraser, o imagine neguroasă, în contrast cu „trecătorii” Louisei.

În timp ce se serveau ficatul şi şunca, doamna Fraser vorbea despre o casă nouă, departe de Richmond, într-un cartier mai bun, pe Strada Young, Innes ştia unde vine asta? Nu, nu ştia. Doamna Fraser se arătă dezamăgită şi adăugă, în caz că Innes nu ar fi prins ideea: „Acolo unde locuieşte lumea bună”. Evident, Innes nu se număra printre cei din lumea bună, deşi avea potenţial, ceea ce doamna Fraser, soţia unui medic, ştia foarte bine. Oare Hazel a zâmbit la auzul acestui schimb de replici? Innes credea că da. Se întreba dacă cerculeţul cu diamante era vreun cadou de la bunica. Dar aproape imediat, numele Edward fu pronunţat alături de cel al lui Hazel, asocierea făcând-o pe Louise să se încrunte. Aşadar era adevărat, se gândi Innes. Hazel era deja dată înainte chiar de a fi apucat să schimbe cu ea câteva propoziţii. Dată chiar dinainte de sosirea lui. Era conştient de cât de absurde erau pretenţiile lui, complet exagerate comparativ cu timpul petrecut în prezenţa ei. Nu îi oferise nimic lui decât, poate, acea jumătate de zâmbet. Era o străină.

Atracţia pe care o simţea Innes era, totuşi, viscerală.

— Am moştenit casa aceasta de la unchiul meu, spuse doamna Fraser, încercând încă o dată să-şi ia gândurile de la Richmond. Avea o rafinărie de zahăr.

— Stai mult timp aici, domnule Finch? întrebă Louise, trecându-i vasul cu legume.

— Trebuie să stau şase luni, spuse el cu un ton întrebător care i se adresa doctorului Fraser. Acesta nu răspunse.

— Adică până la Crăciun, continuă Louise. Rămâi aici de Crăciun sau te duci la familia dumitale? De unde eşti?

— Din Cape Breton.

— O călătorie mult prea lungă, spuse Louise.

— Este posibil ca munca să mă împiedice să mă duc acasă în perioada aceea, zise Innes atent, stânjenit de întrebarea Louisei. Este foarte posibil ca familia Fraser să dorească să fie între ei de sărbători şi ar fi vrut ca el să plece undeva câteva zile. Adevărul era că Innes nu îşi permitea o călătorie până la Cape Breton.

Soţii Fraser mâncau cu poftă. Louise, dornică să le facă pe plac, umplu toate spaţiile goale din conversaţie, stilul ei rapid trădând mai mult decât o simplă nervozitate. Innes îi puse diagnosticul de isterie în formă uşoară. Părul ei, şaten deschis, fusese tuns scurt şi acum cădea în valuri în jurul feţei.

— Ne-am bucura să îl avem pe domnul Finch alături de noi de Crăciun, spuse doamna Fraser politicoasă, deşi niţel cam târziu.

Innes şi-l imagina pe logodnicul lui Hazel. Un bărbat în uniformă. Un chirurg, oare? Ofiţer în Franţa poate? Louise vorbea despre o petrecere dansantă la bordul unui vas din port şi îl întrebă pe Innes dacă nu ar vrea să meargă şi el. Innes îşi aduse aminte de costumul lui de civil, singurul lui costum, care nu ar fi făcut faţă la bordul unui vas plin de ofiţeri marini în uniformă.

— Domnule Finch, spuse doctorul Fraser, ridicându-se în momentul dintre ficat, şuncă şi desert. Am nişte hârtii peste care vreau să te uiţi în seara aceasta. Ne vedem mâine dimineaţă, în hol, la nouă jumătate. Vom avea o zi plină. Ne vin noi răniţi din Franţa.

Propoziţia lui, ca un gaz care pluteşte pe deasupra mesei, opri conversaţia. Tăcerea se

insinua acum, din ce în ce mai greu de suportat. Chiar şi volubila Louise tăcea, deşi se uita într-o parte, către Hazel. Bănuiala îi era confirmată. Hazel era logodită cu un ofiţer care se afla în Franţa.

— Am pierdut cincisprezece vase săptămâna trecută, adăugă doctorul Fraser, aparent ignorând efectele observaţiilor sale. Poate că femeile de la masă erau obişnuite cu ele. Se spune că durata de viaţă a unui om pe front se presupune a fi de trei luni, iar cea a unui cal de o lună.

În mod straniu, Hazel fu cea care rupse tăcerea de gheaţă.

— Joci cărţi, domnule Finch?

Se întâmplă ca Innes Finch să fie foarte bun la cărţi.

— Da, răspunse el.

— O să jucăm gin rummy, spuse Louise în vreme ce toţi se ridicau de la masă. Se îndreptă spre Innes, pentru a-l lua de braţ. Noi doi vom fi o echipă, pentru că Hazel este mult prea bună. Nu-i aşa, Hazel? Pregătim şi nişte ciocolată caldă şi o să ne distrăm de minune.

Cei trei se întoarseră în sufrageria în care au băut mai devreme înainte de cină. Lângă masa hexagonală fusese aprinsă o veioză electrică. Lumina scăzută şi perdelele negre creau impresia interiorului vreunei ghicitoare, iar Innes avu senzaţia ciudată că urma o şedinţă de spiritism. Se linişti când văzu un ghem de lână aşezat pe braţul lat al unui fotoliu. Probabil că Louise croşeta şosete pentru soldaţi. Era sigur că nu şi Hazel.

Cele două femei se aşezară de-a dreapta şi de-a stânga lui Innes. Doamna Fraser nu avea să li se alăture. Invocase un uşor deranjament digestiv. Louise continua cu comentariile despre război. Fuseseră pierdute o mie de vase britanice. John Ferguson a fost ucis. Tatăl lui Mary îşi făcuse un

stoc de muniţie. Hazel nu părea deloc impresionată de observaţiile nepăsătoare ale surorii sale.

Chiar şi cu lumina slabă, Innes observă că încăperea era destul de sărăcăcioasă, ceea ce îi scăpase mai devreme, nu neapărat în ceea ce priveşte mobilierul, care părea prea maiestuos pentru simplitatea intimă a camerei, ci mai degrabă din lipsa ornamentelor, scândurile înguste din pardoseală, un loc exact deasupra unei uşi de unde se desprinsese o bucată de var. Simţea curentul prin fereastra din spatele lui. Innes realiză cum se zgudui casa în momentul în care un camion trecu huruind prin faţa sa.

Innes câştigă pentru Louise, iar jocul de cărţi era ca un râu care curge pe sub gândurile conştiente. Juca automat şi îndemânatic, chiar şi atunci când a lăsat-o intenţionat pe Hazel să câştige. La facultate jucau pe bani, câştigând sau pierzând banii de bere. Innes fusese învăţat să gândească metodic şi precis la un anumit nivel, intuitiv la altul, un truc pe care mentorul său îl punea să îl exerseze seara în cabinetul lui. Un truc la îndemâna oricui, dar stăpânit în mod conştient şi folosit în momentul discuţiilor cu pacienţii programaţi pentru operaţie.

Servitorul ursuz care i-a cărat bagajele lui Innes ca şi cum ar fi conţinut peşte mort îşi făcu apariţia în pragul unei uşi pentru a vorbi cu Louise. Louise se ridică de la masă pentru a vorbi cu el, şi imediat Innes şi Hazel schimbară câteva priviri; fata îşi ridică privirea exact în momentul în care el se uita în altă parte. Inima începu să îi bată foarte repede când Hazel se ridică pentru a vedea ce face Louise. Innes le auzi pe cele două surori şuşotind, apoi Louise spuse ceva supărată, după care părăsi camera urmându-l pe majordom.

Hazel, oprindu-se lângă cămin, zise:

— Mama nu se simte bine şi a trimis după Louise. Sora mea face o băutură tonică ce pare să o ajute pe mama.

Innes puse imediat diagnosticul de constipaţie.

— Îmi pare rău că nu se simte bine, spuse, ridicându-se de la masa hexagonală.

— Nu-ţi place să joci cărţi, nu-i aşa? întrebă Hazel, întorcându-se cu spatele la foc.

— Ba da, uneori, dar nu în seara aceasta.

— Eu lucrez cu tata la clinică.

— Serios? întrebă Innes cu uimire neprefăcută.

— Mai vrei să bei ceva?

— Nu dacă trebuie să fiu pregătit pentru mâine, spuse Innes îndreptându-se şi el către foc.

Hazel se aşează pe canapea, într-un capăt. Innes, neştiind unde să se aşeze, alese un scaun din capătul opus al canapelei. Îi putea admira chipul lui Hazel în lumina focului.

— Şi cu ce te ocupi la clinică?

— Pun pansamente şi îi liniştesc pe pacienţii speriaţi.

— Mie prezenţa ta chiar mi s-ar părea liniştitoare, îndrăzni Innes să spună.

— De ce nu ai rămas în America? întrebă Hazel, ignorând complimentul.

— Am considerat că locul meu este aici, răspunse Innes. Sentimentul naţional este foarte puternic acum peste tot, nu crezi? De asemenea, mi se pare o mare onoare să lucrez alături de tatăl tău.

— Războiul acesta îl uzează fizic, spuse Hazel, încruntându-se. Şi nervos. A văzut mulţi pacienţi care au murit din cauza rănilor. Trebuie să te avertizez că este un maestru destul de dur.

— Abia aştept provocarea, zise Innes.

— Sunt sigură, domnule Finch.

— Ce-ai zice, întrebă Innes, dacă mi-ai spune pe nume, din moment ce voi sta aici o perioadă? Şi

apoi adăugă fără a aştepta un răspuns: să înviorez focul?

— Eu mă duc la culcare în curând, dar dacă tu mai stai…

Şi Innes avea să plece la culcare în curând. Speră că au făcut focul în camera sa. Dacă nu, aşternuturile vor fi îngrozitor de reci. Când stătea la cămin, la capătul patului se formau adesea ţurţuri de gheaţă.

— Louise are uşoare probleme nervoase, spuse Hazel.

Innes încuviinţă, întrebându-se dacă aceasta nu era cumva trădare din partea lui Hazel, stricându-i astfel şansele Louisei, sau dacă era un simplu avertisment. Innes nu spuse ce gândeşte, că Louise era disperată să iubească pe cineva care ar iubi-o în schimb. Innes îşi dădea seama că toată atenţia se îndreptase către sora mai mare, care probabil că nici nu o voia. Peste serile din Halifax plutea un fel de nelinişte monotonă. Croşetatul şosetelor. Banalitatea jocului de bridge. Dansurile la bordul navelor. Un ofiţer francez, dacă reuşeşte să se întoarcă, i-ar putea oferi o alternativă lui Hazel.

— Presupun că eşti logodită, spuse Innes.

— N-ai fi un bun candidat pentru chirurgie dacă nu ai fi dedus asta, răspunse Hazel.

— Povesteşte-mi despre el.

— Într-o propoziţie? Este comandant în serviciul naval al armatei regale britanice.

Innes, gândindu-se că dacă ar fi iubit pe cineva, nu i-ar fi ajuns o propoziţie pentru a descrie acea persoană, întrebă:

— Atunci înseamnă că nu e chirurg.

— Nu, răspunse Hazel, luându-şi privirea de la Innes şi uitându-se la foc. Lucrează în comerţ.

Innes se gândi că au atras-o banii sau felul în care arăta, ştiind, chiar în momentul în care

gândea aceasta, că atracţia fizică sfida logica, aşa cum se întâmpla acum în sufrageria familiei Fraser.

— Vă veţi stabili aici? întrebă el.

— Edward va lua decizia aceasta, răspunse ea, ridicându-şi bărbia.

Înseamnă că Hazel va pleca de aici. Nici chiar strada Young, cu lumea ei bună, nu ar mai fi încântat-o. Innes descoperi că îl afecta deja viitoarea absenţă a lui Hazel. Halifax, care i se părea plin de aventuri până acum câteva ore, avea să fie pustiu fără ea.

— Domnule Finch, Innes, cred că te vei descurca foarte bine profesional.

— Sper să ai dreptate.

— Ai intuiţie şi înţelegere. Am văzut asta în timpul mesei şi când jucam cărţi.

— Mulţumesc.

Hazel arătă către ferestre.

— Detest perdelele, spuse ea cu însufleţire. În lumina lunii se vede o privelişte minunată cu portul şi vasele ancorate. Când se va termina războiul şi voi avea casa mea, nu voi pune perdele la ferestre. Vreau să văd stelele, luminile.

Apoi se ridică şi adăugă:

— Mă duc la culcare.

Innes, gândindu-se cu drag la casa ei fără perdele, se ridică odată cu ea.

— Ne vedem la micul dejun, spuse ea. Ellen, bucătăreasa noastră, va pregăti un mic dejun scoţian în cinstea ta.

— Mă simt onorat.

— Îţi este dor de familia ta?

— Tot mai mult pe măsură ce trec anii, mărturisi el. La început, eram nerăbdător să plec. Cred că era destul de crud din partea mea. Am un frate în Franţa.

Urmă o pauză în care fiecare se gândi la fratele din Franţa, ţară pe care niciunul dintre ei nu o vizitase.

— Te-ai gândit vreodată să urmezi facultatea de medicină? întrebă el.

— Nu am fost încurajată în direcţia asta, spuse ea, îndreptându-se către uşă. O să-i pară rău Louisei că nu ţi-a spus noapte bună. Probabil că mama se simte mai rău decât am crezut.

— Sper să le văd pe amândouă la micul dejun.

— Detest războiul acesta, spuse Hazel întorcându-se către el. Îl detest.

Innes fu surprins de tonul afirmaţiei.

— Cu toţii simţim acelaşi lucru, spuse el.

— Nu, nu toţi. Unii prosperă.

Innes se întrebă dacă Hazel se referea la Edward, care lucra în comerţ.

— Unii spun că medicii prosperă, sugeră Innes. Poţi face carieră în vremurile astea.

— Pentru medici cred că înseamnă mai multă oboseală, spuse ea.

— Tatăl tău face parte dintre ei?

— Da, şi îmi fac griji pentru el. Dar este un om foarte disciplinat.

— Şi tu? întrebă Innes, deschizându-i uşa. Hazel trecu pragul, foarte aproape de el.

— Deloc, răspunse ea. Nu, nici măcar un pic.

În curând Innes avea să meargă la culcare, se gândi Agnes. Va adormi între aşternuturile reci… ba nu, calde. Dimineaţa va lua un mic dejun scoţian şi apoi se va petrece evenimentul acela crunt. O parte dintre membrii familiei Fraser vor muri. Unul dintre ei va orbi. Puterea pe care Agnes o avea asupra lui Innes, a lui Hazel şi a Louisei, ea, care avea atât de puţină putere asupra propriei vieţi, o speria şi o entuziasma în acelaşi timp.

Agnes se întoarse la han, fără a se gândi prea mult la drumeţia de pe deal. Se înnoptase deja când trecu pragul

hanului, închizând uşa în urma ei. Urcă scările câte două odată, pentru că nu voia să o vadă nimeni în puloverul acela, cu părul răvăşit. Închise uşa după ea ca un fugar şi îşi trase sufletul. Începu să se dezbrace în drum spre baie. Se uită la cada de jacuzzi. Oare toate camerele aveau aşa ceva? Prima senzaţie a fost aceea de plăcere. Cea de-a doua de durere. Oare totul în viaţă trebuie să ducă spre altceva? Nu exista chiar nimic care să nu-i amintească de Jim?

Agnes îşi scoase lenjeria intimă şi îşi studie faţa în oglinda de deasupra chiuvetei. Avea privirea clară, iar pielea o uşoară nuanţă roşiatică. În niciun caz nu va plânge. De fapt, va ignora complet cada pe care o va considera ca simplu suport pentru duş. Pe raftul argintiu de sub chiuvetă descoperi recipientele cu şampon şi gel de duş. Scoase capacul tubului de şampon şi mirosi. Era cu parfum de rozmarin şi grape-fruit.

Harrison se întoarse în camera lui, iar amintirea clară a palmei Norei pe umărul lui alunga orice gânduri, intenţii, odihnă. Nefiind deocamdată dispus să o caute pe Agnes, deşi asta intenţiona, se duse la fereastră şi privi cum apărea şi dispărea din vedere la curbe, pe drumul de sub stânci, o limuzină lungă care se îndrepta către han. Limuzina îi atrase atenţia, deoarece credea că probabil erau Bill şi Bridget, care îşi făceau o intrare grandioasă (brava, Bill, se gândi Harrison). Harrison trecu în celălalt capăt al camerei, pentru a vedea partea din faţă a hanului. Pe portiera din dreapta a limuzinei îşi făcu apariţia o femeie care nu era Bridget. Era îmbrăcată elegant, cu un pulover negru şi pantaloni de aceeaşi culoare, iar linia hainelor îi scotea în evidenţă înălţimea, adică probabil 1,82. Femeia era blondă, cu părul întins, iar Harrison văzu, în momentul în care femeia se întoarse, că se apropia de patruzeci de ani, dacă nu chiar îi împlinise. Dinăuntru, din limuzină, cineva îi întinse o blană, pe care femeia o puse pe braţ. Harrison o urmări intrând direct în han fără a privi înapoi.

Din cealaltă parte a limuzinei apăru un bărbat pe care Harrison îl recunoscu imediat datorită înălţimii, a staturii sale vânjoase, a părului cârlionţat, roşcat. Bărbatul păşi pe aleea pietruită şi se uită la han ca la o proprietate pe care avea de gând să o cumpere. Nu era chiar straniu că Jerry venise cu o limuzină; doar locuia în Manhattan şi e clar că nu voia să facă atâta drum cu propria maşină, dar oare chiar era nevoie de toată opulenţa asta?

Totuşi, Jerry nu avu parte de o intrare triumfală, pentru că nu îl aştepta niciun portar, niciun uşier. Şoferul limuzinei scoase bagajul – o valiză din piele de cămilă, moale, impresionantă – şi îl aşeză uşor pe prima treaptă a hanului, ultima obligaţie pe care o mai avea de făcut. Şoferul avea aerul unui bărbat al cărui cod strict de conduită abia reuşea să mascheze faptul că era nerăbdător să plece. (Oare îi era foame? Trebuia să meargă la baie? Oare Jerry a fost nesuferit pe drum?). Pe Jerry avea să îl deranjeze că trebuia să se ocupe singur de bagaj (sau poate că Judy trebuia să ia genţile şi să le ducă în cameră), iar Nora, pe răbojul lui

Jerry, căpăta astfel una sau două bile negre înainte de a-i arăta hanul în întregime. Harrison avu impulsul de a deschide uşa şi de a se duce în capul scărilor, doar ca să audă ce avea să zică Jerry în momentul în care intra în han şi vedea că nu e nimeni care să îl întâmpine. Sau poate că zgomotul limuzinei alertase deja trupele.

Harrison se gândi că ar trebui să mai facă o ieşire. Simţea nevoia să îşi pună ordine în gânduri. Perspectiva de a vedea feţe pe care în alt timp le-a cunoscut îndeaproape – iluzia că oamenii ăştia chiar erau prietenii lui apropiaţi, deşi pe unii dintre ei nu i-a văzut de douăzeci de ani – ca şi ideea de a se supune ochilor lor pentru a fi analizat (Ce mai face? E fericit în căsnicie? Arată de patruzeci şi patru de ani?) îl stânjeneau oarecum. Deşi nu la fel demult ca atingerile rapide ale Norei, pe genunchi şi pe umăr, cu siguranţă fără nicio intenţie la vârsta lor, când nu au alt înţeles decât acela de a-şi susţine punctul de vedere, şi totuşi creând o senzaţie care încă mai plutea în aer. Şi apoi, mai era Stephen, care fusese menţionat de două ori şi a cărui prezenţă fantomatică apărea ca un efect special din filmele de categorie B. Se va vorbi şi de el, iar Harrison trebuia să se aştepte la asta. Bărbaţi şi femei pe care el nu i-a văzut de două decenii se vor uita la el şi se vor gândi la Stephen. Era normal. Era de aşteptat. În fond, Harrison a fost cel mai bun prieten al lui Stephen şi colegul lui de cameră.

Harrison se aşeză la biroul pe care erau aliniate veioza, sugativa şi telefonul. Dădu deoparte materialele promoţionale ale hanului (ofertele, lista cu atracţiile locale), pentru a elibera biroul cât de mult posibil. Ar mai fi vrut o ceaşcă de cafea şi se gândi la maşina de espresso din bibliotecă, dar astfel s-ar fi putut întâlni cu Bridget sau cu Agnes sau chiar cu Jerry şi nu era încă pregătit pentru asta. Nu, acum trebuia să ia legătura cu familia lui, cu Evelyn, oricât de inutil ar fi fost (Harrison avea să ajungă acasă înaintea scrisorii). Ar fi putut să sune, dar nu voia să audă vocea grăbită a soţiei sale, întrebările ei de convenienţă: Cum te simţi? Cum ai călătorit? Cum e hanul? Ar fi preferat

să o vadă pe Evelyn relaxată, cuibărită pe canapeaua de piele din camera folosită drept bibliotecă, cu rafturile care pe trei sferturi erau pline cu cărţi pentru copii, stând cu o ceaşcă de cafea (fericita!), citind scrisoarea lui. Efortul de a scrie o scrisoare părea inutil în era e-mail-ului – conştient anacronic şi care, pe deasupra, mai lua şi o groază de timp – şi totuşi imaginea aceasta a lui Evelyn, pe care rareori a văzut-o în realitate, îl inspiră să caute în sertarul biroului pentru a găsi instrumente de scris: coli simple, de mărime obişnuită, cu numele hanului stanţat în alb pe alb pe capacul plicului, ca să nu deranjeze cu aspectul său comercial gândurile celui care avea să compună scrisoarea.

Exact stilul Norei, se gândi el.

Dragă Evelyn,

Oare cât timp a trecut de când nu ţi-am mai scris? Un an? Din deplasarea aceea la Londra? Mă simt inspirat să repet gestul şi sper că nu te deranjează scrisoarea aceasta incoerentă şi nici faptul că mă voi afla deja la Toronto când vei primi scrisoarea. Ca întotdeauna, mă gândesc la zilele când tu locuiai la Toronto şi eu la Montreal şi ne scriam încontinuu. Îmi aduc aminte cum ascultam paşii poştaşului pe alee (eram ca un câine, îl simţeam de la o distanţă de trei case) şi cum mă năpusteam pe scări pentru a-i smulge plicul – întotdeauna gri – după care îl purtam cu grijă, de parcă s-ar fi sfărâmat, în camera mea sărăcăcioasă. Citind, mă lăsam pradă unui deliciu molatic. Poate că acum încerc să retrăiesc tocmai acel sentiment, tot mai rar pe măsură ce îmbătrânesc. Cred că mi se întâmplă mai des când îi privesc pe băieţi. Că veni vorba, ce mai fac? (O întrebare absurdă, din moment ce voi şti deja răspunsul când vei citi). Sper că nu sunt prea obraznici cât timp sunt eu plecat. Deşi, în mod secret, cred că şi ei ca şi noi, ne bucurăm de absenţa părinţilor, orice noutate fiind preferabilă în timpul şcolii decât aceloraşi vechi istorii.

Am ajuns la han dimineaţa aceasta. Este deosebit – peste tot sunt frontoane, verande şi acoperişuri cu linii interesante care dau un aer gotic, deşi nu este cazul. Poate

că aşa era în vremurile când Carl Laski locuia aici, dar Nora, văduva lui, cea care deţine hanul şi care a aranjat nunta lui Bill şi a lui Bridget (îţi aminteşti că ţi-am vorbit de Nora) a transformat locul într-unul extrem de plăcut – foarte la modă, cu aparate de espresso şi jacuzzi în baie. Camerele au un aer liniştit, unde te simţi „ca acasă". Cred că Nora se pricepe de minune la asta. Poate că şi-a descoperit adevărata vocaţie. Cu siguranţă pare fericită, chiar dacă uşor distrată, iar vremea ne-a uimit pe toţi, pentru că este extrem de însorit – sunt 21°C. Acasă e la fel de frumos? Consider că e un semn bun pentru Bill şi Bridget, cărora le doresc tot binele din lume. Bridget are un băiat de cincisprezece ani pe care abia aştept să îl cunosc. Mă întreb dacă Bill l-a iniţiat deja în tainele baseball-ului.

Nu ţi-am vorbit foarte mult despre perioada petrecută la Kidd. Odată m-ai întrebat de ce. Cred că, nu, ştiu că e din cauză că timpul petrecut acolo s-a încheiat atât de trist. Ţi-am povestit că Stephen, colegul meu de cameră, a murit cu o lună înainte de absolvire, dar nu cred că ţi-am spus cum.

Eram o gaşcă de prieteni. Stephen, Bill, Jerry, Rob şi cu mine eram cu toţii în echipa de baseball încă din al doilea an. Dintre noi toţi, Stephen era cu adevărat talentat şi era foarte probabil că avea să meargă la facultate cu o bursă de baseball, o facultate mai bună decât ar fi meritat, aş putea spune, deoarece era un elev mediocru, strecurându-se şi descurcându-se datorită aptitudinilor sale oratorice. După cum îţi poţi imagina, aceasta era o sursă continuă de tensiune între noi, deoarece eu eram tocilarul, cel care citea toate lecturile, probabil cu trei sau patru zile înainte de termenul dat. Dar eram apropiaţi, în ciuda diferenţelor noastre intelectuale. Stephen era deosebit, genul care vede lucrurile în ansamblu, care ne făcea să gândim. Şi, evident, toţi voiam să fim ca el. „Frumos" e prea puţin spus. Cuvântul e prea static. Chipul lui prindea viaţă într-o secundă, şi avea un zâmbet foarte larg. Ai fi vrut să îi fii tot timpul prin preajmă. Avea şi bani, ceea ce nu se putea spune despre noi toţi (Kidd nu era genul acela de liceu). Tatăl lui se îmbogăţise în primii ani ai industriei

telecomunicaţiilor şi aveau o casă imensă în Wellesley. Cred că avea şapte băi. Tatăl lui divorţase şi se căsătorise cu o femeie mai tânără, Angelica, aşa cred că o chema. Avea doar zece ani mai mult decât noi, ceea ce era destul de straniu (cred că în primul an am fost niţel îndrăgostit de ea). În casă la Stephen am băut alcool prima dată (nu era prima oară însă pentru Stephen), când ne-am furişat jos într-o noapte în primul an, am descuiat barul tatălui său şi împreună am băut aproape o sticlă de Jack Daniels. Nu cred că mi-a mai fost vreodată atât de rău ca atunci.

Bill şi Jerry erau colegi de cameră. Ţi-l aminteşti pe Bill din cele două excursii la schi la care am fost cu copiii. La şcoală, Bill era tăcut şi timid, în timp ce Jerry „îţi sărea în ochi". Era un prinzător foarte bun la baseball şi dacă putea ţine mingea jos, cealaltă echipă nu putea marca. Când eram elevi, Jerry era pe jumătate incisiv, pe jumătate extrem de curios. Am sperat întotdeauna că va câştiga jumătatea aceasta, dar l-am întâlnit acum cinci ani la New York unde am luat prânzul împreună şi am fost dezamăgit să descopăr nu numai că băiatul incisiv a câştigat, ci că l-a şi anihilat complet pe celălalt, ca un virus. Nu cred că s-au schimbat foarte multe, pentru că tocmai l-am văzut coborând în faţa hanului dintr-o limuzină. La început am crezut că sunt mirele şi mireasa până când a ieşit Jerry din maşină, cu gâtul lui lung şi picioarele subţiri (îmbrăcat acum într-un costum scump). Cu toată fandoseala asta, este totuşi cel mai deştept dintre noi şi abia aştept să văd cum se manifestă la petrecerea din seara aceasta.

Rob, un tip înalt, slăbănog, juca pe latura dreaptă, dar probabil că nu era o alegere foarte înţeleaptă. Nu ştiam pe atunci, dar voia să meargă la Juliard pentru că era foarte talentat la pian (după ce am absolvit liceul, a trebuit să încerce de două sau trei ori înainte de a fi admis). Sunt sigur că după asta i s-a spus că nu mai avea voie să mai prindă vreodată vreo minge. Mă întreb dacă acum măcar mai urmăreşte meciurile. Era fan înrăit al celor de la Red Sox. E de mirare că nu şi-a rupt vreun deget în perioada petrecută la Kidd. Chestiile astea se întâmplă tot timpul.

Ceilalţi trei membri ai grupului nostru erau fete (femei în toată firea acum, evident): Agnes, Bridget şi Nora. Dintre toate, pe Bridget o cunosc cel mai puţin. Era cu un an în urma noastră, dar stătea cu noi datorită lui Bill. Dacă Bill era liniştit şi timid, Bridget era mută şi surdă la orice în afară de vocea lui Bill. Erau cuplul ideal, genul de pereche despre care ştii că vor fi împreună toată facultatea şi se vor căsători în ziua următoare după absolvire. Nu ştiu sigur ce s-a întâmplat – deşi presupun că a intervenit Jill – dar îmi aduc aminte că am fost şocat când am auzit că Bill s-a căsătorit cu altcineva.

Pe Nora o cunosc destul de bine. Era iubita lui Stephen şi venea tot timpul la noi în cameră atunci când se permiteau vizite sau în galerie la meciuri. Dacă liceul nostru ar fi fost genul acela la care se aleg regele şi regina balului (la Kidd nici măcar nu am avut vreun bal), ei ar fi fost câştigătorii. Cred că Nora avea o atracţie către bărbaţii dificili. Până în primăvara ultimului an de liceu, Stephen devenise aproape alcoolic. Din câte ştiu, Carl Laski era şi el alcoolic şi un ticălos. Nu ştiu dacă s-a purtat urât cu Nora, dar era, în cel mai bun caz, un bărbat cu probleme.

Către sfârşitul anului, Stephen găsea motive pentru a bea de două sau trei ori pe săptămână. Spunea „Hai să dăm o petrecere" sau „Hai să ne îmbătăm". Băutele erau de rigueur vineri şi sâmbătă seara. A fost prins o dată şi exmatriculat patru zile. S-a dus acasă dispus să facă o cură de dezintoxicare. Nu ştiu de ce Nora îi suporta asta, în afara faptului că Stephen era periculos, interesant şi îngrozitor de arătos. Şi nu cred că ştia totul, aşa, ca mine. Când voma, când era mahmur, când se detesta. Şi, ca să fiu sincer, până în semestrul de primăvară din ultimul an, mulţi dintre noi beam şi chefuiam, fiind siguri, aşa credeam, de faptul că suntem deja acceptaţi pe la diverse facultăţi. În majoritatea cazurilor beam în casele goale de pe plajă, care erau atât de prost întreţinute încât puteam intra cu uşurinţă. Aşteptam până se întuneca şi dădeam petreceri înăuntru dacă ploua şi afară, pe plajă, dacă vremea era cât de cât bună. Erau vremuri frumoase şi mi-aş dori să mi le

amintesc cu drag, dar nu pot. La una dintre petrecerile acestea Stephen s-a îmbătat, a intrat în ocean şi s-a înecat.

Ne-am dat seama că lipsea când era deja prea târziu. Am presupus cu toţii că s-a întors în campus pe plajă, cântând fals, aşa cum făcea când era băut. Când am văzut că în seara aceea nu a apărut în cameră, m-am dus şi am anunţat un pedagog. Nu mi-am iertat niciodată că nu m-am dus mai devreme să îl caut pe plajă.

Valurile i-au scos cadavrul o săptămână mai târziu, pe Insula Pepperell. Mi-au trebuit zile, săptămâni, luni, ani ca să uit noaptea aceea. A urmat înmormântarea şi absolvirea la care nu ne-au strigat pe nume, după care ne-am împrăştiat cu toţii, mult prea ruşinaţi şi deprimaţi ca să mai păstrăm legătura. A fost o adevărată tragedie pentru Stephen şi pentru familia lui. O tragedie oribilă, încărcată de vinovăţie pentru noi.

Harrison puse pixul jos şi îşi şterse fruntea. Nu era decât pe jumătate adevărat ce scria el.

N-am vorbit despre Agnes, cea mai raţională dintre noi toţi. Colega de cameră a Norei, Agnes a fost dintotdeauna niţel demodată, dar era o prietenă bună pentru fiecare dintre noi. Nu cred să fi avut vreo întâlnire cu un băiat cât a învăţat la Kidd. Acum e profesoară acolo, singura dintre noi care a rămas în Maine. Nu s-a căsătorit niciodată. Nu ştiu de ce. Îmi place să cred pentru că ştie că noi, bărbaţii, suntem nişte ticăloşi. E şi ea aici, dar nu ne-am întâlnit încă.

Aşa că aceasta este distribuţia. Cu toţii extrem de prezenţi la un nivel profund al fiinţei mele. Uneori am impresia că îi cunosc mai bine decât pe prietenii pe care îi am acum – George, de exemplu, cu care lucrez de douăzeci de ani. Trebuie să-mi spui cândva dacă şi tu simţi la fel faţă de prietenii pe care i-ai avut în adolescenţă. Îmi aduc aminte că vorbeai de Rowena, dar nu cred că ai menţionat prea multe despre altcineva.

Mi-e dor de tine, Evelyn. Mi-aş dori să te privesc când te îmbraci pentru petrecerea din seara aceasta, după care să ieşim, eu cu tine de braţ. Toţi bărbaţii m-ar invidia. Apoi, ne-am întoarce în camera aceasta spilcuită, ne-am prăbuşi în patul care arată obscen de confortabil şi apoi am face dragoste. Nu facem dragoste suficient de des, dar ştii şi tu asta. De fiecare dată, mă întreb de ce nu o facem mai des. Presupun că de vină este viaţa pe care o avem, nu? Şi băieţii, a căror prezenţă o invocăm. Sunt o comoară, ca şi tine.

Cu recunoştinţă, soţul tău,
Harrison

Puse scrisoare într-un plic pe care scrise propria lui adresă. Apoi sprijini plicul de veioză.

Începu apoi să caute în valiză trusa de toaletă, după care se îndreptă către baie, dezbrăcându-se din mers. După ce intră în duş, lăsă apa fierbinte să îi curgă pe ceafă. Cu capul aplecat şi mâinile lăsate să atârne în jos, refuza orice gânduri, fredonând în schimb câteva note din cântecul lui Lady Marmelade, „Voulez-vous coucher avec moi ce soir?” Stătea în poziţia aceasta de câteva minute bune când începu să îşi facă griji din pricina boilerului de apă caldă al Norei şi gândindu-se la toţi ceilalţi oaspeţi care făceau duş în acelaşi timp, pregătindu-se pentru diversele petreceri din seara aceea. Se săpuni, se spălă pe cap şi apoi se clăti repede. Se uscă apoi cu prosopul, după care şterse oglinda aburită într-un colţ ca să se poată bărbieri. Hoarda de gânduri mărunte îl invadă iar. Vor lua şi masa după cocktail sau fiecare se descurcă pe cont propriu? Şi în cazul acesta, cum se vor aşeza? Harrison spera că Nora s-a ocupat deja de asta. Apoi începu să se gândească la nuntă. Nimeni nu pomenise nimic despre vreun preot sau vreun primar. Oare Bridget nu era catolică? Se întreba cum va fi ceremonia şi dacă Bridget va fi îmbrăcată în alb. Să te căsătoreşti când eşti bolnav de cancer este o manifestare a disperării?

Bărbierit şi spălat, Harrison alese între două cămăşi. În seara aceasta va purta o jachetă sport, iar mâine costum. Oglinda nu mai era aburită când intră în baie ca să îşi facă nodul la cravată. Arăta de patruzeci şi patru de ani? Cum aratã persoanele de patruzeci şi patru? Oricum ar fi, se gândi el, Nora nu-şi arăta vârsta. Încă mai avea aerul acela de puştoaică pe care vârsta nu i-l răpise.

Harrison verifică dacă are cheia la el, apoi ieşi din cameră. Imediat, percepu un zumzet care venea din hol. Evident că mai erau şi alţi oaspeţi la han – doar văzuse plăcuţa cu nunta Karola-Jungbacker – şi cu toate acestea părea straniu să audă toate vocile acelea când cu ceva vreme înainte totul părea atât de liniştit. Preferă scările liftului, călcând elegant, fiind conştient acum că s-ar putea să dea peste cineva cunoscut. Conştient, de asemenea, de ridicolul grijilor sale. În hol, observă un cuplu mai în vârstă care se îndrepta către lift pentru a merge în sufragerie, iar Harrison presupuse că era vorba de prima serie pentru cină. Un cuplu mai tânăr părea că nu-şi găseşte locul, deoarece plecaseră din cameră prea devreme pentru cină, neştiind acum unde să se aşeze.

Harrison se îndreptă către bibliotecă. Pe măsură ce se apropia, observă că uşile duble erau deschise. Se opri un moment, timp în care auzi vocile dinăuntru. O recunoscu doar pe cea a lui Bill. După ce dădu colţul şi intră în cameră, feţele tuturor se îndreptară în direcţia sa. Îl zări pe Rob Zoar discutând cu un bărbat pe care nu îl cunoştea. Rob îl luă pe după gât şi se aplecă pentru a-şi şopti ceva. Harrison era uşor surprins. Nu ştia că Rob era homosexual. Oare era încă din perioada petrecută la Kidd? Ceilalţi ştiau? Dintr-un colţ, Jerry Leyden îi făcea cu mâna. Cu braţele larg deschise, Agnes O’Connor se apropia de el. Harrison îşi auzi numele repetat şi fu cuprins de o senzaţie de „aprindeţi reflectoarele, ridicaţi cortina”, ca şi cum ar fi fost vorba de o adunare extrem de importantă.

— Harrison!

— Agnes!

— Ia te uită!

— Arăţi fantastic!

— Şi tu.

Harrison se aplecă să o îmbrăţişeze. Luând-o în braţe, Agnes i se păru şi mai voinică decât îşi amintea (dar aşa era şi el, îşi aminti, aşa era şi el). O îndepărtă puţin şi se uită la ea. Agnes părea cu adevărat încântată că îl vede şi uşor stânjenită să fie astfel analizată. Harrison îi dădu drumul. Chipul ei era mai îmbătrânit decât ar fi crezut. Harrison îşi dădu seama că hainele pe care le purta Agnes nu mai erau la modă. O călugăriţă într-un taior roz. Din atitudinea pe care o arbora, înţelese că nu era obişnuită să se îmbrace oficial.

— Cum îţi este? întrebă ea.

— Bine. Ţie?

Agnes râse şi sorbi din paharul cu vin.

— Aşa va fi toată seara? întrebă. Numai exclamaţii de genul „Ia te uită” şi „Arăţi fantastic”?

— Doar puţin. Ar fi mult mai rău la o întâlnire cu toţi colegii.

— Aceasta este o astfel de întâlnire.

— Oarecum.

— Incredibilă povestea lui Bridget şi a lui Bill, spuse ea.

— Am fost complet surprins.

— Şi tu îl cunoşti pe Bill mai bine. Adică, aţi păstrat legătura, nu?

— O perioadă. Am cunoscut-o pe soţia lui. Pe fosta lui soţie.

— Mă bucur pentru ei. Foarte curajoasă Bridget. Şi Bill.

Harrison simţi prezenţa Norei lângă uşă. Într-un colţ, un chelner stătea în spatele unei mese drapate. Harrison simţi nevoia subită să bea ceva.

— Hanul acesta e minunat, spuse el.

— Are nişte privelişti extraordinare. Împreună, cei doi se întoarseră pentru a privi prin ferestrele înalte priveliştile

care, evident, nu se vedeau noaptea. Încă nu îmi vine să cred ce transformări a făcut. Ai mai fost aici înainte?

— Cu excepţia lui Bill şi a lui Jerry, nu am mai văzut pe nimeni din camera aceasta de douăzeci şi şapte de ani, spuse Harrison.

— N-ai fi ghicit că e vorba despre acelaşi loc.

— Nu ştiam că Nora era interesată de genul acesta de muncă.

— Cine ar fi putut spune ce o interesa pe Nora?

— Am crezut că voi aţi păstrat legătura.

— Aşa este. Vreau să spun doar că era completamente în umbra lui Carl.

— Sunt sigur că avea şi ea personalitatea ei.

— Nu chiar.

Harrison simţi o nuanţă de resentiment.

— Nu pari să îl fi plăcut foarte mult.

— A, las impresia asta? întrebă Agnes.

Harrison râse. Ca şi cum chelnerul i-ar fi citit gândurile – ceea ce Harrison îşi închipuia că trebuia să facă un chelner – îşi făcu apariţia lângă el întrebându-l ce dorea să bea. Harrison se uită la paharul lui Agnes.

— Tu ce bei? o întrebă.

— Vin alb. Mult mai bun decât ce beau eu de obicei.

— Atunci vreau şi eu tot vin alb, îi spuse Harrison chelnerului.

— Eşti redactor, spuse Agnes după ce chelnerul se îndepărtă.

— Da. Lucrez la o editură mică din Toronto. Publicăm mai ales autori canadieni şi britanici. Ai auzit de Audr Heinrich sau de Vashti Baker?

Agnes negă, dând din cap.

— Şi ai copii, nu? întrebă ea.

— Doi băieţi. Charlie are unsprezece ani şi Tom nouă. Chelnerul îi aduse un pahar cu margini foarte delicate, plin cu vin alb, rece. Nora mi-a spus că eşti profesoară la Kidd.

— Sunt singura care nu a plecat niciodată de acolo. Ştii, în fiecare clasă este câte unul care nu părăseşte niciodată

locul unde a învăţat. Cine vrea să fie student pentru totdeauna?

— Cum mai e şcoala?

— N-ai mai recunoaşte-o, Harrison. Foarte multi-culturală acum. Se pune foarte mult accentul pe ştiinţe. Clădirile au aripi noi. Eu am un apartament în Casa Rowan.

— Ca să vezi, spuse el. În turn? Harrison îi trase o ocheadă lui Rob şi bărbatului pe care nu îl cunoştea. Simţea că e îmbrăcat prea formal, cu cravata la gât.

— Aşa e, răspunse Agnes.

— Mă faci invidios. Întotdeauna mi-am dorit să văd cum e în turn.

— Dacă ai vreodată drum încolo…

Harrison zâmbi.

— N-ai venit la niciuna dintre întâlnirile noastre, spuse ea, iar din tonul firesc şi oarecum de dojană al lui Agnes, Harrison deduse că ea luase parte la toate.

— Nu.

— Oamenii cu adevărat interesanţi nu vin niciodată.

Harrison lua o înghiţitură de vin. Rob şi prietenul lui discutau cu Jerry şi Julie. Rob era foarte elegant într-un costum gri cu cămaşa cu gulerul răsfrânt.

— Cine e tipul care e cu Rob?

— Îl cheamă Josh. E violoncelist.

— N-am ştiut că Rob…

— Nici eu, spuse Agnes.

— Oare ştia încă de pe când era la Kidd? întrebă Harrison, ştiind chiar în momentul în care lansă întrebarea că nu era treaba lui. Încercă să îşi aducă aminte ce iubite a avut Rob în liceu.

— Presupun că da, răspunse Agnes. Din ceea ce am citit eu, din punct de vedere biologic, sigur ştia. Dar în vremurile acelea nu s-ar fi putut manifesta, nu? Sau măcar nu atât cât să observe cineva. Acum evident că avem şi uniune a homosexualilor şi lesbienelor. E bine şi mă bucur că există, dar îmi fac griji că cei mai tineri dintre elevi care tocmai îşi descoperă sexualitatea vor gravita în jurul grupului acestuia încă înainte de a şti cu adevărat care e orientarea lor.

Agnes îşi aranjă breteaua de la sutien care se răsucise. Rob şi Josh vor să meargă mâine pe la magazine. E un Emiglio Zegna şi un Armani pentru ei, iar pentru mine un J. Crew. S-ar putea să fac şi ceva cumpărături de Crăciun. Nu vii cu noi?

— Mulţumesc. S-ar putea.

Agnes se dădu un pas înapoi, analizându-l din cap până în picioare.

— Ia să vedem… cămaşă cu gulerul prins în nasturi, jachetă albastră – Brooks Brothers, nu-i aşa?

Harrison zâmbi.

— E chiar atât de rău?

Prin perete sau de pe coridor, Harrison putea distinge zgomotele animate ale unei alte petreceri, o adunare mai mare, cu muzică. Jerry, care stătea lângă masa cu băuturi, îi spuse soţiei sale: „Fă ce vrei. Nu-mi pasă”.

— Ce mai face mama ta? întrebă Agnes.

Întrebarea îl surprinse pe Harrison. Nimeni din Toronto nu îl întreba vreodată despre familia lui. Pur şi simplu nu ştiau că are o familie.

— Locuieşte încă în casa aceea veche din Tinley Park, la ieşirea din Chicago. Sora mea, Alison, locuieşte în Los Angeles. E scenaristă.

— Serios? exclamă Agnes, ridicând din sprâncene la auzul acestei noutăţi spoite cu strălucire. A scris ceva ce am văzut?

— Când am fost ultima dată la Los Angeles, destul de recent, Alison lucra la un film cu Ben Affleck şi Morgan Freeman. Băieţii i-au privit pe cascadorii care îi dublau îmbrăcaţi în echipament special, filmând efectele speciale. Soţia mea, Evelyn, a reuşit să vorbească niţel cu Ben Affleck, ceea ce, evident, a binedispus-o pentru întreaga zi.

Nora, cu părul dat după o ureche, discuta cu chelnerul de la masa cu băuturi. Harrison se aştepta să o vadă în uniformă – bluza subţire şi fusta de mai devreme – dar acum purta o rochie neagră cu un decolteu adânc. Încă o dată, Harrison se gândi imediat la femeile din Europa.

— Ai venit cu avionul? îl întrebă Agnes.

— E un zbor direct de la Toronto la Hartford.

— A fost lung? Aşa am auzit. Eu n-am mai zburat de la evenimentele din 11 septembrie.

— Liniile erau proaste şi a trebuit să mă descalţ. În afară de asta…

— Evident, ar fi trebuit să se întâmple în Portland, de unde a pornit totul, spuse Agnes. Cred că toţi cei care locuiesc în Maine se simt răspunzători.

— Îmi imaginez că au căzut câteva capete.

— Eh, cu siguranţă nu îţi doreşti să pleci cu avionul din Portland acum, avertiză ea. Sunt cele mai lungi trasee din America. E mai sigur în Canada?

Harrison observă că Agnes purta nişte pantofi cu toc cui, foarte sexy, care nu prea i se potriveau. Se întrebă dacă şi i-a cumpărat pentru această ocazie.

— În Toronto? Deloc.

Agnes trecu în revistă persoanele din încăpere.

— Mă întreb unde sunt Bridget şi Bill.

— Sunt sigur că l-am văzut pe Bill, spuse Harrison. Da, acolo, discutând cu soţia lui Jerry.

— Cine sunt puştii cei doi în costum?

La masa unde se serveau aperitive, doi adolescenţi se aflau în misiune de recunoaştere. Dacă erau ca băieţii lui, nu aveau să plece de la masă până când nu şi-ar fi făcut plinul cu echivalentul unui meniu complet.

— Cred că unul dintre ei este băiatul lui Bridget, iar celălalt e prietenul lui. Dar nu ştiu care şi cum sunt.

— Bietul Bill, spuse Agnes, iar Harrison nu înţelese dacă se refereau la faptul că familia lui Bill nu avea să vină la nuntă sau la situaţia şi mai gravă a bolii lui Bridget. Sper că ea se simte bine, adăugă, răspunzând imediat întrebării lui Harrison. Eu mai iau un pahar cu vin. Mai vrei şi tu unul?

— Nu acum, mulţumesc.

Nora era tot lângă uşă. Harrison se îndreptă în direcţia ei.

— Excelent vin, spuse când ajunse lângă ea. Îmi place şi paharul.

— Le găsesc în pieţele de vechituri. Iar pentru vin am luat lecţii.

— Serios?

— La o vie care nu e foarte departe de aici.

— Nu ştiam că se face vin şi în New England.

— Sunt multe vii mici răspândite peste tot în Vermont, Massachusetts şi Connecticut. Unele fac un vin chiar foarte bun.

— Încă mai eşti fericită? întrebă el.

Nora se gândi un minut.

— Nu ca mai devreme. Ziua e gata, nu? Dar mă bucur că i-am adunat pe toţi la un loc după atâta vreme.

— Asta e uniforma ta pentru cocktail-urile din bibliotecă? întrebă el, arătând către rochia pe care o purta.

Nora ridică din umeri.

Harrison simţi nevoia acută şi nepotrivită de a-i atinge pielea de pe braţe.

— Agnes şi cu mine ne întrebam unde este Bridget. A ajuns aici cu bine?

— Da. Încă e în camera ei, se schimbă. E timidă. Ţi-o aduci aminte aşa timidă?

— Mi-aduc aminte că era lipită de Bill ca marca de scrisoare.

— Toată lumea crede că Bill vrea să facă asta pentru Bridget pentru că s-ar putea să moară, spuse Nora, dar motivul adevărat este că nu a depăşit niciodată gândul că a făcut-o să sufere când s-a despărţit de ea la facultate şi a început să iasă cu Jill. N-am cunoscut-o. Pe Jill, vreau să spun.

— Din câte îmi amintesc eu, Jill este o femeie extrem de atrăgătoare, cu o atitudine puternică, manipulatoare. Este posibil ca Bill să nu fi avut nicio şansă.

— Acum Bill crede că i s-a dat o nouă şansă alături de Bridget.

— Sper că e adevărat. Harrison făcu o pauză. De fapt, sper să fie adevărat pentru noi toţi.

Nora zâmbi.

— Cum a fost repetiţia? o întrebă Harrison.

— Mireasa a început să plângă din motive pe care niciunul dintre noi nu le-am înţeles.

— Tu nu bei? întrebă Harrison arătând către paharul cu apă minerală al Norei.

— Lucrez.

— Nu prea pare corect.

— O să beau un pahar de vin la cină. Îşi dădu părul după ureche. Spune-mi o poveste, zise.

— Poftim?

— O povestioară. Nu am mult timp la dispoziţie.

— Aici? întrebă Harrison.

Nora încuviinţă.

— Bine. Ia să vedem… spuse Harrison şi apoi făcu o pauză. A, da, uite o poveste, începu el, gândindu-se că o bate cu propriile sale arme. Într-o dimineaţă de duminică mă plimbam prin Kidd, când am zărit-o peste stradă pe una dintre cele mai frumoase fete pe care le-am văzut vreodată. Am ajuns în dreptul ei – mă aflam încă pe partea mea de drum – şi mă gândeam să o strig, să îi vorbesc, să o întreb cum o cheamă, dar m-am intimidat în ultima secundă: cred că am salutat-o, după care pur şi simplu mi-am continuat plimbarea. Şi vrei să ştii ceva? Mi-a părut rău toată viaţa că nu am traversat strada şi nu am iniţiat o conversaţie.

Între ei se instală o tăcere prelungită. Nora îşi încrucişă braţele, iar paharul gol i se clătina între degete pe piept.

— Am fost dezamăgită că nu mai erai la poartă, îi spuse ea într-un târziu.

Harrison simţi cum un val de căldură i se ridica spre ceafă şi apoi spre urechi.

— E sexy să spui adevărul, zise Nora. E ca şi cum ai deschide gura larg pentru un sărut.

Senzaţia de tremur pe care Harrison o simţise mai devreme peste zi îi învălui iar pieptul.

— E ceea ce fac iubiţii atunci când se întâlnesc, spuse el.

— Nu-mi doresc să am vreodată un iubit, spuse ea.

— Un bărbat nu poate spune asta, răspunse Harrison. Adică, poate s-o spună, dar nu înseamnă nimic.

— Presupun că tu nu vrei o amantă pentru că eşti căsătorit.

Harrison nu ezită.

— Ai dreptate, răspunse.

Simţi o lovitură uşoară pe umăr.

— Salutare, zise Jerry.

— Jerry, exclamă Harrison, strângându-i mâna, simţind în acelaşi timp că Nora se îndepărta.

— Tot în Toronto locuieşti? întrebă Jerry.

— Da, răspunse Harrison, uşor indispus de plecarea Norei.

— Te-ai gândit vreodată să te muţi la New York? Adică nu acolo e centrul afacerii tale? Edituri, nu?

— Soţia mea este din Toronto, zise Harrison, absolut sigur că avusese exact acelaşi schimb de replici cu Jerry la New York, în urmă cu cinci ani.

— Ştiu un tip de la Random House dacă vrei vreodată să te prezint.

— Lasă-mă să ghicesc. Îţi e dator vândut.

— I-am câştigat o groază de bani în ’90, spuse Jerry luând o înghiţitură din ceea ce părea a fi coniac. Era îmbrăcat într-un costum scump din caşmir, singurul dintre ei care nu purta jachetă.

— Cred că tocmai am văzut-o pe soţia ta acum câteva minute, zise Harrison.

— S-a dus sus să îşi aranjeze machiajul. Se întoarce ea. Cine ar fi crezut că Nora poate face aşa ceva? Ştii cumva cine o sprijină?

— Nu, răspunse Harrison. Credeam că e pe picioarele ei.

— Toaletele sunt de rahat şi… ar trebui să angajeze un portar. Dar camerele arată bine. N-am nicio reclamaţie de făcut în sensul acesta. Arată încă bine, nu?

Harrison îşi dădu seama că, în numele Norei, îl deranja această observaţie uşor sexistă.

— Arată minunat, spuse.

— Du-te de-aici. Întotdeauna ai avut o slăbiciune pentru ea, zise Jerry, golindu-şi paharul. Îl ridică apoi deasupra capului pentru a-i arăta chelnerului că avea nevoie de altul.

— Era iubita lui Stephen, spuse Harrison, detestând faptul că a trebuit chiar să rostească numele lui Stephen cu voce tare.

— Tu şi Steve eraţi prieteni foarte buni, zise Jerry.

Harrison era destul de sigur că la Kidd nimeni nu-i spunea lui Stephen Steve.

— Şi erai acolo, nu? întrebă Jerry. În noaptea în care a intrat în apă? Pe bune, chiar asta a făcut, a intrat în apă? Adică… cine ar face aşa ceva? Nu cred că apa era foarte caldă. Se spune că pescarii de homari nici măcar nu se obosesc să înveţe să înoate pentru că dacă pici din barcă în perioada aceea a anului, ai doar un minut sau două la dispoziţie să ieşi din apă înainte ca inima să înceteze să mai bată. Aşa că înotul nu-i ajută cu nimic.

— N-am văzut de fapt ce s-a întâmplat, răspunse Harrison.

— Aha.

Harrison nu mai scoase un cuvânt.

— Vreau să zic, continuă Jerry, că dacă ai fi văzut…

— Dacă l-aş fi văzut pe Stephen ducându-se în apă, spuse Harrison cât de neutru posibil, cu siguranţă că l-aş fi oprit.

— Evident, răspunse Jerry, uitându-se la el pe deasupra paharului de coniac. Te duci pe la magazine mâine? întrebă.

— Poate, răspunse Harrison.

Jerry îi aruncă o privire nerăbdătoare chelnerului.

— Cine ar fi ştiut că Bill şi Bridget se vor împăca? Ciudat, nu?

— Da, ciudat.

— Ce mai bărbat. Am auzit că Bridget are cancer la nodulii limfatici.

Harrison încuviinţă încet.

— Dacă nu dă randament chimioterapia, trăieşte cel mult doi ani. Cel puţin aşa mi-a spus tipul acesta de la Lenox Hill cu care joc tenis, zise Jerry.

— Atunci va trebui să sperăm că va da roade chimioterapia, nu? spuse Harrison.

— Mda. Ei bine… spuse Jerry, dând din cap în aşa fel ca pentru a da de înţeles că nu ar băga mâna în foc.

Harrison încercă să îşi amintească de un articol pe care îl citise cu câteva luni în urmă în Wall Street Journal.

— N-am citit oare că Bird a pierdut fuziunea cu Cole? îl întrebă pe Jerry, jucându-şi singura carte.

— Presa a exagerat totul, răspunse Jerry repede.

— Au fost, totuşi, foarte multe disponibilizări, continuă Harrison.

— Câteva.

— Ai fost norocos că ţi-ai păstrat slujba, spuse el.

— Hei, am optzeci de oameni sub conducere.

— Ia te uită, exclamă Harrison, uşor satisfăcut de schimbarea direcţiei dialogului.

— Îţi vine să crezi ce face Rob? întrebă Jerry după o vreme.

— Nu înţeleg.

— Vorbeşti serios? L-ai văzut pe tipul cu care a venit?

— N-am apucat să vorbesc încă cu Rob, răspunse Harrison.

Jerry făcu un semn cu mâna pe deasupra umărului lui Harrison.

— Rob, strigă. Salutare.

Harrison se întoarse în timp ce Rob se îndrepta către ei.

— Jerry, Harrison, spuse el, vi-l prezint pe Josh. Josh, ei sunt Harrison Branch şi Jerry Leyden, cândva cel mai bun prinzător de baseball din Maine.

— Din toată regiunea New England, adăugă Jerry.

Harrison şi-l amintea pe Rob ca pe un adolescent vesel, cumsecade, cu un ten chinuit, dar acum abia dacă distingea oarece trăsături ale băiatului aceluia în bărbatul din faţa lui. Croiala şi materialul sacoului lui Rob erau extrem de fine şi nu se mai vedea nicio urmă din acneea din vremea liceului.

— Doamne, oare chiar nu poţi bea nimic aici? spuse Jerry, gesticulând cu paharul gol în direcţia mesei cu băuturi. Vorbim mai târziu.

— Felicitări pentru succesul pe care îl ai, îi spuse Harrison lui Rob după ce Jerry s-a îndepărtat. Am auzit că acum cânţi în faţa unui public imens.

Rob ridică din umeri, o stea în universul lui, o persoană obişnuită cu complimentele.

— Vin împreună cu Josh aici vara. Orchestra Simfonică din Boston la Tanglewood, spuse el. Acum pentru că ştim că Nora are hanul acesta, vom veni şi vom lua masa aici mereu. Se uită la Josh, căruia îi puse o mână pe umăr. Josh va cânta cu London Symphony săptămâna viitoare.

— Felicitări, îi adresă Harrison lui Josh.

— N-am ştiut ce să-i spun lui Bill, i se confesă Rob lui Harrison. N-am ştiut dacă să încep cu felicitările pentru nuntă sau să-mi exprim simpatia pentru Bridget şi pentru situaţia prin care trece.

— Cred că începi şi termini cu felicitări, spuse Harrison.

— Ştii cum s-au reîntâlnit?

— Cineva mi-a spus că la cea de-a douăzeci şi cincea întâlnire de clasă. Tu te-ai dus?

— Nu. Nu-mi aduc aminte de ce. Probabil că eram în turneu. Cred că altfel m-aş fi dus. Da, sunt sigur că m-aş fi dus, spuse, iar Harrison se întrebă dacă era cazul să facă un comentariu de ordin politic: Da, dintotdeauna a existat o activitate homosexuală la Kidd.

— Tocmai mă gândeam în după amiaza aceasta că ultimul lucru pe care ar fi trebuit să îl faci la Kidd era să joci baseball, spuse Harrison. Ai fi putut să-ţi rupi vreun deget şi astfel să-ţi distrugi întreaga carieră.

— Cred că încercam să îmi manifest masculinitatea, zise Rob, iar Josh zâmbi. Harrison bănui că era vorba de o glumă pe care o ştiau doar ei.

— Ei bine, te-ai descurcat perfect, zise Harrison, amintindu-şi aruncările spectaculoase ale lui Rob pe latura din dreapta.

— Ai venit cu soţia? întrebă Rob.

— Totul a fost prea din scurt şi nu a putut pleca. Are un caz acum.

— E avocat?

— Da.

— Ai poze?

Harrison negă. Nu i-a trecut prin cap să aducă poze cu familia lui.

Josh scoase un plic.

— Sunt fotografii din excursia noastră în Grecia, spuse.

Harrison studie fiecare poză din teanc. Rob şi Josh pe o plajă albă. Rob şi Josh pe un iaht mult prea mare pentru a încăpea în poză. Rob şi Josh în frac, pe un balcon din marmură albă cu privelişte către marea de un verde intens.

— Rob este invitat peste tot în lume, explică Josh, de către diverse persoane care iubesc pianul.

— Ai dat vreun concert la Kidd? întrebă Harrison.

— Obişnuiam să dau concerte la biserica congregaţională din oraş. N-am spus nimănui de la Kidd. Pe atunci nu eram foarte sigur de povestea cu pianul. Dar aveam la şcoală o profesoară de muzică. Doamna Lamb, parcă.

— Îmi aduc aminte de ea vag.

— Cu părul ridicat şi ochelari roz. M-a luat sub aripa ei şi m-a pregătit în ultimul an de liceu şi încă doi după aceea. Lucram ca vânzător la supermarketul din oraş pentru a-mi plăti lecţiile. Datorită ei am intrat la Julliard.

— Şi eu am lucrat la supermarket, spuse Harrison, înapoindu-i lui Josh pachetul cu fotografii.

— Nora arată excelent, nu crezi?

— Ba da.

— Chiar are gusturi.

— Pare să-şi fi găsit vocaţia, sugeră Harrison. Voia să mai bea ceva. Îşi aduse aminte cum Jerry pur şi simplu a ridicat mâna şi a făcut un semn. Şi ce eficient a mai fost! Îţi place să locuieşti în Boston? întrebă el.

— Ador oraşul, răspunse Rob. Locuim în partea de sud. Au nişte restaurante fantastice. Evident, eu nu sunt mai niciodată acasă. Sau aşa dau impresia.

— Te deranjează că mergi în turnee? îl întrebă Harrison, gândindu-se la autorii lui, care se plângeau că trebuie să meargă în turnee şi cereau cele mai scumpe hoteluri.

— Face parte din meserie, nu? răspunse Rob amabil.

Harrison observă că soţia lui Jerry, îmbrăcată într-un taior alb de caşmir, fusese abandonată lângă masa cu băuturi.

— Mai vreţi ceva de băut? întrebă el. Eu îmi mai iau un pahar.

Rob se uită la Josh.

— Nu, mulţumim, răspunse Josh.

— Ne vedem mai târziu, spuse Rob. Vii la cină, nu?

— Da, cu siguranţă.

Harrison se îndreptă către masa cu băuturi. Îi întinse paharul chelnerului care şi-a dat seama din resturile din pahar ce băuse înainte.

— Acelaşi? îl întrebă chelnerul, iar Harrison încuviinţă.

— Bună, o salută Harrison pe Julie, întinzând mâna. Eu sunt Harrison Branch, coleg cu Jerry.

— Julie, spuse ea, strângându-i mâna cu vârfurile degetelor. Harrison observă că şi Julie bea tot apă.

— Probabil că eşti niţel pierdută, îi spuse.

— Puţin. Părul lung, lins, al lui Julie îi încadra bine pometii înalţi şi ochii mari.

— E greu să fii într-un loc unde eşti singurul străin, adăugă Harrison, luând paharul pe care i-l întindea chelnerul.

— Oarecum, răspunse ea, încă reticentă.

— Să văd dacă pot să-ţi uşurez situaţia, spuse Harrison, întorcându-se cu faţa către ceilalţi din cameră. Toţi bărbaţii de aici, zise, cu excepţia prietenului lui Rob, cel cu sacou negru, am făcut parte din echipa de baseball de la Kidd. Bill şi Jerry au fost colegi de cameră, dar probabil că ştiai asta. Agnes şi Nora, proprietara hanului, au fost şi ele colege de cameră. Iar Bridget şi Bill formau un cuplu. Cam ăştia suntem toţi. Puştii de acolo au venit cu Bridget şi cu Bill. Unul dintre ei este băiatul lui Bridget.

— Mulţumesc, spuse Julie. De unde eşti?

— Din Toronto. Lucrez la o editură. Şi tipa asta, adăugă Harrison, trăgând-o pe Agnes de mâneca sacoului ei roz, este Agnes O’Connor. V-aţi cunoscut?

— Oarecum, răspunse Julie.

Harrison privi cum cele două femei îşi dădeau mâna. Caşmir alb. Amestec de poliester.

— Unde locuiţi în New York? întrebă Agnes.

— Avem un apartament în Tribeca, răspunse Julie rece, iar Harrison era aproape sigur că Agnes habar nu avea unde e Tribeca.

Harrison voia s-o întrebe pe Julie cu ce se ocupă, dar genul acesta de întrebări, adresate unei femei, erau de obicei încărcate de alte conotaţii. Pur şi simplu mai bine nu întreba.

— Vremea este fantastică, spuse el în schimb.

Agnes o provocă pe Julie la o discuţie despre hockey-ul pe iarbă, iar Harrison nu şi-ar fi imaginat că subiectul o interesa pe Julie. Poate că avea o fată care juca. Harrison observă cum cei unsprezece din încăpere se adunau, se despărţeau şi se adunau iarăşi, iar exclamaţiile de surpriză erau mult mai rare acum. Îşi dorea să fie în altă parte şi se gândi să se întoarcă în cameră, după care avea să coboare la cină. Se simţea ca atunci când mergea la conferinţe de vânzări şi simţea nevoia de o gură de aer proaspăt. În încăpere plutea o senzaţie de amorţeală, de parcă toţi se plictisiseră deja de partea întâi şi voiau să treacă deja la partea a doua. Dar îşi dădu seama că partea a doua nu putea începe fără Bridget. Observase că Bill venea şi pleca, şi uneori absenţele erau mai îndelungate. Harrison trecu în revistă persoanele din cameră, căutând-o pe Nora. O zări prin deschizătura unor uşi duble care dădeau într-o sală privată. Harrison putea vedea o masă aranjată cu farfurii albe, lumânări aprinse şi flori albe.

— Bridget se simte bine? întrebă Harrison când intră în sală. Nora inspecta tacâmurile de argint.

— Coboară imediat, răspunse aceasta. Mai vrei ceva de băut? întrebă, uitându-se la paharul lui gol.

— Nu, mulţumesc. Am băut suficient deocamdată.

— Vinurile de la cină vor fi foarte bune.

— Eşti ca un coregraf.

— Cam aşa ceva.

Harrison privi chipul Norei.

— Spune-mi o poveste, zise el dintr-odată, surprinzând-o şi pe ea şi pe sine în acelaşi timp.

— Care?

— Cea despre căsnicia ta cu Carl Laski.

— E o poveste foarte lungă.

— E şi bună?

— Bună ca divertisment?

— Nu, bună în sensul că tu l-ai iubit pe el, el pe tine şi aţi trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

— Nu cred că ştiu povestea asta, spuse Nora încet. Nora privi peste umărul lui Harrison, care se întoarse.

În prag, într-un costum gri, cu părul extrem de des, castaniu deschis, stătea Bridget Kennedy, timidă, suferindă. Zărind-o pe Nora, zâmbi în direcţia lui Harrison.

Bridget, în pragul uşii de la bibliotecă, văzu totul în privirile lor. Compasiune. Panică. Milă. Curiozitate. Un bărbat (Jerry Layden?) începu să cânte „Vine mireasa”. Imediat, Bill apăru lângă ea, luând-o de braţ. Nunta, toată reuniunea aceasta, era o idee foarte proastă, un adevărat fiasco. Toţi oamenii aceştia erau nişte străini. Străini. Ce naiba fusese în capul ei?

Nora o îmbrăţişă, iar Bridget era sigură că fosta ei colegă de şcoală a simţit toată armura de sub taiorul gri de caşmir. Chimioterapia îi producea lui Bridget puseuri de căldură drept avertisment, care se manifestau sub forma transpiraţiei deasupra sprâncenelor şi a obrajilor roşii, iar acum era unul dintre acele momente.

— Arăţi minunat, spuse Nora, nu pentru ceilalţi, ci doar pentru Bridget. O luă pe Bridget de la braţul lui Bill şi se îndreptară împreună către masa cu băuturi. Ne vom aşeza la masă imediat, spuse Nora, dar mai avem timp să bem un pahar. Avem şi apă minerală.

— Vreau un pahar cu apă, răspunse Bridget, căreia i se făcuse sete dintr-odată, neştiind ce efect ar fi produs asupra ei un pahar de vin.

— Mi-am făcut griji pentru tine, îi spuse Nora.

— M-am îmbrăcat, dar nu mi-a plăcut ce mi-am pus, apoi m-am îmbrăcat iar…

— Nu aşa facem toate? Îţi place camera?

— E minunată. Îţi mulţumesc din suflet.

Nora refuză cu un gest mulţumirile.

— Matt şi Brian au un apetit sănătos, spuse ea.

— Sper că n-au mâncat toate aperitivele. Am vrut să le spun.

Nora zâmbi.

— Mai avem.

Matt, care se îndepărtase de masă, o mângâie stângaci pe umăr pe mama sa.

— Salut, mamă.

Matt se pieptănase, se bărbierise şi văzându-l aşa, în costum, simţi cum o inundă lacrimi nedorite. Îl îmbrăţişă repede pentru a-şi ascunde emoţia.

— N-ai mâncat nimic, îi spuse Bridget cu un ton care spera că sună a reproş.

Matt ridică din umeri. Bridget se uită la Brian şi zâmbi.

— Sper că nu te plictiseşti, îi spuse ea băiatului.

— Nu, mi-e bine, răspunse el.

La masa cu băuturi, Nora comandă un pahar cu apă minerală pentru Bridget.

— Cina va fi scurtă, zise apoi. Vom avea felul întâi, apoi antreurile, şi apoi îi vor ruga pe toţi să meargă în bibliotecă unde vom servi cafeaua şi desertul. În momentul acela, îţi va fi mai uşor să dispari în camera ta, dacă vei simţi nevoia.

— Mulţumesc, zise Bridget. Eşti…

— Te-am aşezat între Bill şi Matt, adăugă Nora repede. Dar pot schimba asta, dacă vrei să stai lângă altcineva.

— Nu, răspunse Bridget, uşor copleşită de toate deciziile care fuseseră luate pentru ea. Nu, e perfect.

— Acum cred că va trebui să te împart cu ceilalţi. Au sunat de la florărie şi au spus că nu e nicio problemă cu anemonele.

Când Bill şi Bridget au ajuns la han, Nora s-a întâlnit cu Bridget în hol, după care au băut o ceaşcă de ceai împreună în bibliotecă discutând despre nuntă, fiecare hotărâtă să facă totul cât mai simplu. Bridget a descoperit că Nora se ocupase de toate detaliile cu ajutorul lui Bill, muzica, florile, fotograful, masa, şi încet-încet, simţea cum i se ia o povară de pe suflet. (În ultimele săptămâni, Bridget se gândise de multe ori că o nuntă era ca un fel de piesă de teatru, cu scenariu, public şi actori care îşi jucau fiecare partea). Nora, care părea să îşi fi dezvoltat nişte aptitudini empatice extrasenzoriale, observă exact momentul în care Bridget simţi nevoia să se aşeze.

— Odihneşte-te, îi spuse. Te deranjează dacă trimit pe cineva de la room service la tine în cameră?

Bridget, care rareori avusese ocazia de a folosi acest gen de servicii, se mulţumi să zâmbească.

— O să-ţi trimit câteva sandvişuri, spuse Nora, ridicându-se.

Bridget era complet încântată de camera ei. Era cu siguranţă apartamentul nupţial, pentru că avea salon şi o baie mai mare decât propriul ei living de acasă. În mijloc, pe un fel de platformă, era o cadă imensă, cu robinete cromate. Matt şi Brian făcuseră mai întâi ochii mari, apoi se simţiră uşor stânjeniţi de toate facilităţile oferite: cada extravagantă, lumânările de la capul patului, recipientul din argint pentru şampanie din salon.

Bridget a tras un pui de somn sub pătură, apoi se trezi când îi aduseră mâncarea. Nora, care nu avea copii, părea să înţeleagă că adolescenţii aveau un apetit fantastic. În faţa lor era un munte de sandvişuri: cu vită şi pui pentru băieţi şi pentru Bill, cu castraveţi fără coajă pentru ea. Castraveţii cu pâine erau crocanţi, reci, iar Bridget îşi notă în minte să cumpere şi ea câţiva când vor ajunge acasă. În ultimele săptămâni, se numărau printre puţinele feluri de mâncare care mai aveau vreun gust pentru ea. După masă, băieţii au spus că vor să meargă într-o drumeţie, iar Bridget a insistat ca Bill să îi însoţească. Susţinea că vrea să fie singură să se gândească, să se odihnească, să îşi lase mintea să hoinărească.

Apoi, Bridget a făcut o baie, lăsând jetul de apă să cadă în apă stropind-o. Când a ieşit din cadă era toată roz, cu pielea încreţită şi descoperi că era foarte relaxată, stare care a durat cât i-a luat să înceapă să se machieze şi să îşi pună lenjeria aspră. Avea două posibilităţi pentru cocktail. Prima, o rochie care i se părea că vine bine, cu liniile ei lejere în jurul taliei; după ce o îmbrăcă, îi dădu impresia că arată ca Madeleine Albright. O mai îmbrăcă odată cu peruca, crezând că părul va îmbunătăţi impresia generală, dar peruca, cu tot fixativul pe care îl avea, o făcu să se gândească la Margaret Thatcher. Nu mai avea altă soluţie decât taiorul gri, care ştia că e prea strâmt, dar pe care va trebui să îl suporte. Îşi puse mai întâi body-ul, apoi dresurile şi la urmă jupa. Transpirase deja înainte de a apuca să îmbrace fusta. Din când în când, Bill bătea la uşă, aducându-i veşti de jos. Matt şi Brian se îmbrăcaseră foarte frumos. Jerry se certa cu soţia. Rob venise cu perechea lui,

un tip. Auzind asta, Bridget deschise puţin uşa, lăsând aburul să iasă din baie. Insistase asupra tuturor detaliilor. După o vreme, Bill începu să bată tot mai des la uşă.

— Te aşteptăm, îi zise el, cu o voce ezitantă, controlându-şi cu greu îngrijorarea.

Din cauza aburului, peruca lui Bridget se lăsase. Îşi spuse că dacă nu respiră prea puternic, găicile sacoului nu aveau să se lărgească. Ieşi din baie, iar la uşă o aştepta Bill.

— Arăţi extraordinar, îi spuse, aceasta fiind observaţia care se impunea, deşi Bridget nu îl crezu nici măcar o secundă. La un moment dat pur şi simplu nu trebuie să te mai preocupe modul în care arăţi, hotărî ea luându-şi poşeta şi încălţându-se. Trebuia să îşi accepte vârsta şi boala. În fond, aceasta era nunta ei. Ceea ce conta era evenimentul în sine.

Coborî scările, clătinându-se în mers. Într-o oglindă de pe hol, observă că se machiase cam tare, că fusta tot mai făcea cute pe burtă. Îşi aduse aminte cum stătea în copilărie în camera ei, la opt sau nouă ani, uitându-se la concursul Miss America şi cântând „Şi acum…” privindu-se în oglindă, absolut sigură că într-o zi va participa şi ea la concursul acesta. Reuşise atât de bine să îşi imagineze momentul în care câştiga, de parcă ar fi fost acolo.

Miss America, într-adevăr.

Bridget îşi auzi numele şi se întoarse. Harrison o cuprinse uşor de după umeri şi o sărută pe obraz.

— Felicitări, îi spuse.

— Harrison, exclamă ea, nevenindu-i să creadă că era el cu adevărat. Nu încărunţise la fel de tare ca Bill, dar părul începea să i se rărească în creştet. Îşi aducea aminte de ochii lui căprui blânzi, de cuta în formă de V deasupra unei sprâncene (amintire din copilărie, când căzuse dintr-un copac, parcă), de corpul lui deşirat, diferit de cel de acum. Era exact bărbatul care îşi închipuia că va deveni, deşi chipul nu era tocmai la fel. Probabil din cauza vârstei, deşi Bridget credea că era vorba şi de altceva. Poate regrete. Poate înţelepciunea, deşi Bridget nu era sigură cum arată înţelepciunea. Harrison zâmbea şi îi spunea ce bine arată.

Ea spera că nu toată lumea va simţi nevoia să îi spună că încă mai era atrăgătoare. Ştia foarte clar cum era şi cum nu era. Era bolnavă. Nu era sănătoasă.

Uitându-se la Harrison, îşi aducea aminte de momentele petrecute cu el la şcoală. Odată o ajunsese din urmă în timp ce mergea de la sala Ford către sala de mese, pe viscol, dezbrăcată, pentru că îşi lăsase geaca în cameră. Harrison făcuse din haina lui un fel de cort care să îi acopere pe amândoi (îşi aducea aminte şi că ferestrele care dădeau spre ocean deveniseră opace, acoperite cu o pojghiţă de gheaţă din cauza apropierii de apă). Îşi aducea aminte de discursul lui când a candidat pentru a deveni casierul clasei. În fundal, Pink Floyd cânta melodia „Money". Îşi aducea aminte ziua în care Harrison fusese lovit pe când se afla la home base. Căzuse ca secerat, deşi purta cască. Şi, evident, nu-l putea uita cum era la ultima petrecere de pe plajă, tensiunea dintre el, Nora şi Stephen fiind la fel de prezentă ca aerul sărat. Îşi amintea şi ultimele săptămâni cumplite când Harrison s-a închis în el şi nu voia să discute cu nimeni.

— Am fost surprins când am primit e-mail-ul de la Bill, spuse Harrison acum, singurul din tot grupul care o cunoscuse pe fosta soţie a lui Bill, care a petrecut ceva vreme cu Jill. Bridget voia să îl întrebe dacă Bill părea fericit cu ea, cum se comporta cu copiii, fapte pe care Bridget nu avea de unde să le ştie. Dar alături de Harrison venise acum Agnes, care o striga şi ea. O îmbrăţişă pe Bridget cu toată forţa, iar Bridget era bucuroasă că Agnes nu o considera fragilă. Agnes îmbătrânise mai tare ca Harrison. Dar oare un chip mai trecut nu era un semn al unei vieţi mai bogate?

— O, Doamne, nu-mi vine să cred, exclamă Agnes.

(Asta sunt eu? se întreba Bridget. O parte din mine? Mai mult din mine?)

— O poveste atât de romantică, spuse Agnes. Să te întâlneşti iar cu Bill după atâţia ani…

— Aproape douăzeci şi doi.

— Probabil că a fost… ca un fel de… dragoste la a doua vedere. Am fost şi eu la întâlnirea aceea, dar am ajuns abia duminică.

— A fost puţin mai complicat de atât, spuse Bridget, dar cred că amândoi am ştiut imediat.

— E o poveste atât de minunată, repetă Agnes. Viaţa nu funcţionează niciodată aşa, nu?

Era o întrebare retorică pentru că, evident, viaţa chiar funcţiona aşa. Dar iată-l şi pe Rob, care o sărută pe obraz după care i-l prezentă pe Josh. Apoi Jerry, care o învălui într-o îmbrăţişare de urs şi i-o prezentă pe soţia lui, Julie. Bridget, în mijlocul acestui grup, mai populară decât fusese vreodată la Kidd, se simţea ca şi cum ar fi câştigat un premiu extrem de important.

Şi apoi se gândi că poate aşa şi era. Premiul era produsul tuturor posibilităţilor şi ocaziilor aproape pierdute. Faptul că soţia lui Bill, Jill, s-a îmbolnăvit de gripă în joia din săptămâna când avea loc întâlnirea cu colegii. Faptul că Bill a hotărât să nu se ducă singur, dar Jill l-a convins să meargă, pentru că nu avea nimic grav. Bill i-a promis că va participa doar la cocktail-ul de vineri seara. Apoi faptul că Bill a vrut să bea un pahar cu Jerry, Harrison, Rob şi chiar profesorul lor de engleză, Jim Mitchell, care le-a făcut o surpriză tuturor apărând. Compania de software al lui Bill începuse în sfârşit să se impună pe piaţa tehnicii de vârf, iar el simţea dorinţa egoistă, aproape copilăroasă, de a le povesti prietenilor despre asta. Melissa, fiica lui Bill, care pe atunci avea şaptesprezece ani, dormea peste noapte la o prietenă. Jill spunea că se va simţi mai bine după o ceaşcă de ceai, bucurându-se de ocazia de a avea telecomanda doar pentru ea.

Bridget se dusese la petrecere împreună cu prietena ei, Anne, membră în toată puterea cuvântului a promoţiei 1974, dar care nu avea curajul să intre în încăpere singură. Pentru că multe dintre prietenele lui Bridget – inclusiv iubitul ei de atunci – erau din aceeaşi clasă, Bridget se lăsase convinsă să o însoţească. Se gândea că avea să îi revadă pe Nora, pe Agnes sau pe Harrison, dar niciunul

dintre ei nu veniseră la întâlnire. Şi, evident, Bridget bănuia că avea să îl vadă şi pe Bill. Era cel puţin la fel de curioasă să o cunoască pe Jill, femeia care îl câştigase într-un final, pe cât era de curioasă să îşi vadă fostul iubit după o absenţă de douăzeci şi cinci de ani.

Bridget îşi amintea de petrecere ca fiind o serie de şocuri de dimensiuni reduse. Din când în când, un chip apărea din corpul unui străin ca o fotografie care ieşea la iveală dintr-o soluţie chimică. Anii se topeau şi apoi, într-o secundă, reveneau, şi fiecare întâlnire necesita un număr de ajustări afective şi mentale. Fusese o experienţă emoţionantă şi tristă în acelaşi timp, ştiind că toţi cei care o salutau trebuiau să recurgă la aceleaşi ajustări. (Deşi, evident, erau vreo şase persoane fără vârstă care colectau complimente după complimente, prietena ei, Anne, fiind una dintre ele şi ceea ce, fără îndoială, explica şi nerăbdarea ei de a lua parte la petrecere).

După o jumătate de oră, Bridget simţise o atingere pe umăr. Când s-a întors, ştia deja că era el. Avea ceva magic în privire, mult mai intens decât fusese în urmă cu două decenii.

— Bill, exclamase.

El o sărută pe obraz.

Şi un minut, poate chiar două, niciunul dintre ei nu scoase un cuvânt. Bridget era conştientă că tremurul degetelor devenise atât de puternic, încât trebuia să ţină paharul cu ambele mâini. Privea în sus şi în jos. Nu ştia în ce direcţie să se uite. În timp ce Bill se uita fix la ea.

Lui Bridget experienţa îi tăiase respiraţia, dar mai târziu Bill i-a mărturisit că fusese unul dintre cele mai triste momente din viaţa lui. Pentru că observase ceea ce Bridget era mult prea năucită ca să înţeleagă: numărul imens de zile şi ani pe care nu îi petrecuseră împreună.

Deşi Bridget se gândea adesea la coincidenţe şi soartă, rareori discuta cu Bill despre întâlnirea aceea şi atunci cu voce joasă, pentru că niciunul dintre ei nu voia să atragă atenţia zeilor care le permiseseră să se regăsească, ambii fiind conştienţi de trădarea pe care o implica norocul lor.

Matt nu ştia că Bill îşi părăsise soţia pentru a fi cu Bridget, iar ea ştia că va trebui să i-o spună cât de curând. Oricum avea să afle într-o zi, poate chiar de la Melissa cea zglobie. Un fior o traversă când îşi dădu seama că s-ar putea să afle chiar în weekend-ul acela. Nu-i plăcea să aibă secrete faţă de fiul ei, considera că era neproductiv pentru o relaţie deschisă. Dar de fapt nu era sigură că era posibilă o relaţie complet cinstită între o mamă şi fiul ei de cincisprezece ani. De exemplu, oare ce secrete păstra Matt în suflet?

Timp de opt luni după întâlnirea aceea, Bill şi Bridget au corespondat prin e-mail. Bridget nu voia să ia masa cu el pentru că era căsătorit, iar masa la care o invita nu era doar o simplă masă, ştia asta, ci mai degrabă un semn că voia să meargă mai departe. Nu se îndoia de sinceritatea lui când îi povestea despre anii pe care i-a petrecut gândindu-se la ea, despre faptul că era sigur că trebuiau să fie împreună. Amintirile ei despre onestitatea lui Bill din adolescenţă erau încă vii. Totuşi, îşi spunea că nu intenţiona să intre într-o relaţie care implica minciuni sau situaţii în care trebuia să se furişeze, deşi ştia că aşteptarea era un fel de văl care masca sentimentele ei tot mai puternice pentru Bill, sentimente care proveneau dintr-un set bogat de amintiri, reînviate de întâlnirea aceea electrică de la petrecere. Şi presupunea că a ştiut dintotdeauna că avea să capituleze într-un final, că restricţia pe care şi-o impusese era o încercare slabă de a-şi diminua sentimentul de vinovăţie, de a evita haosul inevitabil care avea să se pună în mişcare dacă ar fi fost împreună. Totuşi, abia după şapte luni de la întâlnire Bridget a fost de acord să ia masa împreună cu el, biriyani şi tikka de pui la un restaurant indian din Cambridge. Mirodeniile din tikka i-au intrat cumva sub lentilele de contact, iar rezultatul a fost un episod scurt, dar destul de stânjenitor, până când s-a dus şi s-a spălat pe ochi la toaletă, stricându-şi astfel machiajul.

Şi după prânzul acela, Bridget s-a surprins pe sine descoperind cât era de dispusă să compromită etica pe care o avea cu privire la dragoste. Înainte de a-l reîntâlni pe Bill, ar fi spus categoric că nici măcar nu lua în calcul o

relaţie cu un bărbat însurat. O astfel de relaţie nu era doar complicată şi riscantă, dar era pur şi simplu nepotrivită. O femeie pe care nu o cunoştea ar fi suferit îngrozitor din cauza ei. Bridget ştia asta din proprie experienţă. Chiar ea trecuse prin aşa ceva în urmă cu unsprezece ani, când Arthur a părăsit-o. Pur şi simplu a anunţat-o că o părăseşte, cu o oră înainte ca Matt să se întoarcă de la şcoală, cu mâinile larg deschise de parcă ar fi redat un fapt ştiinţific. Vestea fusese atât de şocantă, încât Bridget nu putea înţelege ce i se spunea, aşa cum în primul an de facultate nu reuşea să înţeleagă calculele matematice. Se vedea aşa cum era în după amiaza aceea: cum dădea din cap de la stânga la dreapta şi invers, cu gura deschisă, punând întrebări de telenovelă pe care nu ar fi crezut să le întrebe vreodată: Cine e? Când ai cunoscut-o? De cât timp? Unde? Cum rămâne cu Matt? Răspunsul la ultima întrebare a înfuriat-o atât de tare, încât a aruncat în el cu cel mai apropiat lucru la îndemână, poşeta, iar rujul, crema de mâini, mărunţişul şi chitanţele de la supermarket s-au risipit pe drumul dinspre mâna ei către pieptul lui Arthur şi apoi s-au împrăştiat pe covor, pentru că el nu a făcut nici cel mai mic efort să le prindă din zbor. Deja nu-l mai interesa conţinutul poşetei ei. Avea să o dea în judecată pentru a obţine custodia lui Matt.

— Pe ce motiv? întrebase ea.

— Eu îl pot întreţine, i-a răspuns Arthur simplu, pe când tu nu.

Ştiind chiar dinainte de a-l rosti că recurgea la un clişeu, Bridget emisese cea mai adevărată afirmaţie pe care o ştia: „Peste cadavrul meu”.

A urmat un război urât, în care dragostea s-a transformat peste noapte în ură; în dezgust peste o lună, în milă peste un an şi într-un final în indiferenţă. Bridget, cu resursele întinse la maximum, primind lovitură după lovitură, câştigase primele două bătălii. În mod miraculos, a treia nu a mai fost necesară, deoarece s-a ajuns la o înţelegere: Matt avea să îşi vadă tatăl din două în două săptămâni, la sfârşit de săptămână, şi o lună vara.

(Bridget aştepta, ca un om de ştiinţă care studiază cobaii, ca Matt să îşi joace rolul din piesa pusă în scenă în după amiaza aceea. Unde, de exemplu, îi era furia? Cu excepţia Incidentului cu Alcoolul, Bridget nu a mai detectat nimic. Matt pleca să petreacă o lună cu tatăl lui despărţindu-se de a ea cu o îmbrăţişare rapidă şi intensă – şi, până anul acesta, cu lacrimi în ochi – şi se întorcea fericit, aparent fără nicio traumă, pregătit să îşi reia viaţa obişnuită. Evident, se gândea Bridget, vizitele la tatăl său făceau parte din viaţa lui obişnuită, exact ca şi prezenţa lui Bill acum, copiii fiind extrem de flexibili faţă de persoanele de care se ataşau).

Deşi poate nu toţi copiii. Fiica lui Bill, Melissa, cu siguranţă nu a fost deloc flexibilă. La douăzeci de ani, rebelă fiind, luase partea mamei sale, ceea ce lui Bridget i se părea perfect normal. Bill o invita la masă de fiecare dată când putea pe fiica sa, care era în primul an de facultate la Universitatea Boston. Bridget a întâlnit-o doar de două ori, o dată înainte de diagnostic şi o dată după, şi ambele întâlniri au fost un dezastru. Faptul că Bridget avea cancer nu a produs, aşa cum sperase Bill, o fisură în carapacea ei de gheaţă, ci mai degrabă Bridget părea să îşi facă mea culpa în faţa Melissei, condamnată să nu îşi mai vadă tatăl.

Bridget avu un fior când îşi aminti cea de-a doua întâlnire la masă, în Boston. Nici acum nu înţelegea de ce Melissa acceptase invitaţia la cină. Poate că Bill o forţase în vreun fel despre care Bridget nu ştia nimic. În timpul mesei, Melissa i se adresa, atunci când catadicsea să vorbească, doar lui Bill, aducând-o pe mama sa în discuţie de fiecare dată când se ivea ocazia. Era ca şi cum Bridget nici nu era de faţă, iar prezenţa mamei ei se făcea simţită în fiecare reminiscenţă de discuţie, în fiecare raport de acasă. Melissa se uita fix la tatăl ei, mijind ochii atunci când îi vorbea, ca şi cum i-ar fi transmis un mesaj secret: „Vino acasă”.

Bridget punea întrebări şi primea răspunsuri monosilabice. Era frustrant, se gândea ea, pentru că înţelegea că în alt univers, ea şi fiica lui Bill ar fi avut o

afecţiune sinceră una pentru cealaltă. Nu era greu să o îndrăgeşti pe Melissa. Armura gata de bătălie acoperea o fire caldă. Avea părul negru care îi curgea pe spate şi care, din când în când, îi acoperea umerii. Avea un fel aparte de a şi-l da mereu pe spate. Bridget îi admira talia îngustă şi gura care forma o curbă perfectă într-un punct deasupra nărilor. Bridget considera că are un look parizian, iar talia îngustă şi gura frumoasă erau moştenire de la mama ei. Dacă şi-ar fi permis asta, Bridget presupunea că şi-ar fi putut induce o stare de gelozie moderată faţă de prima soţie a lui Bill, pe care o văzuse în fotografii dar niciodată în realitate.

La cafea, Bill i-a spus fiicei sale vestea despre nunta lor, iar răspunsul Melissei era exact aşa cum se aştepta Bridget. Tânără a pus pe masă paharul cu apă, s-a şters la gură, s-a ridicat şi, fără să se uite nici la Bill, nici la Bridget, a plecat din restaurant. De atunci nu i-a mai răspuns lui Bill la telefon.

— O să-şi revină, spunea Bill, deşi Bridget a înţeles că nu e aşa uşor şi că ar putea dura ani până când cei doi se vor împăca.

Matt a avut o reacţie complet diferită la auzul veştii despre nuntă. Bridget îi spusese lui Bill că este prea devreme pentru a discuta cu Matt despre căsătoria lor, dar el susţinea contrariul, pentru că, după părerea lui, Matt avea nevoie de o familie. Şi avea dreptate, pentru că Matt a zâmbit când l-au anunţat despre nuntă. Bill l-a rugat să fie cavaler de onoare (deşi nu prea aveau nevoie de aşa ceva), după care imediat au început să discute despre locaţii, servicii de catering, ca şi cum era perfect normal să discute despre căsătoria unui bărbat şi a unei femei a cărei şansă de viaţă în doi ani era de doar 50%.

Bridget trecu în revistă persoanele din încăpere. Era oare nepotrivit că se căsătoreşte în situaţia în care se afla? Bill şi Bridget erau împreună doar de cincisprezece luni când ea a primit primul diagnostic, ceea ce a făcut-o să se gândească dacă nu cumva cancerul era un fel de pedeapsă divină. Şi-a amintit o conversaţie de când se afla la începutul

tratamentului, între două femei care stăteau în sala de aşteptare de la oncologie-hematologie, una din ele spunându-i celeilalte cu respiraţia întretăiată că se căsătoreşte peste două săptămâni. Bridget credea că respiraţia îngreunată se datora entuziasmului, până când a auzit-o pe femeie spunând că deja cancerul care pornise de la plămâni se extinsese spre creier. Cancer cerebral şi nuntă. Bridget era de-a dreptul năucită. Dar oare nunta ei, care urma să aibă loc, nu era la fel de stranie?

Nora îi anunţă că era timpul să meargă cu toţii în sufrageria privată de alături. Toată lumea se uita la cartonaşele pe care scria numele lor. Nora îi promisese lui Bridget că va sta între fiul şi viitorul ei soţ, şi se ţinuse de cuvânt. Brian stătea lângă Matt. Masa era ea însăşi o nuntă, cu faţa de masă din damasc, farfuriile din porţelan, paharele de cristal şi argintăria grea. Scaunul lui Bridget era aşezat astfel încât să poată vedea ferestrele de la celălalt capăt al camerei. În depărtare se zărea doar o luminiţă care licărea. Ceea ce vedea era în mare parte reflecţia chipurilor mesenilor. Harrison, cu bărbia sprijinită de dosul palmei, ascultându-l pe Bill. Agnes care se apleca spre Julie într-un unghi drept. Nora care discuta cu un chelner. Meniul serii era imprimat pe nişte cartonaşe albe aşezate în farfurii. Bridget avea oarecare probleme cu somonul, dar salata de sfeclă şi brânză de capră părea apetisantă.

Un chelner umplu cu şampanie un pahar din mica pădure care se afla în faţa lui Bridget.

— Un toast, spuse Jerry, ridicându-se. Părea în formă, aşa, cum se ridicase complet. Puloverul lui din caşmir en coeur îi drapa umerii bine făcuţi. Era evident că Jerry mergea la sală cu regularitate.

Un val de tensiune traversă masa de la un capăt la altul. Jerry, întotdeauna imprevizibil, ar fi putut spune orice. Bridget observă că paharul lui Matt şi al lui Brian fuseseră umplute pe jumătate cu şampanie. Chipul lui Julie îşi păstră

aparenţa de mască impenetrabilă în momentul în care soţul ei ridică paharul.

— „Nunta lui Bill şi a lui Bridget, spuse Jerry. O comedie care rulează la cinematograful din vecinătate, avându-i în distribuţie pe Tom Hanks şi Andie McDowell” (Aici se auzi o tentativă de râsete). „Un film de divertisment produs de studiourile Universal cu un final fericit neaşteptat”. (Râsete forţate, deoarece posibilitatea unui sfârşit nefericit era imprimată în mintea tuturor). Jerry continuă: sper că vorbesc în numele tuturor când spun că n-am văzut niciodată un cuplu care merita mai mult ca voi să fie împreună. (Aici urmă o pauză stânjenitoare, deoarece toţi mesenii se uitară la Julie, exclusă în mod clar de la nominalizările pentru premiul special). Când v-am cunoscut la Kidd, eraţi inseparabili, continuă Jerry. Şi, sincer, cu toţii vă invidiam fericirea. (Aşa e, încuviinţă Rob). Apoi a fost o sincopă pe undeva… hmm… o sincopă de vreo douăzeci şi doi de ani… şi acum sunteţi iar împreună, gata să vă legalizaţi relaţia. (Bridget îi trase o ocheadă lui Matt, întrebându-se dacă îl deranja faptul că naşterea şi copilăria lui fuseseră incluse în noţiunea de sincopă). Jerry ridică paharul puţin mai sus şi toţi cei de la masă se ridicară. Bill şi Bridget au rămas aşezaţi. Pentru întâlniri şi reîntâlniri, spuse Jerry. Vă dorim zece mii de zile fericite.

Jerry, spre surpriza tuturor şi relaxarea evidentă a lui Julie, se achitase de îndatorire cu graţie şi umor. Bill îi mulţumi călduros ridicându-se, apoi îi mulţumi şi Norei pentru generozitate. Jerry întări afirmaţia lui Bill, iar Nora zâmbi. Un chelner se învârtea în jurul lui Agnes, gata să ia comanda. Matt şi Brian scurseseră paharele. Bridget îşi aminti să îi spună chelnerului să nu le dea băieţilor vin. Nu voia ca fiul ei să se îmbete în seara dinainte nunţii, sau pur şi simplu să se îmbete a doua oară.

Bridget calculă că zece mii de zile însemnau în mare treizeci de ani. Ar însemna că ar avea în jur de şaptezeci de ani când se termina fericirea.

Măcar de-ar fi…

Banta fustei îi intra în abdomen. Comandă salata cu brânză de vaci şi somon, întrebându-se dacă va reuşi să mănânce ceva din toate astea. Îi şopti „Mulţumesc” lui Jerry peste masă, iar acesta îndreptă spre ea ţeava unui pistol imaginar. Aproape imediat, nivelul decibelilor din încăpere crescu atât de mult, încât trebuia să ridice vocea de fiecare dată când voia să vorbească cu Bill, iar zgomotul creştea exponenţial pe măsură ce fiecare descoperea că trebuie să ţipe ca să se facă auzit. Totul dădea impresia unei petreceri, ceea ce o mulţumea pe Bridget. Îi fusese teamă că masa avea să fie rigidă şi plictisitoare. Ar fi deranjat-o asta mai mult pentru Nora.

Bill ţinea o mână pe coapsa ei. Bridget se gândea că dacă i-ar fi putut transmite sănătate prin mâna aceasta, ar fi făcut-o, chiar şi cu riscul de a şi-o pierde pe a lui, un fel de transfuzie de sănătate pe care ar fi efectuat-o din toată inima. La un moment dat se făcu puţină inişte, iar Julie (ea, dintre toţi cei prezenţi) o rugă pe Bridget să povestească cum l-a reîntâlnit pe Bill. Bridget se întoarse către Bill în speranţa de o ajuta, ambii fiind conştienţi că esenţa poveştii – rezervările misterioase de camere la hotel, trădarea soţiei din partea lui Bill, telefoanele pasionale când fiul lui Bridget era deja la culcare – nu putea fi redată în prezenţa lui Matt şi a lui Brian. Bill se uită cu înţeles către băieţi, pentru a sugera grupului că filmul cu pătrăţel roşu nu avea să ruleze în seara aceea. În schimb, avea să le spună varianta scurtă şi cenzurată. *M-am dus la cea de-a douăzeci şi cincea întâlnire de la terminarea liceului*, *m-am uitat în încăpere*, *am văzut-o pe Bridget şi douăzeci şi doi de ani pur şi simplu s-au împrăştiat ca norii. Era ca şi cum nu ne-am despărţit niciodată.*

Nu pomeni însă nimic de furia lui Jill, de suferinţa Melissei şi de preţul plătit de Bill, ceea ce nu era de neglijat. Dacă Bridget avea să moară în curând – ceea ce era foarte posibil şi aproape sigur, conform statisticilor – înseamnă că Bill a riscat foarte mult pentru foarte puţin: trei, poate patru ani împreună, în cel mai bun caz. Peste douăzeci de ani, va fi de aceeaşi părere că a meritat?

Bridget îşi puse uşor mâna peste cea a lui Bill care se odihnea pe coapsa ei. Nora îi îmbrăţişa pe Matt şi pe Brian. Le spusese ceva care îi amuzase teribil. Jerry, care probabil că se ameţise puţin, povestea celorlalţi cum se lăudase în faţa altora că era prieten foarte bun cu soţia lui Carl Laski. Nora clipi repede de câteva ori. Bridget îşi dădu seama că probabil Nora considera prietenia aceasta din altă perspectivă.

— Evident, nu citesc niciodată poezii, spuse Jerry, anulând intenţia afirmaţiei care voia să sune a flatare. Citeşte careva?

— Nu fi ridicol, spuse Harrison.

— Aha, bine, spune-mi titlul ultimei cărţi de poezii pe care ai citit-o.

— Mă ocup de publicarea operei lui Audr Heinrich, răspunse Harrison.

— Tu nu intri la socoteală, zise Jerry, arătând cu paharul în direcţia lui, în timp ce câteva picături se prelingeau pe faţa de masă. Dar tu? îl întrebă pe Rob, ignorând-o pe Julie care îi pusese o mână pe braţ pentru a-l potoli.

— Ce să zic, răspunse Rob, obişnuiam să îl citesc pe Yeats.

— Eu citesc Billy Collins, spuse Agnes. Îl ador, de fapt.

— Cine-i Billy Collins? întrebă Jerry.

— Poetul vostru naţional, zise Harrison încet.

— Ce ziceţi de Robert Frost? spuse Jerry. Ăsta da poet care să merite titlul de poet naţional.

— Opera soţului tău mi se pare magnifică, zise Rob în direcţia Norei, aducând conversaţia în punctul în care trebuia să se afle.

— Mulţumesc, răspunse Nora, în momentul în care doi chelneri începeau să servească salata. Analiza fiecare farfurie pe măsură ce era aşezată pe masă.

— Eu nici măcar nu ştiam cine este până nu l-am cunoscut pe Rob, spuse Josh, dar acum cred că am citit tot ce a scris Carl Laski. Zâmbi larg, aparent inconştient de complimentul indirect.

— Dacă aş pune pe cineva pe lista mea, zise Harrison, cu siguranţă persoana aceea ar fi Carl Laski.

Bridget surprinse un schimb de priviri între Nora şi Harrison. Oare să fi fost vorba de o glumă între ei doi?

— Tu însuţi erai pe jumătate poet, spuse Jerry, muşcând cu poftă dintr-o felie crocantă de baghetă franţuzească.

— Cum aşa? întrebă Harrison.

— Eh, nu ştiu. Erai oarecum visător. Tot timpul te plimbai de unul singur. Ieşeai în natură, chestii din astea.

— Presupun că aşa e, răspunse Harrison, şi până şi Bridget simţi cum pluteşte în aer nespusul „Şi ce dacă”? Şi Harrison băuse destul de mult. Nu se atinsese încă de salată. În aer plutea o senzaţie bruscă de – Bridget nu-l putea descrie exact – pericol? Posibil pericol? Se strădui să se gândească la ceva pentru a dezamorsa situaţia.

— Stephen, însă, nu era aşa, continuă Jerry, fluturând cuţitul de unt. Nu l-ai fi văzut pe Stephen citind vreo poezie.

— Nu, spuse Agnes, el doar ar fi vorbit despre vreo poezie.

Rob emise un fel de pufnet, iar Bill se înecă.

— Nu l-ai fi văzut citind nimic, spuse Harrison, cu intenţia de a păstra discuţia în limite rezonabile. Bridget observă că în păduricea din faţa lui Harrison erau pahare cu vin alb şi roşu. Un chelner tocmai îi umplea paharul cu vin alb. Bridget voia să se întindă peste Bill şi să pună şi ea mâna pe braţul lui Harrison pentru a-l calma. Dacă l-ar fi atacat pe Jerry, rezultatul ar fi fost un dezastru. Era singura persoană pe care am cunoscut-o vreodată care putea discuta inteligent pe marginea oricărei bucăţi literare, fie că era o nuvelă, fie că era o poezie, fără să o fi citit măcar o dată.

— Cum reuşea? întrebă Julie.

— Asculta câteva minute, aduna indicii şi avea un talent excepţional de a surprinde esenţialul sau tema centrală şi de a discuta asta şi se pare că sistemul funcţiona pentru el. Până să te dumireşti, Stephen era deja în centrul dezbaterii.

— Dar era fals, spuse Julie.

— Păi era şi nu era, răspunse Harrison.

— Şi ziceţi că mâine facem un meci? întrebă Bill.

— Un meci de ce? întrebă Rob.

— Tu poţi arbitra, zise Bill, arătând către degetele de câteva milioane de dolari ale lui Rob. Bridget se întreba dacă şi le-a asigurat. Am cumpărat nişte mingi, câteva bâte şi mănuşi, continuă Bill.

— Super, zise Matt.

— O să ne împărţim în două echipe. Agnes şi Nora – şi aici Bill se întoarse spre Bridget pentru a o include şi pe ea (deşi ştia la fel de bine ca oricine că nu va putea juca; de exemplu, şi-ar putea pierde peruca), va trebui să jucaţi şi voi. Avându-i şi pe Matt şi pe Brian, s-ar putea să reuşim să facem o treabă bună.

— Contaţi pe mine, spuse Jerry. Branch, va trebui să joci shortstop. Crezi că faci faţă?

Harrison puse jos paharul cu grijă. Jerry, cu bărbia ridicată, se uita fix la el. Agnes privea în farfuria din faţa ei. Julie se uita în depărtare, dorindu-şi cu siguranţă să fie la New York. Doar Bill se uita de la Jerry la Harrison şi invers, ca şi cum, în orice minut, ar fi trebuit să se urce pe masă să facă pe arbitrul.

— Las-o baltă, spuse Rob şoptit.

— Ce să las baltă? întrebă Jerry, prefăcându-se că nu înţelege.

Nora ridică mâna şi pocni din degete, o chemare scurtă, profesionistă, care risipi tensiunea pe dată. Doi chelneri îşi făcură apariţia şi începură să strângă salatele şi să servească antreurile. Somonul lui Bridget era translucid. Al lui Bill era bine făcut. Schimbară farfuriile. Jerry fu nevoit să renunţe la atitudinea agresivă pentru a permite chelnerului să îi pună dinainte farfuria cu friptură de vită.

— Timpurile s-au schimbat, spuse Nora, cu o inspiraţie strălucită de a pune capăt discuţiei de mai devreme.

— Cu siguranţă, spuse Rob, încărcând afirmaţia Norei cu semnificaţii arbitrare. Din păcate, Bush le va folosi pentru a obţine toate avantajele politice posibile.

— Erai acolo? întrebă Jerry, gesticulând către el cu cuţitul de friptură de astă dată.

— Eram la Boston, răspunse Rob.

— Păi dacă n-ai fost acolo, nu ai niciun drept să judeci. Julie şi cu mine eram acolo. Am văzut cadavrele. Giuliani a fost magnific. Poliţiştii, pompierii, toţi îl adorau pe Bush când şi-a făcut apariţia.

L-ai fi putut bănui pe Rob că ar fi democrat, dar cine ar fi ghicit că Jerry e republican?

— Chiar ai văzut cadavrele? întrebă Agnes de la celălalt capăt al mesei.

— Sărind, zise Jerry. Căzând. Puteai auzi bufniturile. Biroul meu era chiar peste drum.

Urmă un moment de tăcere în care fiecare îşi imagina teroarea de a trebui să sari, să te arunci în neant. O sută două etaje. Bridget închise ochii.

Când îi deschise, se uită la Matt, care se făcuse palid. Matt văzuse imaginile la televizor, dar oare în imaginaţie îşi închipuise corpurile căzând? Se uită peste farfuria lui Matt către Brian, care împungea cu furculiţa un morcov. Conversaţia nu putea continua aşa.

— Jerry, zise Bridget cu un ton care îi făcu pe toţi să se uite în direcţia ei. Îmi pare rău că a trebuit să fii martor ocular la ceea ce tocmai ne-ai povestit. Şi cred că toţi cei prezenţi sunt de acord că persoanele care se aflau la New York pe 11 septembrie erau cuprinse de groază. Dar toţi de la masa aceasta au fost afectaţi, nu au rămas de piatră. Catastrofa aceasta ne-a atins pe toţi.

— Asta e chestia cu catastrofele, zise Rob, ştergându-şi buzele cu şervetul greu din damasc. Adesea sunt evenimentele cele mai democratice.

— Spui că ai fost mişcată de asta, insistă Jerry, deşi Bridget putea vedea că energia îl cam părăsea, dar nu poţi să-ţi dai seama ce şi cum dacă nu ai fost acolo.

— Nu cred că cineva de aici vrea să aibă exclusivitatea evenimentului, Jerry, spuse Julie.

Jerry se încruntă la ea.

— Jim Mitchell a spus asta cândva, spuse Agnes din colţul ei de masă. Democraţia catastrofei. Nu vă aduceţi aminte? Pe când citeam „Nimic nou pe frontul de vest”.

— Memoria ta este mai bună decât a mea, răspunse Harrison.

— Dintre toţi profesorii pe care i-am avut, el a fost cel mai bun, continuă Agnes.

— Da, Mitchell, zise Jerry. Într-adevăr. Mai predă la Kidd?

— Nu, răspunse Agnes. S-a mutat în Wisconsin. Predă acolo la o şcoală particulară.

— Wisconsin, repetă Jerry. E de prin părţile acelea?

— Nu, e din Massachusetts. Ne-am intersectat timp de trei ani după ce m-am întors la Kidd.

— Era ciudat să fii colegă cu un fost profesor? întrebă Josh.

— Oarecum. La început. Dar te obişnuieşti repede.

Agnes se înroşi toată. Probabil că şi ea are bufeuri, se gândi Bridget, deşi s-ar putea să fie puţin cam prea devreme pentru menopauză pentru ea.

Apoi îşi amintiră şi de alţi profesori. Şi-au adus aminte şi de momentul în care au pictat cu spray faţada sălii Ford. Bill a pomenit de seara în care Rob „a împrumutat” un camion din garajul şcolii pentru un drum dus întors până în Portland. Cei patru ani petrecuţi la Kidd erau rememoraţi din fragmente şi bucăţi disparate, ca un fel de mozaic al memoriei: nu au refăcut imaginea completă, ci doar momentele mai importante. Noaptea în care Jerry a închiriat o cameră de hotel unde a organizat o petrecere şi la care au apărut nişte poliţişti. Ziua în care Harrison s-a urcat pe scenă şi a l-a imitat pe Mick Jagger („N-am făcut niciodată asta”, spuse el). Julie părea complet pierdută în această litanie de anecdote, ca şi Matt şi Brian. Nora, cu un sentiment foarte dezvoltat al organizării timpului, anunţă adunarea că era momentul să se întoarcă în bibliotecă pentru cafea şi desert. După masă cei care doreau mai puteau rămâne la un pahar. Bridget bănui, deloc imprevizibil, că cei care au băut deja multişor vor mai cere coniac sau Drambuie. Harrison se ridică cu grijă. Jerry îşi suflă nasul în ceea ce părea a fi şervetul de la masă.

Oare cum suporta Julie toate astea?

Bridget se gândea să se retragă. Nu le va spune noapte bună, pentru că ar fi atras atenţia asupra faptului că îi părăsea. Până acum, nimeni nu pomenise cuvântul cancer, lucru pentru care le era profund recunoscătoare. Era un miracol, dacă se gândea la Jerry şi la aplecarea lui pentru săritul la jugulară.

Bill rămase în urmă, iar Nora dispăru la bucătărie. Bridget voia să îi mulţumească încă o dată pentru masă, dar ştia că va trebui să aştepte până dimineaţă.

— Unde sunt Matt şi Brian? întrebă ea.

— Se pare că la subsol e o masă de biliard, îi răspunse Bill.

— Asta i-a încântat mai devreme. Ai grijă să îşi agaţe undeva sacourile. Bridget ştia că dacă încep să joace biliard, sacourile ar fi sfârşit aruncate pe un scaun, de unde ajungeau pe jos, iar băieţii, cu tacul în mână, aveau să se dea câţiva paşi înapoi şi aveau să calce pe ele. Aşa era scenariul.

— Tu ce faci? o întrebă Bill.

— Cred că mă duc să mă întind.

— Vin cu tine.

— Nu, răspunse Bridget. Stai cu ceilalţi. Fii arbitru între Harrison şi Jerry.

Bill râse. În prag, Bridget observă cum Josh îşi trecea mâna peste spatele lui Rob, îmbrăcat în sacoul acela impecabil. Mâna se opri exact deasupra taliei. Julie se apleca să culeagă de jos un cercel care îi căzuse. Jerry îi anunţă pe toţi că trebuie să se ducă la baie. Agnes îl întreba pe Harrison dacă a auzit de dezastrul de la Halifax.

Bridget se întoarse către Bill, aşa încât genunchiul ei drept să îi atingă genunchiul lui stâng. Bill îi puse iar mâna pe coapsă. Stătea cu cotul sprijinit de masă şi cu bărbia în palmă.

— Chiar arăţi minunat în seara asta, îi spuse el.

Bridget oftă şi zâmbi. Nu ştia ce să răspundă.

— Ce mai figură şi Jerry ăsta, zise.

— Unii oameni nu se schimbă niciodată. Probabil că niciunul dintre noi nu se schimbăm. Totuşi, toastul a fost simpatic.

— Ce are soţia lui?

— Crăiasa zăpezilor?

— Poate că e aşa doar în prezenţa lui, spuse Bridget. E prima lui soţie?

— Aşa cred.

— Îmi place Josh. E drăguţ. Întotdeauna am crezut că homosexualii, cuplurile adică, par să aibă grijă unul de altul cum nu prea vezi în cuplurile de heterosexuali. E ca şi cum se bucură de momentele mărunte, cărora le acordă o importanţă majoră, în vreme ce noi, ceilalţi, nici nu le observăm.

— Viaţa pur şi simplu trăită, replică Bill.

— S-ar putea să fie aşa pentru că nu au copii, continuă Bridget. Copiii îţi iau tot oxigenul, nu crezi? Creează haos. Nu ştiam că Harrison şi Jerry nu se suportă.

— Nu cred că era aşa şi înainte. Toată povestea asta mi se pare nouă. Uneori, când Jerry observă o slăbiciune, o exploatează la maximum.

— Dintotdeauna a fost aşa.

— Da, dar cred că acum mai mult ca niciodată, răspunse Bill.

Bridget se gândi cum vârsta şlefuieşte oamenii astfel încât să rămână doar trăsăturile dure.

Voia să se dezbrace.

— Nora a fost extraordinară, zise. Ştiu că e şi datorită faptului că vrea să ne arate ce a făcut din locul acesta, dar e mai mult de atât. A fost deosebit de generoasă.

— Va trebui să facem ceva pentru ea, spuse Bill. Să o invităm cândva la noi.

— A, desigur. Iar premiul doi este să petreacă două seri la noi.

Bill se aplecă spre ea şi o sărută. Era un sărut extrem de puternic, iar Bridget îi puse o mână pe piept.

— Pupăcioşii, zise Jerry, trecând pe lângă ei.

— Deci nu ştii povestea asta, zise Harrison.

Stăteau pe nişte scăunele în mijlocul bucătăriei. Un singur bec era aprins, care lumina dintr-un glob de deasupra mesei. Harrison putea vedea totuşi pereţii vopsiţi în crem, scândurile din care erau făcute rafturile suspendate pe care stăteau aliniate farfurii albe, vechi, chiuveta din inox. Sub un şir de ferestre se afla o bancă zidită în perete, cu o pernă îmbrăcată în broderie. În afara bucătăriei, Harrison vedea interiorul întunecat al unei cămări, închisă peste noapte.

Luă o gură din cafeaua făcută la un aparat asemănător cu cel din bibliotecă. Cafea. Ar fi un noroc dacă ar reuşi să adoarmă înainte de răsărit. Azi a băut mai multă cafea decât în ultimii ani. Pe de altă parte, a băut şi alcool mai mult decât în ultimii ani. Credea că această combinaţie avea să aibă drept rezultat o mahmureală zdravănă, ale cărei începuturi le simţea deja undeva, la marginea intuiţiei.

Hanul era afundat în linişte. Ceasul mare, din lemn, de deasupra rafturilor cu vase arăta ora 1:25. Timp de o secundă, Harrison şi-i imagină pe ceilalţi în camerele lor. Jerry şi Julie, cu spatele unul la altul, fiecare pe marginea lui de pat. Bill încolăcit în jurul lui Bridget, sforăindu-i uşor în ceafă (oare Bridget purta perucă? Şi oare dormea cu ea?). Agnes dormind pe spate, cu mâinile încrucişate peste piept, o femeie cu conştiinţa curată, care nu se mişca prin somn. Rob şi Josh: unul în braţele celuilalt. Nu se putea gândi mai departe de atât. Sau poate greşea. Poate Jerry şi Julie, ostili unul faţă de celălalt în public, erau foarte pasionali în pat. Poate Bridget şi Bill dormeau separat pe perioada în care ea urma tratamentul de chimioterapie. Poate Agnes strânsese pătura toată în braţe, iar somnul îi era agitat, plin de coşmaruri. Dacă Harrison ştia câte ceva despre viaţa privată în general, era că oricine priveşte din afară nu poate cunoaşte niciodată adevărul.

Nora părea extenuată, iar Harrison ştia că ar fi trebuit să o lase să se culce. Mâine trebuie să se trezească devreme, pentru a organiza micul dejun.

— Cea despre Carl şi mine? întrebă ea. Nu. Se uită pe fereastră pe deasupra capului lui Harrison. Ninge, zise.

Harrison se întoarse. Fulgii mari se alergau în lumina unui felinar.

— E tare ciudat, spuse el, ridicându-se. Se îndreptă către uşă, o deschise şi simţi aerul rece, umed. În timpul cinei şi cât timp li s-au servit băuturile după aceea, temperatura scăzuse. Harrison se uită la termometrul care se afla afară, deasupra uşii.

— Doar 0°C, spuse. Asta înseamnă… o scădere a temperaturii de 20 de grade? Ca să vezi!

Închise uşa şi se întoarse la masă. Se urcă pe jumătate de scaun şi mai luă o gură de cafea. Rujul se dusese de pe buzele Norei, iar sub ochi avea o dungă de ceva negru.

— O căsnicie de douăzeci şi doi de ani e o poveste lungă, spuse Nora. E un continuum cu momente dramatice, cu perioade de plictiseală îngrozitoare. Momente de speranţă dincolo de limite. Momente de resemnare. Nu poţi povesti o căsnicie. Nu există nicio formă narativă care să o poată descrie. Nici chiar un jurnal zilnic nu ţi-ar putea spune ce vrei să afli. Cine şi când a crezut ce. Cine ce vise a avut. În cel mai rău caz, o căsnicie este formată din două poveşti care se intersectează, iar din astea două nu o vom şti niciodată pe cealaltă.

Harrison îşi înghiţi toate întrebările care îi veniseră în minte. Care ar fi povestea căsniciei lui? Ar include şi sfârşitul de săptămână petrecut de el şi de Evelyn la Chateau Frontenac cheltuindu-şi bugetul pe room service pentru că nu se ridicaseră deloc din pat? Sau poate cearta pe care au avut-o cu privire la cauciucurile de iarnă şi care avusese loc cu un weekend în urmă, în parcarea blocului în care locuiau? Ar fi fost povestea incompletă fără plictiseala pe care o simţea şi de care îi era teamă duminica seara, când băieţii erau ocupaţi, iar el şi Evelyn nu mai aveau ce să-şi spună? Sau oare povestea lor ar putea fi definită de momentul de bucurie maximă pe care l-a trăit când, împreună cu Evelyn şi cu băieţii, s-au urcat în tren la

începutul excursiei de la Calgary la Vancouver primăvara trecută?

— Voiam doar să ştiu dacă ai fost fericită, zise el.

— Am fost fericită uneori, răspunse Nora.

— E bine.

— Jerry era pus pe harţă, nu? întrebă Nora. Vrei un pahar cu apă?

— Da, mulţumesc. Simt începutul unei mahmureli crunte.

Nora luă două pahare de pe raft, deschise robinetul şi lăsă apa să curgă. Puse degetele sub jetul de apă ca să verifice temperatura şi apoi umplu paharele.

— Dacă Jerry ar mai fi spus un singur cuvânt despre Stephen, jur că l-aş fi lovit, spuse Harrison.

Nora râse în timp ce punea paharele pe tejghea.

— Nu râde. Asta aş fi făcut.

— Cred că aş leşina dacă te-aş vedea lovind pe cineva. Nu mă îndoiesc de faptul că ai alte metode de a-ţi eviscera oponenţii, dar lovitul nu e una dintre ele.

— Oare cum îl suportă Julie?

— A fost cumsecade, să stea atâta cât a stat. A ascultat răbdătoare toate amintirile noastre. Probabil că au năucit-o complet.

— Câţi ani crezi că are?

— Treizeci şi şase? Patruzeci? Mi-a plăcut Josh. Mă bucur pentru Rob.

— Cred că niciunul dintre noi nu ştia de asta cât era la liceu.

— Poate că nici el nu era sigur, zise Nora, luând şi ea o gură de cafea. E foarte elegant, foarte manierat, nu ţi se pare?

— Probabil că e influenţa Europei, răspunse Harrison. Ce s-a întâmplat, mai exact? Şi-a descoperit talentul aşa, din senin?

— A, nu, zise Nora. Lua lecţii de pian încă din copilărie. I-au descoperit talentul devreme. Pur şi simplu a decis că în perioada liceului nu voia să se preocupe de asta. Prima dată când a dat examen pentru Julliard, l-au refuzat. Abia atunci abia a început să ia toată treaba în serios.

— Întotdeauna mi-a plăcut Rob, zise Harrison.

— Cred că toţi am simţit la fel.

— Dar nu înţeleg cum de Bill şi Jerry au rămas prieteni.

— Să ştii că atitudinea asta provocatoare a lui Jerry e doar de faţadă, spuse Nora. Donează milioane, dar milioane serioase, la evenimentele de caritate.

— Serios?

— Îl interesează în special societatea Medici fără Frontiere. Mi-a spus Julie.

— Nu ştiam.

— Va trebui să încheiaţi un armistiţiu înainte de nuntă, continuă Nora. Poate că Jerry e dispus să o eclipseze pe Bridget, dar nu cred că acelaşi lucru se poate spune despre tine.

— Nu, evident că nu, răspunse Harrison, pocăit.

— Vrei o felie de tort? Ne-a rămas o groază de la repetiţia nunţii Jungbacker. E delicios. Îţi place nuca de cocos, nu?

— O ador.

Nora intră în cămara întunecoasă şi ieşi cu un tort tăiat pe jumătate, aşezat pe un platou de sticlă.

— Interesant ce-a spus Agnes, zise Harrison, că atunci când a obţinut postul la Kidd a trebuit să renunţe să predea engleză în favoarea istoriei. Că nu sunt decât nişte poveşti, aşa că nu a afectat-o foarte mult. Presupun că e extraordinară ca profesoară.

— Echipa ei de hockey pe iarbă a câştigat un premiu destul de important, spuse Nora, luând de pe un raft două farfurii de tort.

— Îmi povestea ceva despre dezastrul de la Halifax. Ai auzit de asta?

— Nu.

— Se pare că în timpul Primului război mondial, în portul Halifax a luat foc o navă. Privelişte a incendiului i-a atras pe toţi locuitorii la ferestre, pentru a privi ce se întâmplă. Câteva secunde mai târziu, nava a explodat – a fost cea mai mare explozie din istorie produsă de om până la bomba atomică – şi toţi cei care priveau pe fereastră au fost orbiţi

de sticla spartă care a zburat în toate părţile. Adică, nu toată lumea, dar destui.

Nora tăie două felii groase de tort şi îi întinse una lui Harrison.

— Oare e lesbiană? întrebă Harrison.

— Agnes? zise Nora, deschizând sertarul cu argintărie. Nu.

— De unde ştii?

— Din felul în care vorbeşte despre bărbaţi, răspunse Nora, întinzându-i o furculiţă.

— A avut vreo relaţie?

— Cred că da. Şi cred că era însurat. Uneori vorbeşte despre asta pe departe.

Harrison muşcă din tortul delicios. Glazura era făcută dintr-un amestec de frişcă şi fulgi de nucă de cocos.

— E delicios, zise.

— Am descoperit o cofetăreasă fantastică. Are şaptezeci şi trei de ani şi de ani de zile pregăteşte torturi pentru familia ei. Am auzit de ea de la nora ei şi aşa am întrebat-o dacă nu vrea să facă torturi pentru noi. Se lucrează foarte bine cu ea. Face torturi unul mai bun decât altul.

— Foarte bine pentru amândouă.

— Băieţii au un apetit fantastic.

— Îmi place băiatul lui Bridget. Şi prietenul lui. Deşi e un şmecher. M-a bătut la biliard după ce m-a fraierit să pariez. Am pierdut zece dolari.

Nora zâmbi.

— Tu îţi aduci aminte, continuă Harrison, cine te-ai gândit că vei fi când aveai şaptesprezece ani? Cine ţi-ai imaginat că vei fi douăzeci şi şapte de ani mai târziu?

Nora se întoarse cu faţa către fereastră. Pe una dintre mânecile rochiei ei negre era o urmă albă, probabil făină. După ce intrase în bucătărie, şi-a prins părul, ca şi cum s-ar fi pregătit pentru culcare, şi, ca urmare, arăta ciufulită, de parcă acum s-ar fi trezit.

— Presupun că îmi imaginam că voi deveni profesoară, spuse. Cred că asta aveam în plan. Tu?

— Credeam că voi deveni inginer chimist, răspunse Harrison. M-am dus la Northeastern pentru programul lor de studiu.

— La Kidd erai cu bursă.

— Da, spuse, privind-o pe Nora cum lingea furculiţa.

— Ce s-a întâmplat la Northeastern?

— Vechea poveste. Aveam un profesor extraordinar de engleză, mi-am dat seama că detestam matematica şi asta a fost tot. Am absolvit facultatea la McGill.

— De ce în Canada?

— Era mai ieftin.

— Şi aşa ai cunoscut-o pe soţia ta? întrebă Nora, luând ultimele bucăţi de glazură din farfurie cu furculiţa.

— Chiar ţi-a plăcut tortul.

Nora ridică privirea şi îi zâmbi.

— Aşa e.

— Da, aşa am cunoscut-o pe Evelyn.

În bucătărie se aşternu tăcerea. Harrison auzea cum ceasul mare, de lemn, marca secundele. Voia să-i spună Norei că, pe când avea şaptesprezece ani, credea că el şi ea vor rămâne împreună. Fiind mai băut decât ar fi trebuit, o spuse cu voce tare.

— De fapt, credeam că noi doi vom rămâne împreună.

Nora tăcea în continuare.

— Îţi aduci aminte de seara aceea, în bucătăria casei de pe plajă?

— Evident că îmi aduc aminte, răspunse ea.

— Era doar o chestiune de timp.

Nora îşi duse farfuria la chiuvetă.

— Nu l-am mai văzut niciodată pe Stephen după aceea, continuă ea.

— Nu.

La fereastră, ninsoarea se înteţea în timp ce cei doi se gândeau la Stephen.

— Asta nu ne ajută cu nimic, spuse Nora.

— Mă întreb dacă acesta e scopul reuniunilor ăstora, zise Harrison. Acela de a ne despovăra de secretele pe care le avem. De a spune ceea ce nu s-a spus atunci.

— Dacă va continua să ningă aşa, până dimineaţă se vor depune cel puţin nouă-zece centimetri. Meteorologii zic vreo zece.

— Ştiai că va ninge?

Nora încuviinţă.

— Chiar şi azi dimineaţă, când vorbeam despre cât e de frumoasă vremea, ştiai că avea să ningă?

— E un front atmosferic dinspre Canada.

— A, continuă, zise Harrison, dă vina pe Canada.

Nora râse. Harrison se îndreptă către chiuvetă şi se opri lângă ea. Voia să o sărute pe ceafă. I se părea că fiecare moment de peste zi dusese la asta. Că acesta avea să fie sfârşitul unei poveşti deosebite. Şi poate începutul alteia.

— Nu e treaba mea, dar Carl ţi-a fost fidel?

— În realitate da, răspunse Nora. Dar în imaginaţie nu.

Harrison fu redus la tăcere de răspunsul primit.

— E două fără un sfert, spuse Nora. Observă pata albă de pe mânecă şi încercă să o şteargă.

Harrison simţi că Nora i-ar permite să o atingă acum. Puterea pe care o simţea acum şi faptul că îşi dădea seama de consecinţele gestului său – pentru el, pentru ea, pentru Evelyn – îl aduseră la realitate. Dorinţa pe care o simţea şi de care a devenit conştient din momentul în care a văzut-o în hol, la recepţie, crescuse din ce în ce mai mult pe parcursul zilei datorită apropierii şi amintirilor şi atenuate de alcool şi de experienţă. Dacă nu făcea ceva acum ştia că va regreta mai târziu. Luni în şir. Poate chiar ani. Şi dacă ar săruta-o ar regreta. Poate ani în şir.

Nora stoarse pe una dintre farfurii câteva picături de detergent de vase şi apoi luă buretele. Harrison îi puse o mână pe umăr.

— Mergi la culcare, îi zise. Mă ocup eu de astea.

Ar fi putut fi căsătoriţi de ani de zile. O recompensă a sorţii.

Nora se strecură pe lângă el. Rupse o fâşie dintr-un sul de hârtie şi se şterse pe mâini.

— Ar trebui să te culci şi tu, spuse.

În sacou şi în pantofi, Harrison ieşi afară, în zăpadă. Dacă cineva ar fi privit de la una dintre ferestrele de la etaj, l-ar fi putut lua drept careva care şi-a uitat servieta în maşină şi care nu mai putea aştepta până a doua zi să o ia din maşină. Dar Harrison tânjea după aerul ca un medicament, după gerul înţepător pe care-l simţea pe faţă. Simţea cum începe să i se limpezească mintea. Aerul rece îi pedepsea plămânii. Nora avusese dreptate când a amintit de lac şi de băţ, de noroiul stârnit care murdăreşte apa. Venirea lui aici comporta un anumit pericol pentru el, care evitase pericolul ani la rând. Alunecă puţin pe gheaţa formată. Se depuseseră deja vreo doi centimetri, poate chiar trei. Deschise portiera din spate a maşinii Taurus pe care o închiriase şi îşi luă servieta în care avea manuscrisul extraordinar de bine scris al unui romancier britanic absolut încântător. Ştia deja că romanul era bun. Citise recenziile din ziarele englezeşti. L-ar fi putut publica fără măcar să arunce un ochi peste el, dar în seara aceasta, cu puţin noroc, cartea avea să fie biletul lui către o lume departe de Berkshires. Cu puţin noroc, avea să fie biletul lui către un somn odihnitor.

Ieşi din maşină. Din cauza pantofilor lui cu talpa din piele trebuia să meargă cu foarte mare atenţie. Trecu pe lângă treptele din faţă ale hanului şi traversă peluza care după amiază era verde. Dacă un insomniac la fel ca el ar fi privit de la fereastră, urmele paşilor lui Harrison i-ar fi indicat traiectoria pe care o urma. Înaintă până când, după colţ, ajunse la anexa unde se afla apartamentul Norei. Luminile erau încă aprinse. Îşi aminti de uşa din camera ei care dădea spre verandă, îşi închipui o intrare teatrală şi şansele ca ea să îl lase să intre. Credea că sunt destul de ridicate.

Nu avea mănuşi la el. Sacoul lui era de toamnă. Avea capul descoperit, ud acum din cauza zăpezii. Nu voia o viaţă plină de regrete. Credea că e prea bătrân pentru poveşti de dragoste. Nu voia decât a doua şansă, o ocazie de a da ceasul înapoi. Dar aproape imediat, îşi retrase dorinţa, pentru că dacă s-ar fi întâmplat asta, ar fi însemnat că anulează existenţa fiilor lui, Charlie şi Tom. Nimeni nu ar

putea regreta ceva care a dus la naşterea copiilor. Era la fel de axiomatic ca o formulă matematică. Dar adevărul acesta, oricât de pur şi de profund era, nu putea înăbuşi dorinţa. Ceea ce voia Harrison în seara aceasta era să trăiască în două lumi paralele: una în Toronto alături de copii şi alta cu Nora, în camera ei.

Dar nu putea trăi decât o singură viaţă. Cealaltă trebuia doar să şi-o imagineze. Îşi scutură zăpada care i se depusese pe cap şi se întoarse pe aceleaşi urme. Trase o ocheadă la camerele hanului. La etajul al doilea, lumina era aprinsă, dar nu se vedea nimeni la fereastră.

Sâmbătă

Când se trezi, lui Innes îi era şi frig şi foame. Preţ de o secundă, înainte de se trezi complet crezu că e în căminul de la facultate. Ridică niţel capul şi îşi aduse aminte că se afla în camera lui, la ultimul etaj din casa familiei Fraser din cartierul Richmond, în Halifax. Uitându-se la ceas, îşi dădu seama că dormise prea mult. Intenţionase să se trezească cel târziu la ora şapte pentru a se uita peste hârtiile pe care i le dăduse doctorul Fraser. În cel mai bun caz, va arunca un ochi peste ele.

Tremurând, se spălă şi îşi puse unicul costum pe care îl avea, o cămaşă curată, nu cea pe care o purtase în ziua anterioară. Va trebui să întrebe despre modalitatea de a-şi spăla hainele. Va trebui să găsească şi un croitor bun. Doamna Fraser îi va da sigur informaţii despre ambele. Pentru că nu reuşea să găsească şosetele pe covor, se duse la fereastră şi dădu la o parte draperiile grele. În faţă se întindea, strălucitoare şi dură, privelişte a portului. Apa strălucea printre nave de marfă, de transport şi bărci de pescuit. Dimineaţa era frumoasă, în ciuda fumului şi aburului de la zecile de furnale şi boilere. Peste stradă, respiraţia unei case călduroase se evapora prin hornul subţire în aerul rece, uscat.

Lui Innes portul i se părea urât din cauza războiului şi a comerţului – tancuri cu petrol, fabrici de textile, kilometri de cale ferată şi bacuri încărcate – şi încercă să îşi imagineze peisajul aşa cum era probabil cu câteva sute de ani în urmă: portul care strălucea, ţărmurile din Dartmouth de dincolo de pădure. Innes observă că două nave imense se pregăteau să iasă din port.

Ieşi din cameră şi se îndreptă către bucătărie luându-se după miros. Doamna Fraser şi Louise erau

deja la masă, fiecare în alt stadiu al micului dejun. Pentru că terminase deja de mâncat, doamna Fraser scria o listă, cu o ceaşcă de ceai alături. Louise tocmai îşi pusese o porţie generoasă din mâncarea aburindă. Innes se gândi că până şi rochiile doamnelor aveau un aer oarecum milităresc în perioada asta. Bluza doamnei Fraser avea un guler lat, de marinar. Bluza Louisei avea nişte epoleţi cu nasturi de metal. Innes le salută şi se îndreptă către masa din mahon pe care se aflau câteva platouri din argint uzat de la atâtea curăţări. Ridicând capacele, Innes descoperi că pe unul se aflau ouă scoţiene, pe altul heringi afumaţi, iar pe al treilea un fel de budincă. Într-un suport din argint pentru pâine prăjită se aflau nişte felii groase de pâine neagră. Pe alt platou fusese aranjată o varietate de gemuri şi condimente.

Innes îşi umplu farfuria cu ouă, heringi (care erau o delicatesă) şi două felii de pâine. Pentru că nu dorea să îşi imagineze cine ocupa scaunele din capul mesei, se aşeză în faţa celor două femei. Despături apoi şervetul de bumbac.

Louise şi doamna Fraser se aşezaseră astfel încât să îi permită oaspetelui să aibă o privelişte asupra portului. Peretele dinspre port, construit special în acest scop, era flancat de patru ferestre semicirculare. Innes se gândi că în vremuri de pace, priveliştea ar putea fi mai atrăgătoare. Totuşi, drept urmare a modului în care se aşezaseră la masă, doamna Fraser şi Louise se aflau în umbră din cauza luminii puternice care intra prin ferestre. Innes se întreba dacă eticheta casei includea conversaţia în timpul mesei.

— Domnule Finch, spuse Louise, o zi minunată pentru a-ţi începe ucenicia la Halifax.

— Într-adevăr, răspunse acesta. Cerul e senin. Aici făcu o pauză. Aseară i-am spus surorii dumitale să îmi spună pe nume şi mă întreb dacă pot să îţi cer acelaşi lucru.

Doamna Fraser ridică imediat ochii de pe listă şi Innes regretă imediat remarca de mai devreme. Fără îndoială doamna Fraser se întreba asupra circumstanţelor în care Innes se simţise suficient de îndrăzneţ pentru a-i face o astfel de invitaţie fiicei sale mai mari.

— Dacă nu te deranjează, adăugă Innes.

Louise, îi zâmbi încântată, interpretând, probabil, eronat intenţia lui Innes.

— Nu mă deranjează deloc, spuse. Ai emoţii? E prima zi aici.

Lui Innes nu îi trecuse încă prin minte că ar putea avea emoţii. Poate că aşa ar fi trebuit.

— Sper să mă descurc, răspunse.

— A, sunt sigură că ai să te descurci, zise Louise, fără să ştie că o firimitură de pâine îi atârna de buza inferioară. Dar dacă aş fi eu în locul tău... nici nu-mi pot imagina cum ar fi să tai ochiul cuiva. Se cutremură uşor, pentru a da mai multă greutate ideii care nu îi surâdea deloc, în timp ce Innes era surprins de observaţia ei. Cu siguranţă că Louise, ca fiică a doctorului Fraser, avusese destul timp pentru a se obişnui cu ideea chirurgiei oculare.

Uşa sufrageriei de deschise larg. Innes spera să fie Hazel, iar speranţa nu îi fu zadarnică. Se ridică, dar Hazel îi făcu semn să se aşeze. Îmbrăcămintea ei nu avea deloc aer milităresc. Avea o bluză de mătase de culoarea piersicii, cu dantelă bej în jurul gâtului. În dimineaţa aceea îşi prinsese părul mult mai strâns. Deasupra sprâncenelor dispăruse acea încruntare graţioasă. Toate simţurile lui Innes se îndreptau către Hazel. În ceea ce o priveşte, aceasta nu transmitea semnele pe care cu o seară în urmă Innes le considerase ca stabilind un fel de intimitate. Se forţă să mănânce încet (încercând să ignore obiceiul căpătat în timpul facultăţii de a înfuleca), deşi tot nu citise hârtiile pe care i le dăduse doctorul Fraser. Ceasul de pe bufet arăta ora 08:36.

Hazel, care se servise doar cu pâine prăjită şi ceai, se aşeză lângă mama ei cu instinctul unui maestru de şah. Voia oare doar să pară că se distanţează de Innes sau era doar un gest protector? Era poate un gest generos, prin care îl ceda pe Innes Louisei? (Sau poate reflecta doar dorinţa de a nu fi văzută atât de devreme, dimineaţa).

— Bună dimineaţa, domnule Finch, spuse Hazel, luând în râs fără să ştie invitaţia lansată de el mai devreme către Louise.

— Bună dimineaţa, se chinui Innes să îi răspundă.

Prin urmare, nimeni n-o să-şi spună pe nume la masa de dimineaţă.

— Mama, am lăsat pe pat hainele pentru Ellen, zise Louise de la capătul mesei care părea cu adevărat foarte lungă.

— Poate că azi o să primeşti o scrisoare, i se adresă doamna Fraser fiicei sale mai mari, ignorând-o complet pe Louise.

Nu exista nicio îndoială cu privire la semnificaţia cuvântului „scrisoare”.

— E nevoie de săpun în baie, continuă Louise.

— Spune-i lui Ellen să ducă săpun, răspunse doamna Fraser. Hazel, astăzi te duci la clinică?

— Da, voi fi la clinică până la unu.

— Nu-mi amintesc dacă e ziua de operaţii a tatălui vostru, spuse doamna Fraser.

— Nu-mi găsesc eşarfa colorată, zise Louise.

— Poate ai pierdut-o ieri, când ne întorceam de la cumpărături, sugeră Hazel.

— O, sper să nu. E preferata mea.

Deşi schimbul domestic de replici avea rolul neintenţionat de a-l include pe Innes în treburile familiei Fraser, acesta nu consideră că era momentul potrivit pentru a întreba cum să procedeze cu spălatul hainelor sau cum să găsească un croitor. Uşa s-a deschis, iar doctorul Fraser, cu cămaşă cu guler tare şi cravată, păru că pluteşte prin cameră.

— Finch, zise, frecându-şi mâinile cu putere. Se simte gerul. Îţi biciuieşte faţa. Foarte bun pentru plămâni.

Doctorul Fraser avea obrajii roz şi îi curgea nasul. Lui Innes nu îi trecuse prin cap ideea de a face sport dimineaţa.

— Patru mile, anunţă doctorul, răsucindu-şi mustaţa şi analizând oferta de pe bufet. Sper că ai o haină groasă, adăugă, ca şi cum în cameră nu mai era altcineva decât el şi Innes.

— Destul de groasă, răspunse Innes.

— Bine, pentru că până la spital o să mergem pe jos, evident.

Doctorul îşi luă locul în capul mesei.

— Au venit noi răniţi din Franţa, adăugă cu o nuanţă surprinzătoare de veselie, aparent fără să-şi dea seama că spusese acelaşi lucru cu o seară înainte. Totuşi, cuvintele lui nu au avut acelaşi impact în lumina soarelui; pe deasupra mesei nu mai plutea niciun strat de aer dens. Hazel muşcă încet dintr-o felie de pâine prăjită. Poate că se gândea la compensaţia pe care i-ar fi adus-o scrisoarea.

Un val masiv de fum, în vârful căruia se vedea ca o minge de foc, se ridică deasupra pervazului ferestrelor.

— Un incendiu, zise Innes, ridicându-se pe jumătate din scaun.

Doctorul Fraser se mişcă în scaun.

— Ce naiba…?

Innes se îndreptă către una din cele patru ferestre arcuite.

— Se pare că în port s-a petrecut un accident, îi anunţă pe ceilalţi.

— Doamne! exclamă doctorul Fraser apropiindu-se de Innes.

Fumul era gros şi negru, străbătut de limbi de foc. Două vapoare mari se legănau pe apele din port.

— Fumul e uleios, spuse doctorul Fraser. Phyllis, unde-i binoclul?

— În bibliotecă.

— Îl aduc eu, se oferi Hazel. Innes se întoarse la timp pentru a o vedea ridicându-se şi îndreptându-se către uşa batantă. Avea mişcări graţioase, felul în care s-a întors şi s-a ridicat din scaun, chiar şi pentru o acţiune cât de simplă. Şi probabil că asta era diferenţa dintre Hazel şi sora ei. Hazel nu mai avea nicio urmă de copilărie.

Louise şi doamna Fraser s-au alăturat bărbaţilor care stăteau lângă fereastră. În port, din unul dintre cele două vapoare începură să sară în aer diverse obiecte.

— Uite, arată ca nişte artificii, spuse Louise.

Înspre port, pe străzi, oamenii au început să se adune în grupuri pentru a se uita la „spectacol”.

— N-am văzut aşa ceva de când a început războiul, a spus doctorul Fraser. Presupun că nu e vreun sabotaj.

— Să fie nemţi în Halifax? întrebă Louise, ridicând tonul.

— Nu, sunt sigur că nu, o auzi Innes pe doamna Fraser spunând uşor iritată.

Innes, care avea o privire foarte ageră, vedea cum din vaporul care ardea erau lăsate la apă bărcile de salvare. Fumul era într-adevăr des şi uleios din cauza a ceea ce păreau a fi containere cu petrol care luau foc pe rând.

Hazel se întoarse cu binoclul şi se îndreptă direct spre fereastră, unde i-l întinse tatălui său.

— Abandonează vaporul în grabă, spuse doctorul după câteva secunde în care a ajustat binoclul.

— Vaporul pluteşte şi se apropie de ţărmul oraşului, spuse Innes. Calamitatea aceasta, cu toată groaza pe care o implica – oare incendiul făcuse victime? – i se părea chiar frumoasă, cu limbile ei de foc şi artificiile neaşteptate.

— Pe cealaltă navă se văd cuvintele Belgian Relief, spuse doctorul Fraser.

Mai jos, pe stradă, două surori medicale se opriseră pentru a privi spectacolul din port. Un băiat, care probabil că întârziase deja la şcoală, se căţărase pe o cutie pentru a vedea mai bine. Hazel stătea atât de aproape de Innes, încât mâneca rochiei îi atingea sacoul. Oare să fi făcut asta intenţionat? Timp de un moment, Innes nu se putu gândi decât la apropierea de Hazel.

— Mai bine ne întoarcem la micul nostru dejun, spuse doctorul Fraser, lăsând binoclul pe pervaz. Innes, nevoind să se aşeze la masă acum, când Hazel era atât de aproape de el, luă binoclul şi se uită în direcţia vaporului. Hazel se îndepărtă de el, aşa cum se cuvenea.

— Nu cred că am mai văzut vreodată un fum atât de negru, îi spuse Innes doctorului Fraser.

— Se vor ocupa de tot, răspunse acesta.

Dar Innes nu era la fel de sigur. Urmări cu binoclul traiectoria unei bărci de salvare. Vedea cum cei din barcă vâsleau cu disperare către malul Dartmouth.

Innes îşi aminti de hârtiile peste care trebuia să se uite înainte de a pleca împreună cu doctorul Fraser la spital. Puse binoclul pe pervaz.

— Trebuie să iau ceva din cameră, i se adresă Innes doctorului. Ne vedem în hol la nouă şi un sfert?

— Da. Chiar mai devreme, dacă vrei să te uiţi cu atenţie la incendiu.

— Cred că de aici se vede la fel de bine ca de oriunde altundeva, spuse Innes, luând o ultimă gură de cafea şi uitându-se la Hazel, care se întorsese la locul ei. S-a întors către el şi Innes simţi din nou acea privire secretoasă, intimă, îmbietoare. Sau oare aşa îşi dorea Innes să fie? Inima lui Innes începu iar să bată cu putere, reacţie pe care doar Hazel reuşea să o declanşeze.

Innes urcă scările câte două o dată, alunecă pe lângă stâlpul din capul scărilor şi se îndreptă către camera sa. Găsi hârtiile pe care doctorul i le dăduse împrăştiate pe jos, lângă pat. Încercase să le citească în seara anterioară înainte de a adormi, dar nu-şi amintea niciun cuvânt. Se uită la titlu. Oftalmia purulentă la nou născuţi.

Observă că valul de fum uleios se ridicase mai sus pe cer şi acum se lăsa purtat de vântul uşor. Cu hârtiile în mână, Innes se îndreptă către fereastră. Sticla geamului reflecta lumina care venea dinspre răsărit, sugerând că nu fusese spălată demult. Innes observă un turn cu ceas şi turla unei biserici. Zeci, poate chiar sute de locuitori ai oraşului ieşiseră pe stradă pentru a privi incendiul. Cu siguranţă că oraşul-garnizoană nu avusese parte de prea multă acţiune în timpul războiului. Fără binoclu era mai greu să îşi dea seama ce se petrecea la locul incendiului. Innes credea că vaporul era deja părăsit. Probabil că avea să eşueze pe ţărm. Se uită la rezumat: Inflamaţia se dezvoltă în mai puţin de trei zile după naştere, citi el.

Fluierul de la o fabrică îl făcu pe Innes să ridice privirea. La două străzi mai încolo văzu un tramvai oprindu-se. Pe sub fereastra camerei lui trecu o femeie pe bicicletă.

O lumină strălucitoare, orbitoare, ca o rază mai puternică decât orice altceva a văzut Innes vreodată, ascunse toată priveliştea de dincolo de geam, având pentru ochi efectul unei explozii. Cu o mişcare rapidă, Innes lăsă hârtiile jos, îşi ridică braţele pentru a-şi proteja ochii şi se întoarse cu spatele la fereastră.

Auzi un bubuit înfundat, apoi o explozie extrem de puternică şi sunet de geamuri sparte. Se chirci din cauza durerii – bucăţile de geam îl izbeau din toate părţile – şi apoi fu aruncat în aer. Auzi un scrâşnet metalic şi simţi cum hainele i se rup în fâşii. Cu un gest defensiv, Innes încercă să îşi ţină braţele deasupra capului.

Simţi un vânt cu o putere de sucţie atât de mare, încât avu impresia că avea să îi smulgă membrele. Era conştient de faptul că se mişca în aer. Se lovi de ceva ce părea a fi o bârnă de lemn verticală şi apoi căzu pe podea. Impactul se realiză în zona umărului. Rămase întins şi îşi pierdu cunoştinţa.

Când îşi reveni, după o minut sau poate cinci minute, îşi simţi nările înfundate de praf. Timp de câteva secunde de panică, Innes fu sigur că avea să se sufoce. Cât timp fusese inconştient?

Tuşi, după care îşi suflă nasul. Încercă să se ridice, dar nu reuşi. Ce se întâmplase? Unde se afla? Nu-şi amintea.

Când deschise ochii, descoperi că era jumătate înăuntru şi jumătate în afara unei clădiri pe care nu o recunoştea. Era ca şi cum fusese tras în alt univers, într-un adevărat iad îngropat sub mormane de praf. La mai puţin de trei metri de unde zăcea, pardoseala se încovoiase, iar scândurile de lemn aveau capetele arcuite. Aerul era gros din cauza fumului. Peretele de lângă el se curbase într-un unghi aproape imposibil, astfel încât Innes se gândi că avea să se dărâme în foarte scurt timp. Printr-o fereastră care explodase cu totul observă că aterizase la etajul superior al unei case. De fapt, nu era o casă, se gândi Innes, analizând mormanele de bumbac şi lână aruncate unele peste altele. Să fi fost o fabrică de textile?

Innes privi în sus. Nu mai exista nici măcar o bucată de acoperiş.

Timp de câteva minute bune nu se auzi niciun sunet. Era ca şi cum lumea s-ar fi oprit pur şi simplu din mers.

Îşi amintea o rază de lumină şi înainte de asta un incendiu. Simţi o durere ascuţită în spate. Ajunse cu mâna la locul unde era rănit şi se tăie la deget într-un ciob de sticlă. O bucată de geam îl lovise în spate exact sub omoplat. Scoţându-şi o şosetă – pantalonii şi pantofii îi dispăruseră în mod inexplicabil – îşi

înfăşură degetele în ea şi încercă din nou să ajungă la ciobul din omoplat. Trase şi reuşi să îl scoată, presând cu şoseta rana sângerândă.

Ce naiba se întâmplase?

Atunci îşi aduse aminte de familia Fraser. Îşi aduse aminte de Hazel. Oare fusese aruncat din casa acestora? Şi dacă aşa se întâmplase, unde erau ei?

Innes întinse un picior încercând să tragă un fuior de lână, însă nu reuşi decât să îl împingă mai departe. Innes se aplecă în faţă şi apucă fuiorul cu o mână, punându-l înapoi în poală. Simţea cum din rană sângele i se prelingea pe spate, udându-i bluza de corp. Repede, Innes apăsă cu putere rana cu mâna înfăşurată în cealaltă şosetă şi se legă cu un fir de lână în jur, trăgând cât de tare putea, fără a rupe firul. Trebuie să ajungă la un spital. Nu ştia cât de profundă era rana.

În mod ciudat, durerea nu era foarte puternică, deşi acum începea să simtă frigul. Se uită în jur în colţul mic de podea care rămăsese intact, căutând o haină. Era atâta lână, dar nimic de îmbrăcat. Şi-o aminti pe mama sa croşetând. De jos auzi o femeie ţipând, sunetul îl îngheţă şi rămase astfel nemişcat un minut. Încercă să strige şi el, dar nu-i răspunse nimeni. Într-un cuier văzu un şorţ de piele cu mâneci scurte. Încercând să se ridice, simţi în toţi muşchii durerea din spate.

Îl durea şi faţa. Îşi trecu palma peste obraji şi astfel descoperi că cioburi mici se înfipseseră pe toată porţiunea între pometi şi maxilar. Pe pipăite, reuşi să scotă cioburile unul câte unul. Duse mâna la ureche să vadă dacă nu are şi acolo vreo bucată de sticlă, dar nu găsi nimic. Sprijinindu-se de o bârnă căzută de-a curmezişul, Innes păşi peste scândurile încovoiate şi trase şorţul din cuier.

Acum, că stătea în picioare, Innes putea vedea, prin peretele parţial distrus din faţa lui o privelişte înspăimântătoare. Apa înainta pe un ţărm devastat.

Era ca şi cum oceanul încerca să cucerească oraşul. Privi cum apa avansa către oraş şi apoi se retrăgea.

Pe cer, zări un Zeppelin, dar, uitându-se mai atent, descoperi că era un nor de abur, cu margini zimţate, care radia fascicule de lumină. Auzi un geamăt de la etajul inferior. Louise, cu toată isteria de care dăduse dovadă, avusese dreptate. Halifax fusese atacat de nemţi.

Innes privi cu atenţie ruinele mansardei în care se afla, căutând o modalitate de a coborî în stradă. Nu mai era mult până când peretele avea să se prăbuşească şi, odată cu el, întreaga clădire. Teama, pe care Innes nu o simţise până atunci, îl motivă să coboare încet peste ruine. Începu să tremure din toate mădularele.

Găsi nişte scări care scăpaseră intacte, deşi fuseseră smulse din perete, iar acum atârnau în aşa fel încât Innes trebui să coboare aproape vertical. Se sprijinea de balustradă cu mâna sănătoasă. Trebuia să ajungă neapărat la spital, se gândea în timp ce simţea sângele curgându-i pe spate. Nu la fel de abundent ca mai devreme, dar totuşi nu exista suficientă presiune pe rană.

Analiză parterul clădirii, un adevărat labirint de obiecte stricate şi bucăţi de ghips. Încercă să găsească persoana care ţipase mai devreme. Ridică bârne şi bucăţi de mobilă. Apoi strigă de câteva ori. Pentru că nu primea niciun răspuns, hotărî să iasă din clădire, ieşind în stradă prin ceea ce mai rămăsese dintr-o fereastră, complet lipsită de geam. Ieşi afară într-un oraş la fel de încremenit ca moartea.

Se gândi că nu putea fi mâna nemţilor. Dezastrul era prea uniform, avea proporţii mult prea mari. Strada pe care se aflase cândva casa familiei Fraser pur şi simplu nu mai exista. Cât putea cuprinde cu ochii, în orice direcţie ar fi privit, casele fuseseră rase la nivel cu pământul sau distruse aproape în întregime, cu acoperişurile smulse şi pereţii dărâmaţi.

De sus cădea o ploaie de cenuşă şi moloz. Stâlpii de telefon atârnau înclinaţi în toate părţile. Un nor de fum se ridica deasupra oraşului.

La vreo doisprezece metri de unde stătea, Innes văzu o femeie imobilizată sub o bârnă. Îşi croi drum către ea, călcând cu picioarele goale peste bucăţi de metal, sticlă şi lemn. Faţa femeii era plină de sânge, singura pată de culoare în peisajul cenuşiu. Cioburile de sticlă îi străpunseseră ochii. Innes se aplecă să-i ia pulsul, dar femeia nu mai trăia. Bârna îi zdrobise pieptul.

O fetiţă de vreo zece ani apăru de după colţ ieşind de sub un cărucior răsturnat. Pe ea atârnau doar nişte zdrenţe.

— Unde-i mama ta? întrebă Innes, ridicându-se şi îndreptându-se către ea.

Fetiţa privea înainte, cu chipul lipsit de orice expresie. Innes se întrebă dacă vedea. Îşi trecu mâna prin faţa ochilor ei, moment în care fetiţa clipi.

— Ia-mă de mână, îi spuse, observând că nu primea nicio reacţie. Trebuie să găsim ceva ca să te îmbraci.

Innes, tremurând acum, ştia că trebuia să găsească o bucată de material pentru a înnoi bandajul cu care îşi acoperise rana. După câţiva paşi pe care îi făcu împreună cu fetiţa, îşi aminti de femeia moartă de sub bârnă.

— Stai aici, îi spuse fetei. Nu te mişca. Revin imediat.

Se întoarse repede către cadavru şi smulse fâşii din fusta şi jupa femeii. Luă şi pantofii şi şosetele.

Deja asta se chema profanare.

Se întoarse la fetiţă, căreia îi întinse pantofii şi şosetele, spunându-i să şi le pună. Fata părea în continuare că nu îl aude. Să fi fost fata vreunor imigranţi şi de asta nu vorbea engleză? Innes îi vorbi în franceză cu acelaşi rezultat. Încet, Innes o aşeză pe una dintre pernele care ieşeau din căruciorul

răsturnat şi îi puse şosetele şi pantofii. Evident, îi erau mari, dar era tot ce avea în momentul acela.

Îşi dădu seama că fata nu îl va putea ajuta să îşi bandajeze rana. Îşi dădu jos şorţul, dezlegă firul de lână, rupse fâşii din fusta femeii moarte şi le aşeză apăsat peste rană. Folosindu-şi mâna liberă şi dinţii, se înfăşură cu bucăţile de material. Se legă în dreptul pieptului cât de strâns îi permiteau puterile pe care le mai avea, după care îşi puse şorţul pe deasupra. Apoi ridică fetiţa de pe pernă.

— Vino, îi spuse, luând-o de mână.

Împreună cu fata, se îndreptă către dealul din faţă, sperând că explozia îşi pierduse din putere şi impact în vârful acestuia.

Peisajul devastat era mai presus de orice şi-ar fi putut imagina vreodată. Peste tot erau incendii, iar oraşul întreg era acoperit de funingine uleioasă. Liniile electrice erau rupte, maşinile răsturnate complet, iar în mijlocul a ceea ce fusese cândva o şosea se afla turla unei biserici.

Innes vedea peste tot cadavre fără cap sau supravieţuitori care mergeau clătinându-se, goi. Văzu un scaun în care se afla un copil mort şi o femeie aşezată în genunchi pe trotuar, rugându-se. Văzu un bărbat care se agăţa cu disperare de zidurile dărâmate ale unei case şi se opri să-l ajute, dar incendiul dinăuntru era mult prea puternic, aşa că trebui să dea înapoi. Deasupra lui, dintre funingine şi cenuşă începu să se ridice un soare alb, care aducea mai mult a lună.

În orice direcţia privea, Innes vedea oameni cu feţe pline de funingine, cu părul ars sau cadavre care arseseră până la os. Innes păşi peste un radiator, peste un ciob de vas din lut, peste un braţ de om. Pe străzi erau împrăştiate semnele vieţii domestice liniştite trecute a oraşului: o bucată dintr-o haină tricotată, un scaun intact, o ghirlandă de Crăciun, un teanc de hârtii. Innes spera ca fetiţa de lângă el să nu

păstreze toate imaginile care i se imprimau acum pe retină. Se opri la un moment dat pentru a pansa o tăietură adâncă de pe ceafa unei femei cu fâşii rupte din fusta cu care era îmbrăcată. Apoi îi spuse acesteia să îl urmeze. O privelişte care l-a mişcat pe Innes era un bărbat care se sprijinea cu spatele de un cal mort, legănând în braţe un bebeluş. Din felul în care se bălăbănea capul copilului, Innes îşi dădu seama că murise.

Mai erau şi alţii care urcau dealul alături de Innes. Citadela, o fortăreaţă de pe deal, părea să fie destinaţia tuturor. Innes trecu pe lângă un container cu însemnele unei companii navale, pe lângă un bărbat fără un picior şi o casă complet dărâmată. Văzu zeci de animale – pisici, câini, vaci – unele moarte, altele încă vii, dar sângerând. După un timp, zări o clădire intactă – să fi fost o casă? Un magazin? – în pragul căreia stăteau doi bărbaţi. Innes se gândi că îi vor ajuta. În cel mai rău caz, vor putea să îi indice direcţia către cel mai apropiat spital.

Când se apropie de clădire, o femeie între două vârste veni către ei şi luă fetiţa de mână.

— Cum te cheamă, drăguţo? întrebă ea. Fetiţa nu răspunse. Fără a-i adresa un cuvânt lui Innes, femeia luă fetiţa cu ea şi intrară în clădire. Deasupra ferestrelor sparte era o pancartă pe care scria Farmacie.

Innes le urmă. De-a lungul unui perete erau aliniate cadavre ca într-o morgă, unele desfigurate, altele cu feţele străpunse de cioburi. Multe erau pe jumătate dezbrăcate. Innes se gândi că tot oraşul ieşise la fereastră pentru a privi spectacolul oferit de incendiu şi într-o secundă aproape toţi fură ucişi sau răniţi.

— Sunt medic, îi spuse primei persoane pe care o întâlni. Am nevoie de un bandaj mai puternic pentru rana din umăr, de nişte pantofi şi nişte haine şi apoi pot să vă ajut.

I-au căutat pantofi şi haine. Innes bănuia că proveneau de la cei morţi, dar nu întrebă nimic. Femeia între două vârste îi curăţă rana cu alcool şi apoi o bandajă cu pansament presurizant.

— Cineva are grijă acum de fiica dumneavoastră, îi spuse.

— Nu e fiica mea, răspunse Innes. Am găsit-o singură pe stradă.

— Nu vrea să vorbească.

— E în stare de şoc, îi explică Innes.

Tejgheaua pe care farmacistul obişnuia să prepare alifiile era folosită acum pe post de masă de operaţie. Innes află că farmacistul se ocupase de suturi şi aplicase alifii acolo unde era nevoie. Innes preluă operaţiunea, ceru instrumente, antiseptice şi anestezice. Farmacistul şi femeia de mai devreme îl ajutau ocupându-se de cazurile mai puţin grave. Innes se gândea cutremurat că în urmă cu o oră mânca file afumat de somon şi pâine prăjită în sufrageria familiei Fraser.

Innes lucra eficient, iar activităţile pe care le făcea erau un fel de medicament împotriva fricii şi curiozităţii care îl măcinau. Nu avea timp decât să se gândească la ceea ce făcea, să discute cu răniţii şi chiar să se întrebe asupra ocupaţiei acestora de dinainte de explozie. Pentru că majoritatea aveau hainele rupte şi feţele înnegrite, nu prea avea indicii cu privire la ocupaţia sau clasa socială a celor pe care îi trata. Scotea cioburi de sticlă din ochi şi feţe. Fixa oase rupte. Sutura răni profunde. Nu era muncă de expert pentru că instrumentele de care dispunea erau rudimentare. Fiecare pacient avea să fie transportat la spital pentru a primi îngrijiri avansate imediat ce aveau să găsească o maşină.

Camera transformată în sală de urgenţe era un amestec de strigăte şi gemete. Când morga de-a lungul peretelui deveni neîncăpătoare, începură să aşeze cadavrele pe pământul îngheţat din faţa

clădirii. Bărbaţi şi femei îşi căutau rudele, indicând cu un ţipăt atunci când căutarea lua sfârşit. Innes află că la şcoala St. Joseph fuseseră ucişi cincizeci de copii. Aproape toţi cei din fabrica de textile muriseră. Explozia golise pe moment portul de apă. Vapoarele săriseră în aer.

Innes lucră până când simţi că leşină. Îl aşezară pe un scaun. Îi aduseră supă, care fierbea într-un vas aşezat pe focul aprins în aer liber în spatele clădirii. Nu mai era lumină, gaz sau apă în tot oraşul. Innes se gândi la familia Fraser şi îşi dori să meargă în căutarea lor. Dacă el supravieţuise exploziei, poate că acelaşi lucru li se întâmplase şi lor. Nu-şi putea imagina trupul sfâşiat al lui Hazel.

Târziu, după amiază, Innes fu înlocuit de un medic ofiţer. Întrebă unde se află cel mai apropiat spital şi primi informaţiile necesare. Acolo Innes spera să îl întâlnească pe doctorul Fraser pentru a-l ajuta.

Plecă de la farmacie, bucuros că scăpase de mirosul dinăuntru, dar după câteva minute îşi dori să nu fi plecat. Dădu peste o şcoală în ruine. O femeie cu nişte lucruri într-o faţă de pernă părea să hoinărească fără nicio direcţie. Un bloc încă mai ardea. Fragmente ciudate de obiecte zăceau în aleile care fuseseră cândva şosele: axul unui camion, o maşină de cusut, un corset din dantelă, o pungă de pâine. Nişte bărbaţi trăgeau de nişte bârne de lemn. Pe pereţii verandei unei case care scăpase surprinzător de întreagă încă se mai vedea varul. O scrisoare, adresată lui Craig Driscoll, era prinsă între două bucăţi de lemn. Innes observă prezenţa soldaţilor, ceea ce era un semn bun. Se ştia acum că explozia s-a datorat faptului că nava Mont Blanc care transporta muniţie a sărit în aer în port. Innes îşi aminti marinarii care vâsleau către ţărmul dinspre Dartmouth pentru a-şi salva vieţile.

Ajunse la spitalul către care se îndrepta. Îşi anunţă prezenţa unei asistente îmbrăcate într-un halat albastru, şorţ alb şi mască de păr şi care îl întâmpină

cu un sentiment de uşurare. Îl conduse apoi într-o sală unde medicii bandajau răni şi operau. Arătau ca nişte măcelari la sfârşitul unei zile interminabile. Innes întrebă de doctorul Fraser, dar nu primi niciun răspuns satisfăcător. Îi spuseră să îşi scoată haina şi să se ocupe de un bărbat care se afla în operaţie de câteva ore. L-au informat că fuseseră extirpaţi şaizeci de globi oculari. Nu pomeni nimic de rana pe care o avea.

Numărul persoanelor care orbiseră era într-adevăr uimitor, relaţia dintre curiozitate şi răni fiind uluitoare. Mai târziu, Innes avea să afle că nouă mii de persoane din oraş fuseseră rănite din cauza exploziei. Două sute muriseră.

Paturile mobile intrau şi ieşeau. Innes se ocupa de primul ajutor, opera, administra morfină. Botezul care începuse dimineaţă se transforma într-un coşmar. Până seara, se epuizaseră toate anestezicele şi antisepticele. Pentru prima dată în viaţă, Innes trebui să opereze fără cloroform. Dacă nu ar fi amputat braţul stâng zdrobit al unei fete ştia că în curând ar fi murit din cauza rănilor. Dând cel mai drastic ordin din viaţa lui, Innes îi spuse unei asistente să se aşeze pe genunchii fetei. Apoi îi spuse alteia să ţină strâns braţul drept al pacientei. Fata dădu un ţipăt când văzu bisturiul. Din fericire, aşa cum se aştepta, leşină la scurt timp după aceea, permiţându-i lui Innes să termine operaţia şi să cauterizeze rana.

Răniţii era triaţi, iar cazurile cele mai grave erau distribuite pe paturile mobile aliniate de-a lungul unui perete. Femeile care se oferiseră voluntare să ajute treceau de la un pat la altul, alinând răniţii atunci când puteau. Innes se gândi că dacă Hazel ar fi în viaţă ar putea face acelaşi lucru.

Într-o pauză, Innes dădu o tură prin sălile de operaţii, păşind peste paturile de metal şi peste răniţi. Nu mai văzuse niciodată atâţia răniţi şi morţi. Chiar şi

cele mai sângeroase imagini pe care şi le închipuia despre Franţa erau mai puţin haotice şi sângeroase.

Întrebă de nenumărate ori de doctorul Fraser, fără a primi niciun răspuns. Innes se gândi să plece din spital, pentru a merge în locul unde fusese cândva casa familiei Fraser şi a căuta printre ruine. Dar se îndoia că avea să găsească locul pe întuneric. Printr-un geam spart, intră mai întâi un vânt rece care aduse cu el zăpada.

Doamne, îşi spuse Innes. Nu mai lipsea decât un viscol.

Îi dădură să mănânce pâine, apă şi mazăre uscată, o combinaţie ciudată pe care o mâncă plin de recunoştinţă. I s-a spus că la etajul al doilea al spitalului se aflau pacienţii care fuseseră trataţi şi care se odihneau acum. Urcă scările şi pe una dintre ele dădu peste o asistentă în uniformă, ghemuită, care dormea. Nu o trezi.

Prin uşile batante de la al doilea etaj văzu un hol imens cu saloane pe ambele părţi. Innes intră în primul salon, învăluit de linişte şi întuneric, iar la capătul fiecărui pat se afla o lumânare şi un vas alb cu apă. O asistentă, extenuată dar eficientă, se ocupa singură de aproape cincizeci de pacienţi. Pe Innes îl surprinse numărul mare de copii.

Dintr-un salon îndepărtat, Innes auzi o femeie care se tânguia.

Îşi continuă drumul prin saloane, căutând membrii familiei Fraser, singurele persoane pe care le cunoştea în Halifax. La capătul unor paturi, pe o plăcuţă, erau scrise numele pacienţilor. Alte paturi nu aveau nicio indicaţie, arătând faptul că pacienţii nu mai puteau vorbi sau nu îşi aminteau cine sunt. Innes le examină chipurile. Se gândi la fetiţa de zece ani care îl luase de mână. Oare a început să vorbească? Oare i-au spus ce s-a întâmplat cu familia ei?

Plânsetele pe care le auzise mai devreme se înteţeau pe măsură ce se apropia de capătul

culoarului. Sunetele se auzeau acum ca un bocet isteric, ca o pasăre care ţipă. Ceva din vocea femeii îl determină pe Innes să grăbească pasul, iar în momentul în care ajunse la uşă deja alerga. O femeie, cu capul bandajat, stătea într-un scaun cu rotile, scoţând sunete guturale, puternice în timp ce bătea aerul cu braţele. Sub bandajul care îi acoperea ambii ochi, Innes recunoscu bretonul şaten, bluza cu epoleţi şi butoni de metal. O asistentă încerca cu disperare să o liniştească.

— Mă ocup eu, spuse Innes, apropiindu-se de asistentă.

— A luat-o razna.

Innes văzu la picioarele asistentei un bol din care se vărsase nişte supă. Se aşează în genunchi, privind pacienta în faţă. Îi luă mâinile, ţinându-i-le strâns în ale sale. Simţea tremurul şi panica din braţele femeii în timp ce aceasta încerca să şi le elibereze din strânsoare.

— Louise, spuse, sunt Innes.

Femeia întoarse capul, îndreptându-i urechea dreaptă către el. Innes şi-a dat seama, deşi Louise încă nu ştia, că aceasta era urechea sănătoasă, cea cu care avea să comunice cu ceilalţi pentru tot restul vieţii.

— Domnule Finch? întrebă ea.

— Da, Louise. Eu sunt.

— O, Doamne, se tângui ea, întinzându-se către el. Innes îi permise fetei să îi atingă faţa şi părul. Degetele ei erau stângace. Innes închise ochii.

— Au murit toţi! strigă ea. Sunt toţi morţi!

— Cine a murit, Louise? întrebă Innes.

— Mama, tata, Hazel. Toţi.

— De unde ştii? întrebă Innes, încercând să păstreze un ton calm. Bănui că era imposibil ca Louise să îi fi văzut, judecând după bandajele însângerate care îi acopereau ochii.

— Mi-a spus bărbatul care m-a găsit pe mine. Mi-a spus că erau toţi morţi. Louise începu să tremure fără să se poată controla, iar Innes se aplecă pentru a o lua în braţe. Bluza cu care era îmbrăcată emana un miros fetid. Probabil că făcuse pe ea.

— Soră, zise Innes, femeia aceasta are nevoie de o baie.

— Acum, domnule?

— Da, acum, răspunse Innes, ridicându-se. Cu apă caldă. Şi apoi vreau să îi scot bandajele.

— Domnule, e ora două dimineaţa.

— Nu mă interesează ce oră e.

— Dar nu avem apă caldă, domnule doctor.

Louise se întinse către Innes.

— Nu pleca, strigă. Innes luă una dintre mâinile Louisei în timp ce asistenta împingea scaunul către baie. Roţile mari, de lemn, nu produceau niciun sunet pe pardoseala acoperită cu linoleum.

— De ce nu poate merge? o întrebă Innes pe asistentă.

— Şi-a rupt glezna, domnule doctor. E complet zdrobită.

Innes se aplecă pentru a ridica pătura de pe picioarele Louisei. Glezna dreaptă îi era înfăşurată într-un ghips făcut la repezeală.

— Mă întorc imediat, îi spuse Louisei. Mă duc puţin dincolo. Poţi să mă auzi şi să vorbeşti cu mine.

Innes privi cum asistenta o întinse pe un pat. Cu dexteritate, îi scoase hainele şi o spălă. Innes observă că va trebui să refacă ghipsul. Spera că nu va trebui să îi fixeze şi osul. Nu îşi întoarse privirea când o văzu pe Louise goală. Sânii mici, abdomenul plat, piciorul umflat. Din când în când Louise îl striga pe nume, iar Innes îi răspundea.

— Va trebui să găsim ceva ca să o calmăm, îi spuse Innes asistentei.

— Nu mai avem medicamente.

După ce asistenta a terminat-o de spălat şi a îmbrăcat-o cu un halat de spital, Innes se apropie de ea şi o luă de mână.

— O să-ţi scot bandajele să mă uit la ochi, îi spuse.

— Mă doare, răspunse Louise, dar Innes observă că deja vocea nu mai avea tonul acela isteric.

Cu gesturi lente, Innes îi luă capul în mâini şi desfăşură bandajul. Asistenta era lângă el, cu un vas cu apă. Rănile erau grave. În ochiul drept, majoritatea muşchilor externi ai globului fuseseră afectaţi, ieşind din orbite. Va trebui extirpat. În ochiul celălalt, o rană cu o profunzime considerabilă traversa corneea, extinzându-se şi pe pielea de dincolo de ochi.

— Nu văd, spuse Louise.

Innes ştia acum că Louise avea să rămână oarbă pe viaţă.

Agnes, cu capul sprijinit de tăblia patului, puse caietul în poală. Afară ningea. Oare pomenise careva ceva de zăpadă? Agnes sări jos din pat şi tropăi mărunţel, încălţată cu şosete, către fereastră. Zăpada căzuse în strat gros. Se depuseseră deja şapte-opt centimetri. Surprinzător! Se pare că vor avea cu adevărat o nuntă de iarnă.

Îşi încrucişă braţele peste piept. Aşadar, Louise orbise. Păi, aşa trebuia să fie, nu? Agnes ştia că în mai puţin timp decât i-ar fi luat să scrie o propoziţie, ar fi putut-o face sănătoasă, i-ar fi putut reda vederea. Dar Agnes nu prea voia asta. Realitatea exploziei fusese cu siguranţă mult mai cruntă decât Agnes îşi putea imagina, cu toată bibliografia pe care o citise. De exemplu, Innes ar fi putut-o găsi foarte uşor pe Louise cu cioburi de sticlă înfipte în ochi. Ar fi operat-o în condiţiile acestea?

Ciudată satisfacţia pe care i-o dădea faptul că o făcuse pe Louise oarbă pe viaţă.

Imensă şi satisfacţia de a putea scrie povestea lui Innes Finch. Cu o seară în urmă Agnes abia se putea abţine să nu scape câteva cuvinte despre o altă poveste, cuvinte care i se urcaseră până pe vârful limbii. Pomenise numele lui Jim

şi aceasta îi dăduse o stare de entuziasm, dar nu era suficient. O bucura, totuşi, să audă cât de mult îl apreciau ceilalţi pe fostul lor profesor. Cum spusese Jerry? Că domnul Mitchell era un adevărat bărbat?

Da, se gândi Agnes. Era un adevărat bărbat.

Începu să îi zvâcnească o tâmplă. Dacă ar mânca, dacă ar bea o ceaşcă de cafea, ar fi putut alunga senzaţia de mahmureală. Nu voia încă să se îmbrace şi mai ales nu voia deloc să îi vadă pe ceilalţi la micul dejun. Poate avea nevoie de un calmant.

Răscoli în rucsac. Descoperi pe fund tubul de Advil, scoase două pastile şi umplu un pahar cu apă de la chiuveta din bucătărie. Două calmante şi avea să uite de toate. Acesta era sfatul pe care îl dădea fetelor din echipa de hockey atunci când se plângeau de dureri nesemnificative.

Agnes se văzu o secundă în oglindă şi nu îi plăcea deloc ceea ce vedea. Faţa avea o expresie obosită, iar ochii erau injectaţi. Părul i se pleoştise pe o parte din cauza somnului. Respiraţia îi mirosea urât. Găsi pasta de dinţi în trusa de toaletă şi se spălă pe dinţi. Ştia că ar trebui să intre în duş şi să lase apa să îi limpezească mintea, dar ideea unui duş – să se spele, să se şamponeze, să îşi usuce părul – îi părea acum un efort imens. În schimb, se duse şi se aşeză la birou. Privea fix zăpada depusă.

Ce avea să facă toată ziua? Era clar că meciul de baseball ieşea din discuţie. Să meargă să dea o tură prin magazine? Dar oare curăţaseră drumurile? Să meargă oare să se dea cu sania? Agnes se gândi că o tenta gândul de a coborî panta dealului înalt care se afla la ceva distanţă de han. Dar activitatea aceasta i-ar putea ocupa complet mintea aşa cum se întâmpla altădată când schia? Sau avea să se simtă urmărită în continuare de fantoma bărbatului care o urma pretutindeni? Era cu ea şi totuşi nu era. Prin definiţie, activităţile sau plăcerile noi trebuiau experimentate întotdeauna doar pe jumătate.

Îşi trecu degetele peste sugativa de pe birou. Ar putea să-i scrie lui Jim. Da, chiar aşa. Activitatea aceasta, prin

însăşi natura sa, îi sugera un sentiment de satisfacţie. Agnes scria din Massachusetts. Scrisoarea avea să călătorească până în Wisconsin. Jim avea să ridice scrisoarea din cutia poştală de la şcoală. Va deschide plicul. Va citi scrisoarea. Circuit complet.

În sertarul biroului, Agnes descoperi mapa din piele unde se aflau obiectele de papetărie. Erau trei coli mari de scris, două plicuri şi o carte poştală. Evident că Agnes nu putea trimite o carte poştală.

Se întinse să ia pixul de pe birou. Avea un scris mărunt şi foarte ordonat.

Dragă Jim, începu.

Cred că în urmă cu câteva săptămâni ţi-am trimis un e-mail în care te anunţam că Bridget Kennedy (fostă Rodgers, viitoare Ricci, începând din seara aceasta) se căsătoreşte cu Bill Ricci. Ţi-o aminteşti? Era tot timpul în grupul nostru de prieteni la Kidd şi ştiu că noi doi am discutat despre ea cândva. Evident că pe Bill ţi-l aduci aminte de la cursul de literatură americană. Da, acel curs de literatură americană.

Acum mă aflu în hanul cel nou al Norei. Îmi pare rău că nu ai apucat să vezi casa aşa cum era înainte. Dormeam într-o cameră de oaspeţi, unde mă înveleam cu o pătură trăsnită din catifea şi mătase, destul de uzată, dar foarte frumoasă. Nora a făcut o treabă minunată transformând casa cea veche într-un han şi presupun că a costat-o destul de mult. Hanul e luxos, cu un aer mult mai european decât Country Living. Acum câteva minute m-am ridicat din patul în care m-am lăsat răsfăţată de atingerea cearşafurilor de mătase şi a cuverturii moi. Evident, mi-ai lipsit.

Şi acum iată că m-am apucat să fac ceva ce nu voiam cu niciun chip. Intenţionam să îţi trimit o scrisoare pe un ton săltăreţ în care să îţi povestesc despre mica noastră reuniune. Îmi doream să păstrez un ton lejer. Dar nu reuşesc. Eşti alături de mine tot timpul. Uneori am impresia că am un iubit care a murit şi a cărui amintire încerc să o păstrez vie. Faptul că sunt departe de tine este un fel de

agonie specială: despărţirile sunt dureroase, dar amintirile minunate.

Amintirile cele mai vechi sunt cele care îmi plac cel mai mult. Aseară mi-am amintit ziua aceea dinainte de Ziua Recunoştinţei când m-am întors de la facultate şi am venit la Kidd ca să te văd. Mă tot gândisem la tine de la absolvirea liceului şi cred că am venit la Kidd cu intenţia de a-ţi mărturisi asta. Dar apoi, aflându-mă faţă în faţă cu tine, mi-am dat seama că sunt mult prea timidă pentru a-ţi spune ceva, orice. Tu stăteai la birou, în faţa mea, punându-mi întrebări la care eu răspundeam, fiind conştientă tot timpul că peste câteva minute va trebui să mă ridic şi să plec şi că nu voi mai avea nicio scuză să vin să te văd iar. Probabil că te-au surprins răspunsurile mele vagi, maniera distrată în care îţi răspundeam. Eram îngrozitor de emoţionată. Ca o proastă, am stat fără să fac nimic, până când, într-un final, mi-ai spus că ai o şedinţă şi că mă conduci până la maşină.

Pentru mine era ca şi cum m-ai fi condus către moarte, toţi paşii aceia înceţi de la birou, de-a lungul coridorului. Mă gândeam să fac un gest teatral, să mă întorc şi să-ţi spun că te iubesc. Îmi închipuiam şocul pe care l-ai fi avut, sărutul a la Hollywood, periculos şi incitant pe coridoarele de la Kidd. Dar locul era plin de oameni care se pregăteau să plece în weekend. Dean Cropsey a ieşit din birou, ne-a salutat şi m-a întrebat cum mergea treaba la colegiul Holyoke şi, timp de o secundă în care am fost cuprinsă de panică, am crezut că aveai să te scuzi şi aveai să pleci. Am fost tăioasă cu el, dar n-aveam ce face. Şi apoi am ieşit amândoi afară; zăpada începuse să se topească, iar vremea era aşa cum ne place nouă, celor din New England, să numim „cocktail de iarnă”.

Mi-ai spus cândva că ai crezut că am alunecat intenţionat. Îţi plăcea să mă necăjeşti cu asta, îţi aminteşti? Dar eu nu cred că a fost aşa. De fapt, sunt sigură că n-a fost aşa. Picioarele îmi tremurau, călcam foarte nesigură şi cred că din cauza asta am alunecat. Şi acum mai am pe fund o cicatrice, de la căzătură, cred.

Nu-mi aduc aminte cum m-ai dus până la maşină. Dar îmi amintesc sala de aşteptare de la urgenţe. Mă ţineai de mână şi cred că intenţia ta era aceea de a face un gest patern, liniştitor. Mă durea, dar durerea părea undeva, departe. În schimb, tot corpul mi se concentra asupra mâinilor tale. Nu îndrăzneam să-mi mişc degetele nici măcar un milimetru, de teamă să nu-mi dai drumul la mână.

M-au dus într-un cubicul şi apoi m-au trimis jos pentru o radiografie. Eram sigură că plecaseşi deja, că te-ai dus la soţie şi la fetiţă. În fond, era după amiaza de dinainte de Ziua Recunoştinţei, un moment nu tocmai potrivit pentru un accident. Mi-am atins mâna acolo unde o ţinuseşi tu, fără să-mi dau seama că în sală intrase un medic. Mi-a spus că nu aveam nimic rupt, că aveam o vânătaie cam urâtă care avea să treacă peste câteva luni, că am avusesem noroc. Mi-a spus să merg cu atenţie pe gheaţă. Şi apoi, în spatele lui, te-am văzut cu geaca descheiată, cu cravata cu nodul lărgit. Îmi zâmbeai încurajator. Stăteai cu mâinile în sân uitându-te la mine. Îl priveai pe doctor în timp ce îmi ridica fusta, dădea la o parte elasticul de la chiloţi şi examina locul unde avusese impactul cel mai puternic. Ştiam că mă puteai vedea. Nu te-ai întors. M-ai ajutat să îmi pun paltonul şi m-ai sprijinit până la maşina ta. Vremea se stricase deja, se făcuse un frig tăios. Ninsoarea îmi înţepa obrajii. M-ai băgat în maşină şi apoi te-ai urcat şi tu. Eu tremuram, mai mult din cauza şocului, cred, decât de frig. M-ai luat în braţe ca să mă opresc din tremurat.

— Mai bine te duc înapoi, ai spus.

Sărutul acela... tandru, lung, care recunoştea totul...

Îmi aduc aminte fiecare detaliu, Jim. Fiecare zbor cu avionul, fiecare călătorie cu maşina, fiecare cameră de hotel. Înainte îmi aduceam aminte şi date, dar acum le-am uitat. Îmi doresc să fi ţinut un jurnal (toate detaliile acelea preţioase s-au dus). Povestea noastră de dragoste a fost o entitate cu viaţă proprie. Cineva ar fi trebuit să o pună pe hârtie. Iar eu, Agnes O'Connor, care trăiesc din istoriile

altora, nu am scris despre singurul lucru care a contat în viaţa mea.

Da, ştiu că am avut şi momente grele. Agonia ta ciudată, pe care n-am putut niciodată să o împart cu tine. Dar am avut şi eu agoniile mele. Lunile lungi în care nu mi-ai scris şi nu m-ai sunat. Ziua în caret la un pahar de vorbă în Boston, mi-ai spus că nu mai puteam continua. Ziua în care m-ai anunţat că iar era gravidă Carol. Dar cel mai nefericit dintre toate momentele acestea a fost când am venit la Kidd pentru a te surprinde cu vestea venirii mele acolo ca profesoară. Ţi-am spus că aveam să predau acolo. Că vom fi colegi. Îmi aduc aminte că ţi-a picat faţa, iar vestea mea minunată s-a risipit într-o secundă. Înţeleg acum de ce erai îngrijorat. Bineînţeles că înţeleg. Îţi înţeleg dorinţa de a păstra afacerea noastră în afara vieţii „reale" (cum ai numit-o tu la un moment dat). Dar nu aşa stăteau lucrurile pe atunci. Credeam că vei fi la fel de fericit ca şi mine, şi când am văzut că nu asta a fost reacţia ta, m-am simţit rănită şi furioasă.

De cele mai multe ori aleg să nu-mi amintesc ziua aceea. În schimb, îmi aduc aminte de căsuţa pe care am închiriat-o în Portul Bar şi mesele pe care le pregăteai pe grătarul mic de pe punte. Parcă ai făcut şi pizza. Îmi amintesc hotelul acela sordid din Portland, în care am făcut dragoste pe o canapea acoperită cu un pled. Mai târziu am plâns, de dragul bucuriei de a plânge. Îmi aduc aminte de plimbările noastre prin oraş sâmbătă seara, când toate magazinele erau închise şi clădirile cu jaluzelele trase. Era ca şi cum am fi fost singuri pe lume. Te iubesc deja de douăzeci şi şapte de ani. În tot acest timp nu m-am culcat cu alt bărbat. Sunt cealaltă soţie a ta, cea de-a doua, cea care te aşteaptă în colibă. Vizitele tale mă fac fericită şi mă hrănesc timp de luni în şir. Dacă ar şti alţii, m-ar compătimi. Investesc atât de mult pentru a primi, aparent, atât de puţin. Dar mă uit la alte cupluri şi sunt convinsă că ceea ce aveam, ce avem noi, este mai presus de orice şi-ar putea ei imagina.

Jim, n-am vrut să scriu asta. Ştiu că uneori te înfurii când îţi scriu despre relaţia pe care nu o putem avea. Dar nu mă

pot preface că nu mi-e dor de tine. Îmi doresc să fii aici, cu mine, să ne strecurăm amândoi sub pătură. Ştiu că nicio altă femeie nu a mai făcut dragoste cu tine aşa, ca mine. Ştiu că sunt încă fantezia ta.

Agnes lăsă jos pixul. Îşi luă capul în mâini. Durerea era atât de prezentă şi de ascuţită de parcă Jim tocmai ar fi ieşit din cameră pentru a nu se mai întoarce câteva luni.

Se ridică de pe scaun şi merse în baie să ia un şerveţel. Îşi şterse nasul. Nu avea să trimită scrisoarea. Nici măcar nu avea s-o termine. Va trebui să o ia cu ea, în rucsac. Nu putea risca nici măcar să lase bucăţelele rupte de hârtie în coşul de gunoi. Dar oare era atât de nepotrivit să împărtăşească povestea ei unei persoane? Norei, de exemplu? Cu siguranţă că Nora i-ar respecta secretul. În tot acest timp, Agnes s-a hrănit din istoria aceasta. Va trebui să trăiască cu ea până la sfârşitul vieţii? Dacă murea subit? Dacă nimeni nu ştia de povestea lor, cine avea să îl anunţe pe Jim?

Amintirile, eliberate, provocate de scrisoare, o bombardau acum. Îşi aducea aminte cum îşi ducea capul înainte, iar Jim o săruta până la capătul coloanei. Cum, cu două zile înainte de Crăciun, într-o cameră de motel în Bangor, a deschis o cutiuţă în care se afla un inel, nu unul de logodnă, ci un ineluş de argint. De atunci l-a purtat încontinuu. Îşi aducea aminte senzaţia pe care i-o dădeau muşchii lui Jim în timp ce îi mângâia. Grupe întregi de muşchi. Emoţia primului sărut al serii. Discuţiile interminabile despre ei, despre povestea lor, ca şi cum nu mai era nimic altceva în univers la fel de important. Sosirea băuturilor negre care promiteau o cameră cu un pat. Îşi aducea aminte de o cameră de hotel din Montreal, o cameră ca o peşteră, cu multe paturi. Vreo şase sau şapte. Chiar şi acum, o numea Camera cu Multe Paturi.

Agnes se îndreptă repejor înapoi către pat şi se strecură între cearşafuri. Inima îi bătea cu putere. Se întoarse pe o parte, cu faţa către ferestrele fără persiene. Da, probabil că a băut prea mult aseară. Era vina coniacului. Era o nebunie

să mai accepte un pahar după terminarea mesei, dar cum să-l ignore pe Jerry, care ridica o sticlă pântecoasă, iar lui Agnes i se oferea atât de rar un pahar…

I-ar plăcea să adoarmă iar. Amintirile o dureau. Înţelegea că, într-un fel, erau profund masochiste. Poate că ar fi o idee bună să meargă la un doctor care să o hipnotizeze şi să încerce să îi şteargă în întregime amintirea lui Jim. Era posibil aşa ceva? Şi dacă ar reuşi să-l şteargă pe Jim din viaţa ei, ce i-ar mai rămâne? O sferă cenuşie, căreia îi lipeşte centrul strălucitor.

Se ridică brusc şi îşi dădu seama că, la periferia vederii, apăruseră iar bulele acelea ciudate, uleioase, care păreau să se ridice ca într-un cilindru în colţurile ochilor. Se gândi că va trebui neapărat să îşi facă o programare la oftalmolog. Agnes nu-şi putea imagina o soartă mai crudă decât aceea de a nu vedea. Se gândi la Louise, oarbă în spatele bandajului. Oare cum se descurcă cineva în situaţia aceasta? Să-i schimbe soarta Louisei?

Nu, se gândi Agnes găsind carnetul între aşternuturi. Louise va rămâne aşa cum era.

> Innes bandajă ochii Louisei cu pansamente proaspete. Probabil că nu el o va opera dimineaţă, când se aşteptau să sosească un transport de cloroform.
>
> Medicii se retrăseseră într-o cameră cu provizii de la primul etaj. Întinseseră vreo şase paturi metalice. Medicii care abia se mai ţineau pe picioare aşteptau ca altcineva să îi elibereze, să le ia locul. Asistentele se aflau la etajul superior. Chiar şi în situaţii de calamitate, trebuiau respectate anumite limite. Innes căzu într-un somn adânc, dar îl treziră peste patru ore. Aveau nevoie de paturi şi alţi medici.
>
> Timp de trei zile, Innes a lucrat în sala de operaţii. Proviziile de medicamente şi bandaje le erau trimise pe tren din alte părţi ale Canadei. Cei din Boston le-au trimis un tren cu care erau transportaţi răniţii la spital. Mii de oameni fără casă îşi căutau adăpost în

tabăra improvizată pentru a se apăra de viscol şi de ger, în vreme ce alţii îşi căutau morţii şi răniţii prin morgi şi spitale. În cele câteva minute libere pe care le avea la dispoziţie, Innes studie lista victimelor pe care o prezentau ziarele: *Nr. 221. Femeie în jur de douăzeci de ani. Păr blond, ochi albaştri. Lenjerie franţuzească. Dresuri roz*. *Nr. 574. Rămăşiţe carbonizate de adult. Nr. 371. Băiat. Vârstă – în jur de cinci ani. Chipul desfigurat. Pulover maro cu dungi, lenjerie albă. În buzunar s-a găsit o scrisoare adresată Domnului William Finn, Strada Buckingham nr. 45, Toronto.* Innes citi toate aceste descrieri cu atenţie, căutând o propoziţie care să menţioneze o bluză de culoarea piersicii, un inel cu diamante mici. Credea că doctorul şi soţia lui erau morţi, deşi doar cadavrul femeii fusese găsit şi identificat. Nu credea, însă, că şi Hazel murise. Se gândea adesea care era locul exact unde s-ar fi putut aflat în momentul exploziei. Încă stătea la masă? Dacă da, era imposibil să fi supravieţuit exploziei geamurilor celor patru ferestre arcuite. Dar dacă s-ar fi aflat pe holul interior, ar fi putut să se strecoare afară din clădirea dărâmată.

La spital, Innes câştigă reputaţia unui chirurg excelent, ridicându-se în rang mai repede decât ar fi făcut-o dacă era ucenicul doctorului Fraser. Acum nu mai era nicio ucenicie. Zilele şi orele erau pentru Innes ca un fel de ceaţă care îl extenua. Locuia la spital, mâncând şi dormind acolo pentru că, la fel ca mulţi alţii din personalul spitalului, nu avea unde să se ducă. Un întreg oraş era fără adăpost şi în doliu.

Innes era îngrozit de suferinţa suportată de localnici. În mintea lui începu să încolţească ideea unui Dumnezeu malefic. Cum altfel ar fi putut explica morţile capricioase ale atâtor copii şi suferinţa mamelor? Familiile intacte erau rare şi deveniseră subiect de comentarii. Innes putea înţelege doar momente disparate – despre momentul prezent

putea spune: da, asta s-a întâmplat sau nu, asta nu s-a întâmplat – dar nu putea prinde sensul întregului tablou. Nu se mai gândea la muzică, artă sau războiul din Europa. Viaţa se reducea la muncă, hrană şi somn. Ziua opera, iar noaptea citea lista cu victime. Îşi spunea că o face pentru Louise. Zi după zi, verifica fiecare listă: Nr. 83. Femeie. În jur de douăzeci şi cinci de ani. *Păr şaten. Bluză crem din nailon. Pe talpa cizmelor scrie „Paris”. Femeia purta verighetă*, *care poate fi recuperată la Spitalul Camp Hill. Pe obrazul drept se văd cicatricile unei răni mai vechi. Pe abdomen are cicatrice de la o cezariană.*

În timpul pauzelor, Innes o vizita pe Louise, care fusese mutată la etajul al treilea, împreună cu majoritatea pacienţilor a căror stare se îmbunătăţise. Louise plângea şi striga după el. I se spusese că mama ei murise, dar şi acum o mai striga pe nume. Se panica adesea gândindu-se la viitorul care o aştepta. Cum avea să supravieţuiască dacă era oarbă? Îl implora pe Innes să o vindece, crezând că medicina o putea salva. Ironia era cruntă: fiica unui chirurg oftalmolog faimos, oarbă.

Louise nu îşi amintea explozia. Innes o întreba unde se afla în momentul acesteia. Louise nu-i putea răspunde. Nu-i putea spune nici unde se afla Hazel în acel moment, dacă mai era în sufragerie sau plecase. Innes descoperi că acelaşi lucru se petrecea cu mulţi alţi pacienţi. Cele câteva momente de dinaintea exploziei fuseseră pur şi simplu şterse din memorie.

În cea de-a cincea zi, când Innes ajunse la spital, o găsi pe Louise într-o stare de agitaţie maximă. Vărsase paharul cu apă, iar acum o infirmieră ştergea apa de pe jos.

— Louise, o întrebă Innes când se apropie de ea, ce s-a întâmplat?

— A fost aici, strigă Louise. Şi i-am spus că acum are totul. I-am spus că eu eram mai frumoasă, dar

acum nu mai am nimic. Nu am casă. Nu am un soţ. Nu am copii.

— Cine a fost aici, Louise? întrebă Innes, aşezându-se pe pat. O mângâia pe mână, pentru a o linişti.

— I-am spus că poate vedea şi poate merge. E atât de nedrept. Ea vede şi merge, iar eu nu. N-o să-mi mai găsesc niciodată un soţ. Cine ar putea iubi o femeie oarbă? Cine s-ar căsători cu o femeie care nu-şi poate vedea copiii?

— Louise, întrebă Innes din nou, cine a fost aici? Cu cine ai vorbit?

Louise îşi ridică niţel capul de pe pernă.

— Cu Hazel, răspunse. Hazel a venit aici, iar acum a plecat.

Deşi se aştepta la aceasta, numele, pronunţat cu voce tare, veni ca o lovitură.

— Ţi-a spus unde se duce? o întrebă Innes.

— Nu.

— Ţi-a spus unde locuieşte acum?

— Nu, răspunse Louise tăios, simţind tonul extrem de interesat al vocii lui Innes.

— Era rănită? Explozia o rănise în vreun fel?

— Nu mi-a spus, răspunse Louise cu o voce clar furioasă.

— Şi tatăl ei, tatăl vostru. Ştia ceva despre el?

— E mort, zise Louise.

Apoi începu să se tânguie, iar Innes o mângâie pe mână. Voia să o liniştească, dar nu putea face mai mult decât să stea lângă ea. Dacă Hazel plecase doar cu câteva minute mai devreme, era posibil să se afle încă în clădire. Privi cum infirmiera ştergea apa. Innes o ridica pe Louise de pe pernă şi îi dădea să bea ceva, când îi aduseră un alt pahar cu apă. Îi spunea, aşa cum i-a mai spus de câteva ori înainte, că femeile oarbe aveau şi ele o viaţă plină, fericită. Aveau soţi şi copii. Existau şcoli unde putea învăţa şi putea pune în practică unele activităţi domestice.

Louise nici nu voia să audă.

După un timp, Innes îi spuse că va trebui să plece. Îşi negocie plecarea, spunând că avea să se întoarcă pe seară şi că avea să îi citească ziarul. Şi căpitanul şi adjunctul de pe vasul Mont Blanc fuseseră arestaţi şi acum îi aştepta un proces. Vestea aceasta îi captă atenţia fetei.

— Doar dacă promiţi, îi zise lui Innes.

Innes verifică fiecare salon şi coridor din spital. Ieşi alergând pe stradă, crezând că tocmai o pierduse pe Hazel, sperând că avea să îi vadă silueta îndepărtându-se de spital. Îi făcu o descriere scurtă pentru asistente. Niciuna dintre ele nu o văzuse.

În timpul pauzei de cină, Innes ieşi pe străzile din apropiere. Logica îi spunea că nu avea să o găsească pe Hazel în aceste hoinăreli, dar acum, că ştia că trăieşte, pur şi simplu nu se putea abţine. Se întoarse fără chef la spital pentru a-i citi Louisei ziarul, aşa cum promisese. Voia să o întrebe mai multe, dar ştia că întrebările ar deranja-o.

Ziua următoare, când Innes avea două ore libere, se duse la spitalul Camp Hill şi apoi la trenul chirurgical trimis de la Boston. Căută prin saloane şi vagoane, dar nu descoperi pe nimeni care să semene cu Hazel. Punea întrebări la care nu primea niciun răspuns. Să fi plecat oare deja din oraş? Să fi mers pe continent? Sau pur şi simplu locuia cu nişte prieteni într-o parte a oraşului care nu fusese afectată de explozie?

Innes îşi făcu un plan. Avea să caute în fiecare cartier din oraş, până când avea să se convingă că Hazel nu se mai afla în Halifax. Sarcina pe care şi-o impusese îi părea la fel de importantă ca şi respiratul.

Se întoarse la spital pentru tura de după-amiază. Îşi atârnă paltonul în vestiar. Cu o zi înainte, Innes descoperise, în fundul buzunarului de la palton, o chitanţă pentru o lustră adresată domnului Jean

Leblanc. Innes presupunea că haina pe care o purta îi aparţinea acestui domn. Dar se întreba cui îi aparţinuseră pantofii şi restul hainelor.

Necesitatea operaţiilor nu scăzuse deloc în intensitate. În ultima vreme, fuseseră operaţii repetate, deoarece primele aveau menirea strict de a salva viaţa pacientului. Innes repara acum operaţiile făcute în grabă, uneori chiar de el. Vizita pacienţii, majoritatea dintre ei aflându-se la al doilea etaj. Spitalul nu mai mirosea a cenuşă şi moarte, ca în prima zi când ajunsese aici. Între paturi nu se mai aflau pacienţi întinşi pe jos. La etajele superioare, se aflau pacienţii ţinuţi mai mult decât era necesar pur şi simplu pentru că aceştia, ca şi el, nu aveau unde merge în altă parte. Sute de copii rămăseseră orfani.

Din când în când mai erau şi momente de bucurie, atunci când se întâlneau membrii aceleiaşi familii. Strigătele de fericire, destul de rare, îi făceau pe cei din personal să ridice capul de la treburile cu care se ocupau pentru a detecta sursa bucuriei. În dimineaţa aceea, un tată îşi descoperise fiica pe care o credea pierdută, dar bucuria se transformă în plânset atunci când tatăl trebui să o anunţe că mama murise.

Innes se gândi la fratele lui, Martin, care se afla încă în Franţa. Se gândea la soldaţii care se întorceau acasă de pe front şi găseau aproape întreg oraşul distrus. O altă ironie brutală: soldaţii se întorceau sănătoşi, dar familiile care trebuiau să îi aştepte acasă erau moarte.

Citind o fişă în timp ce se îndrepta către etajul al doilea, Innes văzu, printr-o uşă dublă, o femeie stând lângă un pat. Se opri brusc şi privi cu atenţie. În ultimele două zile, Innes mai confundase alte femei cu Hazel, iar odată chiar a alergat după una care semăna foarte mult cu ea din spate, dar când s-a întors, asemănarea era inexistentă. În acel moment se gândi că astfel de scene se petreceau, probabil, peste tot în oraş.

Cu fişa sub braţ, Innes intră în salon. Femeia nu-l putea vedea şi Innes trebui să îşi stăpânească impulsul de a o striga. S-ar putea să o deranjeze. Discuta ceva cu o pacientă. Aceasta, aşezată în pat, avea ochiul stâng bandajat. Femeia care arăta ca Hazel, îmbrăcată cu o rochie gri din lână pe sub halatul alb de spital, ridica o lingură la gura pacientei. Innes se uită să vadă dacă aceasta avea şi mâinile bandajate şi, într-adevăr, aşa era. Probabil că suferise arsuri din cauza exploziei.

Innes aşteptă, prefăcându-se că citeşte fişa. Nu văzu nimic altceva decât numele Ferguson. O asistentă îl întrebă dacă avea nevoie de ajutor. Negă dând din cap. Deja nu mai putea aştepta. Se îndreptă către Hazel şi îşi curăţă glasul.

— Domnişoara Fraser? întrebă.

Hazel se întoarse, cu lingura în mână.

— Domnule Finch, răspunse aceasta, iar Innes observă că era extrem de surprinsă.

— Sunt fericit să te văd, continuă Innes, cu însufleţire. Abia ieri am aflat de la Louise că trăieşti.

Se vedea după ochi că era obosită, iar părul nu-i era spălat de ceva vreme. Avea o contuzie serioasă pe frunte şi cicatrici pe obraz.

— Îmi pare rău pentru părinţii dumitale, îi spuse Innes.

— Mulţumesc.

— Nu vreau să te deranjez. Poate după ce termini putem sta puţin de vorbă.

— Da, răspunse ea. Evident.

Innes se opri exact în faţa uşilor. Se uită la ceas, ştiind că întârziase cu vizita. Niciunul dintre pacienţi nu avea să moară în următoarele zece minute. Din când în când trăgea cât o ocheadă prin geamul din uşă. Asistentele împătureau nişte pături. Hazel se aşezase pe patul pacientei. Spusese ceva ce o făcuse să râdă. După un timp, Innes văzu cum Hazel se

ridică de pe pat şi puse bolul şi lingura pe o tavă de lângă masa asistentelor.

Innes o aştepta, răbdător.

— Innes, îl strigă Hazel, ieşind prin uşa dublă şi făcându-l fericit pentru că îl strigase pe nume. Mă bucur să te văd. Mă întrebam ce s-a întâmplat cu tine.

— Şi eu în ceea ce te priveşte. De fapt, am fost destul de îngrijorat.

— Serios? întrebă ea. Îşi desfăcu şorţul, pe care şi-l scoase pe cap.

— Unde erai când a explodat nava? o întrebă Innes.

Fata îşi muşcă buzele, stăpânindu-şi un zâmbet.

— La toaletă.

Innes râse, pentru prima dată după explozie.

— Şi asta ţi-a salvat viaţa.

— Aşa se pare. Hazel îşi lăsă în jos mânecile suflecate, ceea ce îl deranjă pe Innes, pentru că îi plăcea să-i vadă încheieturile. Şi tu? Unde erai?

— În camera mea, în faţa ferestrei. E o minune că n-am murit.

Hazel îl studie cu atenţie.

— Pari întreg, îi zise.

— Am doar o rană mică pe spate.

Hazel se uită în josul coridorului.

— Presupun că n-ai avut timp de nimic.

— Cred că acelaşi lucru se poate spune despre noi toţi.

— Nu, eu mă refeream la operaţii.

— A fost o nebunie.

— Da.

Innes mută fişa din mâna dreaptă în cea stângă.

— Sora ta se vindecă bine.

— Tu ai operat-o?

— Nu, nu eu.

Hazel se încruntă.

— A fost îngrozitor. S-a supărat atât de tare când am vizitat-o, încât nu am îndrăznit să mai merg să o văd. Ţipa la mine.

— E normal să aibă o anumită doză de isterie.

— Da, aşa e, răspunse fata.

— Nu ştiai că e aici? o întrebă.

— Mi s-a spus că a murit în incendiu, odată cu părinţii mei.

Acum era rândul lui Innes să fie surprins.

— Casa a luat foc?

— Nu ştiai?

— Îmi pare atât de rău, spuse Innes, închipuindu-şi oroarea de muri în foc. Să sperăm că părinţii dumitale au murit imediat după explozie. E foarte posibil să se fi întâmplat aşa.

Bărbia lui Hazel începu să tremure, moment în care fata se întoarse cu spatele. Innes îşi dădea seama că era copleşită, aşa că aşteptă.

Hazel scoase batista din mânecă şi îşi şterse nasul. După ce puse batista la locul ei, se întoarse iar către el.

— Ieri dimineaţă, mătuşa mea a primit un mesaj de la o prietenă care o văzuse pe Louise aici. Sora mea este foarte sensibilă.

— Era foarte sensibilă şi înainte, răspunse Innes, iar Hazel îl privi curioasă.

— Va trebui să îi găsesc un adăpost.

— Te ajut şi eu, zise Innes, deşi în acel moment nu cunoştea nicio şcoală pentru orbi care să fi rezistat exploziei. Totuşi, aveau să reconstruiască şcolile. Aşa era normal. S-ar putea să poată părăsi spitalul peste câteva zile, adăugă el. Ai unde să o duci pentru moment?

— Eu stau cu mătuşa mea. Casa lor n-a fost dărâmată. Hazel îşi dădu un fir de păr după ureche. Evident că e loc şi pentru Louise.

— La început va fi foarte greu să ai grijă de un astfel de pacient.

— Da, îmi imaginez, răspunse fata. Oraşul e un adevărat iad, nu-i aşa? Cel puţin Louise nu va vedea asta.

— Nu va mai vedea niciodată.

— N-am crezut că era posibilă o astfel de explozie.

— Nimeni nu şi-ar fi putut imagina aşa ceva.

— Şi ironia situaţiei, cu toţi oamenii adunaţi la ferestre.

— Ironie crudă, spuse Innes, uitându-se iar la ceas, fără chef. Trebuie să plec. Mă aşteaptă pacienţii. Când pleci de la spital?

— M-au rugat să stau până la şase.

— Faci o plimbare cu mine? întrebă el. Nu pot merge prea departe, pentru că sunt de gardă în seara aceasta. Dar am la dispoziţie măcar jumătate de oră.

Fata ezită.

— Bine, răspunse într-un final. Mergem la o plimbare.

Innes se afla deja în faţa spitalului la ora şase. Aranjase să aibă o pauză de treizeci de minute. Aştepta nerăbdător, ştiind că fiecare moment care trecea îl priva de câteva minute cu Hazel.

Fata ieşi pe uşa dublă îmbrăcată elegant cu o bluză din catifea albastră şi un palton cu margini de blană şi nasturi mari din metal, care se încheiau pe diagonală. Pe cap avea o pălărie neagră cu borduri de care era prins un voal scurt. Innes îşi închipuia că paltonul şi pălăria erau împrumutate. Spera că nu proveneau de la morţi. Hazel îşi punea mănuşile în timp ce se apropia de el.

Fără un cuvânt, Innes îi deschise uşa şi apoi ieşiră împreună în noapte. Efortul de a îndepărta molozul de pe străzile din apropierea spitalului fusese un adevărat succes. Pe lângă ei treceau trăsurile cu cai. Încă nu exista suficientă benzină pentru maşini. Innes era impresionat de câtă linişte domnea în oraş,

aşa cum observase în plimbările sale de seară. În port traficul era liniştit. Se auzea voci în depărtare.

— Vrei să mergem undeva anume? o întrebă.

— Nu, îi răspunse fata. Mă bucur doar de aerul proaspăt.

— Cât de departe e casa mătuşii tale?

— Să fie vreo opt kilometri de aici.

— Cum ajungi acasă? întrebă Innes, iar cuvintele lui formau cerculeţe de abur în aerul îngheţat.

— Vine unchiul meu să mă ia. Are o trăsură. Dar tu?

Innes râse şi arătă înapoi către spital.

— Acela este umilul meu adăpost.

— Locuieşti la spital? întrebă Hazel, uimită.

— Suntem mulţi care locuim acolo. Avem unde dormi şi mâncarea e bună. Nu pomeni nimic despre faptul că nu avea unde să se ducă în altă parte.

— Mi-am impus să gândesc că nu ai murit, zise fata. Credeam că probabil te-ai întors la familia ta.

Innes simţi din nou starea de euforie de mai devreme. Hazel s-a gândit la el. Sperase că nu a murit.

— Sunt atâtea de făcut aici. Locul meu e alături de ei. Am trimis o telegramă acasă, aşa că nu mă aşteaptă curând.

— Înseamnă că vrei să te stabileşti în Halifax? întrebă ea, ridicându-şi fusta pentru a păşi peste o movilă de zăpadă topită.

— Dacă Halifax va mai fi vreodată casa cuiva.

— Am auzit că vor construi case. Unchiul meu face parte din consiliul oraşului.

— Sunt mii de oameni fără casă.

— Tâmplarii sunt foarte norocoşi în zilele astea, zise ea.

Innes râse în timp ce dădeau colţul spitalului.

— Crezi că au fost nemţii? îl întrebă.

— Aşa am crezut la început. Până când am ieşit din spital şi am văzut priveliştea. Nicio bombă nu ar fi putut face asta.

— Te-ai trezit printre ruinele casei noastre?

— Nu, cred că am aterizat într-o fabrică de textile.

Hazel se gândi un moment.

— La Looms. Acolo ai aterizat. Era în spatele străzii noastre, la distanţă de o clădire. Nu e o fabrică de textile, ci mai degrabă o organizaţie de meserii.

— Vrei să ne oprim să mănânci ceva? întrebă Innes.

Hazel negă, dând din cap.

— Mă aşteaptă cu masa la mătuşa acasă. Sincer, mă bucur doar de aerul curat.

Aerul era curat şi rece pentru prima dată în ultimele zile. Miasmele emanate de moarte şi de corpurile carbonizate păreau să se fi evaporat.

Hazel se opri brusc şi se uită la Innes.

— Acum despre sora mea, spuse. Nu văd cum aş putea s-o vizitez în zilele care vin.

— Nu mi se pare o părere bună deocamdată, răspunse Innes, surprins de maniera bruscă în care Hazel abordase problema. Cred că se va linişti. Am văzut mulţi alţi pacienţi care au orbit din cauza exploziei. Majoritatea au depăşit sentimentul de teamă maximă care se pare că încă o stăpâneşte pe Louise.

Hazel era atât de aproape de Innes încât îi putea simţi respiraţia.

— Aş vrea să plec de aici, spuse ea. Să las totul în urmă.

Innes nu era sigur că înţelege ce vrea să spună.

— Să pleci din Halifax?

— Da. Nu vreau să stau aici. Ştiu că par nepăsătoare, când atâţia au suferit aici. Inclusiv sora mea.

— Şi unde să te duci? întrebă Innes, simţind cum se tensionează.

Hazel îşi smulse pălăria de pe cap. Din câteva mişcări, părul începu să i se reverse pe spate.

— Poate în America, răspunse. Nu ştiu. Când se va termina războiul, aş putea pleca în Europa. Ştiu doar că nu mai suport oraşul acesta. Simţeam asta şi dinainte de explozie.

— Da, mi-am dat seama.

— Şi acum nu mă mai leagă nimic de Halifax.

Innes se simţi lezat de afirmaţia fetei.

— Nu simţi nevoia de a fi lângă sora ta? o întrebă.

— Bineînţeles că voi avea grijă de ea, spuse. Avem nişte bani puşi deoparte. Şi voi veni să o văd, atunci când va voi să mă primească. Dar nu, nu simt nevoia de a fi lângă ea în fiecare minut. Cred că e bine pentru amândouă dacă ne-am despărţi o perioadă.

Innes nu era surprins de gândirea fetei şi nici de lipsa de afecţiune pe care o manifesta.

— Dar logodnicul tău? Nu trebuie să se întoarcă din Franţa?

Hazel se juca acum cu pălăria pe care o ţinea în mână.

— I-am scris, răspunse.

— I-ai scris, repetă Innes, neştiind ce să înţeleagă din propoziţia aceasta.

— N-o să mă căsătoresc cu el, zise fata, uitându-se la Innes. O calamitate, o catastrofă schimbă totul, nu crezi? Te face să înţelegi că nu poţi indiferent faţă de propria viaţă. Nu poţi pur şi simplu să renunţi la ea. Nu voiam să mă căsătoresc cu el nici înainte de explozie. Aşa că acum e mai simplu.

— Nu şi pentru el, cred, spuse Innes.

— Trebuie să rămână în Halifax după ce se întoarce. Toate companiile lui sunt aici.

— Presupun că unele dintre ele sunt distruse.

— Da, dar acesta e un motiv în plus. Va trebui să le reconstruiască.

— Hazel, zise Innes, iar fata îşi întoarse capul în altă parte. Voi fi trist dacă pleci.

— Nu mă cunoşti, răspunse ea.

— Nu pot să-mi imaginezi că tu crezi asta, răspunse Innes, ştiind că trebuie să îşi aleagă cuvintele cu grijă. Situaţia aceasta de urgenţă o impunea.

— Am flirtat cu tine în seara aceea, spuse Hazel. Şi îmi pare rău. Nu aveam niciun drept să fac asta.

— Dar sunt sigur că ai simţit ceva.

— Probabil, răspunse ea încet.

— Deci nu vrei să dai frâu liber imaginaţiei, zise. Hazel, uită-te la mine.

Hazel se întoarse către el.

— Trebuie să plec din oraşul ăsta, spuse ea pe un ton neutru.

Innes se gândi că dacă era dispusă să îşi părăsească sora, n-avea niciun motiv să nu părăsească un bărbat pe care abia îl cunoscuse.

— Noi n-am avut decât o seară, continuă Hazel. Nici măcar atât. Ce poţi afla într-o singură seară?

— Cred că timpul nu prea are importanţă în sine, zise Innes şi simţi o notă vag pedantă în propria voce. Într-o secundă, un întreg oraş a fost distrus. Cine ar fi crezut că aşa ceva e posibil? Oare dragostea nu poate apărea şi ea într-o secundă?

Innes se bucura că era întuneric. Faţa îi ardea, iar cuvintele pe care le rostea le folosea pentru prima dată. Evident că nu intenţionase să folosească cuvântul dragoste atât de repede. Niciodată în viaţă nu repetase această scenă. Voise doar să facă o plimbare cu Hazel, pentru a stabili o altă întâlnire. Dacă ar fi ştiut că la mijloc era viitorul lui, şi-ar fi pregătit cuvintele înainte de a ajunge la uşă.

— Nu poţi să crezi că mă iubeşti, spuse Hazel. Pur şi simplu e imposibil.

— Nu poţi vorbi în numele meu.

— Nu, evident, răspunse Hazel. Îmi cer scuze. Ai vrut să fii amabil.

— Amabil e un cuvânt dur în acest moment.

— Da, spuse ea. Presupun că aşa este.

Innes ştia că pierduse. Pentru că nu era pregătit, bătălia aceasta îl luase pe neaşteptate. Era învins înainte ca lupta să înceapă. Faptul că Hazel se gândise la ei doi împreună, că îşi pusese această problemă i-ar fi adus puţină bucurie lui Innes dacă speranţa nu i-ar fi fost distrusă atât de repede.

— O să-mi lipseşti, spuse el simplu. O să-mi lipsească ideea prezenţei tale.

— Ai multe alte posibilităţi, răspunse Hazel. Se ridică în vârful degetelor şi îl sărută pe gură. Sărutul, scurt şi vaporos, sugera un întreg univers pe care nu avea să îl cunoască niciodată. Trebuie să plec, spuse ea, punându-şi pălăria, ca şi cum sărutul ar fi fost doar un alt eveniment din ziua aceea lungă şi agitată. Trebuie să fiu la locul de unde vine unchiul să mă ia. Nu vreau să fie nevoit să lase trăsura şi să intre în spital după mine.

— Hazel, zise Innes. Te rog.

Hazel dădu din cap. Îşi duse mâinile înmănuşate la ochi, ca pentru a şterge imaginea lui. E foarte greu, zise.

Innes întinse mâna să o atingă pe umăr, dar ea se îndepărtase deja. Alergă înapoi către spital. Innes privi până când imaginea ei dispăru în întuneric. Scoase un sunet care era jumătate furie, jumătate frustrare. Ştia că vocea se auzea de la distanţă. Se întoarse la spital pentru garda de noapte. Evident, pierduse cina. Starea de extenuare pe care încercase să o controleze îl copleşi acum şi îşi îndeplini obligaţiile parcă plutind. Un alt medic îl întrebă dacă se simţea bine. Innes îi răspunse că era obosit, ca mai toţi cei din spital. Colegul aprobă, dând din cap.

Lucră până când îi veni schimbul. În ciuda oboselii, nu se îndreptă către camerele de dormit, ci către etajul al treilea. Ştia că era o încercare de a o păstra pe Hazel cu sine câteva momente în plus. În Louise o

vedea pe sora ei. Cu mâinile în buzunare, împinse uşile duble cu umerii. Se opri de partea cealaltă.

Într-un colţ, lângă o veioză, se afla Louise într-un scaun cu rotile. Innes se întreba de ce nu e în pat. Nu intenţiona să-şi anunţe prezenţa, voia doar să o vadă dormind. Îl surprinse şi mai mult atitudinea fetei. Stătea dreaptă în scaun, cu faţa înainte, ca şi cum ar fi văzut. În lumina veiozei, trăsăturile păreau neobişnuit de calme. Se întreba dacă îi dăduseră calmante şi dacă da, de ce. Făcu câţiva paşi înainte, mişcându-se încet, ca să nu fie auzit. Când ajunse la câţiva paşi de ea, văzu cu uimire că Louise plângea. Era foarte calmă, dar plângea.

Innes îşi aminti sânii mici şi albi şi abdomenul plat. Se gândi la mama sa, care era oarbă şi care avea adesea nevoie de ajutorul lui.

Mai făcu un pas înainte şi se lovi de o tavă de metal cu rotile. Zgomotul răsună în tot salonul, iar Louise se întoarse în direcţia lui.

Harrison ajunse primul în sufragerie, pentru că nu reuşise deloc să doarmă, în ciuda orei târzii la care se dusese la culcare. Luă un ziar de pe măsuţa joasă şi apoi se îndreptă către un scaun de lângă fereastră. Priveliştea care se întindea dincolo de geam arăta un peisaj complet diferit de cel din ziua anterioară: albastrul munţilor care se vedeau în zare fusese înlocuit de albul unei furtuni de zăpadă, mult mai puternică decât în urmă cu câteva ore, când se despărţise de Nora. Se gândi că drumurile erau înfundate şi se întrebă dacă rudele lui Bridget, care trebuiau să ajungă azi, vor putea să ajungă la ceremonie. Harrison nu auzise niciun buletin meteo. Poate că ninsoarea avea să se oprească în scurt timp.

Avea nevoie de o cafea şi de un mic dejun consistent. Durerea de cap de la început se stabilise acum în lobii frontali. Se uită la titlu: TALIBANII ABANDONEAZĂ ULTIMA FORTĂREAŢĂ: OMAR NU E DE GĂSIT. Deschise la pagina unde ziarul Times prezenta secţiunea „Portrete ale suferinţei”, cu scurte descrieri ale victimelor atentatului de la World Trade Center. Citi despre un bărbat care absolvise Facultatea Wharton şi Universitatea Pennsylvania şi care inventase un model matematic superior pentru analiza curbelor aplicate în economie. Apoi citi despre altul care lucrase noaptea la restaurantul Spazzio’s pe Bulevardul Columbus şi îşi cumpărase recent o casă în Union City, New Jersey. Harrison încerca, aşa cum făcea din când în când, să îşi imagineze situaţia de a fi închis în clădire, ştiind că aveai să mori. Sticla care zbura în toate părţile şi culoarele blocate. Flăcările care câştigau teren şi fumul înăbuşitor. Corpurile adunate la ferestre şi telefoanele către rude, la început pentru a cere ajutor şi apoi pentru a-şi lua rămas bun. Probabil că teama era de nesuportat. Şi aceste imagini i-l aduseră în minte pe Jerry aseară, la cină, cu insistenţa lui ciudată că dacă nu te-ai aflat în apropierea dezastrului, nu aveai niciun drept să vorbeşti despre el. Într-o proporţie redusă, Harrison era de acord cu el. Probabil că era un adevărat coşmar să vezi oamenii căzând din turnuri şi apoi să respiri cenuşa care rămăsese în urma catastrofei.

Literalmente au trebuit să o inhaleze, să o absoarbă – o formă stranie de proprietate. Dacă altcineva, nu Jerry, ar fi deschis discuţia, Harrison i-ar fi sărit în ajutor, dar tonul vocii lui Jerry, simpla lui prezenţă, îl făcuseră pe Harrison să-şi ţină gura. Nu-l plăcea, deşi în adolescenţă nu avea nicio problemă cu el. Şi la Kidd Jerry fusese o pacoste, dar pe atunci era mai degrabă nostim decât enervant. Şi evident că avea să continue în direcţia aceasta.

O ospătăriţă, alta decât Judy, îl informă pe Harrison că sâmbăta aveau bufet suedez şi îi indică locul. Putea să comande şi ceva din meniu, dacă dorea, dar îl asigură că bufetul era foarte bogat. Îi turnă o ceaşcă de cafea care părea mai mult apă prin comparaţie cu espresso-ul puternic din bibliotecă. Harrison hotărî că după micul dejun avea să meargă în bibliotecă să mai bea o ceaşcă şi să citească ziarul. Nu prea reuşea să citească ziarul la micul dejun la altă masă decât cea de acasă, pentru că nu avea spaţiu să îl desfăşoare.

Harrison se îndreptă către bufet. Alese ouă, câteva felii de şuncă bine prăjite, câteva căpşune (nu se putea abţine să se uite după muşte) şi o plăcintă de morcovi. Dacă nici asta nu avea să îi vindece durerea de cap, atunci era un caz pierdut. În timp ce se întorcea la masă, îl zări pe Bill care tocmai intra.

— Bill, strigă Harrison, cu o voce mai puternică decât cea obişnuită şi pe care o folosesc bărbaţii atunci când se adresează unul altuia.

— A, Harrison, zise Bill, îndreptându-se către acesta şi uitându-se la ce avea în farfurie. Arată bine, foarte bine.

Harrison arătă cu mâna în care ţinea farfuria către masa de lângă fereastră.

— Eu m-am aşezat acolo, zise.

— Vin şi eu imediat. Trebuia să-mi iau porţia zilnică de colesterol.

Harrison puse pe masă bolul şi farfuria. Împături ziarul şi îl aşeză în spaţiul dintre scaun şi perete. Peste câteva minute, Bill se aşeză în faţa lui, îmbrăcat cu o cămaşă în carouri şi vestă gri. Harrison observă un început de burtă,

părul rărit, de culoarea oţelului, mai vizibil acum în lumina dimineţii decât la petrecerea din seara anterioară. Bill luase doar fructe.

— Unde-i colesterolul? întrebă Harrison.

— Încerc să slăbesc puţin.

— În ziua nunţii?

— Trebuie să intru în frac.

— E cam târziu pentru asta.

— Mă păstrez pentru cină, spuse Bill. Ar trebui să vezi meniul. Şi vinurile. Îşi duse mâna la frunte, cu un gest care voia să spună că era incredibil. Mă bucur că nu am exagerat aseară. Azi nu-mi lipsea decât o mahmureală.

— E bine, spuse Harrison, adunând ultimele bucăţi de ochiuri de pe farfurie. Sunt eu mahmur pentru amândoi. Cum se simte Bridget?

— Minunat, zise, apoi făcu o pauză. Minunat, repetă. Încă doarme. Băieţii n-o să se trezească până la prânz, doar dacă nu-i trezesc eu înainte. Trase o ocheadă pe fereastră. Nu cred că vom juca baseball azi.

— Nici eu.

— Băieţii abia aşteptau. M-au tot auzit săptămâni la rând vorbind despre echipa pe care o făceam în liceu. Mi-e teamă că tu, împreună cu Jerry şi Rob aţi căpătat în ochii lor statutul de eroi.

Harrison râse.

— Vorbesc serios. Va trebui să daţi autografe pe mingile pe care le-am cumpărat pentru Brian şi Matt.

— Sigur, răspunse Harrison. Voi semna cu numele Nomar.

— Bridget se simte extraordinar, continuă Bill, lăsând ultima căpşună. Medicii spun că rezultatul va fi cu atât mai bun cu cât chimioterapia este mai greu de suportat. A fost îngrozitor să o văd trecând prin toate astea. Îmi doresc să fi fost eu în locul ei.

Harrison se sprijini de spătarul scaunului.

— Billy Ricci. Cred sincer că numele tău ar trebuie să fie definiţia iubirii adevărate.

— În viitor, oamenii vor considera chimioterapia o metodă barbară, inumană, o formă legală de tortură. Sau, în cel mai bun, caz, drept un exemplu de medicină eronată.

— Cum considerăm noi astăzi lipitorile.

— Chiar mai rău. Dar cu fiecare zi care trece observ că îi revin puterile.

— E extraordinar.

— Da, e bine, spuse Bill şi făcu iar o pauză. Chiar e bine.

Harrison simţi în cea de-a doua repetiţie o urmă de bravură, cea a unui bărbat care îşi aminteşte mereu că trebuie să fie optimist. Bill turnă o lingură de smântână cremoasă peste căpşune şi apoi o lingură de zahăr.

— Halal dietă, zise Harrison privind cum Bill amesteca fructele cu smântână.

— Am crezut că vei fi supărat din cauza poveştii mele cu Jill şi Melissa.

— Întotdeauna te gândeşti prima dată la copii. Nu pot spune că eram foarte apropiat de Jill.

Bill se foi în scaun.

— Nu eşti primul care spune asta. Te simţi oarecum ciudat să afli mai târziu că nimeni nu o plăcea pe femeia cu care erai căsătorit.

— Nu e chiar aşa, spuse Harrison. Dar nu mi se părea că vă potriviţi. Harrison privi cum un alt cuplu ocupa masa de lângă ei. Şi el şi ea păreau oarecum ameţiţi şi presupuse că şi ei băuseră puţin mai mult în seara anterioară. Probabil că erau invitaţi de la cealaltă nuntă.

Bill sorbi îndelung din cafea.

— Ce mai face Evelyn?

Harrison avu impresia că întrebarea lui Bill manifesta mai degrabă o formă de politeţe decât de interes.

— Evelyn e bine, răspunse. Se pregăteşte pentru un caz important. Dacă nu ar fi fost asta, ar fi venit şi ea.

— Despre ce e vorba?

— În cazul acesta? Despre lăcomie şi futilitate umană.

Bill zâmbi.

— Îţi sunt recunoscător că ai coborât până aici pentru nunta noastră.

— De fapt, cred că am zburat până aici. Ideea e că sunt bucuros să fiu cu voi.

— Întotdeauna când mă gândesc la Canada, o plasez undeva sus. E puţin ciudată situaţia, nu crezi? Faptul că suntem cu toţii aici, Agnes, Jerry, Rob…

— Foarte ciudat, răspunse Harrison. Suntem într-un joc al timpului şi al amintirilor cu care încă nu mă descurc foarte bine.

— Şi Nora.

— Da, şi Nora.

— A fost extraordinară cu Bridget. Of, Doamne, B. a trecut prin nişte momente foarte grele şi nu doar din cauza cancerului. Faptul că a părăsit-o soţul şi că acum încearcă să crească singură un băiat de cincisprezece ani… Matt e un copil bun, dar, ştii, are cincisprezece ani.

— Nu trebuie să spui mai mult.

— Mă simt atât de norocos, spuse Bill.

Harrison ridică privirea de la gogoaşa pe care o mânca. Se gândi la ghinionul de a te căsători cu o femeie bolnavă de cancer în stadiu avansat.

— Mă refer la faptul că m-am reîntâlnit cu Bridget, adăugă Bill. Aproape că nu voiam să merg la întâlnirea aceea. Acum nu-mi pot imagina cum ar fi viaţa mea dacă nu m-aş fi dus.

— Lucrurile care nu ni se întâmplă şi despre care nu vom şti niciodată că ni s-au întâmplat.

— Da, poveştile inexistente.

— Minutul în care te întorci să-ţi iei servieta şi datorită căruia nu ajungi la timp în locul unde un tractor zdrobeşte o altă maşină şi nu pe a ta. Harrison muşcă din gogoaşa pufoasă, gândindu-se la următoarele lui analize de colesterol.

— Femeia pe care nu ai cunoscut-o pentru că nu a reuşit să găsească un taxi cu care să ajungă la petrecerea de la care a trebuit să pleci mai devreme, adăugă Bill. Viaţa este o serie de poveşti inexistente, dacă priveşti lucrurile din unghiul acesta.

— Nici măcar nu ştim ce suntem, spuse Harrison.

Bill rase smântână dulce de pe pereţii bolului.

— Melissa nu vrea să vină la nuntă.

— Am auzit.

— De ce trebuie să fie totul atât de complicat? întrebă Bill, fluturând lingura în aer. Când sunt cu Bridget, nu am nicio îndoială că am făcut ce trebuia. Ne-am regăsit şi acum suntem împreună. Punct. Mi se pare la fel de simplu ca… nu ştiu… ploaia, zise Bill după ce trecu în revistă încăperea în căutarea unui obiect care să îi ofere un termen de comparaţie. Luă şervetul şi se şterse la gură. Dar apoi mă uit la Melissa şi mă doare. Cum poate un bărbat în toată firea să le facă aşa ceva propriilor copii?

— Ultima dată când am văzut-o, Melissa nu mai era copil.

— Ştii ce vreau să spun.

— Trebuie să faci ce îţi spune inima, spuse Harrison, nu tocmai sigur că şi credea ceea ce tocmai spusese.

— Asta fac de ceva vreme, răspunse Bill, uitându-se la începutul lui de burtă.

— Cum merge afacerea cu software?

— Acum ne ocupăm de o sub-contractare pentru o companie din Boston ca să creăm un program de recunoaştere facială pentru companii precum Logan.

— Sper că ACLU nu vă pune piedici, spuse Harrison.

— Cred că s-au mai schimbat lucrurile. Afacerea ta cum merge?

— Nu prea bine. Cineva zicea, nu mai ştiu cine, că e ca şi cum Dumnezeu sau Alan Greenspan ar fi apăsat butonul de oprire.

— Ceea ce se petrece în New York afectează afacerile în Toronto.

— Absolut, răspunse Harrison. Voia să îi pună o întrebare prietenului său, dar nu era sigur că se cuvenea. Presupun că tu şi Jerry Leyden aţi rămas prieteni, încercă el. Am fost puţin surprins să îl văd aici.

— Dă o groază de bani la o companie de caritate pe care o conduc în Boston, răspunse Bill.

Harrison îşi aminti dintr-odată că, la casa de pe plajă, Jerry se oferise să cumpere pizza pentru toţi.

— Că veni vorba, ce e între voi doi? întrebă Bill.

— Nu ştiu sigur, zise Harrison. Cred că nimic.

Bill se ridică.

— Mă duc să-mi mai pun nişte căpşuni.

Harrison îl privi pe Bill îndreptându-se către bufet. Medită la conceptul de poveşti inexistente. Ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi ales cursul de Poezie franceză în secolul XVIII, n-ar fi întârziat în dimineaţa aceea de octombrie şi nu s-ar fi aşezat pe ultimul scaun de pe ultimul rând, lângă blonda drăguţă cu pulover alb pe gât? Nu ar fi cunoscut-o pe Evelyn. Oare ar fi întâlnit altă femeie în seara sau săptămâna următoare? Şi cum ar fi arătat această altă femeie? Ar fi avut acum fete în loc de băieţi? Sau, într-un moment de curaj fantastic, ar fi plecat să o caute pe Nora, în ciuda faptului că era deja căsătorită? Harrison era încă la facultate când a auzit că Nora şi Carl Laski erau împreună. Îşi aminti surpriza imensă pe care o produsese vestea aceasta asupra lui şi apoi sentimentul de durere profundă. Era ca şi cum un zid se ridicase deodată în jurul Norei. Nimeni nu putea concura cu Carl Laski. Deşi Harrison nu mai vorbise cu Nora din seara aceea la casa de pe plajă, era mereu prezentă în gândurile lui şi uneori îşi imagina cum ar fi dacă s-ar urca în maşină şi ar merge la New York pentru a o vedea. La început, după ce a aflat că Nora s-a căsătorit cu Carl Laski, se întreba ce viaţă duce. Îşi imagina strălucirea în care trăia. Statutul de a fi căsătorită cu cineva atât de celebru. Apoi Harrison a început să lucreze în industria editurilor şi astfel a aflat diverse zvonuri: despre exilul mizantrop al lui Laski, poveştile despre problema lui cu băutura. I se părea că Nora intrase într-o ţară pentru care el nu avea paşaport, că începuse să vorbească o limbă străină.

Bill se întoarse la masă fără fructe.

— M-am răzgândit, zise. Cred că o să merg să văd cum se simte Bridget. Voi comanda pentru ea ceva de mâncare. Voi răsfăţa mireasa.

— Ăsta e rolul tău, răspunse Harrison.

Cu ziarul sub braţ, Harrison descoperi că nu era nimeni în bibliotecă şi că maşina de făcut espresso era în stare de funcţionare. Apăsă pe buton şi primi o jumătate de ceaşcă de espresso, operaţiune care îl umplu de satisfacţie. Se aşeză pe canapeaua pe care stătuse în ziua anterioară, când luase cafeaua împreună cu Nora. Când privi afară prin şirul de ferestre, observă că aproape nu mai ningea. Un soare palid îşi trimitea razele printr-un strat de nori translucizi.

Timp de câteva secunde, cu ceaşca de cafea în mână, Harrison se mulţumi doar să se bucure de linişte, fără să deschidă ziarul. Privi cum lumina răzbea anevoie prin norul subţiat, făcând să lucească copacii şi tufişurile încărcate de zăpadă. În mai puţin timp decât îi luă să îşi termine cafeaua, peisajul devenise aproape orbitor. Harrison închise ochii o secundă.

Ca o siluetă întunecată pe un fond luminos – precum nişte negative – Harrison o văzu pe Nora aşa cum era în primăvara aceea la Kidd şi, după vacanţa de vară, în timpul ultimului an: o fată cu jeanşi şi cercei lungi în tribunele meciurilor; o tânără cu părul pe spate, cu capul aplecat peste vreo carte în bibliotecă, fără să-şi dea seama că Harrison se afla în spatele ei; iubita lui Stephen, legănându-se pe patul acestuia din camera de cămin, în timp ce toţi trei, el, Nora şi Stephen, ascultau Lynyrd Skynyrd şi Eddie Kendricks. După ce Harrison a observat că cei doi erau un cuplu, Nora părea să fie peste tot unde era Stephen şi, prin urmare, toţi trei deveniseră un fel de grup. Stephen nu părea deranjat de prezenţa lui Harrison. De fapt, chiar părea că îl încurajează. Harrison era publicul şi Stephen, după cum Harrison ştia foarte bine, adora să aibă un public.

În ultimul an de liceu, Stephen devenise deja un simbol al campusului, deşi unul oarecum luat în râs. La meciuri izbucneau din când în când urale de încurajare: Ste-ven! Ste-ven! de fiecare dată când marca. Uralele aveau un statut aparte, ca multe dintre acţiunile elevilor din anul acela, după cum îşi amintea Harrison, complet ironice, un fel de ironie dublă care avea rolul de a-l ovaţiona pe băiatul

de aur al liceului. Din poziţia pe care o avea la baza a doua, Harrison putea arunca din când în când câte o ocheadă în direcţia Norei, atunci când prinzătorul îşi făcea încălzirea. De obicei nu se alătura galeriei, dar uneori Harrison îi observa jumătate din zâmbetul acela drăguţ. Odată, când lui Harrison îi reuşi o bătaie dublă, mulţimea ovaţionă Harrison! Harri-son! ca un fel de ironie triplă, dacă putea spune aşa.

Uneori, atunci când Stephen era la ore sau, şi mai probabil, dormea, Harrison era singur cu Nora. Îşi amintea o zi la începutul lui mai când a întâlnit-o pe una dintre aleile din campus.

— Bună, a salutat-o Harrison. Te duci la antrenament?

Era o zi caldă. Nora purta o pereche de pantaloni scurţi şi un tricou, anticipând antrenamentul de tenis. El purta pantaloni obişnuiţi şi o cămaşă cu mâneci lungi, aşa cum le impusese antrenorul D. În ziua aceea aveau să se antreneze pentru aruncări.

— Da, răspunsese Nora. Dar... ăăă... spuse ea, privind în direcţia mării.

— Dar ce?

— Putem discuta puţin?

Harrison nu avea nevoie să fie întrebat de două ori.

— Evident.

Nora lăsă jos rucsacul şi geanta de sport, iar Harrison o imită. O urmă până la o stâncă imensă, plată, de unde se vedea intrarea într-o peşteră şi unde se aşezară.

— E vorba de faptul că Stephen bea, a spus Nora.

— Ştiu, îi răspunsese Harrison, deşi era surprins de modul abrupt în care Nora deschisese discuţia.

— Bea mult.

— Da, e destul de grav, a spus el, pentru că văzuse cu câteva seri înainte ceea ce considera că era culmea: pe Stephen, îmbrăţişând vasul de la toaletă. Stephen avea nevoie de public şi pentru asta, dar Harrison, după ce aruncase o privire, îl lăsase singur.

— De unde ia?

— Băutura? De la Frankie Forbes, a răspuns Harrison, referindu-se la un tip din localitate, de vreo douăzeci de ani, care lucra în construcţii. Forbes cumpăra băutură şi o vindea elevilor marţea după-amiază, direct din camionul pe care-l conducea. Doar cu banii jos. Nu cerea niciun act de identitate.

— Şi tu bei, continuase Nora. Şi eu beau din când în când, dar nu e acelaşi lucru.

— Nu.

— De ce? De ce face asta? Nora îşi prinsese genunchii cu braţele. Avea picioarele goale între pantaloni şi şosetele de tenis. Harrison îşi aminti dorinţa pe care o simţea de a o mângâia pe coapsă.

— Nu ştiu, răspunsese. Motorul lui Stephen funcţionează la o viteză diferită de al meu. Harrison, dominat de o oarecare obsesie de a-şi cumpăra un Camaro 69 pentru care văzuse reclama în ziarul local, gândea în primăvara aceea în termeni mecanici. Dacă ar fi reuşit să o determine pe mama să îi trimită banii pentru biletul de avion către casă şi ar mai fi adăugat ce economisise lucrând duminica la supermarket-ul din oraş, ar fi putut încheia afacerea şi s-ar fi dus acasă, în Illinois, cu propria lui maşină.

Nora îşi strânse părul care îi curgea pe spate şi îl prinsese într-un coc la spate.

— Eu… nu ştiu, Harrison. Crezi că ar trebui să căutăm pe cineva să îl ajute?

— Cu toţii avem nevoie de ajutor.

— Vorbesc serios. Sunt îngrijorată. Aseară era atât de băut, încât, sinceră să fiu, nici nu cred că şi-a dat seama că eram şi eu pe acolo.

— Unde eraţi?

— Pe plajă.

Harrison nu voia să şi-i imagineze pe cei doi pe plajă. Se străduia să nu se uite la partea interioară a coapsei Norei, la care avea o vedere perfectă.

— Nu ştiu, zisese Harrison. Nu cred că ne-ar asculta. Sunt doar uimit că l-au prins de foarte puţine ori. Sincer, nu-mi vine să cred că nu l-au exmatriculat încă.

— Acum are note mai mari.

— Pentru că îl ajuţi tu.

— Da.

— Păi cred că faci bine, pentru că altfel n-ar mai primi bursa la Stanford, a adăugat Harrison. Stephen, care avea note mediocre, fusese recrutat de antrenorul de baseball al şcolii. Nimeni de la Kidd nu ajunsese la Stanford. Harrison urma să meargă la Northeastern, iar Nora la Universitatea New York.

— O să se scufunde la Stanford, zisese Harrison.

(Harrison, căruia îi stătuse inima în loc în bibliotecă, derulă imaginea înapoi. Oare chiar folosise cuvântul scufunda?)

Nora îşi mângâia ceafa cu o mişcare leneşă, senzuală.

— Ascultă, spusese Harrison, punând o mână pe umărul Norei, îndeplinindu-şi astfel dorinţa la care visa de luni de zile de a o atinge. Dacă vrei să îl ajuţi pe Stephen, sunt alături de tine.

Nora ţipă, iar Harrison îşi luă mâna de pe umărul ei, ca şi cum cineva ar fi dezvăluit secretul degetelor cu care o atinsese. Nora se aplecă înspre partea de unde Stephen o prinsese de talie. Nu fusese o atingere blândă. Harrison se gândea acum că gesturile lui erau mai mult nişte lovituri. Stephen o ajută să se ridice şi o înconjură cu braţele. O sărută pe gât, un sărut lung, posesiv, ostentativ, aşa cum rareori făcea când era şi Harrison de faţă. De fapt, acesta apreciase faptul că cei doi erau discreţi în prezenţa lui. Coeziunea grupului lor ar fi fost imposibilă fără asta.

— Şi zi aşa, Branch, cu ce vrei s-o ajuţi pe Nora? întrebase Stephen.

Nora se desprinsese uşor din îmbrăţişare.

— O să întârziem la antrenament, reluase Harrison, uitându-se la ceas. Văzuse geanta de sport a lui Stephen la vreo cincizeci de metri mai jos de stânca pe care şezuseră el şi Nora. Oare Stephen voise să se strecoare în spatele lor?

— Auziţi, continuase Stephen, cu un zâmbet larg care dădea la iveală dinţii de o albeaţă perfectă, avem petrecere vineri. La casa de pe plajă a familiei Binder.

— Stephen, şoptise Nora.

— Dar avem meci sâmbătă dimineaţă.

— De fapt, îi spusese Nora lui Stephen, dacă vrei să ştii adevărul… Aici făcu o pauză. Vorbeam despre problema ta cu băutura.

— Ce? exclamase Stephen, dându-i drumul fetei. Şi-a băgat mâinile în buzunarul pantalonilor scurţi şi a rămas nemişcat câteva clipe. Problema mea cu băutura? Pe bune? Adică?

— Ne facem griji pentru tine, răspunsese Nora.

Stephen dădea din cap, ca şi cum ar fi procesa încet informaţia.

— Tu şi Harrison vă faceţi griji pentru mine. Harrison vedea cum uimirea lui Stephen se transforma în ceva mai dur. Eh, ce bine să ştiu că prietenii mei au grijă de mine. Nu-i aşa, Harrison? I-ai spus Norei că erai varză sâmbătă seara?

— Nu-i acelaşi lucru, Stephen, ripostase Nora.

— Serios? Pentru că Harrison nu putea ajunge la toaletă, s-a uşurat pe clădirea Hodgkins, unde, după cum ştim cu toţii, se află căminul fetelor de clasa a noua.

Povestea era adevărată, iar Harrison sperase să o uite.

— Poate amândoi, continuase Nora. Poate că amândoi aveţi nevoie de ajutor.

— Doar nu ne drogăm, spusese Stephen, iar Harrison a simţit pentru prima dată din momentul în care Stephen îi surprinsese, cum vocea lui căpăta o altă nuanţă. Băuse deja?

Harrison s-a îndreptat către locul unde îşi lăsase rucsacul şi geanta de sport şi le puse pe umăr.

— Spune, Harrison, contăm pe tine vineri? strigase Stephen după el. Forbes vrea câte cinci dolari de la fiecare dintre noi până marţi.

Şi atunci Harrison simţise cum îl cuprindea un sentiment inexplicabil de neputinţă, o dorinţă de a nu lipsi de la o petrecere la care aveau să meargă Nora şi Stephen.

— Sigur, răspunsese el, îndreptându-se către terenul de baseball. Contează pe mine.

— Am auzit că aici poţi bea o cafea bună, spuse Rob din pragul bibliotecii.

Harrison, trezit din reverie, privi în direcţia lui.

— Cea mai bună, răspunse.

— Erai cu gândurile la kilometri depărtare, zise Rob.

— La 400 de kilometri. Ai luat micul dejun?

— Nu mănânc la micul dejun. N-am mâncat niciodată.

— Aşa ţi-ai menţinut silueta, spuse Harrison, admirând linia puloverului de caşmir şi a jeanşilor pe care îi purta Rob.

— Nu, e din cauza emoţiilor, răspunse acesta, înaintând. Rob părea proaspăt ieşit din duş, cu părul încă umed.

— Ai emoţii înaintea concertelor? îl întrebă Harrison.

— De fiecare dată. Rob se opri în faţa maşinii de cafea şi o studie cu atenţie. Cum funcţionează chestia asta?

— E incredibil de complicat, îi răspunse Harrison, ridicându-se. Va trebui să te ajut.

Harrison apăsă un buton şi ridică din umeri. Rob zâmbi.

— Nu cred că mă pot descurca, zise.

— O să-ţi ia câteva zile.

Rob se aşeză în faţa lui Harrison şi trecu în revistă încăperea.

— Drăguţ, nu?

— Foarte.

— Nu ştiam că Nora se pricepe la asta.

— Cred că weekendul acesta vom afla foarte multe lucruri unii despre alţii, sugeră Harrison.

Rob încuviinţă.

— Despre tine, de exemplu. Abia acum două săptămâni am aflat că lucrezi în domeniul editorial.

Harrison se întrebă dacă să răspundă că nici el nu ştia că Rob era homosexual. Oare Rob era deschis la astfel de discuţii? N-avea de unde şti.

— Îmi place prietenul tău, Josh, spuse el în schimb.

— Acum repetă.

— Şi-a adus violoncelul cu el?

— Repetă din memorie. Stă pe un scaun, închide ochii, atinge nişte coarde invizibile şi îşi vizualizează recitalul.

— Serios? exclamă Harrison. Îmi aminteşte de Beethoven compunând simfonii pe care nu le auzea.

— Da, oarecum. Rob se aşează picior peste picior, iar Harrison observă şosetele lungi, pantofii de comandă. Era clar că Rob avea un talent înnăscut pentru eleganţă. Ceea ce i se părea interesant lui Harrison era că Rob părea exponatul perfect al perioadei în care trăia. Cămaşa de un alb imaculat pe sub puloverul en coeur. Ceasul Movado. Tunsoarea în trepte care nu atrăgea atenţia, dar care sugera cu cei câţiva ţepi din faţă un aspect mai îndrăzneţ decât al celorlalţi. Probabil că arăta extraordinar la pian, îmbrăcat în frac. Harrison îşi făcu o notă în minte să meargă la un concert al acestuia, în cazul în care ar fi ajuns şi la Toronto.

— Vă admir pe amândoi, spuse Harrison. N-am avut niciodată talent la muzică.

— Da, îmi aduc aminte.

Harrison râse.

— Dar Stephen cânta bine, continuă Rob. Îţi aduci aminte noaptea în care s-a trezit şi ne-a oferit spectacolul a la Neil Young?

— Aaa, nu m-am gândit la asta de ani de zile, răspunse Harrison.

— De fapt, eram gelos pe tine. Eram îndrăgostit lulea de el.

Harrison îşi controlă reacţia pe care i-o producea confesiunea lui Rob.

— Nu eram toţi îndrăgostiţi de el?

— Într-o zi l-am văzut alergând pe plajă, spuse Rob. Stăteam pe stânca de lângă casa Rowan şi vedeam cum se

apropie. Avea un sprint minunat, alergând în apă cu atâta lejeritate. Întotdeauna l-am considerat un exemplar superb. Cam ca un cimpanzeu. Părea că nu îl preocupa nimic altceva decât momentul prezent. Îl invidiam pentru asta…

Harrison continua să tacă.

— Îmi cer scuze, spuse Rob. Probabil că îţi este greu să auzi toate astea. Faptul că eşti aici cu noi cred că îţi aminteşte mereu de el.

— Oarecum.

— Dacă am fi ştiut atunci ceea ce ştim acum, continuă Rob. Că era singurul dintre noi care nu ar fi trebuit să ia nici măcar o gură de alcool. Obişnuia să spună că o bere era prea mult dar că doisprezece nu erau de ajuns.

— Aşa spunea? întrebă Harrison. Mie mi-a spus cândva că nu se simţea deloc bine dacă bea o singură bere şi apoi se oprea.

— Nu poţi înşela soarta.

— Ai dreptate.

— Dar, pe bune, era cel mai nostim tip pe care l-am cunoscut. Îţi aminteşti când l-au chemat pe Mitchell în timpul orei, iar Stephen s-a dus în faţă – jur că îl imita perfect – şi a continuat ora pretinzând că era profesorul? Îl imita în cele mai mici detalii. Modul în care Mitchell şchiopăta puţin, accentul lui de Boston… I-a imitat chiar şi râsul. A fost genial.

— Uitasem asta, spuse Harrison, zâmbind amintirilor.

— Era o figură, adăugă Rob.

— Într-adevăr.

În încăpere se aşternu tăcerea.

— Nu este treaba mea, spuse Harrison, dar ştiai încă din perioada liceului?

— Că sunt homosexual?

Harrison încuviinţă, sperând că nu a depăşit numite limite. Oare fiecare homosexual anticipa şi detesta întrebarea aceasta?

— Evident, răspunse acesta.

— Dar ieşeai cu Amy Shulkin.

— Doar pentru că Bridget ne prezentase unul altuia. Întotdeauna făcea asta. Lipeli de genul acesta, continuă Rob, luând o gură de cafea. La început speri să nu fie aşa, adăugă. Nu cunosc pe nimeni care, adolescent fiind, să se bucure că a descoperit asta. Puse ceaşca pe masă şi trase o ocheadă la revista New Yorker. Dar tu, Branch? Când s-a petrecut?

— Poftim?

— Când te-ai descoperit. Când ţi-ai dat seama cine eşti? Rob deschise revista şi se uită la benzile desenate.

— Asta e o întrebare grea, răspunse Harrison. Nu cred că am ajuns încă în punctul acela.

— Ai rămas tot un existenţialist? întrebă Rob, ridicând privirea. Iată un lucru pozitiv în faptul că sunt homosexual. Noi avem tendinţa de a clarifica totul foarte repede. De fapt, nu e singurul lucru bun.

— Sper că nu.

— Tu ai o familie, continuă Rob, închizând revista.

— Aşa este. Şi presupun că nu este tocmai corect din partea mea să susţin că nu ştiu ce e cu mine. Ştiu exact ce relaţie am cu băieţii mei.

— Iată un lucru negativ în faptul că sunt homosexual, spuse Rob, lăsându-se pe spate şi încrucişându-şi braţele peste piept.

— Nu e singurul, adăugă Harrison încet.

— Nu.

— Cred că acum pe tine te defineşte muzica, adăugă Harrison, dorindu-şi să fi ascultat unul dintre CD-urile lui Rob înainte de a veni aici.

— Asta… şi Josh… şi… nu ştiu… Apoi adăugă zâmbind: Şi Red Sox.

— Întotdeauna ai fost un ticălos masochist.

— Aşteaptă şi-o să vezi.

— Ce să aştept? Să mai treacă şaptezeci, optzeci de ani?

— Cuba nu sunt tocmai în formă.

— Pur şi simplu şi-au cam pierdut din energie, spuse Harrison. Anul excelent al lui Sammy şi performanţele uluitoare ale lui Leiber n-au fost suficiente.

— Hei, se auzi o voce din prag. Bill era îmbrăcat cu o geacă albastră şi cu bocanci.

— Billy, exclamă Rob. Ce faci?

— Până la urmă am hotărât să organizăm meciul.

Rob se uită pe fereastră.

— Pe vremea asta?

— O să jucăm baseball pe zăpadă, răspunse Bill, ridicând o minge şi o bâtă galbenă de plastic. E ideea lui Jerry. Mi-a spus că odată a jucat asta în Aspen şi i-au trebuit patruzeci şi cinci de minute să marcheze în prima gaură.

— Aspen, repetă Harrison.

— Măi băieţi, spuse Bill pe un ton implorator, o să înnebunesc dacă va trebui să stau pur şi simplu şi să aştept momentul nunţii.

— Bine, contează pe mine, spuse Rob.

— Tu o să fii arbitrul, continuă Bill. Suntem pregătiţi, cum se spune. Nora are nişte discuri de plastic pe care le putem folosi. Problema este, zise el ridicând mingea, că asta este albă.

Harrison se gândi un minut.

— Stai, s-ar putea să am o idee, zise el.

— Când eşti gata, ne găseşti afară.

Harrison plecă în căutarea băiatului pe care îl văzuse în ziua anterioară şi îl găsi în sufragerie, îmbrăcat cu un polo marca North Face. Ceru scuze părinţilor pentru că îi deranja la masă şi întrebă băieţelul dacă mai avea cariocile pe care le folosise ziua anterioară. Harrison le povesti despre meciul care urma să aibă loc şi îi invită pe tată şi pe fiu să joace împreună cu ei. Apoi o invită şi pe doamnă. Aceasta oftă şi spuse că ar fi extraordinar dacă ar rămâne câteva minute singură în sufragerie.

Când Harrison se întoarse în hol îmbrăcat cu geacă şi adidaşi, băieţelul îl aştepta deja cu cutia de carioci. Spuse că în câteva minute avea să coboare şi tatăl lui. Harrison alese verde fosforescent. Băiatul părea copleşit de faptul că fusese invitat să joace alături de oameni mari, iar încercarea lui Harrison de a lega o conversaţie cu el se

soldă cu un eşec: Te distrezi? Ai jucat vreodată în Liga de juniori? Ce geacă drăguţă, ai primit-o ieri?

Cei doi ieşiră din han şi îl văzură pe Bill pe o porţiune nivelată de zăpadă de pe gazonul de lângă parcare. Harrison flutură în aer carioca, iar Bill ridică degetul mare, în semn de încuviinţare. Harrison coloră mingea cât de bine posibil, murdărindu-şi degetele la fel demult ca şi mingea. Se întreba dacă avea să se ducă la spălat până la nuntă.

— Bine, ia să vedem, spuse Bill după ce s-a adunat toată lumea. Harrison, tu şi Jerry şi... cum te cheamă? îl întrebă pe băiat.

— Michael.

— Salutare, Michael, eu sunt Bill, spuse şi se îndreptă cu mâna întinsă către tatăl acestuia.

— Eu sunt Peter, răspunse tatăl.

— Perfect, continuă Bill, întorcându-se către grup. Într-o echipă sunt Peter, Michael, Harrison şi Jerry. În cealaltă sunt eu, cu Agnes, Matt şi Brian. Nora, joci?

Nora, cu haina între umeri, îi privea de pe verandă.

— Nu, o să mă uit la voi câteva minute, spuse.

— Julie?

Aceasta, îmbrăcată cu o haină de blană, stătea sprijinită de balustrada care înconjura veranda. Refuză dând din cap.

Zăpada strălucea atât de tare din cauza soarelui puternic, încât provoca dureri de ochi. În afară de băieţel, toată lumea purta ochelari de soare.

Agnes a servit prima pentru echipa ei. Jerry, îmbrăcat cu geaca lui neagră, elegantă, începu să se legene de pe un picior pe altul de parcă se pregătea să prindă o minge trimisă de Ichiro Suzuki. Mingea de un verde fosforescent zbura prin aer, lăsând urme peste tot: pe degetele lui Jerry, pe bâtă, pe dârele din zăpadă, ca nişte urme de iepure. Agnes aruncă în afara terenului.

— Minge înaltă la centru, anunţă Rob, care comenta în timp ce făcea şi pe arbitrul. Branch se întoarce la linia unde se afla. Se pare că a pierdut-o din cauza soarelui. Nu, a găsit-o. Frumoasă prindere peste umăr a lui Harrison Branch. Minge afară. Matt Rodgers la home base. Billy Ricci

este în cercul on-deck. Iată-l pe Leyden la prindere. O, frumoasă prindere, exact la limită. Rodgers respiră greu, concentrat asupra prinderilor. Prima lovitură.

Faptul că se afla în ceea ce stabiliseră că este marginea terenului şi că prindea mingea verde fosforescentă îi produse lui Harrison retrăirea momentelor când, copil fiind, juca baseball pe stradă. Jucătorii se adunau la întâmplare, părăsind jocul şi revenind în funcţie de cum îi chemau mamele lor la masă şi apoi îi trimiteau înapoi la joacă. Revedea locul gol de lângă magazinul de dulciuri, bazele delimitate în praf cu ajutorul unor beţe, loviturile puternice, sprinturile la bază, certurile de la sfârşitul partidelor. Amintirile acestea trecură prin faţa ochilor lui Harrison ca o adiere de aer curat, purtând cu el aromă de iarbă proaspăt tăiată şi pământ gras.

— Ricci, care a avut un sezon bun anul trecut cu Red Sox, îşi croieşte drum către home base, spuse Rob, cu vocea şi ritmul unui comentator sportiv. Jerry Leyden aşteaptă un semn. Bună oprire a lui Michael în zăpadă. Prima minge.

Nora apărea şi dispărea. Julie pur şi simplu plecase. Harrison, mândru de sine în mod absurd, aruncă o minge înaltă, lungă, pe care niciunul dintre jucători nu o putu prinde şi marcă astfel pentru prima dată. Scorul devenise ridicol de ridicat. Bill credea că este 18–11. Harrison susţinea că era 17–13. Rob recunoscu imediat că nu ţinuse socoteala, şi ambele echipe îl huiduiră. Când Harrison se întoarse, văzu că Michael luase prima bază şi o folosea pe post de sanie cu care cobora acum dealul. Cu picioarele în aer, părea că se distrează de minune.

— Nu-i o idee rea, spuse Harrison.

Scoaseră nişte sănii şi discuri de plastic dintr-un şopron de sub verandă, iar Harrison îşi aminti comentariul Norei despre bărbaţii care nu se mai suiseră pe sănii de ani în şir şi care se dădeau mari în faţa soţiilor şi a copiilor. Se aşeză pe un disc şi îşi făcu vânt pe panta dealului. Zăpada era alunecoasă, astfel că aproape zbura. Harrison se întrebă de ce jocurile din copilărie erau nişte amintiri atât de preţioase.

Căzu de pe disc, aproape lovindu-se de un copac. Îşi trase sufletul, apucă funia şi începu să urce dealul trăgând după el discul uşor de aluminiu. Sări într-o parte în momentul în care Bill, pierzând controlul discului, trecu pe lângă el cu viteză. Agnes, care îl urma îndeaproape, îi strigă să se dea din drum.

— Bună alunecare, spuse Rob când Harrison ajunse în vârful dealului.

— Uite, dă-ţi jos haina şi dă-te şi tu o dată. Îţi dau geaca mea.

— Nu pot, răspunse Rob.

Harrison îşi aminti cât de preţioase erau degetele pentru el.

— Te deranjează?

— Uneori.

Harrison privi în josul dealului. Matt şi Brian improvizaseră o rampă. Bill, înarmat cu un disc, încercă să alunece pe rampă, se ridică în aer şi căzu cu putere de partea cealaltă.

— O să avem un mire în cârje, spuse Rob, întorcându-se către han. Mai bine mă duc să-l aduc şi pe Josh, înainte de a-şi rupe degetele virtuale, zise el peste umăr.

Harrison îl auzi pe Bill râzând. O văzu pe Agnes urcând dealul, cu respiraţia tăiată deja.

— Şi eu, care credeam că sunt în formă excelentă, i se adresă ea lui Harrison.

Harrison admiră săritura.

— Încearcă şi tu, îi spuse Agnes.

— Crezi?

— Eşti tânăr doar o dată.

Harrison râse. Sări pe disc, îşi afundă mâinile în zăpadă ca să prindă viteză şi simţi cum se pregăteşte de săritură. Distanţa părea mult mai mare de la nivelul pământului decât din vârful dealului.

Sări, zbură prin aer, se învârti şi căzu. Timp de un minut rămase întins pe zăpadă, simţind vântul în faţă. Privi cerul şi îşi aminti din nou starea binecuvântată pe care i-o dădeau activităţile din copilărie, sentiment similar cu

bucuria pe care o simţea atunci când se juca cu băieţii lui sau când se aventura pe gheaţă împreună cu ei. Bill, care se îndrepta către vârful dealului târâind discul după el, spuse:

— Minunat, Branch. Pur şi simplu minunat.

Harrison se întoarse, plin de zăpadă în adidaşi şi pe geacă. Se aşeză în genunchi şi privi în jur. Discul lui se afla la jumătatea dealului. Aproape fără a-şi simţi picioarele, apucă discul şi se începu să urce.

— Ce mai săritură, zise Nora atunci când Harrison ajunse în vârf. Îşi pusese haina pe care o ţinea strâns la gât cu mâinile înmănuşate. Ochelarii de soare îi ascundeau ochii. Se pare că v-aţi distrat serios jucând baseball, adăugă.

— Judecând după tonul vocii, aş spune că îţi pare rău că n-ai jucat şi tu.

— Din când în când îmi doresc să fiu doar un oaspete, spuse ea.

— Serios?

— Serios.

Harrison privi către pantă.

— Cineva o să lovească de copacul acela, spuse.

— Ştiu. M-am gândit să îl tai, dar e atât de frumos. Mai ales toamna.

— Ce copac este?

— Arţar.

Copacul singuratic de la poalele dealului îi produse o altă amintire. Ethan Frome, spuse el cu voce tare, referindu-se la romanul în care un bărbat şi iubita lui încearcă să se sinucidă intrând cu sania într-un copac.

— Se presupune că acţiunea romanului are loc pe aici pe undeva.

— În Starkfield.

— Nu există niciun oraş cu numele acesta.

— Nu.

Harrison îşi mai aminti ceva.

— La începutul carierei, spuse el, soţul tău lăuda adesea Ethan Frome.

— Era singura operă a lui Wharton care îi plăcea lui Carl.

— E ciudat, nu ţi se pare? Majoritatea persoanelor care îl plac pe Wharton preferă celelalte romane. Vârsta inocenţei şi aşa mai departe.

— Oricum, continuă Nora, şi-a schimbat părerea mai târziu.

— De ce?

Nora se lăsă încet pe un picior.

— Carl zicea că e anost. Artificial. Stângaci. Un roman nu trebuie să îşi arate arhitectura.

— Dar tu ce crezi? o întrebă Harrison.

Nora ridică din umeri.

— E ceea ce e. Un romănaş lejer pe care îl pot citi şi elevii de liceu. Carl îl admira la începutul carierei deoarece credea că va scrie şi el romane. Dacă eşti poet şi te gândeşti să devii romancier, un roman lejer e începutul.

Harrison se întoarse către ea şi îi studie chipul.

— Nu m-am gândit la asta.

— Pari surprins, spuse ea, privindu-l în faţă.

— Da, enorm. Chiar a scris vreun roman?

Nora îşi puse mâinile înmănuşate sub braţe.

— A început unul. M-a pus să ard paginile când a aflat că va muri.

— Cred că glumeşti.

— Îmi imaginez că e deranjant pentru un editor, zise ea.

— Puţin, răspunse Harrison cu putere. Presupun că e deranjant şi pentru editorul lui. Despre ce era vorba în roman?

— Nu ştiu, zise ea, strângându-şi mai bine haina la gât. L-am văzut prima dată în ziua în care Carl mi-a spus unde îl pusese. Nu l-am scos niciodată din cutie. Mi-a cerut să îl ard în căminul din sufragerie. El mă urmărea dintr-un scaun. Era foarte misterios în privinţa operelor lui atunci când scria.

Harrison îşi înfundă mâinile în buzunarele gecii. Lovi zăpada cu vârful adidasului.

— Te-am uimit cu adevărat, nu-i aşa? întrebă ea. Ai rămas fără cuvinte.

— Mă gândeam la exploratorul Richard Burton. Când a murit, soţia lui i-a ars toate operele pornografice pe care le scrisese. Aici Harrison făcu o pauză. Presupun că sunt prerogativele unei văduve, nu? Acelea de a proteja imaginea soţului.

— Probabil, răspunse Nora, uitându-se la ceas. Dar în acest caz, scriitorul s-a protejat singur. Trebuie să plec.

— Nu pleca, strigă Harrison mimând disperarea, implorând-o cu braţele întinse. Întotdeauna mă părăseşti.

Harrison voia să facă o glumă, dar odată pronunţate, cuvintele păreau adevărate într-un mod oarecum incomod.

— Ne vedem mai târziu? întrebă Nora, iar Harrison simţi fluturi în stomac. Ea se îndepărtă, mergând cu spatele şi făcându-i cu mâna.

— Evident.

Harrison o privi urcând în fugă treptele şi dispărând pe uşa din faţă. Când se întoarse, văzu că Jerry Leyden se afla la câţiva centimetri de el.

— Întotdeauna poţi să-ţi dai seama atunci când un bărbat e încă îndrăgostit, zise el.

— Poftim? întrebă Harrison. Lui Jerry îi curgea nasul. Dinţii îi deveniseră translucizi din cauza albirilor repetate.

— Am căutat-o cândva pe Internet pe fosta mea iubită de la Kidd. Ţi-o aminteşti pe Dawn Freeman? Acum locuieşte în Idaho, creşte oi. Ah, ce bine că nu m-am dus acolo.

Harrison îşi dorea ca Jerry să se dea cu un pas înapoi. Respiraţia îi mirosea a cafea stătută.

— Hei, zise Jerry. Aseară n-am vrut să mă iau de tine când am vorbit de Stephen. Ştiu că ţineai la el.

Harrison nu scoase un cuvânt. Jerry se aplecă pentru a-şi scutura zăpada de pe jeanşi.

— Dar parcă am impresia că am omorât pe cineva şi am scăpat nepedepsiţi.

Palmele lui Harrison se transformau în pumni. Era tot ce putea face pentru a nu le scoate din buzunare.

Jerry se îndreptă cât era de înalt.

— Eşti un bou, Leyden, şopti Harrison, după care îi întoarse spatele.

— Branch, aşteaptă, strigă Jerry, prinzându-l pe Harrison de o mânecă. Acesta se uită la degetele care îl strângeau. Jerry îi dădu drumul, iar Harrison îl privi direct în faţă.

— Uite care-i treaba, continuă Jerry. Nu ştiu ce s-a petrecut în noaptea aceea pe plajă. Te-am tot tachinat şi nu ştiu de ce. Să fiu sincer, cred că sunt furios pe mine însumi. În noaptea aceea, când m-am întors în cameră şi am văzut că Stephen nu era, m-am simţit atât de… nu ştiu… Jerry se uită în josul dealului şi apoi îl privi iar pe Harrison. Neputincios, zise. Stephen era deja mort înainte ca noi să ne dăm seama, iar noi eram cu toţii vii. Cu adevărat vii. Jerry îşi scoase mănuşile cu un gest brusc. Am simţit la fel şi în povestea de pe 11 septembrie. Toate corpurile acelea care cădeau, iar eu… viu. Nu pot descrie sentimentul. Ai o senzaţie de durere. Vinovăţie… cu siguranţă. Furie… şi mai şi. Dar sentimentul care te copleşeşte este acela de neputinţă. La naiba, detest să mă simt neputincios.

Harrison respiră profund, iar Jerry îşi îndesă mănuşile în mâini.

— Stephen era un tip pe cinste, adăugă Jerry.

Harrison se aşează la volan şi ieşi cu viteză din parcare. Nu avea nicio destinaţie în minte; simţea doar nevoia de a porni maşina, de a o auzi făcând un zgomot.

Şoseaua lungă către han fusese curăţată de zăpadă, dar aproape imediat Harrison îşi dădu seama că va trebui să încetinească. Nu voia să ajungă în vreunul din copacii de pe marginea drumului din cauza lui Jerry Leyden, Stephen Otis sau a altcuiva din trecut.

Îşi şterse din minte chipul şi vocea lui Jerry. Luă drumul care ducea la han, patină puţin în momentul în care întoarse maşina şi se îndreptă spre oraş. În ziua anterioară, venind încoace, se tot uitase după indicatoare şi era cât pe ce să treacă pe lângă sat. De această dată, îşi însemnă în minte un oficiu poştal, o librărie care părea promiţătoare, o şcoală care arăta a fabrică şi alte două hanuri, pe care le analiză atent, ca o concurenţă, în favoarea Norei. Nu considera că aceasta avea motive de îngrijorare. Primul era

o casă în stil victorian, vopsită în roz şi roşu intens, care promitea un mic dejun „pe săturate”. Cel de-al doilea era o pensiune modestă, situată deloc inspirat lângă o benzinărie Mobil.

Harrison parcă Fordul pe strada principală şi o porni pe jos, cu mâinile în buzunare şi cu zăpada care se topea încet în adidaşi. Avea nevoie de o pereche uscată de şosete. Trecu pe lângă o clădire cu o arhitectură ciudată şi privi pancarta de pe verandă. Era biblioteca oraşului, Sfântul Potir al meseriei sale. De fapt, se gândi Harrison, amintindu-şi librăria, adevăratul Sfânt Potir al meseriei sale, cu vânzările pe care le implica şi promisiunea profitului. Biblioteca arăta, totuşi, ciudat, în casa aceea victoriană vopsită în galben, cu turlele rotunde şi coloanele de piatră. Îşi închipui clădirea aceasta cu multă vreme în urmă, ca fiind căminul unuia dintre locuitorii cei mai prosperi ai oraşului – doctorul sau vreun judecător venerabil. În timp ce urca treptele, Harrison încercă să şi-l imagineze pe Carl Laski făcând acelaşi lucru. Sau oprindu-se la librărie. Sau, dimineaţa devreme, muşcând dintr-o gogoaşă în drum spre şcoală. Oare Nora îl însoţea?

După ce intră în bibliotecă, Harrison se îndreptă către secţiunea de poezie. Spera să găsească ultimul volum al lui Laski, „Copaci în flăcări”. Fiind sâmbătă dimineaţa, în bibliotecă era foarte multă linişte. Se aflau doar câţiva abonaţi aşezaţi la calculatoare sau citind ziarele în sala de lectură. Lui Harrison îi plăcuse întotdeauna liniştea din biblioteci, ideea veche de când lumea că doar în tăcere poţi percepe cuvintele.

Trecu în revistă cele două rafturi de volume de poezii (doar două rafturi din totalul de cinci sute sau o mie?) şi se întrebă, nu pentru prima dată, de ce îşi dedicase viaţa, preocupările, unei activităţi atât de marginale ca aceea de a publica opere literare. Şi mai rău încă, se afla undeva la periferia meseriei. Până în acel moment, Harrison publicase vreo şase biografii ale unor poeţi şi două volumaşe de poezii. Unul semnat de poetul american Audr Heinrich, ceea ce le-a adus faimă şi poetului şi editurii lui Harrison. Celălalt

volum îi aparţine poetului canadiano-persan Vashti Baker, volum care alunecase atât de jos sub ecranul radarului încât se putea spune că se evaporase cu totul. Totuşi, Harrison era cel mai mândru de cărţile acestea. Cu siguranţă mult mai mândru decât de diversele cărţi de dezvoltare personală şi romanele poliţiste pe care fusese nevoit să le publice pentru a-şi menţine firma pe linia de plutire.

Harrison căută volumul lui Laski şi se aşeză la una din mesele de citit din lemn de cireş şlefuit. Deschise cartea. Ştia că poeziile lui erau interesante şi simple până la decepţie. Răsfoi volumul, căutând poezii despre femei. Deşi nu conştientizase asta înainte, acum ştia că luase volumul în speranţa de a găsi în versuri vreo referire la Nora. Îi atrase atenţia expresia „ud de apă”. Citi restul poeziei. Părea că este vorba despre o femeie care îşi spală părul în timp ce un bărbat o priveşte, gândindu-se la fiul lui care îşi priveşte propria soţie spălându-şi părul.

Harrison dădea încet paginile cărţii, scanând poeziile, căutând cuvinte şi versuri cheie. Era un truc pe care îl învăţase ca editor. Dacă bănuia că un cuvânt se repeta într-un text, folosind această tehnică găsea prima referire în doar câteva secunde. Mai răsfoi volumul o dată, începând de la sfârşit. Zări cuvântul limbă. Puse cartea deschisă pe masă.

Poezia se intitula „Sub acoperişul înclinat” şi conţinea detalii sexuale destul de explicite, mai mult decât în celelalte poezii ale lui Laski. Versurile erau scrise în stil de reportaj. Deşi nu citise mult din opera lui Laski, poezia aceasta i se păru lui Harrison ca fiind o nouă direcţie. Femeia din poezie era blondă, dar nu avea nicio îndoială că poetul se referea la Nora. Coapsa îngustă; zâmbetul asimetric. Îi veni în minte zâmbetul acela drăguţ al Norei, doar pe jumătate.

Închise ochii şi se simţi cuprins de un sentiment senzual de gelozie. Nu se învinuia decât pe sine. Asta sperase să găsească când intrase în bibliotecă, indicaţii intime despre căsnicia Norei cu Carl Laski. Deschise ochii şi reciti poezia,

ca şi cum ar fi sperat să descopere un detaliu încă şi mai important, ascuns printre cuvinte.

Deşi poezia era despre sexualitate, nu exprima multă bucurie. Extazul adăposteşte sâmburii pierderii. Era acesta indiciul pe care sperase să-l găsească cu privire la căsnicia Norei?

În timp ce mai citea o dată versurile, Harrison îşi aminti o acuzaţie pe care i-o aruncase Evelyn în timpul unui schimb dur de replici, în urmă cu vreo patru ani. Spusese că e retras în sine. Că nu ştia cum să iubească pe altcineva. Adică pe ea, iar Harrison îşi aminti că fusese jignit de critica aceasta aruncată în vâltoarea scandalului şi retrasă imediat, în aceeaşi seară. Pentru că ştia că ceva ce el considerase ca fiind extrem de activ – propria lui căsnicie – avea să fie supus diverselor critici, ca şi cum se deschisese sezonul pentru asta. După ce Evelyn ieşise din dormitor, el se aşezase pe pat, gândindu-se dacă soţia lui avea dreptate. Oare undeva, pe drum, pierduse abilitatea de a iubi deplin o altă persoană? Dar apoi se gândi că şi propriii lui copii erau „alte persoane” şi era sigur că pe ei îi iubea, iar faptul că descoperise aceasta îi dădu un sentiment imens de siguranţă de sine. Îşi aminti că se ridicase chiar, cu un fel de plăcere produsă de această descoperire.

Închise cartea. Ştia că nu o putea împrumuta. Nu avea permis şi nici nu exista posibilitatea de a-şi face unul. Totuşi, bănuia că ar putea găsi acelaşi volum la librărie, în fond, oraşul acesta era un fel de Mecca pentru admiratorii lui Laski.

Ieşi din bibliotecă şi traversă strada către librărie. Când deschise uşa, un bărbat palid, cu o mustaţă şatenă, îşi ridică privirea către el. Harrison zâmbi, iar bărbatul dădu din cap. Nu se lansă în activitatea pe care o făcea de obicei când intra într-o librărie – căuta pe rafturi volumele publicate de compania lui, întorcându-le pe toate părţile atunci când le găsea – deoarece în această librărie americană nu ar găsi niciuna dintre cărţile pe care le publicase el. Era o librărie mică, în care abia încăpeau două rânduri separate de rafturi. Găsi repede secţiunea de

poezie (care se întindea pe jumătate de raft) şi cumpără un exemplar din „Copaci în flăcări”. În drum spre maşină, se opri să mănânce un covrig la una din cafenelele din oraş, timp în care citi şi câteva poezii. Puse benzină şi se îndreptă către han.

În hol, Harrison se opri câteva clipe, sperând să dea de Nora, dar aceasta nu se vedea nicăieri. În timp ce urca scările îşi închipuia că Nora urcase în camera ei. Şi-o imagină înmuindu-se în cada ei cea mare cu margini de marmură, cu apa de culoarea jadului datorită reflecţiei uleiurilor din recipientele vechi de sticlă.

* * *

Harrison se trezi tresărind şi, preţ de câteva secunde, se simţi dezorientat. Unde era? Cât era ceasul? Se uită la ceasul de pe noptieră şi îşi dădu seama că dormise prea mult. Se ridică repede. Doar trebuia să meargă la nuntă. Făcu un duş rapid şi se îmbrăcă.

Cu costumul cel nou, pe care îl cumpărase special pentru această ocazie, Harrison îşi verifică în oglindă nodul de la cravată. Când a fost ultima oară la o nuntă? Se gândi că la cea de-a doua nuntă a surorii sale. În urmă cu cinci-şase ani. Cam aşa. Nu-şi amintea altă nuntă mai recentă. Îşi aminti fotografia cu Nora şi Carl Laski în ziua nunţii, cât de tânără şi vulnerabilă părea Nora şi cum ar fi vrut să pună o mână care să îi separe pe cei doi.

Coapsa îngustă; zâmbetul asimetric.

Îşi trecu degetele prin păr, dorindu-şi să fi fost mai des. De dragul lui Bill, spera ca ceremonia să fie plină de miez şi petrecerea să fie pe măsură. Doamne, în faţa lor se deschidea un drum tare greu.

Îşi luă portofelul şi cheile din pantalonii pe care îi purtase mai devreme şi le strecură în buzunarul pantalonilor de la costum. Privind în jos, observă că trebuia să-şi lustruiască pantofii. Găsi în baie trusa de lustruit, îşi puse pe rând picioarele pe bara scaunului de la birou şi lustrui bine. Se

spălă şi se şterse pe mâini. Deschizând uşa, se mai uită o dată roată în cameră, închise lumina şi ieşi.

Înainte de a ajunge în bibliotecă, Harrison auzea deja muzica, o piesă minunată cântată la pian. Să fi fost Chopin? Mozart? Se gândi că sonorizarea era excelentă. Dar când intră în încăpere prin uşile duble, îl văzu pe Rob aşezat la un pian care fusese instalat acolo pentru această ocazie. Degetele lui se mişcau pe clape cu o precizie şi delicateţe nepământeană şi, pentru o secundă, Harrison rămase nemişcat. Îşi aminti comentariul lui Rob, acela că fusese cândva îndrăgostit de Stephen.

Nu eram toţi îndrăgostiţi de el?

Harrison se aşeză într-un fel de transă hipnotică. Faptul că unul dintre ei avea un talent imens îl umplea de mândrie şi plăcere. Harrison îl cunoscuse cândva pe bărbatul de la pian, indiferent câţi ani trecuseră între timp, indiferent cât de puţin îl cunoscuse, indiferent cât de mult se schimbaseră lucrurile. Şi ce şireţi fuseseră Nora şi Rob să păstreze această surpriză pentru ceilalţi. Harrison se simţea ca un oaspete la un concert într-un conac din secolul XVIII, invitat să ia parte la un eveniment pentru cei privilegiaţi, elita.

Copleşit în mod paradoxal de o senzaţie de linişte şi agitaţie, Harrison îşi trecu privirea roată prin încăpere. Buchete discrete de flori albe fuseseră aşezate din loc în loc, la distanţe neregulate. Cu siguranţă era mâna Norei. Biblioteca îşi păstrase aerul de eleganţă, în ciuda celor şase perechi de scaune legate cu panglici – câte trei pe fiecare latură a unui culoar îngust. Lustrele împrăştiau o lumină discretă, iar lumânările de lângă ferestre îşi reflectau flăcările pe chipurile celor prezenţi. Harrison o observă pe Agnes, îmbrăcată într-o rochie albastră, lângă Josh, îmbrăcat în frac (vreo achiziţie nouă de la magazinele din oraş?). În rândul din faţă, de partea cealaltă de locul unde stătea Agnes, Harrison văzu două femei pe care nu le cunoştea, una tânără, cealaltă mai în vârstă, cu o atitudine ţeapănă. Să fi fost mama şi sora lui Bridget? Julie, cu părul

coafat într-un coc franţuzesc, prins cu o agrafă cu perlă, avea ochii închişi, ca la biserică. Jerry, cu părul strălucitor din cauza gelului, era aşezat exact în spatele ei.

Harrison închise şi el ochii şi îşi dori ca Rob să continue să cânte câteva ore în şir. Îşi promise ca, imediat după ce avea să se întoarcă acasă, să meargă cu Evelyn şi cu băieţii la un concert al Orchestrei simfonice din Toronto. Nici nu-şi amintea când fusese ultima oară la un concert împreună cu Evelyn. Avea să caute şi un CD cu muzică interpretată de Rob. La o stradă de locul unde avea biroul se afla un magazin foarte bun de muzică. Nu-şi putea imagina cum de se lipsise de atâta frumuseţe. Era în întregime vina lui. Prea multă muncă, prea multă preocupare pentru câştig şi cheltuială. Ar fi trebuit să îşi iniţieze demult băieţii în tainele muzicii clasice. Se întreba dacă era prea târziu. Le va povesti despre prietenul lui, un jucător de baseball, care devenise un pianist celebru. Aveau să îl ajute CD-urile, totemuri magice pentru băieţi.

Printr-o uşă laterală, Harrison auzi şoapte şi agitaţie. Deschise ochii şi îi văzu pe Bill şi pe Bridget înaintând, urmaţi de Matt şi Brian. Părea că nu va avea loc nicio procesiune pe culoarul din mijlocul camerei. Acesta era al doilea mariaj pentru amândoi, iar petrecerea de după avea să fie restrânsă. Mai exact, presupuse Harrison, niciunul dintre ei nu voia multă agitaţie.

Bridget, îmbrăcată cu un taior roz, avea buzele strâns lipite. O roşeaţă puternică o cuprinsese, ceea ce îi dădea un aer de sănătate robustă. Bill şi băieţii erau îmbrăcaţi în frac, fapt ce dădea o notă de eleganţă ceremoniei. O femeie pe care Harrison nu o cunoştea îi urma pe cei patru. Se gândi că probabil era ofiţerul stării civile. Dinspre pian, muzica lăsă locul liniştii. Rob se sprijini de spătarul băncii, cu mâinile în poală, ca organistul la biserică.

Bill şi Bridget se întoarseră cu spatele la invitaţi şi cu faţa la ofiţerul stării civile.

„Ne-am adunat astăzi aici pentru a sărbători unul dintre cele mai importante momente din viaţă..."

Nora se strecură pe scaunul liber de lângă Harrison. Îi oferi un zâmbet scurt, care era în acelaşi timp expresia unui salut, dar şi al unei stări de agitaţie. Urma să li se dezvăluie toată munca ei – coregrafia, organizarea, surprizele.

— Ce a cântat Rob? şopti Harrison.

— Handel, îi răspunse Nora tot în şoaptă.

Bill se întinse şi o luă de mână pe Bridget. În picioare, lângă cei doi, Matt şi prietenul lui păreau uşor uimiţi, dar impresionant de solemni. Sora lui Bridget se ridică din scaun şi o atinse cu mâna pe umăr. Iar Agnes – Agnes! – suspina. Suspine zgomotoase, însoţite de sughiţuri şi mişcări ale capului. Josh îi oferi o batistă, iar Agnes îşi suflă nasul. Harrison se întrebă care era motivul stării ei. Bucurie pentru Bill şi Bridget? Îngrijorare pentru Bridget? Meditä că o nuntă este un act de credinţă, în această situaţie poate mai mult decât oricând.

„...recunoaşterea valorii şi frumuseţii iubirii..." Harrison întoarse capul către capătul încăperii pentru că auzise o uşă deschizându-se încet. O tânără îmbrăcată cu un pulover alb şi o fustă neagră, scurtă, cu o poşetă neagră din piele pe umăr, îşi făcu apariţia în cadrul uşii duble. Părea stânjenită, ca un spectator care a ajuns la concert într-un moment extrem de liniştit din timpul unei simfonii. Harrison o recunoscu în timp ce aceasta căuta din ochi un scaun liber. Era Melissa, fiica lui Bill.

Bill se întoarse (probabil că, în secret, îşi dorise să se întâmple asta), o zări şi în acel moment Harrison observă cum chipul i se transforma într-o adevărată hartă a emoţiilor. Neîncredere. Bucurie. Mândrie. Bill îi făcu un semn lui Bridget, care trase o ocheadă invitaţilor. O văzu pe Melissa. Pe chipul ei se observă sentimentul clar de uşurare.

„...unească pe Bridget Kennedy Rodgers şi William Joseph Ricci în căsătorie..."

Pe durata scurtei ceremonii, mirele plânse. Nu şi mireasa. Din când în când, Agnes emitea nişte sughiţuri sonore. Josh îşi trecuse un braţ în jurul ei şi îi vorbea cu voce scăzută.

Cine ar fi crezut că Agnes, care întotdeauna părea să fie atât de stăpână pe sine, putea fi impresionată atât de uşor de o nuntă?

După câteva minute, Josh îşi luă braţul de după umerii lui Agnes şi se ridică în picioare. Harrison se gândi că se pregătea să recite vreo poezie sau să ţină un mic discurs. Josh nu-i cunoştea suficient de bine pe Bill şi Bridget pentru a face aceasta. Cui îi aparţinuse ideea? Dar apoi Harrison auzi primele note ale unei voci de bariton atât de puternice încât îi trecu un fior pe şira spinării. Nu mai auzise niciodată cântecul acela. Cuvintele păreau în italiană. Probabil că era un cântec de dragoste. Harrison îşi dădu seama că, înainte de orice dragoste fizică, între Josh şi Rob fusese mai întâi o atracţie care depăşea genul sau sexualitatea.

Vocea lui Josh era puternică. Părea mult prea puternică pentru încăperea aceea, şi totuşi, cântecul exprima o subtilitate care te făcea să te gândeşti la un dor molcom. Bill părea mai stăpân pe el acum, iar Agnes tăcea. Harrison o privi pe Nora, care tocmai înregistra un triumf organizatoric. Era cea mai frumoasă şi mai impresionantă ceremonie la care luase parte vreodată, pe jumătate de lungă faţă de durata obişnuită şi cu muzică îngerească.

— Bravo, îi şopti la ureche.

Nora, într-un moment de mândrie sau afecţiune, luă în palme mâna lui Harrison şi o aşeză în poală. Şi el îşi dădu seama atunci că, în urmă cu ani de zile, în timpul acelei certe uitate demult şi fără urmări, Evelyn se înşelase în totalitate: el nu era deloc, dar absolut deloc, un bărbat retras în sine.

Începuse să tremure exact înainte de a intra în bibliotecă, atunci când ofiţerul stării civile, o femeie pe care Bridget o vedea pentru prima dată, începu să le explice în ce constă ceremonia. În fundal, Bridget auzea preludiul la pian cântat de Rob. Josh, pe care îl cunoscuse în seara anterioară, avea să cânte către finalul ceremoniei. Rob zicea că are o voce extraordinară, dar părerea lui putea fi subiectivă. Bridget

luase parte la nunţi distruse din caza unor soprane netalentate, care nu puteau atinge notele de sus.

Matt, într-un colţ, părea îngrozit.

— Matt, îl strigă Bridget, lăsându-l pe Bill să îşi însuşească instrucţiunile.

— Totul e bine, mamă? întrebă Matt şi cu un gest scurt, agitat, îşi trecu mâna prin păr.

— Te referi la ceremonie?

— La toată povestea asta, continuă el, uitându-se în ochii mamei sale, aceasta fiind una dintre calităţile majore ale lui Matt. Fiul lui Bridget avea prieteni care nu o priviseră niciodată direct.

— Asta e partea cea mai uşoară, răspunse Bridget. E un fel de amestec între o slujbă şi o mică piesă de teatru. Cineva o să plângă. Eu voi fi emoţionată. Tu o să fii în regulă. Nu ai nimic de spus. Tot ceea ce trebuie să faceţi voi, tu şi cu Brian, este să staţi drepţi şi să arătaţi cât de frumoşi posibil. Ca gărzile din Macbeth. Îmi aminteşti de Macbeth?

— Mamă!

— O să te simţi bine.

— Dar verighetele sunt la mine.

— Da, aşa este.

— Şi când vi le dau?

— O să-ţi spună ofiţerul stării civile. Dacă n-o să fii atent, o să-ţi dau un ghiont şi o să îndrept degetul către tine.

Matt respiră din toţi rărunchii.

— O să-ţi placă, spuse Bridget, mângâindu-l pe mâneca fracului, deşi nu era sigură că Matt avea să fie vrăjit de ceremonia care urma să aibă loc. De exemplu ei nu i-ar plăcea. Nu că nu ar fi vrut să se căsătorească cu Bill, pentru că nu era adevărat. Îşi dorea doar să termine odată cu povestea asta acolo, în hol. Dacă ofiţerul stării civile tot îi iniţia în ceea ce avea să spună la ceremonie, de ce să nu îi căsătorească aici? De ce aveau nevoie şi de public? Dar apoi se gândi la toate eforturile Norei, la muzica dumnezeiască a lui Rob, la modul în care biblioteca fusese transformată într-un spaţiu unde trebuia să aibă loc o

nuntă, aşa că, evident, va trebui să suporte tot procesul. Cel puţin nu era slujba catolică de care avusese parte prima dată când s-a căsătorit, un adevărat test de rezistenţă. Nouăzeci de minute în care a trebuit să stea în picioare, să se aşeze, să se pună în genunchi pentru a se ruga, să se ridice iar în timpul cântecelor şi apoi iar pe scaun pentru a asculta predica. (Bridget îşi spunea că ceremonia fusese gândită astfel încât să evite vreun atac cerebral la persoanele în vârstă).

La nunta ei cea scurtă nu vor trebui să se tot ridice şi să se aşeze. Va dura zece minute, după care vor ieşi cu toţii din încăpere pentru a bea o cupă de şampanie. Şi, da, în seara aceasta, va bea şi ea puţină. Îşi dorea să aibă un pahar la îndemână chiar acum.

Se uită în direcţia lui Brian şi îi zâmbi. Băiatul îi zâmbi înapoi; tenul lui arăta mai bine, ca şi cum şi-ar fi aplicat o mască de gomaj. Se întreba dacă Brian a mai jucat vreun rol la o nuntă până acum sau chiar dacă pur şi simplu a mai participat la vreuna înainte. Va avea grijă de el, ca să se asigure că nu îl vor exclude de la festivităţile care urmau să aibă loc.

— Matt, zise ea, amintindu-şi că trebuie să discute cu el. Îi puse o mână pe umăr. Trebuie să-ţi spun ceva.

Matt deveni palid dintr-odată.

— Nu, nu, reluă Bridget repede. Nu e vorba despre mine. De fapt, ba da. Ceva fără importanţă. Atunci când ne-am reîntâlnit, eu şi Bill, el era căsătorit.

Uşurarea lui Matt fu imensă.

— Ştiam asta, mama.

— Vreau să spun că eu şi Bill…

Matt ridică braţele în aer.

— E în regulă, răspunse Matt. Pe bune.

— Eşti sigur?

— Da, sunt sigur.

Bridget nu era sigură dacă Matt ştia cam ce voia ea să îi destăinuie, dar era clar că nu voia să afle mai mult. Asta nu o deranja. Măcar încercase. Avea conştiinţa împăcată.

Ofiţerul stării civile o luă de cot, ceea ce indica faptul că deja trebuiau să plece din hol şi să îşi facă intrarea în bibliotecă. Prima avea să intre Bridget, urmată de Bill, apoi veneau Matt şi Brian şi ofiţerul stării civile. Inima lui Bridget începu să ticăie repede, iar mâinile începură să-i tremure. Fu nevoită să îşi lipească strâns buzele una de alta, pentru a controla tremurul şi – ca să vezi! – simţi cum se înroşeşte. La început faţa, apoi simţi arsura în umeri şi pe ceafă. Chiar şi la subraţ. O să-şi distrugă taiorul, dar nu face nimic. Oricum îl detesta, pur şi simplu îl detesta. Îşi făcea griji că avea să se vadă dunga de la jupă peste banta fustei. Şi de ce trebuiau să stea cu spatele la oaspeţi? Se gândea că aceştia îşi vor concentra atenţia pe porţiunea din spate a perucii, partea cea mai nereuşită.

Când intră în bibliotecă, le văzu pe mama şi pe sora ei în primul rând. Ambele îi zâmbiră, iar sora ei îi făcu din mână. Ajunseseră la timp pentru prânz, care le fu servit în sufragerie, timp în care nu conteneau să discute despre călătoria îngrozitoare de la Boston încoace şi despre starea execrabilă a şoselelor. Pretenţiile lor exagerate erau de fapt un efort de a evita să pomenească în ziua nunţii lui Bridget, cuvântul cancer. Bridget medita că era un cuvânt aproape medieval din cauza puterii sale de a evoca teama. Îi veneau în minte şi altele care puteau fi folosite în acelaşi scop. Terorist? Nu, e prea impersonal. Război nuclear? Nu, deja sunt două cuvinte. Moarte? Prea comun, prea abstract. Nu conţine sensul de declin lent, chinuitor. Terminal? Probabil că da. O variantă extrem de inspirată.

La prânz, sora ei spusese că abia aştepta să viziteze puţin magazinele din jur înainte de a se întoarce la han şi de a se coafa. Mama lor, care suferea de artrită, urcă în camera ei să se odihnească. Bridget, care nu se dăduse niciodată în vânt după sporturile de iarnă, preferă liniştea din apartamentul nupţial. Nu era normal să îşi dorească să fie singură în ziua nunţii? I-ar fi plăcut să aibă camera ei. Nu voia să îl vadă pe Bill sau să discute cu el înainte de ceremonie. Dar ce motiv rezonabil ar fi putut invoca pentru a cere două camere separate? Doar virginele mai făceau

asta în zilele noastre. De fapt, în zilele noastre, nu mai există femeie virgină.

Bill, în picioare, lângă ea, o luă de mână. În spatele ei, cineva suspina. Să fi fost mama ei? Nu, sunetul nu venea din partea aceea. Agnes? Se gândi că era imposibil să fie Agnes. Cine mai stătea acolo? Faptul că Bill o strângea tare de mână produse efectul dorit, acela de a-i calma respiraţia. Îşi dădu seama că se retrăgea şi roşeaţa. Rob îi surprinse privirea şi şopti ceva, dar nu prinse exact ce. Să fi fost „Te iubesc”?

„Promiţi să îl iubeşti, respecţi şi aperi...”

Bridget trase cu coada ochiului în spate. Da, Agnes suspina. Dar de ce? Abia se cunoşteau. În perioada liceului nu fuseseră extrem de apropiate şi nici nu s-au mai văzut de douăzeci şi şapte de ani. Bill o strânse mai tare de mână, iar Bridget îi trase o privire discretă. El îi făcu un semn cu capul să se uite la invitaţi. Bridget se întoarse şi trecu în revistă grupul restrâns. Harrison şi Nora stăteau în spate. Apoi erau Agnes şi Josh. Mama ei şi... o, Doamne. Văzu părul lung, negru, puloverul alb şi fusta. Melissa traversase tot statul pentru a veni la nunta tatălui ei.

Bridget se uită la Bill şi îi surprinse privirea uimită datorită prezenţei fiicei sale şi zâmbetul abia reţinut. Ştia că Bill nu auzea nici măcar un singur cuvânt din ceea ce spunea femeia din faţa lor. Bridget considera că era cel mai frumos dar la care s-ar fi putut gândi cineva. Avea sentimentul că toate piesele jocului erau fiecare bine amplasate în locul lor. O stare de pace pe care nici ea şi nici vreun preot nu i-ar fi putut-o induce. Nu contează dacă Melissa va sta agăţată de braţul tatălui său la petrecere şi o va ignora pe ea în totalitate. Simpla prezenţă a Melissei însemna totul pentru bărbatul care, în aproximativ un minut şi jumătate, va fi soţul ei.

„...*viaţa dată fiecăruia dintre noi...*”

Când era tânără, Bridget îşi imagina cum ar fi fost dacă ar fi devenit doamna Ricci. Îşi închipuia asta încă dinainte de a face cunoştinţă cu Bill la Kidd. El era în ultimul an, iar ea în primul şi îşi amintea cum îl admira de la distanţă, felul

în care traversa terenul din campus cu geanta de sport aruncată peste umăr, cu spatele drept, privirea înainte şi un zâmbet pentru fiecare persoană cu care se întâlnea. Bridget încercase să se insinueze în viaţa lui, făcând în aşa fel încât să i se afle în preajmă şi când a văzut că strategia aceasta nu funcţiona, a vorbit cu o prietenă să-l convingă să vină la o serată dansantă într-o vineri seara, la sfârşitul lui octombrie din primul ei an la Kidd. Nu îl urmărea pe Bill, dar ştia că e timid în prezenţa fetelor şi că va trebui să facă ea prima mişcare. Îşi aminti cum îşi strângea pumnii în timp ce se îndrepta către el, invitându-l să danseze pe o melodie a celor de la Jackson Five, timp în care nu erau nevoiţi să vorbească. Şi într-adevăr, nu au vorbit cine ştie ce în seara aceea, deoarece muzica şi vocile celorlalţi erau atât de puternice, încât trebuiau să ţipe ca să se audă.

După ce s-a terminat petrecerea, au plecat de la centrul elevilor şi s-au îndreptat către malul mării, în noapte. Ambii erau transpiraţi, iar Bridget simţise imediat cum o ia cu frig. Deoarece era îmbrăcată doar cu un pulover, Bill îi oferise geaca lui. Îşi aminti că nu se îndreptaseră direct către dormitorul fetelor, cum era de aşteptat, ci au luat-o în jos pe cărarea care ducea spre plajă, ghidaţi doar de lumina lunii. S-a aşezat pe nisipul umed, iar Bridget şi-a distrus astfel perechea cea nouă de jeanşi, privind cum marea avansa încet către ei. Atunci au vorbit, dar despre ce? Bridget nu-şi mai amintea. Îşi aducea aminte doar cum se simţise stând alături de băiatul acela la care visase săptămâni la rând.

Se gândea acum că fusese o poveste simplă, care s-a repetat, probabil de zeci de ori în toamna aceea, în campusurile de peste tot. Doi copii care simţeau că ar trebui să fie împreună reuşeau să se găsească unul pe altul. Bill nu o sărutase în noaptea aceea, dar înainte de sfârşitul săptămânii, s-au furişat încă o dată pe plajă şi acolo au devenit iubiţi. Viteza cu care îi permisese lui Bill să facă dragoste cu ea ar fi speriat o altă fată, ar fi determinat-o să acţioneze cu grijă, dar Bridget nu simţea nici vinovăţie, nici regrete şi nici nevoia de a o lua mai

încet. Faptul că deveniseră apropiaţi în cel mai primitiv mod i se părea perfect normal. Uneori se gândea – şi îi spusese şi lui – că simţea ca şi cum îl cunoştea de o viaţă întreagă.

Ofiţerul stării civile tăcea acum, arătând cu capul în direcţia lui Matt. Cu un gest rapid, căutându-se în buzunare, băiatul scoase verighetele şi le întinse cu mâna transpirată. Femeia le luă şi dădu una lui Bill şi cealaltă lui Bridget.

„…*simbolul clar al cercului perfect al iubirii…*"

Exact înainte de a ajunge în bibliotecă, Bridget se dăduse pe mâini cu loţiune hidratantă, pentru ca Bill să nu aibă probleme în momentul în care trebuia să îi pună verigheta pe deget. Îşi făcea griji că verigheta avea să i se înţepenească la articulaţia degetului din cauza faptului că se mai îngrăşase de când cumpăraseră inelele. Dar Bill, cu un gest calm, îşi îndeplini sarcina cu uşurinţă.

„…*uitând alte femei şi iubind-o doar pe ea?…"*

În câteva secunde, vor fi căsătoriţi cu drepturi depline. Îşi dorea ca povestea lor să fie simplă, un instantaneu din ziua în care s-au cunoscut şi până azi. Dar nu era aşa. Sincopa de care pomenise Jerry în toastul lui durase mai bine de douăzeci de ani.

Nu îi trecuse niciodată prin minte că Bill i-ar putea fi necredincios. Era cel mai cinstit băiat pe care îl cunoscuse vreodată. Aşa că a rămas fără grai în momentul în care a primit scrisoarea de la el, în primăvara primului ei an la facultate. În scrisoare spunea că se îndrăgostise de altcineva. Fata se numea Jill. Bridget citise şi recitise scrisoarea de zeci de ori, din neîncrezătoare devenise sigură, deoarece Bill, un om bun, nu ar fi supus-o niciodată la o astfel de durere dacă nu ar fi fost sigur de afirmaţiile sale. Dacă el spunea că se îndrăgostise de altă femeie, atunci cu siguranţă aşa era.

Lui Bridget nu îi plăcea limbajul excesului sau al melodramei, dar îi era imposibil să nu se gândească la momentele acelea fără a folosi cuvintele „uimită" şi „catastrofal" şi „dezastru" şi „vreau să mor".

Nu i-a răspuns la scrisoare. Mama şi colega ei de cameră o sfătuiseră să se ducă în Vermont, acolo unde învăţa Bill şi

să discute faţă în faţă, dar Bridget nu voia să cerşească. Nu-şi putea închipui scena în care bătea la uşa lui şi o găsea în cameră pe femeia care se numea Jill şi de care era îndrăgostit el. Bridget era destul de sigură că nu ar fi putut supravieţui unei astfel de întâlniri. Şi chiar dacă ar fi trecut peste asta (evident că ar fi trecut peste asta), ceva s-ar fi rupt înăuntrul ei. Amintirea? Credinţa? Puterea de a crede iarăşi în dragoste?

Aşa că a suferit în tăcere. Vestea pe care o primise era cruntă. Hormonii îi erau în derivă. Îşi amintea zilele petrecute în pat, cu păturile trase peste cap. Plimbările riscante la ore târzii din noapte, sperând ca cineva să o ucidă. Mesele peste care sărise, nopţile insuportabile din timpul weekendurilor, faptul că trebuia să explice prietenilor şi familiei de ce nu mai era împreună cu Bill. Cel mai mult o deranja că nu mai avea viitorul la care visase. Îşi imaginase de atâta vreme cum ar fi fost viaţa lor împreună, nunta, casa, copilul, încât acum avea impresia că şi iluziile acestea îi fuseseră furate. Şi, evident, a plâns. Atât de mult încât a rămas cu o durere de cap care a ţinut săptămâni în şir.

În bibliotecă, Bridget îi puse lui Bill verigheta pe deget şi spuse la rândul ei „Da”.

În momentul acela îşi dădu seama că Josh se ridicase în picioare lângă Bill. Se ruga ca ceea ce avea să cânte să nu fie prea penibil sau ciudat, încheind ceremonia într-o notă jenantă. Dar odată ce Josh începu să cânte, îşi dădu seama că vocea lui era minunată. Pur şi simplu minunată.

Se uită la Bill. Ce era cântecul acesta fantastic?

Acum nu îi mai păsa că stătea cu spatele la oaspeţi. Vocea lui Josh o mişca mult mai mult decât cuvintele din timpul ceremoniei. Şi cât era de ciudat, deoarece cuvintele erau în italiană. Pentru că nu înţelegea versurile, Bridget inventă altele: Am fost despărţiţi atâta timp, dar acum ne-am regăsit. Îmi doresc să fi avut copii împreună. Am avut un corp frumos pe când aveam douăzeci şi chiar treizeci de ani şi îmi pare atât de rău că nu m-ai văzut atunci.

Josh lăsă ultima notă să vibreze, după care tăcu. Bill o luă pe Bridget de mână. Fiul ei, Matt, se afla la doar câţiva centimetri de ei. „Asta este ceea ce am acum”, se gândi Bridget. „Asta este. Un soţ, un fiu şi un viitor scurt în care trebuie sa trăiesc fiecare oră ca şi cum ar fi ultima”.

Agnes ştia că avea să plângă imediat ce Rob începu să cânte. Avea aceeaşi reacţie la biserică atunci când cântau vreo rugăciune care îi plăcea, la concertele simfonice când asculta viorile, chiar şi la meciurile de baseball atunci când se intona imnul naţional. Muzica era factorul care zgândărea emoţiile pe care în mod normal reuşea să le controleze. Respect. Recunoştinţă. Sentimentul unei puteri care o depăşea. Tristeţe. Suferinţă. Singurătate.

Uneori plângea pentru oameni pe care nu-i cunoştea. Pentru miile de persoane ucise în genocidurile tribale din centrul Africii. Pentru victimele cutremurelor din sud estul Asiei. Pentru sutele de persoane înecate în inundaţiile din India. Uneori, plângea pentru toţi cei dispăruţi în Primul război mondial, pe Titanic sau la Masada. De curând, şi pentru cei morţi în dezastrul de pe 11 septembrie. Oare cum era să sari de la etajul 103 al unei clădiri, ştiind – ştiind – că vei muri în forma cea mai eficientă de sinucidere? E nevoie doar de gravitaţie. Oare erau conştienţi în timpul căderii sau cădeau într-o stare de binecuvântat colaps? Cât de repede se loveau de pământ? Agnes şi-o imagina pe femeia despre care citise în New York Times, cea care se ducea la aparatul de cafea, în cadrul ferestrei, uitându-se în jos, cu flăcările ridicându-se în spate. Nu, se gândea Agnes. Ea nu ar fi sărit.

Doamne, plânsul în sine era un fel de teroare personală. Oare ar trebui să îşi ceară scuze? Josh îi întinse o batistă şi ea încercă să îi zâmbească, dar nu reuşi. Corpul care i se zguduia în mod ritmic pur şi simplu nu voia să se liniştească. Probabil că faţa îi arăta de groază, iar ochii aveau să se dezumfle abia după câteva ore. Va trebui să îşi afunde faţa în apă cu gheaţă ca să scape de senzaţia de inflamare.

Dar nu se putea opri din plâns, deoarece acum se gândea la Halifax şi la toate persoanele care au murit atunci. Şi-o imagină pe femeia prinsă sub bârna de lemn, cu pieptul zdrobit. Poate că era mama cuiva. Evident că asta era. Sau la fetiţa de zece ani care îşi pierduse familia. Îşi închipuia cum ar fi fost să priveşti lumina orbitoare şi apoi să te trezeşti într-un univers devastat în care să fii complet singur. Mai era şi bietul bărbat care se sprijinea de cadavrul unui cal, legănând în braţe copilul mort. Oare şocul evenimentului atenua durerea? Durerea unui părinte poate fi atenuată vreodată?

Agnes nu avea să ştie niciodată. Nu va fi niciodată mamă. Avea patruzeci şi patru de ani, ciclul îi era deja neregulat, uneori la diferenţe de două sau trei luni. Soţia lui Jim, Carol (ce nume rece!) fusese mamă de două ori. Copiii erau mari acum, unul la facultate, celălalt proaspăt absolvent. Jim spusese cândva că s-ar putea să o părăsească pe Carol după ce copiii terminau facultatea (înainte spunea când copiii vor absolvi liceul, dar, aşa cum indicase el, nu era o alegere inspirată: unde s-ar duce copiii când veneau vacanţele?), dar Agnes se îndoia că Jim avea să îşi părăsească vreodată soţia. Chiar dacă ar fi făcut-o, era prea târziu pentru a face copii, nu?

Aşa că nici nu se punea problema unui copil.

Agnes se uită în jur. Nora stătea lângă Harrison. Nici ea nu era mamă. Carl spunea întotdeauna că el avea copii. Nici nu se gândea la posibilitatea de a concepe altul. Rob şi Josh nu puteau avea copii decât dacă adoptau unul. Dar cu toţii trăiseră sau trăiau ceva ce ea nu cunoştea. O relaţie stabilă. O soţie. Un soţ. Un iubit cu care să împartă casa. Agnes şi Jim împărţiseră camere de motel şi vile, dar nu mai mult de trei zile la rând. Oare cum era să se întoarcă acasă cu sacoşa cu cumpărături şi să-l găsească pe Jim întins pe canapea, citind ziarul? Să se trezească dimineaţă după dimineaţă şi să-i privească spatele aplecat în timp ce îşi punea pantofii? Să se cuibărească la pieptul lui de fiecare dată când simţea nevoia?

„...legătura dintre un bărbat şi o femeie stabilită prin căsătorie...”

Altceva ce Agnes nu va avea niciodată. O nuntă. Nu va avea loc niciodată o celebrare publică a relaţiei dintre ea şi Jim. Un lucru atât de obişnuit şi totuşi imposibil pentru ea. Dădu din cap. O cuprinse o milă de sine nesfârşită. Era patetică de-a dreptul. Şi complet inutilă. Ce sens avea să plângă după ceva ce nu va avea niciodată? Absolut niciunul. Tot ce spera să realizeze era să atragă atenţia asupra ei şi astfel să inventeze o explicaţie plauzibilă pentru lacrimile vărsate. Abia dacă îi cunoştea pe Bill şi pe Bridget ca adulţi, deşi îi erau foarte dragi.

(Dintr-odată îi trecu prin minte o idee îngrozitoare. Dacă Bridget îi interpreta greşit lacrimile, crezând că Agnes plângea pentru că Bridget avea să moară în curând?)

Agnes îşi şterse iar nasul şi se lăsă pe spătarul scaunului. Josh îşi retrase braţul şi o strânse uşor de picior. Apoi se ridică, iar Agnes rămase puţin confuză. Se terminase ceremonia? Îl privi pe Josh care se îndrepta cu faţa către invitaţi. Părea că încearcă să se adune, iar Agnes se gândi că va începe să vorbească aşa, spontan, cum fac unii pe la înmormântări. Puţin ciudat. Te făcea să te simţi agitat. În ciuda amabilităţii sale, Josh nu era unul dintre aceştia.

Totuşi, în loc să ia cuvântul, Josh începu să cânte. Ce sunete incredibile! Notele începeau să urce. Agnes se gândi că era o arie dintr-o operă. Cu siguranţă. Dintr-o operă italiană. Sau o operă în italiană. Poate ghicea opera. Asculta adesea operă la postul public de radio. Închise ochii, iar convulsiile ritmice începeau să se răărească. Îşi încrucişă palmele în poală. Nora pregătise acest moment de neuitat? Ei, cu siguranţă că a fost ideea lui Rob. Probabil că Josh era cântăreţ profesionist, pe lângă faptul că interpreta la violoncel. Nimeni care era atât de talentat nu putea fi atât de egoist încât să nu-şi împartă talentul cu ceilalţi.

(Agnes se întreba acum dacă greşise că o orbise pe Louise. Oare fusese prea crudă?)

Cântecul fusese prea scurt şi Agnes se întristă când observă că se termină. Voia să aplaude, dar nu se făcea

aşa ceva la nunţi. Simţea că avea nevoie de mai multă muzică. Simţea că aproape atinsese o coardă înăuntrul ei care nu fusese niciodată atinsă.

Agnes clipi. Ofiţerul stării civile îi declara soţ şi soţie pe Bill şi Bridge. Deja? Se terminase ceremonia? Abia dacă a auzit vreun cuvânt.

Ştia că acum va trebui să se controleze. Urmează o cină, toasturi, totul într-o atmosferă festivă. Tot sfârşitul de săptămână se afla sub semnul acestui moment. Va trebui să spună că plânge întotdeauna la nunţi. Ar fi trebuit să îi avertizeze. Va încerca să facă o glumă, adăugând cât de jenată se simţea. Va evita toate întrebările cu exclamaţiile admirative la adresa lui Bridget, a vocii lui Josh, a performanţei lui Rob. Cât de norocoşi erau să cunoască oameni atât de talentaţi!

Agnes se ridică, cu genunchii înţepeniţi din cauză că stătuse atât de încordată. În jurul lui Bridget şi al lui Bill se adunaseră deja câteva persoane. Jerry, fără cravată, într-un costum de culoarea cărbunelui şi Julie, care îşi netezea părul la spate. Harrison îi strângea mâna lui Bill. Bridget îl îmbrăţişa pe Josh. Rob, care stătea mai retras, abia îşi putea stăpâni mândria pentru partenerul său. Nu, se gândi Agnes, trebuie să meargă în camera ei şi să se spele pe faţă. Oare avea sticluţa cu Visine în trusa de toaletă?

— Agnes, o strigă Harrison.

Agnes se întoarse, moment în care Harrison o trase cu o mână la piept. Acum faţa îi era lipită de cămaşa şi cravata lui. Îi simţea mirosul de săpun sau loţiune. Nu o întrebă nimic, iar Agnes îi fu recunoscătoare pentru asta.

Harrison o ţinu la piept mult timp. Agnes îşi dădea seama că oamenii se deplasau în jur şi auzea voci care se îndepărtau. La un moment dat, se distanţă de el.

— Eu doar… nu ştiu, spuse ea.

— Arăţi îngrozitor, spuse el. Unde e camera ta?

— La numărul douăzeci şi doi.

— Te conduc până la camera ta şi apoi te aştept.

— Nu e nevoie…

Harrison îi tăie vorba. Îi ridică faţa înspre el ţinând-o de bărbie cu două degete, faţa ei neatrăgătoare, care acum arăta oribil. Erau ani în şir de când un bărbat nu o mai atinsese astfel.

— Agnes, spuse el. Ce s-a întâmplat? De ce eşti tristă?

Voia să-i spună, Doamne, cât de mult voia să-i spună, dar ce anume? Iubesc un bărbat, l-am iubit dintotdeauna, dar el mă iubeşte sporadic, iar întâlnirile noastre sunt intercalate de perioade lungi, inexplicabile? Nu, nu putea spune aşa ceva, nu genului acesta de bărbat.

— Aşadar, zise Jerry, cam aşa e treaba. Te urci în avion şi te aşezi la locul tău de la clasa întâi. După câteva minute, se urcă şi şase arabi, tot la clasa întâi. Să spunem că unul dintre ei are cu el un exemplar din Coran. Întrebarea este: cobori din avion?

Timp de câteva secunde, la masă se aşternu tăcerea, de unde înainte atmosfera era extrem de zgomotoasă, deoarece două sau chiar trei conversaţii se desfăşurau în acelaşi timp. Agnes meditã la întrebarea lui Jerry.

După ceremonie şi după toasturile care au urmat, petrecerea de nuntă s-a mutat la masa lungă din sufrageria privată, ca şi în seara anterioară. Totuşi, în seara aceasta nu mai era nevoie de cartonaşe pe care să scrie numele invitaţilor. Nu mai era nevoie de organizarea minuţioasă a Norei. Sau poate însuşi faptul că fiecare se aşeza după cum voia făcea parte din planul ei. Deşi modul în care era ornamentată încăperea sugera o petrecere de nuntă, cu trandafirii de culoarea piersicii şi feţele de masă din damasc bej, atmosfera era mai relaxată decât cu câteva momente mai devreme. Desfăcuseră vreo şase sticle de şampanie. Toasturile fuseseră efectuate. Consumaseră deja primul fel, supă de dovleac şi merişor. Agnes bea acum un vin alb fin, deşi habar nu avea cum se numeşte. Nu se pricepea deloc la vinuri.

— Aş observa dacă arată bine, spuse Josh din capătul mesei unde era aşezat, ceea ce îl determină pe Bill să emită un sunet dezaprobator, el, care aproape levitase tot timpul după terminarea ceremoniei. Stătea împreună cu proaspăta lui soţie de o parte, în timp ce fiica sa era aşezată de cealaltă parte, şi deşi aceasta abia dacă vorbea cu cineva (şi, în mod ostentativ, nu cu Bridget), Bill era întruchiparea unui bărbat fericit. Lui Agnes îi trecu prin minte expresia „radiind de fericire”.

— Eu aş coborî, spuse Bridget. De dragul lui Matt. Atunci când ai copii, nu mai iei decizii doar pentru tine. Agnes îi trase o ocheadă lui Matt, care se înroşi instantaneu de ruşine. Dar probabil că nici măcar nu m-aş afla în avion,

continuă aceasta, pentru că mi-e groază de avioane. Aş considera-o o scuză excelentă pentru a refuza să zbor.

Sora lui Bridget, Janice, stătea aşezată lângă Matt. După cum le explicase Bridget, mama ei rămăsese pentru a ciocni un pahar, dar avea să ia masa la ea în cameră. Se părea că artrita care o chinuia era atât de avansată încât nu putea sta aşezată mult timp fără dureri mari.

— Dacă Bridget ar coborî, eu aş urma-o, sări Bill.

— Noroc de Bridget, spuse Josh cu o sclipire de geniu.

— Altcineva? întrebă Jerry. Se dezbrăcase de sacou şi îşi suflecase mânecile de la cămaşă. Agnes se întreba dacă pregătise toată ziua întrebarea aceasta pentru întregul grup.

— Cred că eu l-aş implica pe vreunul dintre ei într-o conversaţie, spuse Rob meditativ. L-aş întreba cu ce se ocupă. Unde locuieşte. Şi apoi aş lua o decizie pe baza răspunsurilor lui, a atitudinii sale şi a reacţiilor celorlalţi faţă de faptul că l-am abordat.

— Pare logic, zise Harrison.

— Eu i-aş spune stewardesei, interveni brusc Agnes, fără să se fi gândit foarte mult la răspuns.

— Şi cu ce te-ar ajuta asta? o întrebă Jerry.

— Uf, nu ştiu. Cred că aş întreba-o dacă a observat că şase arabi tocmai s-au urcat la bord.

— Ştii că asta e discriminare, continuă Jerry.

— Evident, răspunse Agnes. Dar situaţia aceasta ar oglindi atât de bine ce s-a întâmplat pe 11 septembrie, încât nu sunt sigură că noţiunea de discriminare se mai aplică.

— Nu te-ar deranja faptul că te implici într-un conflict rasial? o încercă Jerry.

— S-ar putea, dar întotdeauna va fi mai important să încerc să îmi salvez viaţa decât să încerc să fiu corectă din punct de vedere politic. Ca să nu mai spun că este vorba de viaţa altor două sute de persoane. Ca să nu mai spun de vieţile a mii de persoane care s-ar putea afla la sol.

— Şi ce s-ar întâmpla dacă stewardesa nu ar lua nicio măsură? întrebă Jerry.

Agnes se gândi un minut. Probabil că întrebarea ei ar deveni astfel publică. Bărbaţii din avion ar fi auzit discuţia dintre ea şi stewardesă.

— Stai o secundă, spuse ea. Ai zis clasa întâi?

— Da.

— Ei bine, atunci aş rămâne la bord, anunţă ea. Dacă aş fi suficient de norocoasă încât să obţin un loc la clasa întâi – şi n-am avut niciodată norocul acesta – cu siguranţă că nu aş renunţa la el.

Harrison râse, iar Nora, care era aşezată lângă el, zâmbi.

— Dar tu, Nora? întrebă Jerry.

Gazda avea un şal din dantelă neagră peste o rochie fără mâneci. Pielea de pe gât şi clavicule era întinsă, albă, perfectă. În urechi avea cercei din perle negre. Agnes admirase întotdeauna modul în care Nora reuşea să pară atât de bine îmbrăcată fără prea mult efort.

— Cred că dacă mi-a venit rândul, asta este, răspunse ea.

— Asta este? întrebă Jerry. N-ai coborî din avion?

— Nu. Nu cred.

— Cred că nici eu nu aş coborî, o susţinu Harrison. Ridică în dreptul feţei un pahar cu vin roşu, spumant şi privi prin el, de parcă ar fi căutat în el răspunsul. Şi el îşi scosese sacoul şi slăbise nodul la cravată.

— Cred că glumeşti, spuse Jerry.

— Nu. În primul rând, ceea ce m-ar ţine pe scaun ar fi bunele maniere. M-aş simţi extrem de necioplit dacă aş coborî. M-aş gândi şi la neplăcerea de a pierde avionul şi de a trebui să iau altul. Apoi aş cântări situaţia. Posibilitatea ca aceşti şase arabi să fie terorişti ar fi de, să spunem, una la o mie? Una la zece mii? Şi şansa ca unul dintre ei să fi trecut de serviciul de securitate cu un cuţit de corespondenţă ar fi de… una la un milion? Aş transpira ca un cal, dar nu cred că mi-aş părăsi locul.

— Julie? o întrebă Jerry, întorcând capul către soţia lui, care stătea alături.

— Aş lua un calmant, răspunse ea rece. Poate chiar două.

Remarca ei fu înţeleasă de convivi drept o gumă, deşi Agnes era sigură că nu aceasta era intenţia lui Julie.

— Sunteţi nebuni cu toţii, exclamă Jerry. Eu aş coborî din avion mai repede decât un glonţ.

— De ce? întrebă Harrison.

— Chiar dacă ar fi cu toţii în vârful piramidei ierarhice la Schwab, şase arabi la clasa întâi la doar trei luni după evenimentele de pe 11 septembrie m-ar pune pe gânduri.

— Şi cum rămâne cu discriminarea rasială? întrebă Harrison.

— Într-o astfel de situaţie, nici nu m-aş gândi la discriminarea rasială, răspunse Jerry. Păi să vedem: dacă rămân în avion, aş putea să mor. Dacă decid să cobor, nu mor. Mie mi se pare destul de simplu.

— Acelaşi lucru s-ar putea spune şi dacă nu ar fi vorba de şase arabi, zise Harrison. Dacă rămâi în avion, ai putea muri. Dacă decizi să cobori, nu.

— Exact asta voiam să zic şi eu, spuse Bridget. De asta nici măcar nu m-aş urca în avion.

— De fapt, continuă Rob, e mai mare riscul să mori într-un accident de maşină în drum spre casă dinspre aeroport decât să mori în avion.

— Dar tu, Melissa? întrebă Jerry. Lui Agnes îi plăcu modul în care Jerry se gândise să o includă şi pe ea în conversaţie. Înainte de a răspunse fata se uită din reflex către Bill.

— Ei bine, răspunse ea încet, presupunând că aş avea ceva timp la dispoziţie, i-aş observa mai atent pe bărbaţii aceia înainte de a lua o decizie. Aş vedea dacă se comportă în mod firesc. Dacă se aşază, caută ceva să citească, cer ceva de băut sau dacă par agitaţi şi mult prea atenţi la ce se întâmplă în jur. Dacă îşi dau seama că îi observ. Aici făcu o pauză. Dar să fiu sinceră, dacă şase arabi ar fi în acelaşi avion cu mine, nici nu cred că mi-aş da seama.

Bill râse, iar Harrison chicoti.

— Îţi place la universitate? o întrebă Agnes.

— Da, răspunse ea.

— Ce studiezi?

— Cred că mă voi specializa în psihologie.

— Stai singură sau cu alte persoane?

— Am două colege de apartament, răspunse Melissa. Avem un apartament cu trei camere.

— Unde?

— Pe bulevardul Commonwealth.

— Pur şi simplu ador oraşul acesta, Boston, spuse Agnes, zâmbindu-i.

— Unde mergeţi în luna de miere? îi întrebă Julie pe Bill şi Bridget, întrebare care nu doar că impuse tăcerea la masă, dar care părea şi destul de ciudată în momentul în care ceilalţi tocmai reuşiseră să o scoată pe Melissa din carapace. Oare Jerry nu i-a povestit soţiei lui despre Bridget?

Bill se întinse şi o luă pe Bridget de mână.

— Vom avea o lună de miere mai târziu, răspunse el. Vom merge în Europa în martie, să vizităm Parisul, Londra, Florenţa.

— Atunci va trebui să te urci în avion, comentă Jerry.

Bridget, inspirată, o întrebă pe Julie dacă îi împrumută calmantele de care pomenise mai devreme.

— Vă invidiez, zise Nora, zâmbind în direcţia lui Bridget.

— Ai putea şi tu să iei o pauză, spuse Jerry, îndreptându-se către ea. Afacerea ta e în direcţia cea bună. Am citit articolul acela din New York Magazine.

— Dar nu pot, răspunse Nora. Este unul dintre dezavantaje când ai un han sau un restaurant. Trebuie să fii prezent tot timpul. Nu ai niciodată zile libere.

— Nici măcar una? întrebă Julie, iar Agnes se întrebă dacă femeia aceasta plină de blănuri şi perle a muncit măcar o zi în viaţa ei.

— Ei, exagerez. Dar nu foarte multe.

— Cu ce te ocupi? o întrebă Agnes pe Julie, regretând întrebarea imediat ce o pronunţă.

— Lucrez la Credit Suisse, răspunse aceasta.

— Nu e un simplu angajat, o corectă Jerry. Julie este vicepreşedinte în departamentul de finanţări pentru companii.

Timp de câteva secunde nimeni nu scoase un cuvânt, iar Agnes presupuse că se simţeau oarecum vinovaţi, deoarece fiecare îşi imaginase acelaşi lucru ca şi ea. Ca să vezi ce ţi-e şi cu presupunerile astea.

— Probabil că trebuie să călătoreşti mult, spuse Nora.

— De aici şi nevoia de calmante, adăugă Josh.

— Lui Julie nu îi place să se laude, spuse Jerry.

„Cu siguranţă n-o faci tu în locul ei” îşi spuse Agnes.

— Evident, zise Rob. De fapt, este o senzaţie destul de plăcută.

Julie îşi concentră toată atenţia asupra paharului de vin. Îşi făcură intrarea trei chelneri cu nişte tăvi mari de argint pe care se aflau antreurile. Agnes comandase peşte de Dover. Mai mult plimbase lingura prin farfuria cu supă, iar acum îi era foame. Puse foamea pe seama lacrimilor amare, combinate cu un soi de extenuare emoţională. Observă şi că era mai mult decât ameţită.

După ceremonie, Harrison o condusese în camera ei. O aşteptase cât intrase în baie să se spele pe faţă. Dăduse drumul la apă cât mai rece, încercând astfel să redea feţei o stare cât mai apropiată de normalitate. Nu voia să îl reţină prea mult pe Harrison, dar trebui să se pieptene şi să îşi usuce rochia, deoarece se pătase toată cu apă. Când intră în cameră, Harrison, care stătea pe pat uitându-se la ştirile de pe CNN, spuse „Aşa mai merge”, iar Agnes îşi permise luxul de a se relaxa puţin.

După ce au intrat în încăperea unde urmau să ia masa, Harrison o întrebase dacă vrea ceva de băut, iar ea acceptase bucuroasă. Cu paharul în mână, se îndreptase în sfârşit către Bridget, pe care o îmbrăţişase şi o felicitase.

— Aveţi copii? o întrebă Agnes iar pe Julie.

— Unul, veni răspunsul. O fetiţă. Are treisprezece ani.

— Ia te uită, exclamă Agnes plină de entuziasm. Înseamnă că trebuie să începeţi să vă gândiţi la ce liceu va merge. Aţi luat în calcul şi liceul din Kidd?

Agnes surprinse un schimb de priviri între Jerry şi Julie, ca o luptă de câteva secunde, în urma căreia Jerry răspunse, ca şi cum ar fi vorbit pentru amândoi.

— Emily e autistă, spuse Jerry pe un ton aspru. Era evident că nu ar fi făcut această mărturisire din proprie iniţiativă, iar Agnes îşi dorea să nu îi fi forţat mâna astfel. E la o şcoală specială din Manhattan. Cea mai bună din ţară.

Informaţia pe care o primise o lăsă pe Agnes fără replică preţ de câteva secunde. Trebuiau să îşi exprime regretul pentru că fiica lui Jerry era autistă? Sau trebuiau să se bucure că primea cele mai bune îngrijiri?

— Nu ştiam, zise Agnes, uimindu-se în continuare de cantitatea de evenimente care se petrecuseră în viaţa prietenilor săi în ultimii douăzeci şi şapte de ani. Mă bucur că este atât de bine îngrijită, adăugă.

Jerry se juca acum cu şervetul. Îl punea pe masă şi apoi iar în poală. Părea că vrea să spună ceva, dar nu putea. Pe Agnes o încânta această breşă care le permitea accesul la intimitatea lui. Pentru prima dată de când se reuniseră la han, îi părea rău pentru el.

Agnes îi trecu în revistă pe toţi cei de la masă. Pe Bill şi Bridget. Între ei se aflau două căsnicii eşuate. Erau pe cale să experimenteze o a treia. Diagnosticul de cancer la sân. Să fi fost în faza a doua sau a treia? Copiii care vor trebui să se adapteze să facă parte dintr-o familie amestecată. Agnes îl surprinsese pe Matt cum o privea pe Melissa pe furiş (uneori chiar foarte direct). Începând din ziua aceea, cei doi avea să fie fraţi vitregi, deşi păreau să nu-şi fi vorbit niciodată.

Nora. S-a căsătorit când era aproape o copilă cu un bărbat care i-ar fi putut fi tată. Un om dificil, iar celebritatea şi faptul că era un geniu probabil că erau în acelaşi timp extraordinare şi exasperante. Acum e o văduvă cu responsabilităţi imense şi se pare că fără niciun partener cu care să le împartă.

Harrison. Pe care Agnes îl admirase foarte mult în perioada liceului. Singurul dintre ei care primea bursă integrală la Kidd. Crescut de mama sa, care rămăsese văduvă cu mulţi ani înainte. Cel puţin la suprafaţă, dintre ei toţi, Harrison părea să aibă viaţa cea mai normală: avea o soţie, doi copii, o slujbă bună, o casă. Şi totuşi emana un fel

de neliniște latentă al cărei motiv nu îl cunoștea. Poate se datora faptului că în prezența celorlalți din grup se gândea în permanență la Stephen. Ca, de altfel, ei toți, purtându-l în minte pe Stephen, un băiat care, cel puțin din ce vedeau ei, părea să se bucure de toate avantajele: avea un fizic plăcut, era atletic, avea farmec și bani; cu toate acestea, în esență îi lipsea autenticitatea, ceea ce îl determina să se impună tot timpul, ca într-un fel de frenezie, în fruntea hoardei. Spre deosebire de Harrison, care rămânea mereu mai în urmă și care fusese dintotdeauna un singuratic, o natură analitică.

Jerry. Prins în mod clar într-o căsnicie lipsită de sentimente, dacă nu chiar complet nereușită. Un singur copil, autist.

Rob. Acum fericit, cu talentul și iubitul pe care îl avea și se pare că extrem de plin de succes în ambele direcții. Totuși, probabil că primii ani petrecuți la Kidd au fost destul de gri pentru el. Lupta pentru bursa de la Julliard. Descoperirea faptului că era homosexual. Viața unui homosexual nu avea cum să fie ușoară, oricât de fericită și împlinită părea la prima vedere, se gândi Agnes. Sau se lansa iar în presupuneri?

— Rob, zise Harrison. Voiam să te întreb despre părinții tăi. Încă locuiesc în Manchester?

— Nu, s-au mutat în Carolina de Nord pentru a fi mai aproape de sora mea. Ea și soțul ei au trei copii. Dar mama ta? Tot în Chicago?

— Da, răspunse Harrison. S-a pensionat acum câțiva ani. Era profesoară. Ne vedem destul de des. Se înțelege de minune cu băieții mei.

— Mă întreb care dintre noi va fi primul bunic, zise Nora gânditoare.

— O, Doamne, exclamă Bill, acesta da motiv care să ne strice petrecerea.

Agnes calculă. Nu aveau cum fi ea, Nora sau Rob. Foarte probabil nici Jerry. Mai rămâneau Bill cu Bridget și Harrison. Melissa se uita fix în poală, iar Matt avea o expresie care

indica faptul că îşi dorea să se afle la sute de kilometri depărtare.

— Mai ştie cineva ce s-a întâmplat cu Artie Cohen? întrebă Agnes, încercând să schimbe subiectul. Artie, coleg cu ei la cursul lui Jim Mitchell, fusese foarte bun prieten cu Stephen.

— Am auzit că ar fi prin Indonezia, spuse Rob, dar nu sunt sigur.

— Şi ce face acolo? întrebă Jerry.

— Poate e medic, continuă Rob. Poate în Crucea Roşie. Cred că am citit ceva despre asta acum vreo zece ani.

— Bravo lui, exclamă Agnes.

— Mai primeşte careva revista elevilor de la Kidd? întrebă Rob.

— Eu, răspunse Agnes. Studia revista de fiecare dată când o primea, văzând cine şi unde lucra, cine cu cine s-a căsătorit, cine a murit. Ştiţi cu toţii că Joe Masse a murit, nu?

— Un accident de maşină? întrebă Rob.

— Se afla într-un elicopter care s-a prăbuşit într-o staţiune de schi din nordul Italiei.

— Am auzit de accidentul acesta, spuse Jerry.

— Ce trist, adăugă Nora.

— A păstrat careva legătura cu tatăl lui Stephen? veni întrebarea lui Jerry.

Nora îi trase o privire lui Harrison şi apoi lui Jerry.

— Eu, răspunse ea. Îl vizitez uneori, când sunt în drum spre Boston.

— Tot în Wellesley locuieşte? întrebă Jerry.

— Da. În casa aceea ca o peşteră. Singur, adăugă Nora.

Harrison, care băuse vin roşu, îi făcu un semn chelnerului că mai voia un pahar.

— Ce s-a întâmplat cu soţia lui? continuă Jerry.

Agnes simţea cum se acumulează tensiunea în sufletele celor treisprezece persoane de la masă. Harrison, cu bărbia în palmă, privea fix afară, în noapte. Jerry, cu corpul înclinat înainte şi coatele pe masă, asculta cu foarte multă atenţie. Rob îi aruncă o privire lui Josh care spunea „Îţi povestesc eu

mai târziu”. Chiar şi Nora, care părea calmă, îşi rodea acum o unghie.

— A plecat, zise. L-a părăsit după moartea lui Stephen. Cred că asta s-a întâmplat.

Agnes tăie peştele din farfurie. Sosul era extrem de bun. Nişte boabe (probabil orez) care păreau a avea culoarea verde, deşi lumina era atât de difuză încât era greu să-şi dea seama exact.

— Ştie cineva ce s-a întâmplat cu bătrânul Fitz? întrebă Rob, referindu-se la profesorul lor de artă de la Kidd. Vă aduceţi aminte că a venit la mijlocul ultimul an de liceu şi apoi a renunţat?

— Mi-a spus Jim Mitchell odată că a renunţat pentru că îl cuprinsese panica din cauza faptului că trebuia să se apuce iar de pictură, spuse Agnes.

— Adică pictură în ulei? întrebă Jerry.

— Orice fel de pictură.

— Şi ce s-a întâmplat? continuă Jerry.

— Nu a putut să trăiască din asta. Nu îl accepta nicio galerie de artă. Ultima dată când au auzit ceva de el preda istoria în Nyack, New York.

— Ca să vezi, exclamă Rob, oarecum distrat.

— Fraţilor, reluă Jerry, vă aduceţi aminte când domnul Mitchell ne-a prins fumând iarbă în spatele sălii de sport după antrenament?

— Îmi aduc aminte foarte clar, spuse Harrison.

— Cine mai era cu noi? Tu, eu, Rob, Bill Jerry îşi aduse aminte brusc de faptul că era şi Melissa la masă şi se corectă imediat. Nu, Bill. Tu nu erai.

Bill chicoti.

— Dar Stephen era acolo, nu?

— Da, Stephen era acolo, spuse Harrison calm.

— Fumam înghiţind cumva fumul, trecând o ţigară de la unul la altul. Mitchell ştia, nu?

— Evident că şi-a dat seama, răspunse Harrison.

— Da, exclamă Jerry admirativ. Mitchell era foarte cumsecade. N-a scos un cuvânt. Am fi putut fi cu toţii exmatriculaţi.

— Cu siguranţă, continuă Harrison, mai luând o gură de vin. Atunci am fost cel mai aproape de a fi exmatriculat.

Spune-le acum, îşi zise Agnes, simţind tensiunea care i se acumula în piept.

— Era atât de stupidă situaţia, zise Harrison. Se întoarse şi se uită fix în direcţia lui Matt. Să nu fumezi niciodată marijuana, adăugă. Atunci Agnes se gândi că probabil Harrison era niţel băut.

— În perimetrul şcolii, adăugă Rob.

— Imediat după meci, continuă Jerry.

— Când se află un profesor prin preajmă, preluă Harrison.

— Da, Mitchell, spuse Jerry, oftând. Era extraordinar.

— Îl iubesc, interveni Agnes.

Cu pumnii pe masă, aştepta cataclismul care ştia că avea să urmeze.

— Cu toţii l-am iubit, zise Harrison liniştit. Cu el ţi-ai făcut lucrarea de final, nu? Probabil că era plăcut să îl ai coleg.

— Nu, vreau să spun că îl iubesc, repetă Agnes, conştientă că îşi pecetluia soarta, că nu mai era cale de întoarcere, că îl expunea astfel şi pe Jim şi că, prin urmare, s-ar putea să nu îl mai vadă niciodată (şi care asta nu era o uşurare pentru ea?).

— Poftim? întrebă Jerry.

Agnes îşi înălţă capul.

— Îl iubesc, spuse. L-am iubit mereu.

Agnes observă reacţia celorlalţi. Jerry, care îşi mângâia bărbia surprins. Harrison, care îşi ridică privirea, parcă nevenindu-i să creadă ceea ce auzise. Rob, care clătina încet din cap.

— Este minunat, spuse Nora după o tăcere îndelungată.

— Ei bine, nu, continuă Agnes. Nu este.

Tăcerea era atât de profundă, încât putea auzi conversaţia din camera alăturată. Un bărbat vorbea despre Lexus. O femeie pronunţă cuvântul Anichini.

— Matt, strigă Nora la capătul celălalt al mesei. Tu şi Brian nu sunteţi obligaţi să staţi cu noi, ăştia mai bătrâni, dacă vreţi să mergeţi să jucaţi biliard.

— Sigur, răspunse acesta, evident uşurat că i se oferea un pretext pentru a ieşi din sufragerie.

— Mă duc să văd ce face mama, adăugă şi sora lui Bridget.

— Minunat, răspunse aceasta. Vin şi eu imediat.

Matt privi în direcţia Melissei.

— Vrei să vii cu noi? o întrebă pe proaspăta lui soră vitregă.

Melissa ridică din umeri.

— Nu prea mă pricep.

— Nici noi, continuă Matt.

— Chiar nu ne pricepem deloc, adăugă Brian cu un rânjet.

— Bine, zise Melissa.

Mesenii vorbeau acum între ei încet pentru a contrabalansa cumva situaţia aceasta ciudată provocată de plecarea copiilor. Janice îi spunea lui Bridget să rămână şi să se simtă bine. Rob îl întreba pe Harrison dacă mai vrea un pahar de vin. Harrison dădu din cap, bău şi ultimele picături şi apoi îi întinse paharul. Publicul se face comod, îşi spuse Agnes.

— Deci, care-i treaba? întrebă Jerry într-un final, după ce ceilalţi plecară.

— Îl iubesc pe Jim de când eram în ultimul an la Kidd, anunţă Agnes simplu.

— Şi el te iubeşte pe tine? interveni Bridget timid.

— Da. Mă iubeşte.

Îşi simţea tremurul din voce. Inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Şi atunci de ce spui că nu e minunat? întrebă Harrison.

— E căsătorit, continuă Agnes. A fost căsătorit în tot acest timp.

Jerry scăpă un fluierat.

— Şi cât înseamnă „tot acest timp”?

— Douăzeci şi şapte de ani, răspunse Agnes, simţind cum transpiră la subraţ şi pe şira spinării. Avea să îşi strice rochia.

— Doamne, Agnes, exclamă Nora, iar Agnes nu înţelese dacă tristeţea acesteia se datora faptului că nu avusese încredere în ea sau poverii pe care o purtase toţi aceşti ani.

— M-am dus la Kidd să îl vizitez de Ziua Recunoştinţei în anul după ce am absolvit liceul, explică Agnes, şi… e o poveste lungă, dar am ajuns la urgenţe. El m-a dus acolo. Şi în noaptea aceea am… Spunând aceasta, se opri.

— Jim Mitchell, pronunţă Rob cu un fel de teamă.

— Exact, răspunse Agnes.

— Mi-o amintesc pe soţia lui, continuă Jerry. Nu cum se chema, ci faptul că obişnuia să vină la meciurile noastre. Era destul de drăguţă. Mică şi brunetă, parcă.

Agnes încuviinţă.

— Numele ei este Carol.

— E uluitor, spuse Bridget, dând încet din cap. Pur şi simplu uluitor.

— Chiar este uluitor, declară Agnes.

— Şi soţia lui nu ştie? era întrebarea lui Jerry.

— Nu cred.

— Cum se poate?

— Eu şi Jim nu ne vedem foarte des. Ne întâlnim în oraşe neutre, în hoteluri anonime pentru o noapte sau un sfârşit de săptămână.

— Şi pe tine nu te deranjează asta? o întrebă Nora, incapabilă să-şi ascundă îngrijorarea.

— Nu, răspunse Agnes apăsat. Eu nu îmi doresc ce ai tu. Sau ce ai avut tu. Nu vreau să am un bărbat în viaţa mea zi de zi. Mă bucur de casa şi de singurătatea mea. Şi atunci când mă văd cu Jim şi suntem împreună, îmi dau seama cât de mult bine ne face faptul că suntem separaţi.

— Agnes, mă bucur pentru tine, interveni Rob. Dacă te-a făcut fericită în toţi aceşti ani, atunci eu sunt alături de tine. Aş fi ipocrit dacă aş susţine contrariul.

— Dacă te iubeşte aşa mult, întrebă Jerry, de ce nu şi-a părăsit soţia? Nu e drept nici faţă de ea, nu?

Julie trânti şervetul pe masă, luându-i pe toţi prin surprindere.

— De când îţi pasă ţie ce e drept sau nu? îşi întrebă Julie soţul.

— Poftim? exclamă Jerry, care era fie surprins în mod real, fie foarte bun în a simula asta.

— Rahatule, spuse Julie, împingându-şi scaunul şi ridicându-se de la masă. Om de nimic. Îşi luă poşeta şi şalul. Agnes o privi în timp ce părăsea încăperea fără a mai adăuga vreun cuvânt.

Jerry îşi acoperi ochii cu palmele.

— O, Doamne, exclamă.

— Nu contează, continuă Agnes. S-a terminat.

— De ce? întrebă Nora.

— Pentru că v-am spus totul vouă. I-am promis lui Jim că nu voi povesti nimănui despre noi. Şi tocmai am făcut-o.

— Te îngrijorează faptul că ai încălcat o promisiune făcută lui Jim? întrebă Jerry, care părea că îşi revine după plecarea soţiei sale. Nu dădea deloc impresia că avea să se ducă după ea. Tipul acesta te-a folosit.

— Nu, răspunse Agnes. Nu e adevărat. Nu ştii nimic despre asta, Jerry, aşa că taci naibii.

— Uşurel, strigă acesta, ridicând palmele în aer. Uşurel.

— Pur şi simplu nu vrem să te vedem suferind, adăugă Rob.

— E cam târziu pentru asta, nu crezi? veni răspunsul tăios al lui Agnes. Nu intenţionase să fie aşa aspră cu Rob.

— Ce vrei să spui? întrebă Harrison încetişor.

— Ştiu ce credeţi cu toţii despre mine, exclamă Agnes. Buna, greoaia Agnes. Ce păcat că n-a avut nicio întâlnire în viaţa ei. Nu s-a căsătorit niciodată. Nu are copii. O fi lesbiană? Citesc asta pe feţele voastre chiar acum.

De pe hol, Agnes auzi o femeie care îl striga pe Ian. Un chelner dădea ocolul mesei, umplând paharele cu vin. Nora îi făcu un semn discret să se retragă.

— Agnes, spuse Nora apăsat.

— Îmi cer scuze, Bridget, i se adresă Agnes. Mi-am impus să nu spun nimic. E petrecerea ta de nunta şi eu am stricat totul.

— Nu ai stricat nimic, răspunse Bridget.

Dar evident că asta se întâmplase. Agnes îşi dădea seama doar uitându-se la cei prezenţi. Hotărârea lui Jerry de a descoperi adevărul gol goluţ. Tristeţea Norei. Uimirea de pe chipul lui Harrison. Dorinţa lui Rob de a-i fi alături.

— Pur şi simplu nu voiam să plecaţi toţi după weekendul acesta, continuă Agnes, şi să nu aflaţi asta despre mine. Că am avut şi eu viaţa mea. E diferită de a voastră. O viaţă formată din momente. Dar au fost momente extraordinare, niciodată anoste, pe care le-am trăit cu intensitate şi bucurie. Câţi dintre voi puteţi spune asta? Am avut parte de bogăţii. Am avut şi eu porţia mea de fericire. Mâine vom spune că ne vom mai întâlni cu toţii, dar nu se va mai întâmpla. Eu aş putea muri şi niciunul dintre voi nu ar şti. Biata Agnes, aţi spune. O fată bătrână.

— N-am spune asta, interveni Nora.

După ce şi-a dezvăluit secretul şi furia, Agnes îşi dădu seama că nu se mai putea opri. În seara aceasta, mai târziu sau mâine dimineaţă, în drum spre Mâine, probabil că îşi va aminti cu strângere de inimă ieşirea aceasta. Dar acum nu simţea decât uşurare. O uşurare imensă pentru că nu mai trebuia să ascundă cel mai important lucru din viaţa ei.

— Dar aşa aţi fi gândit, continuă. Chiar aţi gândit-o. Aşa cum mi-a fost milă de tine pentru căsnicia ta, Nora. Aşa cum mă întreb ce îl macină pe Harrison. Aşa cum mă întreb cum e să ai cancer şi totuşi să vrei să te căsătoreşti.

— Agnes, opreşte-te, strigă Rob.

Dar femeia ignoră observaţia.

— De ce ne prefacem cu toţii? Am petrecut fiecare minut al acestei întâlniri ascunzând lucrurile care ne sunt cele mai dragi. Cândva am fost prieteni foarte buni. Acum suntem nişte străini unii pentru alţii. Nu mă aştept să-mi spuneţi secretele voastre şi nici nu vreau asta. Dar am trăit senzaţia de dualitate toată viaţa şi acum o detectez imediat.

Ştia că mersese prea departe, că jignise nişte oameni pe care îi admira cu adevărat şi chiar îi iubea. Cu toate acestea, nu voia să retragă tot ce spusese. Era prea târziu. Mai rămăsese un singur lucru de spus înainte de a pleca.

— Suntem atât de preocupaţi, zise ridicându-se, încât nici măcar nu am discutat despre subiectul care ne roade pe toţi. Noaptea aceea pe plajă. Este un fel de cancer, nu-i aşa? Am fost cu toţii acolo. L-am văzut cu toţii pe Stephen. L-am privit cum şi-a băut minţile.

Foarte încet, Nora îşi împinse scaunul şi se ridică. Agnes o văzu cum se deplasa prin spatele celorlalţi către o uşă care ducea probabil la bucătărie.

— Am fost cu toţii complici la moartea lui, adăugă Agnes. Ştiam că era un beţiv şi cu toate acestea nu l-am supravegheat îndeaproape. Nici măcar nu ne-am dat seama că dispăruse decât când era prea târziu.

Agnes puse şervetul pe masă. Părea de parcă aruncase mănuşa.

— A fost o nuntă foarte frumoasă, Bridget. Crede-mă. Cred că eşti o femeie frumoasă, curajoasă şi îţi doresc să ai o viaţă fericită. Să te bucuri de mulţi, mulţi ani fericiţi alături de Bill.

Agnes se uită la Harrison şi apoi la Rob. Nu avea să îi mai vadă. Ar fi putut spune la revedere, dar seara era deja plină de dramatism. Îşi împinse scaunul sub masă.

Mâine dimineaţă se va trezi, îşi va împacheta totul în geanta ei portocalie, se va urca în maşină şi se va întoarce în Maine. Drumul era lung şi îi era deja groază. Călătoria va fi cu totul diferită de cea pe care o făcuse cu o zi în urmă. Ieri avea o viaţă. Avea speranţă. Acum nu mai avea nimic.

După ce Bridget şi Bill plecară, Harrison se ridică şi el. Le spuse noapte bună lui Rob, Josh şi Jerry, singurii care rămăseseră, deoarece criza şi ieşirea lui Agnes puseseră punct serii. Probabil că bărbaţii aveau să se mute în bibliotecă pentru a mai bea un pahar, dar Harrison nu voia să îi însoţească.

Împinse uşa din capătul sufrageriei unde dispăruse Nora. Deloc surprinzător, descoperi că se afla în bucătărie. Judy, care îşi ridică privirea dintr-un munte de farfurii desperecheate bej, păru surprinsă.

— Unde e Nora? întrebă Harrison fără nicio introducere.

— Nu ştiu, răspunse fata, probabil luată prin surprindere de abordarea abruptă.

— Dar a intrat aici.

— A venit şi apoi a plecat.

Cu sacoul între umeri, Harrison o căută în camerele publice, în bibliotecă, în salon, în altă încăpere unde o altă nuntă părea să fie în toi, dar nu o întâlni. Probabil că se ascunsese de el şi se afla totuşi în vreuna dintre încăperile prin care trecuse, dar hotărî să traverseze holul către apartamentul ei. Când ajunse la colţ, observă că uşa de la apartament era pe jumătate deschisă, ca şi cum Nora ar fi intrat în fugă pentru a lua o listă sau o factură.

Harrison împinse uşa. Nora era aşezată într-un fotoliu cu faţa către uşile duble care dădeau spre veranda apartamentului. Harrison îşi aruncă sacoul la picioarele patului.

— Voiai o poveste? întrebă el.

Întrebarea suna abrupt, retoric. Nora rămase tăcută.

— Foarte bine, continuă el, ignorând tăcerea ei. O să-ţi spun o poveste.

Stătea cu mâinile în şolduri, în faţa femeii din fotoliu, conştient că atitudinea şi vocea îi erau pline de furie. Totuşi, după câteva secunde nu mai suportă să o privească pe Nora aşa cum stătea, cu picioarele încrucişate, ţinându-şi şalul strâns în jurul gâtului, uitându-se fix la ochiurile dreptunghiulare ale ferestrelor. Harrison se îndreptă către

uşile duble, întorcându-i spatele Norei. În reflexia oglinzilor, îi putea vedea trăsăturile feţei.

— O să sar peste partea în care se povesteşte cum mi-am petrecut o mare parte din penultimul şi tot ultimul an de liceu observând-o de la distanţă pe fata asta pentru care am făcut o pasiune din ziua aceea de octombrie însemnată de soartă, începu Harrison. Apoi am putut să o observ mai de aproape şi într-un mod personal când am descoperit, spre surprinderea mea, că era iubita celui mai bun prieten al meu, Stephen Otis.

Aici făcu o pauză.

— Nu cred că pasiune este cel mai potrivit cuvânt în acest caz, continuă el. Aş putea folosi cuvântul îndrăgostit, nu-i aşa? Dar te-ai îndoi de mine, deoarece ai crede că pentru a iubi pe cineva, trebuie ca cei doi să fi avut măcar o tentativă de relaţie. Întrucât aceasta este povestea mea, vom ignora semantica şi vom crede fără a cerceta că eram îndrăgostit de fata aceasta, de la distanţă, după cum am spus deja, şi apoi mai de aproape deşi, din păcate, nu suficient de aproape cât să o ating deoarece era, după cum iarăşi am mai spus, iubita – să fi fost dragoste adevărată? – colegului meu de cameră.

Harrison îşi încrucişă braţele peste piept.

— Aşa că vom trece peste partea aceasta şi vom merge direct la noaptea aceea de pe plajă care, dacă nu mă înşală memoria, era a treia sâmbătă din mai. Într-o noapte în care temperatura apei atingea patru grade, probabil că nu ştiai, un om ar fi murit în mai puţin de treizeci de minute. În noaptea aceea temperatura aerului, din cauza vântului rece, nu a depăşit şapte grade. Mă urmăreşti?

— Harrison!

— Aşadar, sunt la petrecerea asta care are loc la casa de pe plajă care aparţine în mod normal unei familii Binder din Boston care o foloseşte doar vara. De fapt, aparţine Liceului Kidd, ai cărui administratori nici măcar nu îşi imaginează că elevii lor sparg şi intră în case abandonate temporar. Casa mai sus menţionată se află la doi kilometri de şcoală, fapt care se va dovedi revelator mai târziu.

Harrison nu îşi amintise detaliul acesta ani în şir.

— Şi, ia să vedem cine mai este cu mine la petrecerea aceasta? La care petrecere, ar trebui să menţionez, era o cantitate considerabilă de băutură datorită lui Frankie Forbes care, cu două zile în urmă, lăsase la casa de pe plajă pentru noi zece lăzi de bere Budweiser, multe sticle de vin şi, pentru băutorii învederaţi dintre noi, cinci sticle de Jack Daniels. Aici Harrison făcu o pauză. Bunul Forbes. Prieten drag al promoţiei 1974. Unde am fi fost acum fără el?

Harrison se întrebă cu adevărat ce s-a întâmplat cu Forbes. Oare devenise alcoolic? Nu, era mult prea şiret pentru asta. Probabil că avea o casă pe undeva pe coasta din Maine, cumpărată, evident, cu profiturile obţinute de la studenţii generoşi de la Kidd.

— Aşadar, cine mai e la petrecere? întrebă Harrison iar. Jerry Leyden, care participă la toate chefurile, nu neapărat pentru că îi place să bea, ci pentru că vrea să socializeze. Îi place să observe şi să tragă concluzii despre cei pe care îi observă, concluzii pe care le depozitează şi le clasifică în funcţie de situaţie pentru a le folosi pe post de divertisment sau în alte scopuri. Întotdeauna am considerat că Jerry ar fi fost un spion extraordinar. În schimb, a ales să îşi dezvolte talentele excepţionale în aptitudini de afacerist pentru a-şi croi drum în vârful piramidei alimentare din New York, ceea ce nu e puţin lucru. Aşadar, Jerry cu iubita lui, Dawn, care, din câte mi s-a spus, acum creşte oi în Idaho. Cine mai era? Rob Zoar, fără îndoială conştient de orientarea sa sexuală, fără a fi însă dispus să o anunţe, deoarece anul 1974 era cu două decenii înaintea perioadei dezvoltării cluburilor pentru alianţa homosexualilor în campusurile din licee. Rob, un copil bun prin definiţie, era doar uşor ameţit cu bere. Uneori şi el se dedică observării naturii umane deşi, spre deosebire de Jerry Leyden, nu în scopuri politice. În viaţa lui nu exista niciun Josh, deşi, cine ştie, poate că era vreun boboc sau vreun pedagog, natura umană fiind, după cum bine ştim, extrem de variată. Probabil că mai sunt alte cincisprezece persoane, nu, douăzeci cel puţin, la petrecerea care se află deja pe la mijloc. Pendula dictează durata fiecărui

angajament social la Kidd. Probabil că părăsisem casa de pe plajă pe la zece şi patruzeci şi cinci pentru a fi cu toţii în dormitoare la unsprezece. Îţi aminteşti pendula, Nora?

— De ce faci asta, Harrison?

— Îţi spun o poveste, ai uitat? întrebă Harrison reflexia ei în sticla uşilor. Şi, da, povestea mea are şi un fir narativ, deşi unul sordid. Dar o să ajung şi la asta. Vorbeam despre ceilalţi prezenţi la petrecere. Bill şi Bridget, care se giugiuleau într-un colţ. Nu le purtăm deloc pică. Agnes O'Connor stă pe canapea discutând cu Artie Cohen despre… ia să vedem… războiul din Vietnam. Mai sunt şi alţii, dar o parte din ce se întâmplă e deja în ceaţă, deoarece iubiţelul tău este deja trecut cu băutura. Deşi, de observat că nu la fel de băut ca alţii. Nu la fel de drogat ca alţii. Eu eram ceva mai beat, dar mai puţin drogat. Cu siguranţă mai puţin decât Stephen, care probabil combinase whiskey cu marijuana. De aici şi ochii injectaţi, paşii şovăielnici, săruturile umede. Da, Nora, vedeam cum vă sărutaţi. Şi să nu uităm acel râs extrem de sexy, care tindea către ilar şi contagios, ridicându-se deasupra crescendoului simfoniei care se derula într-un ritm nebun.

— Eşti beat acum, spuse Nora.

— Aşa crezi? întrebă Harrison, întorcându-se puţin către ea. Te asigur că nu suficient. Nu suficient.

Se întoarse iar către geamuri şi îşi desfăcu braţele, iar acum îi mai dispăruse şi din rigiditate. Îşi puse mâinile în buzunarele pantalonilor şi se analiză în geamul din uşă. Un bărbat înrămat.

— La această petrecere se află şi fata mai sus menţionată, continuă Harrison. Iar eu, un băiat de şaptesprezece ani, îndrăgostit – da, ce naiba, vom folosi cuvântul acesta – de o fată frumoasă, dar intangibilă care pare, dacă pot spune aşa, mai mult decât iritată de Stephen, poate din cauza faptului că este atât de beat, dar cred că mai mult din cauza gesturilor lui posesive agresive: săruturile dramatice umede, încercările ostentative de a intra într-unul dintre dormitoare, faptul că o urmase pe fata aceasta în bucătărie unde plecase, aparent, după apă, dar

eu cred că pentru a fi singură. O ocazie pe care eroul nostru – adică eu – nu îşi poate permite să o piardă. Am găsit-o nu la robinet, ci aşezată pe podeaua nu tocmai curată, cu capul în braţe. O fată care are nevoie de ajutor. Cu siguranţă.

Harrison şi-o aminti pe Nora cuibărită în colţ, ca un animăluţ culcat la pământ.

— M-am aşezat pe vine în faţa ei, spuse Harrison, şi am întrebat-o ce o supără, deşi eu ştiu deja, deoarece îi urmărisem fiecare mişcare şi sunt un observator la fel de fin ca Jerry şi Rob. O ridic în picioare pe fata necăjită. Şi aşa cum se întâmplă de obicei cu adolescenţii de şaptesprezece ani, o îmbrăţişare se transformă în ceva mai mult, ceea ce îi produce băiatului o stare similară euforiei, dacă nu chiar o stare pură de euforie. Şi fetei? Cine ştie? Ne place să credem că sentimentul de euforie e reciproc. Cu siguranţă săruturile, pasionale şi lungi, sugerează prezenţa unor sentimente puternice din partea fetei şi poate chiar uşurare. Era şi o nuanţă de uşurare? Eu aşa cred. Şi apoi, într-o îmbrăţişare înfocată, fata îşi pune mâna sub cămaşa mea, puţin deasupra taliei, detaliu pe care mi l-am amintit toată viaţa. Imaginează-ţi! Am petrecut douăzeci şi şapte de ani rememorând un detaliu minor.

— Nu vreau să aud asta, spuse Nora.

— Cumva, eu şi fata schimbaserăm poziţia, continuă Harrison, ignorând-o, iar eu eram acum cu spatele în marginea de metal a mesei Formica şi eram, ca să mă exprim astfel, înnebunit că puteam să o ţin în braţe pe fata asta pe care îmi doream de luni în şir să o ating. Fata aceasta, care în mod clar nu îmi aparţinea – dacă se poate afirma că o fiinţă umană aparţine alteia – dar care părea că mi se abandonează într-o anumită măsură. Aşa că poate voi fi iertat dacă îmi imaginez că şi ea împărtăşea aceeaşi idee care mi se rotea în cap: aceea că ne găsisem unul pe altul, chiar dacă într-o circumstanţă accidentală şi nu tocmai inocentă.

Harrison făcu o pauză, deoarece nu voia să treacă peste acest moment din povestire, un moment pe care îl simţea

extrem de prezent şi pe care nu reuşise să îl retrăiască în ciuda faptului că încercase ani la rând.

Nora îşi duse mâinile la ochi.

— Dar o aşa plăcere sublimă, continuă Harrison, dacă este furată, trebuie plătită, nu? Şi astfel intră brusc în bucătărie Stephen Otis, care, în ciuda stării avansate de degradare, nu putea să nu observe că iubita şi colegul lui de cameră erau înlănţuiţi într-o îmbrăţişare pasională.

Harrison îşi aminti expresia pe care o căpătase subit faţa lui Stephen, de parcă nu îi venea să creadă ce vedea şi vinovăţia care lovea ca un ciocan în propriul lui piept.

— În acel moment am fi putut să ne îndepărtăm unul de altul, continuă el, dar fata nu se desprinse de mine, iar pentru gestul acesta îi voi fi veşnic recunoscător. Deşi, privind retrospectiv, cred că gestul acesta ne conferea o anumită poză, deoarece îmbrăţişarea aceea lungă, faptul că nu voiam să ne desprindem unul din braţele celuilalt a pus un punct şi nu un semn de întrebare exclamaţiei lui Stephen, care a fost, dacă îmi aduc bine aminte, *ce mama naibii.*

Exact asta a fost, îşi aminti Harrison, *ce mama naibii.*

— Nici eu şi nici fata nu am spus nimic, adăugă Harrison, ceea ce era o dovadă de curaj extraordinar, cred eu acum, în lumina unei posibile tragedii. Cine ştie ce ar fi în stare să facă un beţiv furios şi trădat? Ziarele şi ştirile sunt pline de astfel de scenarii. Îmi aduc aminte că atunci fata s-a îndepărtat de amândoi, trecându-şi palma peste braţul meu, o promisiune clară pentru viitor. Gest care mi-a umplut inima de bucurie şi poate chiar de curaj. M-am sprijinit de masă, cu mâinile deasupra, aşteptând un pumn sau cel puţin un scuipat. Stephen, care nu era tocmai echilibrat atunci când era băut, a spus doar „Ticălosule”, fluturând sticla de whiskey nu în direcţia mea, ci a lui şi trăgând o duşcă impresionantă – îmi aduc aminte că am rămas mut de uimire – din sticla pătrată. După care s-a îndepărtat. Eu eram... cum eram? În culmea fericirii? Uşurat? Treaz? Ameţit sexualmente? Simţeam nevoia să o caut pe fată, să o ating iar. Să îi spun că o iubesc, cel mai

urgent mesaj pe care a trebuit vreodată să îl transmit. Aş vrea să adaug că respectivul mesaj nici până acum nu a fost livrat. Aşa că am plecat în căutarea ei. Am tras o ocheadă pe verandă, dar nu era acolo. Apoi am întreprins o căutare rapidă prin coteţul acela de păsări folosit pe post de casă. Nu era nicăieri. Să se fi întors în dormitor? Da, era cea mai înţeleaptă hotărâre, dar care însemna un final anost poveştii mele.

Harrison se uita cu atenţie la podea, oarecum reticent să dezvăluie partea aceasta a poveştii, singura care conta cu adevărat.

— Aşa că am ieşit iar pe verandă. Şi acolo, spre groaza mea, se afla Stephen, pe care chiar nu îl căutam. Stephen se clătina şi, nu-mi venea să-mi cred ochilor, plângea.

— Te rog, Harrison, spuse Nora.

— Zicea, citez, „Frate, la naiba”. Şi tot repeta asta. Fără a şti că eram acolo. Credeam că era necăjit pentru că ne descoperise în bucătărie şi asta m-a emoţionat. Atunci am vorbit. Am spus ceva. Poate doar l-am strigat pe nume, Stephen. S-a întors şi m-a văzut. Eu eram cu ochii pe sticla goală pe care o ţinea în mână şi care s-ar fi putut transforma într-o armă. Atunci a zis iar „La naiba, nu mă pot întoarce acolo”.

Harrison făcu o pauză.

— Am făcut un pas către el, moment în care a strigat la mine: Nu te apropia! Şi apoi a început să se dea înapoi.

Harrison se opri acum, înainte de a dezvălui un detaliu pe care nu îl spusese nimănui. Dar venise în camera Norei pentru asta, pentru a spune povestea, care trebuia să includă şi acest amănunt oribil.

— Şi atunci mi-am dat seama de mirosul care venea dinspre el, continuă Harrison repede.

Nora îşi acoperi ochii cu palmele.

— M-am căcat pe mine, frate, mi-a spus Stephen.

Dintr-o mişcare, Nora se ridică din fotoliu şi se îndreptă spre pat. Se aşează pe margine.

— Este un fenomen despre care auzisem, continuă Harrison, dar la care nu asistasem niciodată, această

manifestare extremă a stării de ebrietate. Am rămas trăsnit, uimit peste măsură, ruşinat de condiţia fizică pe care o implica starea de beţie. Dacă nu mă înşel, am rămas neclintit. Stephen a strigat: Mă duc în apă. Să-mi spăl pantalonii. Adu-mi ceva, frate; fură de la baie. Orice.

Harrison îi trase o ocheadă Norei.

— S-a întors şi a început să se îndrepte către scările care duceau jos, către plajă şi către apă. Atunci i-am strigat: Stephen, nu face asta. „Ce anume?", m-a întrebat. „Ce?".

Harrison muşcă pielea din interiorul obrazului şi privi în sus, la tavan, rememorând momentul.

— Apa nu era foarte agitată, dar nici tocmai calmă. Se vedeau crestele albe ale valurilor. Ce puteam face? Realist vorbind. Stephen trebuia să se spele. Nu putea să lase pe careva să îl vadă în starea aceea. Era mai bine să-i lase pe ceilalţi să creadă că s-a dus să înoate o tură pentru a se trezi decât să ştie că a făcut pe el, nu?

Harrison respiră prelung.

— Am pornit şi eu cu el pe scări în jos, dar s-a întors şi mi-a strigat să rămân unde eram. Încă mai plângea.

Harrison îşi simţea tremurul din voce.

— În noaptea aceea nu prea era lună, aşa că abia îl puteam distinge în timp ce se îndrepta către plajă. Pe ţărm s-a împiedicat şi a căzut în genunchi. Acum Harrison deja înghiţea foarte greu. Dar, vezi tu, realist vorbind, l-aş fi putut ajuta, nu? l-aş fi putut da pantalonii mei, m-aş fi întors la şcoală de-a lungul ţărmului în boxeri şi m-aş fi putut strecura în dormitor înainte ca cineva să mă observe.

Şi Harrison se întreba acum pentru a mia oară de ce nu o făcuse.

— Stephen îşi pierduse echilibrul şi acum stătea pe nisip. Lăsa valurile să îi treacă peste picioare. Vedeam cum se chinuia să îşi descheie cureaua.

— Harrison, strigă Nora, dar el era decis să termine povestea.

— Şi atunci am auzit un zgomot în spatele meu. O uşă care se deschidea. M-am întors şi l-am văzut pe Jerry Leyden, care venise să mă caute. Pe mine sau pe Stephen.

Pentru că vestea a ceea ce se petrecuse în bucătărie se răspândise în toată casa cu viteza unui incendiu, iar drăguţul de Jerry, tot timpul adulmecând tot ce era nou şi interesant în comportamentul uman, voia să discute cu unul dintre protagonişti.

Harrison îşi amintea chipul lui Jerry, modul în care încerca să vadă peste Harrison ce se petrecea în apă. Şi cum el l-a împins înapoi în casă.

— M-am întors şi stăteam aşa, în faţa lui, continuă. Ştiu că voiam să îl protejez pe Stephen de privirile iscoditoare ale lui Jerry. Nu ştiu ce i-am spus. Probabil că l-am întrebat dacă îl văzuse pe Stephen pentru a-l direcţiona pe o pistă greşită. Atunci el m-a întrebat: Ce s-a întâmplat, frate? I-am aruncat două-trei informaţii pentru a-l potoli şi a-l determina să intre în casă. E al naibii de frig, i-am zis. Hai să intrăm. Nu-mi aduc aminte exact ce am spus, dar a funcţionat. Îi oferisem suficiente informaţii cât să plece în căutarea cuiva căruia să îi povestească totul.

Harrison se îndreptă către scaunul de pe care se ridicase Nora cu câteva minute în urmă şi se aşează.

— Când am ieşit iar afară, Stephen dispăruse.

Pe pat, Nora plângea.

— Am alergat pe plajă şi l-am strigat de câteva ori. Dar nimeni nu m-ar fi putut auzi cu tot zgomotul acela de valuri. Îţi aminteşti cum era atunci când mergeai pe plajă; chiar şi într-o zi calmă tot trebuia să ţipi ca să te faci auzit. Am căutat urme de paşi, dar nu vedeam nimic. Mareea se apropia, luând cu ea tot ce întâlnea în cale. M-am gândit că Stephen îşi aruncase pantalonii sau îi spălase cât de bine putuse şi apoi se îndreptase către dormitor. Probabil că pierdusem prea mult timp cu Jerry şi Stephen se plictisise aşteptându-mă.

Aici, Harrison se frecă la ochi.

— Acum ştiu că ar fi trebuit să ies urlând pe şosea, să găsesc o casă unde mai era încă lumina aprinsă şi să sun la poliţie. Ei ar fi alertat Paza de Coastă. Oare ei l-ar fi putut salva? Nu ştiu. În apă, după cum bine ştii, un om moare în mai puţin de treizeci de minute.

Făcu o pauză.

— M-am întors în dormitor. El nu era în cameră. M-am plimbat în sus şi în jos pe hol, strigându-l. Când mi-am dat seama că nu îl găsesc, am coborât şi i-am spus pedagogului. I-am zis că ultima oară când l-am văzut pe Stephen, era pe plajă.

În cameră se aşternu o tăcere îndelungată.

— De la şcoală au sunat la poliţie. Poliţiştilor le-au trebuit douăzeci şi şapte de minute, tocmai acum, pentru a ajunge la Kidd. Detaliu nerelevant pentru că evident era deja prea târziu.

Harrison lăsă să îi scape un oftat prelung.

— Îmi tot repet că probabil Stephen nu a suferit decât câteva secunde de panică neajutorată. Dar cine sunt eu să spun ce şi cum? Şi cât de îngrozitoare au fost acele secunde. Presupun că nu şi-a mai putut scoate picioarele din pantaloni şi astfel nu s-a mai putut ridica. Poate s-a ridicat doar până la genunchi. A venit un val care l-a doborât, a căzut în apă şi apoi a fost târât în larg.

— O, Doamne, strigă Nora.

— De aceea n-am vorbit niciodată despre asta, continuă Harrison. Despre amănuntul acela jalnic. L-am păstrat doar pentru mine. Chiar am încercat să mi-l şterg din memorie. Este ultima imagine pe care o am despre prietenul meu, când încerca să se spele în ocean. Am încercat să mă conving de faptul că nu am pomenit niciodată despre acest incident de dragul lui Stephen. Ca să nu-i pătez memoria. Dar amândoi ştim că nu acesta este adevărul.

Harrison îşi luă capul în mâini. Era crud că îi povestise totul Norei. Şi în plus, pentru ce? Pentru a dezvălui adevărul? Cum ar putea ajuta adevărul pe cineva?

— Agnes ştia?

— Nimeni n-a ştiut, răspunse Harrison.

— Suntem vinovaţi cu toţii, continuă ea. Asta voia să spună Agnes. Tu, Jerry şi eu mai mult decât toţi. Ar fi trebuit să stau cu ochii pe Stephen. Îi datoram asta.

— Eu mai mult decât toţi, spuse Harrison. Era prietenul meu. Mă gândesc la viaţa lui – distrusă. O întreagă viaţă distrusă. Douăzeci şi şapte de ani pe care nu i-a trăit.

— Nu mai pot suporta, spuse Nora.

— După cum ştii, valurile i-au scos corpul la suprafaţă pe Insula Pepperell. În jurul gâtului se încolăcise o bucată de funie. Detaliul acesta sumbru dăduse naştere la diverse bârfe nefondate conform cărora s-ar fi sinucis. N-am cunoscut pe altcineva care era mai puţin dispus să se sinucidă decât Stephen Otis. Doar dacă nu consideri sinucidere otrăvirea lentă cu alcool.

— Harrison, Stephen ar fi fost un alcoolic toată viaţa.

— Am venit aici ca să spun povestea asta, continuă Harrison. Nu eram convins când am început această călătorie, dar acum sunt. Agnes ar fi mândră de mine, nu crezi?

— Harrison…

— Şi acum vine partea cea mai tare, pe care încă nu ţi-am dezvăluit-o. După înmormântare, tatăl lui Stephen a venit la Kidd pentru a asista la ceremonia de absolvire. Îţi aminteşti că la ceremonie a fost un moment dedicat memoriei lui Stephen? După aceea, domnul Otis a venit în camera mea şi mi-a spus că voia să vadă locul unde murise Stephen. Ştia că eram ultimul care îl văzuse în viaţă şi era sigur că, în plus, cunoşteam locul.

Harrison se aplecă înainte, cu coatele pe genunchi şi mâinile făcute pumn în faţă.

— Am mers cu maşina lui. Nu ştiam ce să spun. Aveam totul şi nimic de mărturisit. L-am dus la casa de pe plajă. Am parcat maşina pe alee. Am mers printre dunele de nisip de lângă casă şi apoi către apă. Eu tremuram. „Aici?”, m-a întrebat. Eu am dat din cap. „Nu puteai face nimic, fiule”, m-a consolat. Mi-a spus „Fiule” şi a pus mâna pe umărul meu. Încerca să mă liniştească. Îmi venea să urlu pe dinăuntru. Voiam să-i spun că nu era adevărat. Că aş fi putut face ceva pentru Stephen.

Harrison spera că Nora nu va spune acelaşi lucru ca şi tatăl lui Stephen sau, aşa cum ar zice majoritatea femeilor,

„Ai făcut ceea ce trebuia”. Iertare goală de sens care părea păcat în cartea lui Harrison, carte care, în mod straniu, avea tot mai multe pagini albe pe măsură ce se adunau evenimentele.

Se gândea că era o idioţenie părerea conform căreia confesiunea te eliberează de sentimentul de vinovăţie. Cât de uşor era să gândeşti astfel, cât de amăgitoare era această iluzie. Acum ştia că o astfel de confesiune dădea şi mai multă greutate evenimentului.

Şi cât de tristă şi sordidă era povestea pe care tocmai o narase. Harrison nu şi-l mai putea aminti acum pe Stephen, nu aşa cum fusese. Avea imagini şi fotografii, unele instantanee făcute acasă, mai multe se aflau în anuarul şcolii, unde Stephen era omniprezent. Căpitanul echipei de fotbal. Preşedintele asociaţiei elevilor din ultimul an. Clovnul clasei. Harrison încercase să şteargă alte imagini. Momentul când stătea pe piatră cu Nora. Momentul când a intrat în apă. Pe altele le savura. Ca atunci când prindea o minge aproape de piept şi o lansa apoi, salvând o alergare şi astfel câştigând meciul. Dar Stephen, ceea ce era esenţial despre Stephen, dispăruse, ca şi ceea ce era esenţial despre propriul lui tată, despre care lumea îşi amintea acum din anecdote şi poze. Omul însuşi dispăruse, lăsând în urmă bucăţi de hârtie, ca un costum gol într-un dulap de vodevil.

Auzi un foşnet slab pe patul din spatele său. Era timpul să plece. Cel mai elegant era să se ridice şi să plece fără a privi înapoi, fără schimburile de replici care nu puteau fi decât banale, scăzând importanţa confesiunii. Dar Harrison ştia că nu spusese povestea aşa cum trebuie, adăugând poate mai multe lucruri decât se petrecuseră în realitate, folosind fragmente de emoţii, aşa că ar fi părut fals sau dramatic dacă ar fi plecat fără un cuvânt. Ca de la un prieten la altul, Harrison se gândi să o consoleze pe Nora. Ar trebui să spună cel puţin „Îmi pare rău”.

Nora puse mâinile pe umerii lui Harrison, făcându-l să tresară. Două entităţi delicate, calde, cu energia unor bombe. Ce transmiteau? Iertare? Sau se voia a fi doar un

gest liniştitor, menit a relaxa atmosfera care urmase conversaţiei, a o întrerupe, deoarece îi era la fel de teamă de banal ca şi lui.

Mâinile se mişcau în interiorul gulerului, electrizându-l, apoi desenau cercuri pe pielea de pe piept, până când Nora îşi puse capul pe umărul lui, cu obrazul aproape de ureche. Într-o fracţiune de secundă luă decizia de a-i strânge mâinile într-un „Nu” hotărât sau de a se întoarce şi de a o săruta grăitor pe gură, ceea ce însemna un „Da” puternic. Harrison se ridică şi luă în braţe fata, acum femeie, după douăzeci şi şapte de ani de iluzii intermitente, iar realitatea era atât de puternică încât aproape îi tăia respiraţia. O sărută, un sărut şi el mai matur, care mărturisea anii de experienţă pe care va trebui să şi-i imagineze acum pentru tot restul vieţii.

Nora se desprinse din îmbrăţişare şi se îndreptă către uşă. Pentru o secundă, în timp ce inima îi bătea cu putere, Harrison se gândi că voia să plece de lângă el, aşa cum făcea adesea; în schimb, Nora încuie uşa. Când se întoarse către el, fără jumătatea aceea drăguţă de zâmbet, inima lui aproape că bătea să-i sară din piept. Nora se descălţă. Cât era de frumoasă. Harrison şi-o imagină pe Evelyn trăgându-şi pe cap cămaşa de noapte şi alungă din minte această imagine – povestea aceasta paralelă –, un act voit de trădare. Odată alungată, Evelyn dispăru o perioadă a cărei durată rămânea deocamdată un mister. Poate o oră. Poate o noapte. Cel mai probabil o viaţă întreagă. Deşi cuvântul în sine, perioadă, sugera nu doar acest început fabulos, ci preconiza sfârşitul clar şi necesar.

Înainte de nuntă, Bridget pusese deoparte lenjeria frumos împachetată, pentru a o avea la îndemână în momentul în care avea să se întoarcă în apartament împreună cu Bill. Închise uşa de la baie, lăsându-l pe Bill să aprindă lumânarea de pe noptieră. Erau amândoi extenuaţi din cauza aşteptării lungi de peste zi şi apoi a ceremoniei în sine (Bill aproape leşinase când a observat prezenţa neaşteptată a Melissei). A urmat finalul dramatic marcat de mărturisirea uluitoare a lui Agnes (ceea ce explica lacrimile amare ale bietei femei din timpul ceremoniei), dar Bridget ştia că Bill nu va dormi până când nu avea să se bage în pat lângă el. În fond, era noaptea nunţii lor.

Se întreba cum s-au înţeles Matt, Brian şi Melissa jucând biliard. Împreună cu Bill îşi luase la revedere la scurt timp după intervenţia lui Agnes, asigurându-i pe ceilalţi că se vor vedea cu toţii dimineaţă, pentru a-şi lua rămas bun la micul dejun. În momentul în care Bill şi Bridget au părăsit camera, mai rămăseseră doar Jerry, Rob, Josh şi Harrison, iar Bridget nu ştia dacă au decis să meargă în bibliotecă pentru încă un pahar. Credea totuşi că nu. Că, la fel ca ea şi Bill, s-au dus fiecare în camera lui pentru a medita asupra pojghiţei impenetrabile care-i învăluia pe ceilalţi.

Bridget trase o ocheadă rapidă în oglindă. Îşi desprinse peruca, o scutură puţin şi o puse iar pe cap pentru a aranja părul, pentru a-i da un aspect mai îngrijit. Chipul îi era palid în lumina strălucitoare, perfectă pentru aplicarea machiajului, dar înspăimântătoare în momentul în care vrei să te oglindeşti noaptea târziu. Se dezbrăcă de taiorul roz oribil şi de lenjeria pe care o detesta, bucurându-se de libertatea temporară. Avea de gând să slăbească după terminarea chimioterapiei. Doctorul îi spusese să nu îşi facă griji, pentru că avea paciente care reveniseră la greutatea iniţială fără nicio problemă, adică la mărimea 36. Bridget ştia că nu avea să aibă niciodată mărimea 36, dar s-ar fi mulţumit cu 40.

Dădu la o parte hârtia mătăsoasă roz şi scoase lenjeria. O cămaşă de noapte fără mâneci şi bikini asortaţi. Un portjartier cu dresuri albe de mătase, preferatele lui Bill.

Adevărate comori pentru o mireasă, o mireasă tânără, dar când Bridget le văzuse în vitrina magazinului de lenjerie se gândise: De ce nu? De ce să îl priveze pe Bill de ceva ce avea să îi facă plăcere? De ce să nu trateze această noapte a nunţii ca şi cum ar fi făcut-o dacă s-ar fi căsătorit pe când aveau douăzeci de ani?

Îşi puse cămaşa şi se analiză în oglindă. Rareori purta ceva atât de transparent şi astfel nu avea des ocazia de a observa că sfârcurile, acum, drept rezultat al operaţiei la sânul drept, se îndreptau în direcţii diferite. Unul era uşor îndreptat în jos. Celălalt către stânga. Eh, nu-i nimic, îşi spuse. Oricum lumina va fi difuză.

În mod ciudat, Bridget nu îşi pusese lenjerie foarte sexy la prima ei nuntă. Rochia de mireasă, din material alb, fusese scumpă, dar la terminarea recepţiei, în cameră, şi-a dat jos sutienul şi bikinii în mod obişnuit şi le-a aruncat pe toate lângă Arthur. Ciudat că îşi amintea că făcuseră dragoste în noaptea aceea, dar nu-şi aducea aminte exact cum. Faptul că nu-şi amintea o îngrijora puţin. Asta nu făcea parte din memoria obişnuită a cuiva? Poate că, de când s-a reîmpăcat cu Bill, pur şi simplu reprimase unele imagini, chiar amintiri, ca un act de trădare.

Se luptă cu portjartierul pentru că uitase cât era de greu să prindă dresurile. Păreau să ajungă la un centimetru de dispozitivele acelea ciudate care se îndoiau când erau prinse. În timp ce rula dresurile, se gândi, în mod deloc plăcut, la stripperi şi la costume de deghizare şi se simţi oarecum ridicolă în lenjeria aceasta de ingenuă. Oare o să-l deranjeze şi pe Bill? Va crede că e ridicolă? Sau se va pune imediat în mişcare şi va fi recunoscător pentru această mică scenetă?

Se spălă pe dinţi şi îşi dădu cu un gloss care avea să ajungă cu siguranţă în întregime pe aşternuturile drăguţe ale Norei. Se şterse la gură. Încă nu se dusese machiajul şi s-ar putea să murdărească feţele de pernă, dar ce putea face? Lumea se aştepta să găsească ceva deranj în apartamentul nupţial, nu?

Deschise uşa de la baie şi fu surprinsă să descopere că toate luminile erau aprinse. Când intră de tot în cameră îl văzu pe Bill la marginea patului, îmbrăcat cu cămaşa, în şosete şi în boxeri. Oare ieşise prea repede din baie? Fusese ocupat pentru că sunase în camera lui Matt sau a Melissei să-i întrebe dacă s-au distrat? Bridget făcu un pas, moment în care Bill ridică privirea către ea. Plângea.

Bill plângea.

— Nu te-am avut atâta timp, iar acum s-ar putea să te pierd, spuse el simplu.

O trecu un fior când îşi dădu seama că Bill credea că va muri. Probabil că gândise asta în tot acest timp.

Era un lucru să-ţi imaginezi propria moarte, dar cu totul altceva când altcineva gândea asta. Şi mai rău dacă acel altcineva se exprima cu voce tare. Bridget îşi dorea să aibă la îndemână un halat în care să se ascundă. Se simţea ridicolă îmbrăcată în lenjeria sexy, complet nepotrivită cu momentul. Dar nu-şi putea lăsa soţul plângând pe marginea patului pentru a merge în căutarea unui halat. Mai înaintă câţiva paşi către el, apoi se opri.

— Bill, îl strigă.

— Toată viaţa mi-am dorit asta, spuse el, şi acum… ce vom avea?

Întrebarea rămase fără răspuns. Fiorul care o încerca pe Bridget devenise destul de puternic. Se înconjură cu propriile braţe pentru a se opri din tremurat, dar nu simţi decât materialul subţire al cămăşii.

— Pare atât de nedrept, striga Bill. Atât de crunt. Şi e doar vina mea.

Doamne, se gândi Bridget.

Bill îşi încrucişă braţele peste piept şi începu să se legene înainte şi înapoi pe marginea patului, modul unui bărbat de a se linişti. Nu părea deloc mascul în şosetele şi boxerii negri. Prea mult timp ignorase deliberat adevărul hidos al bolii lui Bridget. Ea nu înţelegea de ce aleseseră tocmai acest moment pentru a merge înainte. Probabil că ceea ce a declanşat reacţia lui Bill se datora venirii fiicei sale, faptului că fericirea lui era deplină. Caracterul fraudulos al

acestei fericiri îi apăruse doar când rămăsese singur în cameră în cele câteva minute cât timp Bridget îl lăsase nesupravegheat pentru a merge la baie.

Se gândi că nu se putea separa de el. Erau mult prea multe lucruri la mijloc. În primul rând, era Matt. Apoi sănătatea ei. În plus, erau anii pe care nu i-au avut împreună şi ocazia aceasta de a recupera totul.

Desprinse dresurile din nasturii de care erau prinse şi îi dădu jos. Ridică peste cap cămaşa de noapte. Îşi scoase bikinii şi îi aruncă cu degetul mare de la picior. Îşi permise să se lase analizată complet goală, hotărând să nu îşi facă griji pentru colacii de grăsime de pe şolduri şi pentru sfârcurile care arătau în direcţii diferite. Trecând pe lângă Bill, aprinse lumânarea de pe noptiera de la capul patului şi stinse lumina.

Mai rămăsese un singur lucru. Îşi desprinse peruca, o luă şi o aruncă pe podea.

— De ce nu te bagi sub pătură? îi sugeră Bridget.

Merse de cealaltă parte a patului şi se strecură între aşternuturi. Îl auzea pe Bill care se dezbrăca. Un bărbat plângând era o privelişte înspăimântătoare. Nu o deranjase asta în timpul ceremoniei, deoarece ştia că lacrimile acelea erau de bucurie, de uşurare. Dar acestea erau lacrimi de disperare. Orice s-ar întâmpla, oricât de înspăimântător şi de crunt ar fi, Bridget trebuia să le pună capăt. Dacă Bill se dezechilibra, urma ea. Nu putea permite această reacţie în lanţ.

După ce se dezbrăcă, Bill se băgă şi el sub aşternuturi. Se întinse imediat după ea, scăpând un oftat involuntar.

— Nu trebuia să fie aşa, spuse el, ţinând-o strâns în braţe.

— Ştiu.

— Arătai minunat, continuă el, în timp ce un chicot de râs îşi făcea loc într-un sughiţ. Va trebui să mă sinucid mâine când îmi voi aminti de momentul acesta.

— Să nu faci asta. Nu se poate să rămân văduvă.

— O să le pui iar? întrebă el, trăgând-o şi mai tare în el, iar corpul ei se mulă perfect peste al lui. Mă refer la dresuri şi port jartieră.

— S-ar putea, răspunse ea. Doar dacă te porţi foarte, foarte bine cu mine.

— E bine aşa? întrebă el, mângâind-o.

— E un început.

— N-am intenţionat să…

— Da, ştiu că nu ai intenţionat.

Deşi evident că asta intenţionase. Sugerase că Bridget avea să moară curând şi că îl va lăsa singur. Şi era trist. De ce să nu aibă şi el dreptul de a-şi exprima durerea? Ei doi ar fi putut avea douăzeci şi şapte de ani împreună. În cel mai bun caz, acum vor mai avea doi, poate trei şi o mare parte din tot acest timp nu va fi deloc plăcut. Din câte îşi imagina, probabil că noaptea aceasta ar putea fi cea mai bună din câte vor mai avea.

— O să mă poţi ierta vreodată? întrebă Bill.

— Pentru ce?

— Pentru că te-am părăsit. Pentru că m-am căsătorit cu Jill.

— Te-am iertat cu mult timp în urmă.

— Serios? Când?

— A, nu ştiu, Poate săptămâna trecută.

Bill o sărută în maniera lui personală, care ei îi plăcea enorm. Erau amanţi vechi, deşi acum se reuniseră de mai puţin de doi ani. Aveau activităţile lor de rutină. Nu simţeau gust de aventură. Poate că în noaptea aceea Bill ar fi încercat ceva niţel diferit. Dar suferinţa, cel mai eficient antidot pentru sex, scosese tot ce era mai bun din el. Bridget îl atinse aşa cum ştia ea, iar tehnica ei se dovedi eficientă. Nu era ca şi cum ar fi făcut dragoste la douăzeci şi cinci sau la treizeci şi unu de ani. Acum doar îşi putea imagina scenariile acelea. Probabil că ar fi fost mai multă varietate, mai multă spontaneitate. Dar şi mai puţină tandreţe. Oare unul dintre ei ar fi avut vreo aventură? Existau căsnicii de aproape treizeci de ani în care niciunul dintre parteneri să nu fi avut nicio relaţie extraconjugală?

Bridget bănuia că foarte puţine. Era o problemă cu care probabil că ea şi Bill nu s-ar fi confruntat.

Îi luă mâna, care era acum între picioarele ei, simţindu-i respiraţia regulată, acum din ce în ce mai accelerată, ochii cu siguranţă uscaţi, şi îi duse degetele aproape de cap.

— Atinge-mă aici, îi şopti ea.

Nu făcuseră niciodată dragoste fără perucă. Ştia cum se simte scalpul la pipăit – părul rar, locurile unde era complet chelă – dar credea că venise momentul. Pentru a fi cu adevărat căsătoriţi, trebuia ca Bill să o atingă pe cap. Un moment, mâna lui rămase acolo unde o lăsase ea. Poate că nu înţelesese exact ce voia ea. Bridget aşteptă, ştiind că Bill avea să înţeleagă totul imediat.

Bill o mângâie pe tâmplă, deasupra urechi şi apoi pe ceafă. În timp ce o atingea, Bridget îşi aminti de fata din magazinul de peruci şi se întrebă cum o fi fost noaptea nunţii sale. Oare îşi scosese peruca aşa cum cerea ceremonia pentru a-şi da la iveală capul ras? Oare plânsese? Oare soţul ei, un bărbat fără chip şi fără nume, o mângâiase pe cap la fel de drăgăstos cum făcea Bill acum, recunoscând sacrificiul soţiei sale?

Bill era tandru, iar Bridget îi era recunoscătoare pentru asta. Avea scalpul sensibil, lucru pe care nu îl ştiuse înainte de a-şi pierde părul. El scoase cealaltă mână pe care o ţinea sub ea şi îi luă capul în amândouă. O trase către el şi o sărută lung.

Da, aşa era mai bine, se gândi Bridget. De ce să se prefacă amândoi că nu era bolnavă? De ce să nu o iubească exact aşa cum era? Nu asta îşi dorea fiecare femeie?

Duminică

Îi strigă numele ca prin vis. Harrison adormi la loc. Dormise doar câteva secunde, sau, în cel mai bun caz, câteva minute.

Camera era scufundată în întuneric, deoarece jaluzelele erau trase. Stătea ghemuit lângă Nora, care dormea pe spate. Începea să îşi amintească acum, iar amintirile îi făceau inima să-i tresalte şi îi produceau valuri de căldură. Ceea ce cu o seară înainte era urgent, acum, privind retrospectiv, era uluitor.

Se întinse după ea şi îi găsi mâna. Pielea era caldă şi uscată. O văzu deasupra lui, strângându-i corpul cu genunchii. Pe spate, îşi întindea braţele pentru a se sprijini de tăblia patului. Era mai mult decât uluit că făcuseră dragoste: era de-a dreptul mut de uimire.

O putea vedea acum doar din profil. Probabil visase că îl strigă, pentru că încă dormea. Partea lui de pătură se adunase toată sub talie. Se înveli până pe piept. Hanul era liniştit. Nu se auzeau voci sau muzică. Cât timp dormiseră? În spatele uşilor închise, în alte camere, oamenii stăteau întinşi în pat, neliniştiţi sau visând.

Harrison simţea parfumul Norei, care dormea lângă el. Sexul, atunci când era extras din context, şi chiar în context, se gândi el, era o activitatea ciudată şi minunată în acelaşi timp.

Cu o seară în urmă, Harrison căzuse pradă tentaţiei. În dimineaţa aceasta, simţi un altfel de tentaţie, aceea de a considera ce se petrecuse între el şi Nora ca pe un fel de împlinire. În 1974 se sărutaseră. Harrison îşi aminti promisiunea mâinii care i se strecurase sub cămaşă. Dacă Stephen, în maniera aceea macabră care le stricase scena de iubire, nu ar fi pus capăt poveştii care începea în seara aceea între el şi Nora, oare relaţia lor ar fi continuat până la sfârşitul primului lor an la facultate, el la Boston, ea la New York? Ar fi devenit într-o zi rivalul lui Carl Laski?

Ce idee imposibilă!

Dincolo de umărul Norei, printr-o fantă din jaluzele, Harrison vedea lumina de afară. Era deja duminică dimineaţa. Rememoră nunta, cina, confesiunea lui Agnes. Se gândi că era un început dificil pentru Bill şi Bridget, care cu siguranţă meritau ceva mai bun. Deşi, în final, Harrison ştia că acest început nu avea mare importanţă. Lupta celor doi va avea de acum înainte un caracter strict personal.

În cameră lumina devenea tot mai puternică acum, aşa că putea distinge fotoliul în care stătuse. Prin uşa deschisă, vedea cada din baie. Soarele proiecta forme dreptunghiulare pe jaluzele. Îşi aminti cum văzuse reflecţia propriei figuri pe sticla întunecată. Avea să fie o zi însorită, pe care nu voia să o înfrunte.

Simţise o oarecare uşurare povestindu-i Norei în final ceea ce se petrecuse în noaptea aceea de mai, în urmă cu aproape trei decenii. Îl ajuta faptul că împărtăşise povara aceasta cu Nora şi apoi urma mâinilor sale pe umeri şi iertarea pe care o transmiteau. Înaintea acestui weekend, Harrison îşi imagina că nu va mai trăi niciodată amestecul intens de dorinţă şi dragoste pe care îl experimentase în tinereţe. Nu-i fusese niciodată infidel soţiei sale, ceea ce uneori părea un eşec din partea lui, o lipsă de imaginaţie. Noaptea trecută, se lăsase în voia tentaţiei, savurând pur şi simplu faptul că era viu.

Viu în detrimentul lui Evelyn. Îşi aminti modul în care o alungase din minte. Ea nu va afla niciodată, dar el nu va putea uita noaptea aceasta, ceea ce avea să schimbe totul. Acum va avea amintiri proaspete, noi. Un zgomot puternic îl făcu să tresare. Nora se învârti pe cealaltă parte, îndepărtându-se de el.

— Tu ai pus ceasul să sune? o întrebă Harrison.

— Trebuia s-o fac, răspunse ea, întinsă pe spate acum, încercând să se trezească. Trebuie să mă trezesc pentru a mă ocupa de micul dejun.

Nora întoarse capul pe pernă pentru a-l privi pe Harrison. Îi atinse faţa, de parcă nu i-ar fi venit să creadă că se afla în pat cu el.

— Este extraordinar, spuse.

Harrison se apropie de ea, dar Nora îi puse o palmă pe piept.

— Chiar trebuie să mă trezesc, zise.

— Trebuie să discutăm?

— Vom vorbi, dar mai târziu.

Nora se ridică şi îşi puse halatul. Trebuia să facă un duş şi să se îmbrace. Harrison o privea în timp ce ridica jaluzelele. Îşi acoperi ochii cu palmele. Reflecţia soarelui pe zăpadă aproape îl orbea.

Ajuns în camera lui, Harrison începu să se plimbe în sus şi în jos. Încă mai era îmbrăcat cu hainele cu care fusese la nuntă. Aruncase sacoul şi cravata pe patul neatins. Îşi simţea faţa aspră şi ştia că trebuie să facă o baie.

Se gândea că pentru binele familiei sale trebuia să plece cât mai repede de la han. Va ajunge la Hartford prea devreme înainte de îmbarcare, dar era mai bine să stea în aeroport decât să rămână la han. Oricum, era mult prea agitat pentru a se ocupa de activitatea atât de simplă de a împacheta. Se plimba de la baie în capătul opus al camerei şi înapoi.

Nici măcar nu o ţinuse în braţe pe Nora în dimineaţa aceasta. Nu o sărutase de rămas bun. Aveau să se despartă astfel?

Se aşeză pe pat şi privi fix pe fereastră. Auzeau cum apa se scurgea de pe acoperiş. Avea nevoie de o ceaşcă de cafea pentru a-şi limpezi gândurile şi îşi aminti de aparatul de espresso din bibliotecă. Oare era potrivit să coboare aşa devreme? Se întreba cât era ora. Se uită la ceas. Aproape şapte. Devreme pentru o dimineaţă de duminică. Aveau să le servească şi cafea în sufragerie?

Fără a face duş, ieşi din cameră şi coborî scările îndreptându-se către bibliotecă. Între timp, auzea toate zgomotele hanului care se trezea la viaţă. Răzbăteau voci din camere îndepărtate. Se auzeau paşi pe o pardoseală de lemn. Izbitura unei uşi masive care se închidea. În hol, un bărbat întinsese un ziar pe măsuţă, cu o cafea în mână.

Harrison se gândea să îl întrebe de unde luase cafeaua. Judy, asistenta Norei, intră în hol ducând un teanc de cearşafuri împăturite.

— Bună dimineaţa, îl salută.

— Bună dimineaţa, îi răspunse Harrison.

Avea părul prins strâns, lipit de cap. Şi de data aceasta era murdară de ruj pe dinţii din faţă. Harrison se întrebă de ce nu o atenţiona nimeni.

— V-aţi trezit devreme, îi spuse.

...*zâmbetul asimetric...*

— Da, zise.

— Aţi găsit-o pe Nora?

— Poftim?

— Noaptea trecută o căutaţi pe Nora.

— Nu, minţi el, iar mintea îi funcţiona cu viteza fulgerului. N-am găsit-o. Voiam să-i mulţumesc, dar plecase la culcare.

— Se va trezi în curând, spuse Judy. Să o anunţ că o căutaţi?

— Nu, mulţumesc, răspunse el. Nu. Mai stau puţin. Probabil că o voi întâlni pe aici. De fapt, acum aş vrea o cafea.

— În bibliotecă. Tocmai am făcut-o.

— Mulţumesc.

Se îndreptă în direcţia bibliotecii, dar după câţiva paşi se opri brusc. Se întoarse cu faţa către scări. Nu se poate, îşi spuse. Scosese deja cheia aurie şi grea înainte de a ajunge în cameră. Intră, aruncă cheia pe pat şi căută cartea pe care o cumpărase cu o zi înainte. Ridică un pulover aruncat pe birou şi găsi volumul subţire. Se aşeză pe pat şi deschise imediat la poezia pe care o citise în biblioteca oraşului, cea care îl intrigase, îl torturase din cauza imaginilor sale erotice. „Sub acoperişul înclinat”.

Femeia din poezie era blondă şi avea dinţi stricaţi. Ieri, cuvântul limbă îi atrăsese atenţia. Găsi iar versul*:...în timp ce îţi ating dinţii cu limba...*

Un fior imperceptibil îi traversă şira spinării ca o confirmare. Citi versurile iarăşi, sigur că Laski scria despre

femeia care îi servise salata cu musca, femeia pe lângă care tocmai trecuse în hol.

…zâmbetul asimetric…

Îi era greu să creadă cât de crud fusese Laski scriind această poezie şi apoi cerându-i Norei să o treacă pe curat şi într-un final să o publice. Ducându-se imediat la prima pagină, se uită la data publicării. 1999. Volumul fusese publicat postum.

Stătea pe pat gândindu-se. Trecură cinci minute. Apoi zece.

Ţinea cartea în mână. Se duse la fereastră, apoi se întoarse. Se scărpină în cap. Cum era posibil ca Nora să permită aşa ceva?

Puse cheia în buzunar şi ieşi din cameră. Se întoarse în apartamentul Norei. Îşi amintea ce îi spusese Nora, că soţul ei îi fusese infidel doar pe hârtie. Când ajunse la capătul holului, văzu că uşa de la apartamentul ei era închisă. Ar fi putut să o deschidă pur şi simplu – oare noaptea trecută nu îi dădea acest drept? – dar decise să bată.

Nora era în halat, încă udă de la duş. Pe patul întins perfect, ale cărui linii drepte îi făcură inima să tresalte, Harrison observă un sutien, o pereche de chiloţi, nişte pantaloni negri, o bluză albă şi două şosete negre.

Nora avea faţa roz şi părul lipit de cap. Pleoapele îi erau palide şi nu era dată nici cu ruj.

— Harrison, exclamă ea surprinsă.

— Pot intra?

— Sunt puţin în întârziere, spuse ea, dar apoi să dădu la o parte din uşă. Evident, adăugă.

Harrison o îmbrăţişă şi o sărută. Respiraţia Norei mirosea a pastă de dinţi. Harrison îi dădu drumul şi se aşeză pe un cufăr de cedru de la capătul patului. Ţinea cartea în mână şi văzu că Nora se uita la ea.

— E o poezie aici, pe la sfârşit, spuse el.

Nora rămase tăcută.

— Una care se intitulează „Sub acoperişul înclinat”.

Nora băgă mâinile adânc în buzunarele halatului de pluş. Harrison îi studie picioarele albe sub tivul halatului şi labele

picioarelor desculţe. Ştia că mâinile erau singura parte a corpului care purtau urmele vârstei, uzate de munca grea.

— Mă gândeam că poate vrei să-mi spui o poveste, continuă el încet.

Nora trecu pe lângă el şi se aşeză pe pat.

— Te iubesc, zise Harrison.

Şi imediat regretă că pronunţase cuvintele acelea goale, banale şi zaharisite, genul care se imprimă pe cărţile poştale. Cât de ciudat era să descopere, după atâţia ani în care a tot aşteptat să trimită acest mesaj, că pur şi simplu cuvintele acestea nu erau suficiente. Nu erau deloc suficiente.

— Cred că noaptea trecută, spuse, a fost cea mai intensă experienţă sexuală din viaţa mea.

— Doar nu vorbeşti serios, răspunse ea, punându-şi mâinile în poală.

— Aşa simt acum.

În încăpere se aşternu o tăcere prelungită.

— Eu am fost cea pentru care Carl şi-a părăsit soţia, zise Nora. Nu mai făcuse asta înainte, nici măcar nu se gândise la aşa ceva. Avea atâtea studente, atâtea femei frumoase care i se aruncau în braţe. Până aproape de şaizeci încă mai putea face o femeie să întoarcă puţin capul după el.

Nora făcu o pauză, iar Harrison putea azi cum intra apa fierbinte în calorifer.

— Ne-am mutat din oraş, continuă Nora. Carl a luat decizia aceasta pentru a scăpa de scandalul pe care îl avea cu fosta soţie. Cred că îşi imagina că va putea să se purifice dacă se retrăgea la ţară. Practicând yoga. Renunţând la carne. Făcând plimbări lungi. Aş fi putut să-i spun că strategia aceasta nu va funcţiona, că geografia nu putea schimba omul care era.

Harrison puse cartea lângă el, pe cufăr.

— Unii bărbaţi au nevoie de femei pentru a se simţi împliniţi, zise Nora. Am mai spus asta.

— Tu erai companionul, completă Harrison.

— Carl era de-a dreptul vorace în această privinţă. Când era acasă, avea nevoie de prezenţa mea, de atenţia mea în

fiecare minut. Trebuia să-l cunoşti ca să înţelegi asta. Cred că sunt mulţi astfel de bărbaţi. Poate Jerry este genul acesta de bărbat. Nu tu sau Bill.

— Nu, încuviinţă Harrison.

— Da, eu eram companionul lui. Aici făcu o pauză. Este chiar atât de rău? Să îţi dedici viaţa cuiva? Dacă opera lui Carl s-ar fi îmbunătăţit datorită faptului că eu îi sacrificam întreaga mea viaţă, oare nu merita sacrificiul?

— Poate pentru el, spuse Harrison încet. Nu înţeleg cum ar fi meritat pentru tine.

— Nu? întrebă ea, sincer uimită. Poţi spune că ar fi fost mai bine dacă aş fi făcut ceea ce îmi doream să fac? Nu cred că se poate. Sunt multe de spus despre sacrificiu. Religii întregi se bazează pe această idee.

— Pur şi simplu femeile din zilele noastre nu trăiesc aşa, continuă Harrison, ştiind că nu era complet adevărat. Multe femei s-au sacrificat pentru ceilalţi.

— Credeam că este un poet genial. Dacă puteam să îl ajut în vreun fel, în vremea aceea mi se părea că merită să o fac.

Harrison încerca să nu se gândească la Nora alături de Carl Laski, un bărbat care se apropia de şaptezeci de ani în momentul în care a murit. Ştia cum arată un bărbat de vârsta aceea. Văzuse destui la sala de sport. În ultimele fotografii, Laski apărea cu o barbă căruntă şi părul rar. Harrison se gândi la Nora aşa cum fusese cu o noapte în urmă în pat şi nu şi-o putea imagina întinsă alături de Laski.

— Eu eram şi mai retrasă decât Carl, continuă Nora. Locuiam aici, în casa aceasta, departe de oraş. Părea că trăiesc doar pentru el. Lucram pentru el. Era totul pentru mine.

Lui Harrison îi era greu să şi-o închipuie pe acea Nora pe care i-o descria ea acum, cea pentru care Carl Laski însemna totul. Dar când se gândea la Nora adolescentă, care trăise în umbra lui Stephen Otis, putea crede poate că îşi permisese să se supună altcuiva.

— Erau multe bârfe despre alte femei, continuă Nora. Dar totul pornea de la poezia lui. În imaginaţie, Carl îmi era

infidel în fiecare zi. Citeam asta în lucrările lui. Erau imnuri închinate unei femei şi aveam suspiciunile mele, dar existau suficiente asemănări cu mine sau cu femeile care fuseseră înaintea mea, aşa că nu eram niciodată sigură.

Harrison se încruntă imaginându-şi-o pe Nora analizând poezia lui Laski, căutând indicii despre infidelităţile sale imaginare.

— Dar ştiam, spuse ea, în mod obişnuit, banal, aşa cum ştiu femeile. Carl era vorace şi din punct de vedere sexual – ştiu că nu vrei să auzi asta – şi avea perioade scurte de apatie sexuală urmate de un interes puternic faţă de sex. Devenise o rutină. Simţeam asta. În imaginaţie avea multe aventuri. Presupun că toţi bărbaţii au. Dar în cazul lui, el le aşternea pe hârtie, iar eu i le transcriam.

Respiră adânc.

— În mod ciudat, nu m-am gândit niciodată să îl părăsesc. Mă căsătorisem cu el şi trăiam izolaţi. Separarea de el nu mi s-a părut niciodată a fi o soluţie. Unde m-aş fi dus? Şi cu cine?

Ai fi putut să mă cauţi, îşi spuse Harrison.

— Într-o zi, Carl a venit acasă împreună cu o tânără. Era blondă, avea nouăsprezece ani şi nu arăta deloc a studentă. Carl o numea „orăşeancă”, chiar şi când era ea de faţă. O considera fascinantă. Accentul. Dinţii ei stricaţi. Era diferită de toate femeile pe care le cunoscuse. O studentă cu bursă. Strălucitoare, zicea Carl. Dar neşlefuită. Îmi aduc aminte că avea nişte maniere oribile la masă. Mă gândeam că joacă acest rol pentru el – fata din clasa muncitoare transformată într-o doamnă – şi că manierele acestea la masă făceau parte din jocul ei.

Harrison era uimit de aparenta uşurinţă cu care Nora povestea. Fără lacrimi. Fără ezitări.

— Când spun că a adus-o acasă vreau să spun că a adus-o să locuiască cu noi. Carl susţinea că doar temporar, că nu avea unde să meargă în altă parte. Că bursa acoperea doar studiile. Că locuise o vreme în maşină şi o vreme pe la nişte prieteni. Era suficient de murdară cât să îl cred. Avem atâtea dormitoare, spunea el, încât ne puteam dispensa de

unul pentru ea până când avea să fie pe picioarele ei. Mi-a prezentat-o într-un mod atât de uman, încât n-am putut spune nu.

Nora se întoarse pentru a-l privi pe Harrison în faţă.

— Vezi tu, aşa funcţionează treaba, spuse. Cu porţia. La început ai aşteptări atât de mari. Apoi viaţa, în porţii mici, începe să-ţi risipească aşteptările, le face să pară naive, goale. Îţi dai seama că mariajul nu va fi ceea ce ţi-ai imaginat. Că dragostea este intermitentă în cel mai bun caz. Că poate bărbatul cu care te-ai căsătorit la o vârstă atât de fragedă este foarte dificil. Speranţa unei intimităţi constante este burgheză, ca să folosesc un cuvânt drag lui Carl.

Nora începu să îşi roadă o unghie.

— Îi auzeam uneori făcând dragoste, continuă. Pereţii erau subţiri şi îi puteam auzi chiar şi din capătul holului.

Imaginea îl şocă pe Harrison. Nora, întinsă singură pe pat. Prima soţie ascultând cum soţul ei o vizita pe cea de-a doua.

— Este unul dintre lucrurile de care am avut mare grijă atunci când am renovat casa după moartea lui Carl, continuă. Am făcut pereţii dormitoarelor groşi, ca să nu se audă nimic dintr-o cameră în alta.

Era adevărat. Din camera lui Harrison nu se auzea nimic.

— Ceea ce Carl nu mi-a spus este că Judy era însărcinată. Mi-am dat seama după câteva săptămâni. Poate că se observa şi înainte de a-mi da seama că o vizita la ea în cameră. O auzeam vomând dimineaţa în baie. Vedeam cum talia începea să i se îngroaşe. Într-o zi am întrebat-o. Mi-a răspuns că într-adevăr era însărcinată. M-am oprit înainte de a o întreba dacă tatăl copilului era Carl. O ştiam, dar nu voiam s-o aud cu voce tare.

— Nora, exclamă Harrison. Îmi pare atât de rău.

— În ziua aceea mi-am dat seama că soţul meu, Carl Laski, era un monstru. Ani la rând mi-a interzis să facem un copil. Spunea că el are deja copii, ceea ce îi produsese numai bătăi de cap. Nu voia să mai treacă o dată prin asta. În plus, spunea mereu că era prea bătrân pentru un copil.

Dar, vezi tu, eu nu eram prea bătrână pentru a avea un copil. Îmi doream să fiu mamă. Şi iată că îşi permisese să facă un copil cu această… şcolăriţă.

Harrison se chinuia să asimileze informaţiile pe care i le releva Nora. O fată care locuia în casa ei, însărcinată cu soţul ei. Îşi aminti modul în care Nora vorbise despre Carl Laski cu doar două zile în urmă: A fost un scriitor extraordinar. A fost un om extraordinar.

Harrison citise cartea scrisă de Roscoff şi deşi nu îi plăcuse, se convinsese că Laski fusese cel puţin un bărbat dificil, cu probleme. Dar apoi auzise comentariile oarecum defensive şi laudative ale Norei la adresa soţului ei şi începea să-l vadă într-o lumină nouă: soţul extraordinar, profesorul competent. Şi acum, ca cineva care îşi dă seama că prima impresia a fost cea corectă, Harrison vedea cine a fost Laski cu adevărat. Un tiran auto-suficient.

— Eram furioasă, spuse Nora. Am avut o discuţie cu el.

A negat că ar fi copilul lui. S-a prefăcut surprins. Carl era capabil de trădare, dar nu putea minţi. Nu era deloc credibil. L-am ameninţat că îl voi părăsi. Cred că m-am şi apucat să-mi fac o valiză. N-am povestit nimănui despre asta.

— Mă bucur că ai încredere să-mi spui mie, zise Harrison, dar nu era sigur de sinceritatea afirmaţiei. Noaptea trecută, sentimentele sale erau simple, pure, imperative.

— I-am spus că rămân doar dacă scapă de ea, continuă Nora. Că nu voi trăi sub acelaşi acoperiş cu ea, că mă săturasem să îi aud cum fac dragoste noaptea. Aceasta i-a atras atenţia. Cred că îşi închipuia că nu auzeam, că nu ştiam. Atunci mi-a spus că va căuta un alt loc pentru ea. Aici Nora îşi trase respiraţia. Apoi a descoperit că este bolnav.

— De cancer.

— De câteva săptămâni îl durea gâtul îngrozitor. Credeam că are vreun streptococ. I-am spus să consulte un medic, dar nu voia. Avea un întreg arsenal de medicamente naturiste. Le cumpăra dintr-un magazin din oraş. Avea încredere oarbă în ele. Dar într-un final durerea devenise

atât de puternică, încât a mers la clinica facultăţii. Acolo i-au sugerat să facă nişte teste. Cuvântul acesta îl îngrozea pe Carl. Teste. Se comporta ca un copil. Un copil capricios şi distructiv.

Harrison îşi imagina un bătrân furios, un fel de rege Lear.

— Într-un final a trebuit să-i găsesc eu un loc fetei. M-am dus la facultate, am discutat cu decanul şi i-am spus că locuise în maşină şi că acum stătea la noi. Decanul ştia că soţul meu era bolnav. Carl era venerat la şcoală. Decanul mi-a spus că va avea grijă să-i mărească bursa fetei, astfel încât să includă masă şi cazare. Nu i-am zis că era însărcinată.

Harrison se întreba dacă decanul ştia că fata şi Carl erau amanţi.

— Şi apoi boala lui Carl s-a înrăutăţit. Îngrozitor. Era furios. Plângea. Pomenea fiecare femeie care îi inspirase fiecare poezie. Mi-a mărturisit fiecare aventură imaginară pe care a avut-o. Îi plăcea asta. Nu căuta să îl iert. Voia să mă rănească pentru că eram tânără şi pentru că aveam să trăiesc după moartea lui. Îmi spunea că unele fete aveau abia şaptesprezece ani. Zicea că le plăcea mai ales pe cele din primul an. Eu eram doar una dintr-un întreg şir, un şir lung, zicea. Că eram singura cu care s-a căsătorit, cu care a rămas. Zicea multe lucruri despre mine. Că nu aveam personalitate. Eram un nimeni. Un cufăr gol. Călca peste fiecare amintire plăcută pe care o aveam despre noi doi împreună.

Harrison voia să o consoleze şi să o zgâlţâie în acelaşi timp. Cum a putut fi atât de supusă?

— Odată ce am aflat că era bolnav, nu mai puteam să îl părăsesc, nu? Evident că nu. Poate eram uşurată că impostura care era căsnicia noastră avea să se sfârşească. Şi poate Carl o simţise, deoarece pe măsură ce treceau zilele şi îşi dădea seama că nu avea să se însănătoşească în ciuda chimioterapiei şi a radioterapiei, şi devenea tot mai furios. Nespus de furios. Nora făcu o pauză. Incredibil cât de repede dragostea se transformă în ură, adăugă.

— Nora, exclamă Harrison.

— Nici nu-ţi poţi închipui cât de uşurată am fost când a murit. Cât de recunoscătoare am fost că s-a ocupat de asta singur.

Tăcerea din cameră se prelungi câteva minute.

— După înmormântare, m-am dus să o caut pe Judy. Cred că mă gândeam să iau copilul şi să încerc să îl cresc eu. Dar îl dusese – era un băieţel – la un orfelinat catolic.

Harrison auzi în sfârşit efortul de a opri şuvoiul lacrimilor. Nora respiră adânc şi privi în sus. Adevărata tragedie pentru ea fusese pierderea copilului.

— Şi atunci mi-a venit ideea acestui han, spuse.

— Ai angajat-o pe Judy.

— Am adus-o să trăiască aici. Şi apoi i-am plătit educaţia.

— Conduci hanul împreună cu ea.

— Suntem un fel de parteneri de afaceri, spuse Nora. O plătesc bine.

Harrison îşi dorea să mai aibă o zi la dispoziţie. Chiar o săptămână.

— Nu vreau să mă întorc la Toronto, spuse. Este îngrozitor că simt asta, e înnebunitor că simt asta, dar acesta este adevărul. Vreau să stau aici cu tine.

Nora se ridică de pe pat şi veni în faţa lui.

— Aceasta este fortăreaţa mea, spuse. Este aşa cum îmi doresc să fie. Aşa cum am nevoie să fie.

Harrison se ridică şi o sărută.

— Trebuie să mă îmbrac, spuse Nora.

Harrison înţelese în acel moment că nu aveau să se mai vadă niciodată. Nici la cea de-a treizecea reuniune de liceu, care va avea loc peste trei ani, nici la cea de-a patruzecea, nici la cea de-a cincizecea, dacă Harrison mai trăia până atunci. Într-o zi, un bărbat – la fel ca el, dar fără obligaţii, un bărbat fără trecut – va veni la han, o va cunoaşte pe Nora, va vorbi cu ea şi astfel se va termina povestea.

— Soţul tău avea dreptate, spuse Harrison. Nu există cuvinte pentru a descrie o anumită suferinţă.

Se îndreptă către uşile duble şi le deschise. Ieşi pe verandă. Copiii lui nu vor afla niciodată despre trădarea tatălui lor. Se va duce acasă, iar Charlie şi Tom îl vor

săruta. Va juca baseball şi va patina împreună cu ei şi nu vor şti niciodată că, pentru un moment, un scurt moment, fusese dispus să îi părăsească.

Soarele, neaşteptat de cald, îi lumina faţa. Se îndreptă prin zăpada dezgheţată către intrarea hanului. Mergând, se gândea la gheţarii care se topesc şi la păsările care se îndreaptă către nord.

De la fereastră, Agnes îl vedea pe Innes venind de după colţ, mergând prin zăpadă în cămaşă. Evident că nu era Innes, ci Harrison Branch, îmbrăcat cu aceeaşi cămaşă şi pantaloni pe care îi purtase cu o seară înainte. Dar ar fi putut fi Innes, deoarece acum ar trebui să aibă patruzeci şi patru de ani. Ar avea aceeaşi poziţie dreaptă, dar provocatoare. Cu părul uşor rărit. De ce mergea Harrison prin zăpadă?

În spatele ei, pe pat, se afla geanta de voiaj cu lucrurile bine împachetate, haina împăturită şi rucsacul plin cu săpunurile şi şampoanele gratis pe care hanul (Nora?) le oferea cu generozitate. Trase o ocheadă la scrisoarea de pe birou adresată lui Jim Mitchell, neterminată, pe care o scrisese ieri înainte de confesiunea pe care o făcuse la cină. Avea să o rupă şi să o arunce (nu mai era nevoie să ducă acasă bucăţile). Presupunea că Jim nu va afla niciodată despre trădarea ei, că îşi va închipui pur şi simplu că Agnes a dispărut din peisaj. Şi decise că exact asta se va şi întâmpla. Va dispărea. Se va întoarce la Kidd, un loc de unde, atât în fantezie, cât şi în realitate, nu pleca mai niciodată. Mai târziu, în aceeaşi după amiază, va corecta un set de lucrări despre istoria Statelor Unite, după care va lua parte la o întâlnire cu antrenorul de baschet al fetelor. Agnes era antrenor secund. La primăvară va deveni antrenor secund de teren, în toamnă va antrena echipa de hockey pe iarbă şi le va pune serios pe fete să alerge după minge şi să se antreneze pentru sezonul pe care spera să îl câştige. Anul acesta aveau toate şansele. Se va întoarce şi Molly Clapper. Molly avea cutting bun, lansări şi mai bune şi poseda instinctul de a fi mereu la locul potrivit, în momentul potrivit. Va continua aşa… până când? Până când avea să moară? Să se pensioneze? Viaţa ei – viaţa ei – care până în urmă cu două zile părea să aibă atâta potenţial, i se revela acum înspăimântător de pustie.

O limuzină albă îşi făcu apariţia pe alee. Jerry şi Julie apăruseră în capul scărilor de la intrare. Maşina se opri şi îşi făcu apariţia şoferul. Deschise imediat portiera din spatele şoferului, iar Jerry, cu paşi vioi – de parcă se bucura că

pleacă – ocoli maşina prin spate şi se strecură elegant înăuntru. Julie aşteptă răbdătoare ca şoferul să deschidă cealaltă portieră. Cu haina de blană pe braţ, intră şi ea cu graţie. Înainte ca şoferul să închidă portiera, Agnes văzu cum Julie puse haina de blană pe banchetă, ca un animal mic menit să îi separe pe cei doi soţi.

Harrison se opri în mijlocul unui teren care părea să fie o pajişte. Ce făcea oare? Poate că nu voia să-şi ia rămas bun de la Jerry şi de la Julie. Agnes voia să-i spună la revedere Norei. Voia să-i mulţumească pentru sfârşitul de săptămână, pentru cinele organizate şi pentru camera drăguţă pe care i-o dăduse. Dar era posibil să plece fără a mai da ochii şi cu altcineva? Bill şi Bridget ştiau că Agnes le dorea tot binele din lume. Avea să le scrie după întoarcerea la Kidd. Da, ce idee bună. Se puteau spune mult mai multe lucruri într-o scrisoare decât într-o întrevedere scurtă de despărţire.

Harrison tot nu se mişcase. Părea turnat în ceară, aşa cum privea fix munţii. Agnes auzea apa care picura din streşini şi zgomotul surd al zăpezii care cădea de pe acoperiş. Lumina era aproape orbitoare, aşa că Agnes îşi dădu seama că probabil era cald. Zăpada părea să dispară pe măsură ce te uitai la ea. Era posibil aşa ceva? Oare chiar puteai vedea zăpada dispărând, topindu-se şi evaporându-se?

Harrison – Innes – făcu un pas înainte. Probabil că doctorul nu s-ar afla într-un han din munţii Berkshire, ci într-un oraş. Nu Toronto, hotărî Agnes. Mai degrabă New York. Îl vedea pe Innes plimbându-se pe Madison Avenue, împingând căruciorul în care se află Louise. Agnes calculă că anul ar fi în jur de 1934. Se construise deja Empire State Building? Agnes schimbă locaţia, mutând-o pe Fifth Avenue şi Thirty-fourth Street, unde tocmai fusese ridicată cea mai înaltă construcţie din lume. Poate că Innes şi soţia lui veniseră la New York tocmai pentru această privelişte uluitoare (nu şi Louise, evident, pentru că nu vedea). Erau într-o mică vacanţă pe care şi-o luaseră departe de Toronto, de muncă, de copii. Sau copiii erau cu ei? Angus, de

paisprezece ani şi Margaret, de opt ani. Bine, nu chiar cu ei, ci în camera de la hotel, împreună cu guvernanta.

Era o zi caldă de la începutul lui decembrie, aproape de cea de-a şaptesprezecea comemorare a exploziei de la Halifax, despre care nici Innes şi nici Louise nu vorbeau niciodată, ca şi cum Louise apăruse dintr-odată, oarbă complet, pe străzile din Toronto, unde cei doi au emigrat imediat după căsătoria oficiată în grabă în Halifax, spre bucuria Louisei. Aceasta avea nevoie de un cărucior cu rotile nu pentru că era oarbă, ci pentru că, în plus, era şi oloagă, deoarece glezna nu i se vindecase niciodată aşa cum ar fi trebuit. Mulţumită atenţiei soţului ei şi ajutorului extraordinar pe care îl primise (da, cu siguranţă exista o guvernantă la hotel), Louise dăduse naştere şi crescuse doi copii, obţinând statutul de soţie a unui chirurg optician reputat (faima numelui său îl precedase la Toronto) şi uneori chiar îşi făcea apariţia în societate, aşa cum era aceasta la începutului anilor ’30 în Toronto. (Marea Depresie afectase oraşul canadian aşa cum se întâmplase cu oraşele americane? Da, probabil că da, decise Agnes).

Totuşi, în pofida acestor realizări, la o privire mai atentă, Louise arăta ca o femeie care nu vede, care nu poate avea grijă de ea însăşi în totalitate. Evident, purta ochelari de soare: două cercuri fumurii prinse de o bară aurie. Avea părul oarecum mai uscat şi mai drept decât al altei femei. Clamele erau prinse în păr puţin strâmb, iar rujul şi-l aplicase mai mult pe pipăite. Oare îşi închipuia cum îi venea haina aceea verde, a cărei culoare nu o prindea tocmai bine? Mergea pe la magazine în căruciorul cu rotile pe care îl împingea o prietenă printre şirurile de umeraşe cu rochii? Sau poate soţia doctorului, care se apropia de patruzeci de ani, se baza pe acesta pentru a-i alege pantofii şi pălăriile?

Agnes îi vedea clar pe cei doi, care erau împreună de şaptesprezece ani. Pe doctorul Finch într-un palton maro, cu pălărie, călcând în spatele căruciorului de lemn cu roţi de cauciuc, împingându-şi pe strada uşor înclinată soţia, care devenise mai grea odată cu trecerea anilor. Pe faţa lui

Innes nu se observa efortul pe care-l făcea. De fapt, părea chiar fericit. Nu neapărat pentru că era împreună cu soţia sa, hotărî Agnes. Ci mai degrabă datorită aventurii pe care o presupunea călătoria lor, datorită bucuriei de a fi departe de Toronto, departe de Canada, dacă e ca Innes să fie sincer în totalitate. În New York se simţea un aer de vitalitate, chiar şi în toiul Depresiei, care nu putea fi regăsit şi nici nu se regăsea în Toronto, oricât de civilizat ar fi fost oraşul acesta nordic.

Louise spunea (iar Agnes asculta cu maximă atenţie) că ar trebui să viziteze Macy's. Joan îi povestise că magazinul era extraordinar. Aveau timp de asta? Când începea concertul la Carnegie Hall? Pentru Louise, care nu vedea, concertul însemna doar un bilet.

Agnes se îndreptă către birou.

Innes îi răspundea la întrebări, politicos ca întotdeauna faţă de soţia sa cu probleme, chiar şi atunci când aceasta îi vorbea pe un ton răspicat, ceea ce lui i se părea că se întâmplă tot mai des în ultimul timp. El putea vedea, în timp ce ea nu, iar Louise avea tendinţa de a i-o aminti din când în când. În ziua aceasta, vocea ei avea o notă de iritare, în pofida călătoriei minunate. Era obosită. Era adesea obosită. Faptul de a fi orb te oboseşte îngrozitor, deoarece trebuie să asculţi cu foarte mare atenţie. Trebuie să-ţi imaginezi lucrurile. Ca întotdeauna, lui Innes îi părea rău pentru soţia sa, care nu putea vedea vârful de o frumuseţe care îţi tăia respiraţia a edificiului Emire State Building. Soţia lui, care nu putea decât auzi mulţimea din jur. Care nu putea admira priveliştea oferită de vitrinele pregătite de sărbători, ornate în detaliu şi cu multă măiestrie.

Păşea cu grijă prin zăpada mocirloasă, fiind atent nu doar unde punea piciorul, ci ferind-o şi pe Louise de autobuzele şi taxiurile care treceau şi stropeau totul în jur. Rareori luau un taxi. Simplul efort de a o urca pe Louise într-o maşină era o acţiune obositoare

şi care lua o groază de timp. Preferau să meargă pe jos. Braţele lui Innes căpătaseră forţă, iar bustul i se dezvoltase pe măsură. Spre deosebire de majoritatea persoanelor din jur, el simţea că trotuarul avea o înclinare de cinci grade şi era normal pentru cineva care împingea un cărucior cu rotile în care se afla o femeie de 68 de kilograme. Dar nu se plângea. Îl deranja doar atunci când vreun trecător se uita insistent la Louise, la început cu dezgust, apoi cu milă. Îndrăzneala privirii nu era doar necivilizată, ci şi inconfortabilă, deoarece îi amintea lui Innes propriile sentimente peste care trecuse cu doar puţin timp în urmă.

Se întreba dacă nu cumva le-ar fi mai bine dacă ar locui la New York, deoarece societatea era mai puţin închisă, mai puţin izolată. În Toronto, Louise avea prieteni şi familie, dar adesea nu găsea nimic de făcut, iar lipsa ocupaţiei crea un ansamblu de simptome neplăcute: plictiseală, iritaţie, uneori văicăreală, tendinţa de a dramatiza. Nu-şi putea umple orele aşa cum făceau alte femei din clasa de mijloc, citind sau cosând. La început, Louise se opusese să îşi însuşească alfabetul Braille, dar acum reuşea să citească la nivelul unui copil normal de şapte ani.

Dar acestea erau gânduri pentru mai târziu, pentru călătoria de întoarcere pe tren către Toronto. Deocamdată, Innes voia să se bucure de scurta lui vacanţă. De hotelul care avea în hol o machetă a sa, din sticlă. De cinele la care luau parte Margaret şi Angus, fata într-o rochie de adult cu o curea din mărgele negre. De prânzul cu un coleg de la o facultate de medicină urmat de un tur al oraşului în Buick-ul doctorului. Lui Innes îi plăcea în mod deosebit să hoinărească de unul singur atunci când Louise se odihnea. Faptul că se plimba astfel, fără nicio destinaţie anume şi fără un program special, îi producea o senzaţie de libertate.

— De fapt, trebuia să iau şalul, spuse Louise.

— Îţi este frig? Pare o zi călduroasă. De fapt, chiar neobişnuit de caldă pentru acest anotimp.

— Da, dar eu stau jos şi tu mergi. E normal să îmi fie mai frig decât ţie.

Innes nu răspunse, deoarece învăţase cu ani în urmă că Louise nu era niciodată dispusă să renunţe la o idee.

— Vorbeşte cu mine, insistă ea.

— Străzile sunt aglomerate, începu el.

— Da, da, aud şi eu asta. Zi-mi de cădiri, de vitrine.

— Stai să mă dau câţiva paşi în spate.

Innes opri căruciorul în faţa unei vitrine ornate în stilul secolului al XIX-lea şi îi descrise şemineul cu focul „aprins”, un pom de Crăciun cu luminiţele strălucitoare şi costumele membrilor familiei adunaţi în jurul lui. Apoi se uită la altă vitrină.

— Au de vânzare nişte halate drăguţe, spuse. Cred că lui Margaret i-ar plăcea unul din ele.

— Descrie-l.

— S-ar putea să fie din lână, deoarece pare foarte moale. Ca de pluş. Nu mă pricep foarte bine la materiale.

— Putem intra? Ţi-e uşor cu căruciorul? Aş putea pipăi eu materialul.

— Da, evident, spuse Innes, deşi n-ar fi vrut să părăsească aerul proaspăt, zăpada care se topea, numărul de maşini de pe străzi, cuvintele care ajungeau la el de la persoanele din mulţime. Rezistenţă. Multe lucruri în joc. Scandalos.

Innes împinse cu umărul uşa magazinului, sprijinind-o apoi cu spatele. O tânără cu un şal din blană îi zâmbi, moment care se adaugă numărului de evenimente plăcute neaşteptate. Întrebă o vânzătoare într-un costum de mătase verde din spatele unei tejghele cu mănuşi unde ar putea găsi halatul albastru din vitrină.

— Lenjeria se află la etajul şapte, răspunse aceasta cu o voce nazală indiferentă.

Innes manevră cu uşurinţă liftul larg până la etajul şapte, unde îi întâmpina un întreg univers de bikini, jartiere, halate şi cămăşi de noapte. Căută raionul de halate, către care îndreptă căruciorul. Îi puse Louisei în mână o bucată de halat.

— Pluş, zise ea imediat. Ce culori sunt?

— Roz, alb, bleu şi… ia să văd… galben.

— Care ar prinde-o cel mai bine pe Margaret?

Louise nu-şi văzuse fiica niciodată.

— Cred că cel bleu, spuse Innes. Se potriveşte cu ochii.

— Joan mi-a spus că se pricep de minune la împachetat.

Innes aşteptă răbdător la coada unde se împachetau produsele pentru cadouri, în timp ce soţia lui stătea cuminte lângă un perete, cu urechile pâlnie la femeile din jurul ei. Când îi înmânară pachetul, Innes îşi dădu seama că era o adevărată provocare pentru el şi trebui să o roage pe Louise să îl ţină în poală. Nu putea ţine pachetul şi manevra căruciorul în acelaşi timp.

După ce urcară iar în lift, Innes îşi duse soţia la raionul de parfumuri şi cel de mănuşi, după care ieşiră în soarele strălucitor, pe care Louise îl simţea încălzindu-i faţa. Innes dădu colţul pentru a traversa.

Pe străzi era mai multă lume decât în urmă cu jumătate de oră. Părea că toată lumea voia să profite de o zi atât de călduroasă. Peste stradă, în faţa lui Innes, o mulţime de persoane aşteptau schimbarea culorii semaforului. Innes se opri brusc.

Femeia păşise de pe trotuar pe stradă şi se îndrepta în direcţia lui. Avea o pălărie de fetru cu boruri înguste, un palton din lână cu guler de blană. Nu-l observase pe Innes, deoarece era foarte atentă unde călca prin zăpada topită. Cele câteva secunde

în care Innes a privit-o pe Hazel îndreptându-se către el i s-au părut cele mai intense din viaţa lui.

Scaunul cu rotile îi atrase atenţia, aşa cum se întâmpla cu majoritatea trecătorilor. Privirea rapidă aruncată femeii care îl ocupa. Apoi o altă privire îndreptată însoţitorului. Hazel făcu exact acelaşi lucru. Ochii analizară femeia cu ochelari de soare o dată, de două ori, după care se opriră. Innes văzu cum expresia lui Hazel se schimba, trecând de la o stare de visare blândă la aceea de şoc. Privi în sus către Innes.

Acesta nu o mai văzuse pe Hazel din ziua în care se despărţise de el în Halifax. Louise, geloasă încă din copilărie, găsise acum motivul pentru a fi furioasă pe sora ei care nu era nici oarbă şi nici oloagă. Nu suporta nici măcar ca cineva să îi rostească numele în casă. La început, Hazel îi trimitea scrisori. După ce Innes i le citise cu voce tare pe primele două şi suportase reacţiile violente care au urmat lecturii, încetase să îi mai împărtăşească conţinutul. Într-un final, scrisorile încetaseră să mai vină şi Innes însuşi se opri să mai scrie în numele Louisei. Plicurile aveau timbre de Boston, oraş care, timp de şaptesprezece ani, rămăsese un mister pentru Innes.

— De ce ne-am oprit? întrebă Innes.

— Din cauza traficului, răspunse Innes, care abia reuşea să adune suficient suflu pentru a-i răspunde. Va trebui să aşteptăm să se mai elibereze strada.

— E chiar atât de aglomerat?

— Da, mă tem că da.

Ar fi recunoscut-o pe Hazel oriunde. Ani la rând şi-o închipuise aşa cum era la douăzeci şi doi de ani. Acum avea treizeci şi nouă. Să fi fost căsătorită? Să fi avut copii? Toate întrebările care îi bântuiseră gândurile aproape două decenii i se aglomerau acum iar în minte, şi totuşi nu putea răspunde nici măcar uneia. Într-adevăr, în câteva secunde, va trebui să o părăsească. Louise era foarte capricioasă.

Innes se întinse şi o apucă pe Hazel de braţ, prinzând materialul paltonului. Femeia nici măcar nu clipi. Innes îşi aminti ochii ei strălucitori.

— Innes? îl strigă Louise cu un ton plângăcios. Cutia asta mi se pare tot mai grea.

Innes voia să îi spună un cuvânt lui Hazel. Dar ce cuvânt? Ce cuvânt?

Îi dădu drumul. Aşteaptă, spuse el şoptit. Fără nicio tragere de inimă, se întoarse şi o împinse pe Louise. Mergea, dar nu ştia în ce direcţie. Gândurile îi erau haotice, vălmăşite. Lumina oraşului îl orbea.

— Innes, strigă Louise tare.

— Da?

— Unde mergem?

— Trebuie să rezolv nişte treburi, răspunse el. Te duc înapoi la hotel şi te las să te odihneşti.

— Ce fel de treburi? continuă Louise.

— Trebuie să cumpăr ţigări şi o carte de care am nevoie.

— Bine, răspunse Louise, fericită că se întoarce la cuibul ei temporar. Innes ştia că va comanda ceai şi prăjiturele. Când se va întoarce la hotel, va vedea petele de ciocolată de pe rochia ei.

Hazel stătea exact acolo unde o lăsase Innes: dreaptă, cu geanta la încheietura mâinii, cu ochii acoperiţi de borul pălăriei.

— Cât timp ai fi aşteptat? întrebă după ce ajunse lângă ea. Avea respiraţia întretăiată, deoarece alergase.

— Poate încă o oră.

— Abia puteam să maschez nerăbdarea de a te vedea.

— Arată complet diferit.

— Cum adică?

— Furioasă, cred. M-am întristat să o văd astfel.

Innes încuviinţă. Da, Louise era furioasă. Aşa fusese întotdeauna. Nu-i făcea niciun bine unui bărbat să se sacrifice pentru o femeie dacă nu o putea iubi suficient de mult. Un bărbat îl lovi peste cot, trecând pe lângă el.

— Am venit aici într-o vacanţă, spuse el.

— Încă locuiţi la Toronto.

— Da, la aceeaşi adresă.

— Nu i-am mai scris.

— Nu mi-a mai permis să îi citesc scrisorile, zise el.

Innes o trase pe Hazel din calea uni biciclist. Mâna îi întârzia pe braţul ei.

— Întotdeauna e la fel de aglomerat? o întrebă.

— Da, în această perioadă a anului.

Ridică privirea spre el de sub borul pălăriei. Innes observă că emana siguranţă de sine. Era consecinţa timpului sau a experienţei.

— Am o cameră, spuse Hazel.

Innes fu surprins de îndrăzneala invitaţiei. Apoi îşi schimbă părerea. Nu puteau sta la colţul străzii.

— Locuieşti aici? întrebă. În oraş?

— E destul de departe, către periferie.

— Luăm un taxi?

— Cum vrei.

— Am foarte puţin timp la dispoziţie.

În taxi, Innes îi luă mâna înmănuşată în mâinile sale. Nu era suficient. Îi scoase mănuşile şi apoi şi le scoase pe ale sale. Hazel nu protestă. El îi ţinea mâna într-o strângere apăsată.

Urcară pe bulevard, trecură pe lângă nişte vile şi pe lângă parc. Innes vedea oraşul doar la marginea chipului lui Hazel.

Parcară în faţa unei clădiri modeste, din cărămidă maro. După ce ieşi din taxi, Hazel urcă treptele şi îl aşteptă în faţa unei uşi cu geamuri de sticlă mată albastră.

— Aici locuieşti? întrebă el, uitându-se la clădirea cu patru etaje.

— Am un apartament aici, răspunse Hazel zâmbind.

Urcară în liftul mic până la etajul patru. În lift, Innes se întinse să o ia de mână, nevoind să îi dea drumul nici măcar o secundă. Ieşiră într-un coridor întunecat. Hazel îl conduse la uşa apartamentului şi descuie.

Innes îi ţinu paltonul în timp ce se dezbrăca. Îşi dădu şi el paltonul jos. Nu ştia unde să le aşeze.

— Acolo, îi indică Hazel, arătându-i un scaun crăpat de lemn şi trădând o nerăbdare care îi urcă lui Innes inima în gât.

Hazel, în picioare în faţa lui, era îmbrăcată cu o rochie dintr-un material maro, subţire, prinsă în talie cu o curea. Avea părul tuns scurt şi ondulat. Rochia maro îi venea exact până sub genunchi. Era mai slabă. Innes medită că multe femei erau slabe în vremea aceasta. Nu-şi mai amintea picioarele solide, musculoase.

— M-am gândit deseori la tine, îi spuse.

Femeia încuviinţă.

— Ţi-a fost foarte greu?

— Cu Louise? În viaţă, în general?

— Cu Louise.

— Nu, răspunse el. Nu foarte greu. Doar uneori.

— Ai făcut-o pentru mine. Ca să pot pleca.

— Motivele mele păreau foarte complicate pe atunci, răspunse Innes.

— Ţi-a lăsat un gust amar toată povestea asta?

— Nu, nu mi-a lăsat niciun gust amar.

O urmă în penumbra unei camere mici, întunecoase. Pe pat se afla o pătură despre care Innes ştia acum că e din pluş. Chiar şi în starea de euforie în care se afla, reuşi să observe măsuţa de toaletă, un colier de perle atârnat într-o agăţătoare de lângă oglindă. Mai târziu avea să observe şi alte mici detalii: dresurile de mătase proaspăt spălate puse la uscat pe bara de prosoape din baie,

portocala din frigider, sulurile de hârtie igienică dintr-un sertar.

Părea imposibil ca Hazel să fi locuit aici în toţi aceşti ani.

— Sunt profesoară la o şcoală de fete din oraş, îi spuse Hazel.

— Te-ai căsătorit?

— Nu.

— Eu aşa am crezut. De fapt, eram sigur.

— Nu.

— Sigur a existat… Dar aici Innes se opri. Nu putea întreba despre alţi bărbaţi. Nu în această cameră, nu în situaţia dată. Am un fiu, spuse el în schimb. Un băiat extraordinar. Cred că va studia inginerie. Poate chiar arhitectură. Am fost de două ori împreună să vedem Empire State Building. Am şi o fată. O cheamă Margaret. Este foarte talentată la pian.

— Cum se numeşte băieţelul?

— Angus, răspunse Innes şi apoi făcu o pauză. Este numele tatălui meu. Iar tu eşti mătuşa lor.

— Ştiu despre mine?

— Foarte puţin. Doar că exişti. Le-am spus că ai fost rănită la Halifax, explică el cu oarecare ruşine în glas. Că locuieşti în străinătate.

Hazel încuviinţă.

— În cel mai bun caz, mai am la dispoziţie douăzeci de minute, spuse Innes.

Prin rochia subţire, îi simţea vertebrele. Îşi scoase cămaşa pe cap. Hazel îşi desfăcu jartierele cu grijă. Innes simţea ţesătura pluşului pe spate. Respiraţia ei era dulce. Innes nu se gândi nici măcar o secundă la Louise, căreia îi sacrificase fericirea pe care ar fi putut-o trăi ani la rând. Deoarece Innes a crezut întotdeauna că, dacă ar fi avut mai mult timp la dispoziţie, ar fi putut-o convinge pe Hazel să plece împreună cu el. Şi nu ar fi văzut-o pe Louise în după amiaza aceea aşezată în scaunul cu rotile.

Stăteau goi pe pat, uitându-se unul la altul. Coapsele lui Hazel erau umede. Innes putea vedea liniile femeii de treizeci şi nouă de ani, acum, că soarele trecuse de colţul clădirii. Era plecat de aproape o oră. Hazel nu mai era virgină. Cum putea să îşi imagineze că ar fi? O mângâie pe faţă, pe păr.

— Ce predai?

— Istorie.

— Ai locuit aici dintotdeauna?

— Am stat în Boston o perioadă. M-am întors la Halifax. Şi apoi am venit aici.

— Te-ai întors la Halifax? întrebă el surprins.

— Pentru o scurtă perioadă de timp.

— Eu nu.

— Mi s-a părut deprimant, spuse ea.

— Ai avut… iubiţi, zise Innes, ezitant.

— Da.

Innes descoperi că îi părea bine, că nu i-ar fi refuzat această plăcere. Îi părea la fel de bine că nu putea asocia feţe acestor bărbaţi.

— Vreunul care a contat?

— Da.

Cât de ciudat că Innes o cunoscuse pe Hazel doar o noapte, o dimineaţă, o după amiază şi totuşi, îi fusese dor de ea în tot acest timp. Probabil că ceea ce i-a păstrat amintirea era asemănarea dintre cele două surori.

— Nu am puterea să te las, spuse el.

Hazel îl trase la piept. Innes simţea că trebuie să îşi amintească fiecare secundă, pentru ca mai târziu să poată reconstrui această oră în toată splendoarea ei. Uşurinţa cu care Hazel se dezbrăcase. Lipsa ruşinii. Senzaţia inevitabilului.

— Te-ai gândit vreodată la mine? o întrebă.

— Evident, răspunse ea.

— În noaptea aceea în Halifax, înainte de explozie, îţi dăduseşi seama?

— Nu ştiam suficient cât să-mi dau seama, dar privind retrospectiv… da, îmi dădusem seama. Aici făcu o pauză. Ai fost fericit în căsnicie?

— Fericit nu e cuvântul potrivit. Mai degrabă mulţumit. Resemnat.

— Noi doi am fi fost fericiţi?

— Da, răspunse Innes. Sunt sigur de asta.

— Ţi-a făcut copii, zise Hazel.

— Da. La primul a fost mai uşor. Mai greu a fost să o conving pentru al doilea.

Innes medita cât de ciudat era că în ziua aceea în Halifax Louise era cea care strigase că nu va avea niciodată un soţ şi copii şi că Hazel le va avea pe toate, când de fapt era invers. Louise are acum un soţ şi copii.

— Îţi este bine fără copii? o întrebă.

— Da. Mai tot timpul. Uneori mi-e teamă de viitor.

— Louisei nu i-ar fi fost bine, continuă Innes. Abia dacă îi este bine şi aşa, când ne are pe toţi în jurul ei.

— Ce s-a întâmplat în ziua aceea nu pare real.

— Te referi la explozie?

— Da.

— Erai logodită.

— Logodnicul meu s-a întors acasă, răspunse Hazel. El trebuia să stea în Halifax, dar eu nu eram obligată să o fac.

— A fost chiar aşa de simplu?

— Nu.

— În toţi aceşti ani… spuse Innes, şi în acel moment sentimentul de disperare era mai acut ca niciodată.

— Nu ne putem gândi la asta.

— Trebuie să mă întorc la Toronto poimâine.

— O să fie bine, zise ea, mângâindu-l cu degetele pe spate. Innes voia să doarmă. Doamne, cât de mult voia să doarmă în patul acesta. Cu femeia aceasta.

Va trebui să-i spună Louisei că s-a întâlnit întâmplător cu un prieten şi că a pierdut noţiunea

timpului. Avea să piardă concertul dacă mai rămânea. Louise ştia că Innes, de teama unei catastrofe, va face în aşa fel încât să nu piardă concertul.

Aceasta era o catastrofă.

Cu o mişcare rapidă se ridică din pat. Găsi hainele, pe care şi le punea pe măsură ce dădea peste fiecare piesă. Când se uită iar către Hazel, o văzu stând pe marginea patului, într-un halat de bumbac. Îşi puse sacoul şi pantofii. Se aşeză lângă ea în timp ce-şi lega şireturile. Paltonul şi pălăria erau pe scaun, în sufragerie. Îi luă mâna.

Senzaţia care îl încerca acum era atât de puternică încât semăna cu durerea fizică. Oare nu se sacrificase suficient? De fapt, dacă se gândea mai bine, n-au fost numai sacrificii. Avusese meseria care îl satisfăcea pe deplin şi o familie. Avusese o viaţă.

Nu o putea părăsi pe Louise. N-ar fi cinstit. O sărută pe Hazel şi se ridică. Se îndreptă către uşă şi puse mâna pe clanţă.

Agnes îşi sprijinea capul în mâini. Nu se putea hotărî. Innes va apăsa clanţa şi va ieşi din cameră? Nu se va mai întoarce niciodată? Ar fi bine aşa? Ar fi un om bun dacă ar face asta?

Îl vedea cum ezită, cu mâna pe geamul de sticlă mată. Poate observase ochiurile de geam din uşă, poate auzise o sirenă. Nu ştia exact unde se afla. Va trebui să caute un taxi şi va trebui să refacă drumul chinuitor până la hotel, care doar cu o oră în urmă avea pentru el o atracţie extraordinară.

Hazel aştepta răbdătoare în spatele lui. Nu putea fi decizia ei. Nu-l putea influenţa pe bărbatul de la uşă şi nici nu putea încerca să îl convingă. Agnes nu putea decât să-şi imagineze ce era în mintea ei. Agnes ştia ce spera.

Aşa că nu, hotărî ea, lăsând pixul pe masă. Innes nu avea să o părăsească pe Hazel. Va trebui să plece o perioadă, decise Agnes cu un fel de bucurie calmă, dar se va

întoarce. Poate chiar mâine va reveni pentru o oră. Da, aşa avea să facă. Innes va avea grijă de Louise şi va creşte copiii, dar nu va mai trăi fără Hazel. Ei doi se vor întâlni în New York şi în Toronto. La Cascada Niagara şi în Chicago. Vor fi amanţi până când unul dintre ei avea să moară (cu siguranţă avea să fie Innes; Agnes nu putea permite ca bietul om să mai treacă printr-o suferinţă atât de mare).

Cu inima plină şi imaginaţia satisfăcută, Agnes luă carneţelul şi îl puse în rucsac. Scăpă pixul jos şi se aplecă să îl ridice. Se ridică brusc şi văzu bulele uleioase, cilindrice la coada ochilor. Se gândea că poate se datorau mai degrabă tensiunii decât unei probleme cu vederea.

Va termina povestea când va ajunge acasă. Poate chiar o va trimite la o editură pentru a fi publicată. De ce nu? În timp ce îşi punea geanta pe umăr, Agnes se gândea care ar fi scopul ficţiunii dacă nu acela de a fi publicată. Dacă nu acela de a rescrie istoria. Dacă nu acela de a îndeplini vise arzătoare?

Bridget avea o foame de lup, deoarece nu mâncase mai nimic în ziua anterioară din cauza nunţii, a emoţiilor, a lenjeriei ca un corset de metal, dar nu voia să îl trezească pe Bill. Deschise uşa sufrageriei şi se aşează lângă fereastră, privind cum soarele îşi făcea drum către vârful dealului. După un timp, o văzu pe femeia pe care o tot întâlnise prin han făcând diverse treburi: servind la masă, înregistrând oaspeţi şi, o dată, chiar cărând o valiză.

— Vă pot servi cu ceva? o întrebă aceasta.

— Ştiu că nu sunteţi gata, răspunse Bridget, dar dacă aţi putea să-mi aduceţi ce vi se pare mai uşor. Cafea, poate suc şi nişte cereale, dacă aveţi.

— Sunteţi mireasa, zise femeia.

— Da, eu sunt.

Bridget se gândea că trebuie să existe un cuvânt pentru conceptul de „mireasă la patruzeci şi trei de ani”. Era genul de cuvânt pe care îl au în vocabular doar inuiţii.

Privi fascinată cum femeia puse comanda în liftul care ducea la bucătărie, la primul etaj. Oare Matt şi Brian văzuseră liftul? Nu cu foarte mult timp în urmă, unuia dintre ei i-ar fi putut trece prin minte să-l îmboldească pe celălalt să se urce şi să facă o plimbare cu el.

Avea să-i trezească pe băieţi la zece, ca să aibă timp să se îmbrace şi să împacheteze. Spera că încă mai aveau toate piesele fracurilor. Îşi închipuia gulerele albe, eşarfele de mătase purtate pe post de curea şi cravatele aruncate pe podeaua camerei de la subsol unde se afla masa de biliard. Bridget avea să îşi împacheteze lucrurile ei şi avea să-i roage pe băieţi să ducă bagajele la maşină. Apoi va merge să o caute pe Nora pentru a-i mulţumi. Pentru amabilitate, pentru mesele extraordinare, pentru toate aranjamentele. Fusese mai mult decât generoasă. Bill trebuia să plătească ceva (nu-i spusese lui Bridget suma exactă), dar ştia că Nora sponsorizase serios costul acestui weekend. Nu doar pentru ei doi, ci pentru toţi.

Se gândi la Jerry şi Julie. Oare căsnicia lor avea să supravieţuiască într-un final călătoriei către casă? Se gândea şi la confesiunea uluitoare a lui Agnes (cu adevărat

uluitoare, nu era alt cuvânt pentru asta) şi se întreba ce îi rezerva viitorul acestei femei. Faptul că le dezvăluise secretul aventurii lor avea să îi pună capăt sau să îl determine pe Jim Mitchell să ia măsuri? Era dificil să îl placi pe omul acesta care o ţinuse pe Agnes pe linia de aşteptare în toţi aceşti ani. Sau oare trebuia admirat pentru loialitatea faţă de familia pe care şi-o formase? Bridget îşi făcea griji că nunta ei contribuise în mod neaşteptat la destrămarea altor două cupluri. Cât de puternice erau întâlnirile acestea. Oare de aceea refuzau atâţia să ia parte la ele?

Şi apoi, mai era misterul cu Nora şi Harrison. Oricine putea observa clar că se produsese o schimbare. Nora se aşezase lângă Harrison la ceremonie. Să însemne asta ceva? Nu putea întreba aşa, pur şi simplu. Nu o cunoştea pe Nora suficient de bine. Îşi aminti modul în care Nora părăsise încăperea după ce Agnes lansase provocarea tuturor celor de la masă.

Îşi amintea câte ceva din noaptea aceea, cu mulţi ani în urmă. Îşi aducea minte că se giugiulea cu Bill într-un colţ (hotărâseră că era prea frig pentru a merge pe plajă), încercând să fie discreţi, ridicându-se din când în când pentru a lua o sticlă de Coca Cola. Îşi amintea că petrecerea era zgomotoasă, că băieţii păreau să se ameţească mult mai repede decât de obicei. Plutea în aer senzaţia că totul avea să ia sfârşit. Într-o săptămână aveau să aibă cu toţii examene, iar în două săptămâni aveau să plece de tot. Bill la familia lui din Albany, Bridget la familia ei din Foxboro. Ar putea trece săptămâni fără să îl vadă, iar dacă Bill ar reuşi să vină să o viziteze, părinţii ei aveau să îi supravegheze foarte atent. În septembrie, Bill avea să plece la facultate.

Îşi aminti că auzise vestea cum că Nora şi Harrison fuseseră văzuţi sărutându-se în bucătărie. Bridget îşi spusese atunci: „Aşa cum trebuie să fie”. Nu o recunoscuse dinainte, dar ştia că cei doi sunt un cuplu potrivit, că Nora se potrivea mult mai bine cu Harrison decât cu Stephen. Relaţia aceea o surprinsese de la început. Şi în noaptea

aceea şi-a dat seama şi de altceva: că Harrison o aşteptase dintotdeauna pe Nora.

Dorinţele lui Bridget erau destul de simple acum. Voia să trăiască până când Matt ajungea în ultimul an de facultate. După aceea, va trebui să creadă că Matt se va descurca singur. Ştia că cere mult. Existau puţine şanse să trăiască şi până când Matt avea să termine liceul.

Nu avea suficient timp la dispoziţie. Moartea ei va fi o probă foarte grea pentru el. Spera ca Bill să aibă inspiraţia de-a se ţine de el un an după terminarea liceului şi-l va determina să îşi amâne intrarea la facultate. Că îl va pune să muncească, că îi va impune să vină noaptea devreme acasă, că va discuta cu el mereu. Va vorbi cu Bill despre subiectul acesta când va simţi că este pregătit să o asculte. Poate într-un an, dacă totul merge bine.

Auzi clopoţelul liftului. Femeia blondă îi aduse micul dejun. Pe tavă se aflau şi cereale, dacă voia, dar mai erau o groază de alte lucruri: ouă cu şuncă prăjită, o brioşă pufoasă cu unt dulce, un bol de mure cu o cană de smântână alături şi un ibric de argint cu cafea.

Un adevărat festin pentru o mireasă.

Bridget râse şi o întrebă pe femeie cum se numeşte. Nu-i spuse lui Judy că nu va putea mânca totul, pentru că ştia că n-ar fi adevărat. Va mânca fiecare bucăţică.

O mişcare la uşa de intrare îi atrase atenţia. Tânăra care intra îi surprinse privirea şi îşi duse mâinile la piept. Bridget se gândi că dacă Melissa nu se întorsese să plece era un semn al personalităţii sale bune. Ghicea că venise pentru micul dejun, pentru că voia să plece pe neobservate, fiind sigură că mirii dormeau la ora asta.

Cât de drăguţă era, chiar şi aşa, stânjenită. Avea un tricou alb, cu imprimeu marinăresc care i se mula pe abdomenul plat şi pe talie, iar tivul jeanşilor lăsau să se vadă doar vârfurile cizmelor negre. La gât purta un lanţ subţire de argint.

Bridget se ridică pe jumătate şi o strigă. Reticentă, Melissa se îndreptă în direcţia ei.

— Nu vrei să stai cu mine? o întrebă Bridget.

Bine educată, fata traversă încăperea, dar refuză să o privească în ochi. Încet, cu oarecare emfază, îşi desprinse braţele de pe piept şi trase un scaun din faţa lui Bridget.

— Unde e tata? întrebă imediat.

— Doarme, răspunse Bridget.

— Aha. Nu prea mi-e foame.

— Te aşteaptă un drum lung, îi aminti Bridget.

Melissa ridică din umeri.

(Evident că oamenii bătrâni cred întotdeauna că drumurile sunt lungi).

— Vor pune un bufet mai târziu, îi explică Bridget, dar poţi comanda ceva din meniu. După cum vezi, mie mi-au adus o grămadă. Bridget aruncă o privire mâncării din faţa ei. Melissa avea să creadă că e lacomă. Eu am comandat cereale şi uite ce mi-au adus.

Melissa încuviinţă.

— Ai dormit bine? o întrebă Bridget.

Fata trecea cu degetul peste tacâmurile de argint.

— Da, am dormit bine.

— Cum a fost la biliard?

Melissa părea că nu înţelege.

— La biliard, repetă Bridget.

— A, la biliard. Brian ne-a bătut pe toţi.

Bridget îşi spuse că nu avea să mai întrebe nimic, până când Melissa avea să emită o propoziţie sau să vină cu o întrebare.

Judy veni la masă pentru a lua comanda fetei. Îi întinse un meniu şi se aşeză în poziţie de aşteptare, dar Bridget se îndoia că Melissa reuşea să citească mai departe de prima linie.

— Cereale de ovăz, spuse nervoasă. Şi un ceai, vă rog.

— Avem Earl Grey şi…

— Earl Grey, răspunse Melissa repede.

După ce Judy se îndepărtă, Melissa continua să stea cu mâinile în poală, uitându-se fix pe fereastră, fără îndoială recunoscătoare pentru priveliştea care i se oferea.

— Mă bucur că ai venit la nuntă, spuse Bridget. A însemnat foarte mult pentru tatăl tău.

Melissa încuviinţă.

— Ştiu că nu ţi-a fost uşor.

— Matt a fost simpatic, zise Melissa, iar inima lui Bridget tresăltă de bucurie. Observaţia aceasta era mai mult decât un răspuns politicos la adresa ei. Un indiciu, poate. Un punct de plecare.

— Înseamnă că ai un nivel de toleranţă remarcabil de ridicat faţă de băieţii de cincisprezece ani, răspunse ea. Uneori pot fi… ştii tu… destul de enervanţi.

— Nu, a fost simpatic. Chiar am şi vorbit niţel.

Bridget se forţă să nu întrebe despre ce. Deşi ar fi dat orice să afle.

— Ar trebui să vii la noi cândva, spuse Bridget, ştiind că sugestia era riscantă.

Melissa îşi îndreptă privirea în altă parte. Bridget ştia că va exista întotdeauna o loialitate extraordinară faţă de mama ei, lucru cu care ea nu putea rivaliza. Era o calitate pe care nu puteai decât să o admiri.

— Poate, răspunse Melissa, lăsând astfel uşa deschisă, dar fără a face promisiuni.

Bridget se gândi că era suficient. De fapt, era foarte mult. Apoi continuă să pună întrebări la care Melissa răspunde politicoasă. La un moment dat puse şi ea o întrebare care o uimi pe Bridget.

— Cum te simţi? întrebase fata.

Bridget se gândi un minut. Luă o gură de cafea. Hotărî să îi spună Melissei adevărul gol goluţ.

Îşi făcea griji din cauza tentaculelor crabului aceluia sub formă de stea, îi spuse fetei. Recidiva, termenul medical pentru reapariţia cancerului, avea posibilităţi de cincizeci la sută. În cazul acesta, avea să apară în oase, pe creier sau la ficat. Spera să trăiască până când Matt avea să împlinească vârsta Melissei. Acesta era schimbul pe care îl făcuse cu Dumnezeu: lasă-mă să trăiesc până când Matt împlineşte douăzeci de ani şi apoi poţi face ce vrei cu mine. Nu se putea folosi termenul „vindecare”. Trebuia să se gândească la ea ca la o „activitate în desfăşurare”.

Îi spuse toate acestea Melissei, care părea uimită din când în când de revelaţiile făcute, dar pe care părea să le asimileze cu îngrijorare. Bridget se gândi că era persoana perfectă în care putea să aibă încredere. O femeie care ar putea fi interesată de toate aceste informaţii, dar care să rămână detaşată. Străinul din avion căruia i te confesezi în totalitate.

— Răspunsul acela pe care l-ai dat aseară la cină, spuse Bridget, despre arabii din avion. Cred că a fost cel mai inspirat dintre toate.

Melissa ridică uşor capul. Bridget ştia că fata înţelegea că mama ei vitregă voia să spună exact ceea ce spusese, că nu încerca să o flateze, că o femeie care tocmai mărturisise teama de o revenire a cancerului la oase nu poate spune decât adevărul.

Soarele îi încălzea spatele lui Bridget în timp ce aranja bagajele în maşină. Matt şi Brian cărau valize, genţi de voiaj şi cadouri pe care le depozitau în spatele maşinii. (Cadouri! Bridget nu anticipase aşa ceva). Bridget îi spusese lui Bill în momentul în care acesta le găsise pe cele două femei la masă în sufragerie (prevenind situaţia de care se temea, adică o nouă cădere a lui Bill, deoarece noul ei soţ era clar predispus la astfel de reacţii în weekendul acesta) că ar trebui să o însoţească pe Melissa, ca să nu facă drumul singură. Bridget avea să meargă cu Matt şi Brian. Apoi plecă în căutarea Norei, dar nu o găsi nicăieri. Nu voia să o deranjeze la ea în apartament. Din când în când, avea şi Nora nevoie de somn.

Avea să îi trimită o scrisoare lungă după ce va ajunge acasă.

— Şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Bridget se întoarse şi îi văzu pe Rob şi Josh, cu genţi de voiaj identice aruncate peste umăr.

— Unde e mirele? întrebă Rob.

— Ne-am despărţit, răspunse Bridget.

— Aşa repede, o consolă Rob, zâmbind.

Bridget îl îmbrăţişă.

— Mulţumesc pentru că ai venit.

— N-aş fi lipsit pentru nimic în lume.

— Să aveţi o viaţă lungă şi fericită, spuse şi Josh, luând-o pe Bridget în braţe într-o îmbrăţişare rapidă, ca cea a unei cunoştinţe care ar putea deveni curând un prieten bun.

— Vă sun săptămâna viitoare, zise Rob. După o perioadă normală de fericire conjugală.

— Rămâi în Boston un timp?

— Douăzeci de zile. Le număr.

— Iar tu te duci la Londra, i se adresă Bridget lui Josh.

— Peste patru zile.

— Succes.

— Mulţumesc.

— Noi o să plecăm, continuă Rob. Se întoarse către Matt. Să ai grijă de mama ta, adăugă şi îi strânse mâna. O să îţi trimit CD-ul acela de care vorbeam şi continuă să te antrenezi la chitară.

Matt încuviinţă şi Bridget înţelese că fiul ei era extrem de încântat că muzica lui era apreciată de un muzician atât de talentat.

Rob se întoarse, cu un început de la revedere. Apoi se opri. Se îndreptă către locul unde stătea Bridget şi o îmbrăţişă iar, de data aceasta câteva secunde bune. Îmbrăţişarea aceasta spunea ceea ce nu spusese tot weekendul, ceea ce nu putea spune în faţa fiului ei: O să învingi boala.

Rob îşi reluă poziţia şi ridică mai sus cureaua genţii de voiaj.

— Şi eu cred la fel, spuse Josh.

Bridget trânti portiera din spate a maşinii.

— Bine, suntem gata, le spuse băieţilor. Urcaţi în maşină.

Deşi oricare dintre ei ar fi putut sta în faţă, aleseseră să stea împreună în spate. Bridget dădu maşina în marşarier. Nu îşi luase rămas bun de la Agnes şi de la Harrison. Oare plecaseră deja? Bridget întoarse, moment în care observă o creangă strălucind. Se gândi că poate era o iluzie optică din cauza soarelui, pentru că doar o singură creangă strălucea.

Opri maşina. Priveliştea era mult prea frumoasă pentru a o ignora. Creanga arăta către munţi şi strălucea de parcă ar fi fost bătută în pietre preţioase.

Probabil că zăpada rezistase pentru că fusese la umbră, dar acum, că soarele o atinsese, rama ca de diamante avea să reziste căldurii doar câteva secunde. Lui Bridget îi veni o idee. O idee extraordinară. Existau toate şansele să supravieţuiască. Ar putea asista la mai multe meciuri de baseball ale lui Matt. Poate că Melissa va veni la ei de Crăciun. Într-o zi poate că va sta emoţionată în public, asistând la ceremonia lui Matt de absolvire a facultăţii.

Poate că ea şi Bill vor îmbătrâni împreună. Şi vor trăi până ce vor fi chiar foarte bătrâni.

Gândurile acestea erau atât de uluitoare, încât se uită la Matt pentru a-şi da seama dacă şi el văzuse creanga strălucitoare, dacă şi el gândea la fel. Dar fiul ei îşi pusese deja căştile pe urechi şi butona la Walkman. Băiatul îi zâmbi şi îi făcu un semn scurt cu mâna.

Ce minunăţie, îşi spuse Bridget în timp ce băgă în viteză şi ieşi din parcare.

Harrison se întoarse în camera lui şi începu să împacheteze. Pe birou se afla scrisoarea către Evelyn, pe care o scrisese cu două zile în urmă. O citi şi apoi o rupse, aruncând bucăţile în coşul de gunoi. Cu ochii ei de avocat, Evelyn ar fi observat repetarea numelui Norei şi şi-ar fi pus anumite întrebări.

După ce termină de făcut valiza, Harrison privi roată prin cameră pentru a se asigura că nu uitase nimic. Păşi în hol. Lăsă uşa grea să se închidă în urma lui.

Porni către holul de la intrare, la recepţie, dar după ce coborî scările, făcu un ocol rapid la bibliotecă. Admiră priveliştea care se întindea dincolo de fereastră (privelişte care îi era deja familiară şi prin urmare îşi mai pierduse din farmec), la aparatul de înaltă tehnologie pentru cafea, la fotografia înrămată care arăta casa aşa cum era cu ani în urmă. Studie încă o dată traseul de alergări şi umbra trenului în depărtare. Casa era mai veche decât viaţa unei Nora, a unui Carl Laski sau unui anume Harrison Branch sau decât fantoma unui Stephen Otis. Harrison se întrebă câte alte poveşti mai existau într-o casă atât de veche.

Merse în hol, dar la biroul de la recepţie nu se afla nimeni. Aşteptă un timp, apoi puse pe tejghea cheia mare, aurie. Deja le dăduse cardul. Aveau să îi trimită factura mai târziu. Cât de straniu va fi să primească bucata aceea de hârtie la Toronto. Să aibă pe masa din bucătărie un plic de la hanul Norei. Un univers care se intersecta cu altul în mod dureros. Oare va putea deschide plicul sau pur şi simplu îl va arunca în teancul cu facturi pentru a se uita în el mai târziu, poate chiar după câteva luni?

Plicul acesta avea să îl doară, aşa cum amintirea lui Stephen apărea şi durea în orice moment. Puse geanta pe umăr şi ieşi în lumina soarelui. Trotuarul era ud. Labirintul se vedea în toată splendoarea. Chiar şi gardul din fier forjat strălucea la soare.

Păşea repede îndreptându-se către maşină. În mai puţin de două ore avea să ajungă la Hartford. Mai dura o oră până când pleca avionul. În două ore era la Toronto. Va ajunge acasă la timp pentru cina de duminică, un ritual

demodat pe care el şi Evelyn hotărâseră să îl păstreze, gândind că băieţii aveau nevoie de o masă fixă în timpul săptămânii. Evelyn avea să gătească friptură de miel (preferata lui) sau măruntaie de porc (preferatele băieţilor) şi vor lua masa în tihnă, fără a permite întreruperi. Astăzi, cina va fi un fel de tortură pentru Harrison, deşi cea de săptămâna viitoare va fi mai uşor de suportat şi tot mai acceptabilă în săptămânile următoare. Şi, într-un final, amintirile acestui weekend de nuntă nu îl vor mai însoţi în fiecare zi, ci vor apărea doar uneori, la prânz, să spunem, în timp ce va aştepta vreun coleg şi va încerca să deseneze din memorie pe un şerveţel de hârtie linia curbată a acoperişului hanului.

Spune-mi o poveste, îl rugase ea.

Harrison deschise portbagajul şi puse geanta. Auzi un zgomot în spate şi se întoarse. Un cuplu, înconjurat de prieteni şi familie, ieşea din han îndreptându-se către o maşină care îi aştepta şi de care erau agăţate în spate conserve goale, în vreme ce de capotă atârnau panglici colorate umede. Harrison nu văzu cuplul decât o secundă şi se gândi că erau mirele şi mireasa de la petrecerea Karola-Jungbacker, nunta care avea loc în acelaşi timp cu cea a lui Bill şi a lui Bridget. Îmbrăcată sport cu un tricou şi jeanşi care se mulau pe corpul subţire, mireasa sărea peste trepte, arborând un zâmbet fericit şi oprindu-se să mai îmbrăţişeze un prieten. Mirele o ţinea de spate, de parcă ar fi ghidat-o prin noua viaţă pe care o începea. Cu o constituţie solidă, îmbrăcat într-un tricou pe care scria Dartmouth pe piept, se întoarse pentru a strânge mâna cuiva. Se aplecă în faţă, râzând. Un bărbat din mulţime cu un aparat de filmat îl strigă: Uită-te aici, Ian. Aici. Harrison auzi alte strigăte care îi însoţeau pe cei doi.

Să fiţi cuminţi, strigase cineva. Să nu fiţi cuminţi, strigase altcineva.

Din uşă, Nora făcea cu mâna. Harrison nu ştia dacă gestul îi era adresat lui sau celor doi, şi, prin urmare, o salută şi el. O mişcare timidă, care ar fi putut trece neobservată.

Mirele o ajută pe mireasă să se urce în maşină, după care porni motorul. Harrison privi cum maşina, cu toate conservele acelea cu un zgomot infernal, făcu o mişcare circulară şi trecu pe lângă el. Tânăra, încă zâmbind, se uită la Harrison, care îi răspunse tot cu un zâmbet.

Se gândea că au toată viaţa înainte. Vor avea parte de momente extrem de frumoase. De riscuri mari. De dragostea copiilor. De senzaţia de ruptură. De un diagnostic. De senzaţia de eliberare de suferinţă. De multă dragoste. De trădare. De catastrofe.

Când se întoarse pentru a deschide portiera maşinii, se simţi dintr-odată pustiit. Timp de un minut nu putu respira. Nu se gândise înainte cât de mult avea să îl doară fizic despărţirea de Nora.

Faptul că pleca ar putea fi o decizie greşită. Greşită dintr-o groază de motive corecte. Privi către uşa hanului, dar Nora intrase deja.

Se întreba dacă era posibil că o ia de la început. Oare ar fi putut rescrie istoria împreună cu Nora? Bill şi Bridget au făcut-o. Ar fi putut să construiască o viaţă alături de Nora după atâţia ani?

Îl învălui o senzaţie puternică de rezistenţă. Charlie, îşi spuse. Tom.

Se sprijini de portieră şi rămase aşa câteva clipe.

Mulţumiri

Sunt mulţi cei cărora le datorez mulţumiri. Katherine Clemans, un editor înnăscut. Chris Clemans, care mi-a arătat bucuriile baseball-ului. Molly Osborn, care mi-a vorbit despre hocheiul de câmp. Celeste Cooper, cu care îmi place la nebunie să fac brainstorming. Elinor Lipman, prietenă dragă din punct de vedere literar şi nu numai. Jennifer Rudolph Walsh, căreia îi datorez atâtea. Michael Pietsch, iubitul căpitan al vasului. Asya Muchnik, ale cărei ochi iscusit şi fire caldă le apreciez atât de mult. Heather Fain, care face latura publică a vieţii de scriitor atât de uşor de suportat. Karen Landry, căreia pare să îi placă baseball-ul chiar mai mult decât mie.

Cel mai mult, însă, aş vrea să mulţumesc tatălui meu, Richard Shreve, căruia îi este dedicată această carte, pentru că ne-a convins, pe mine şi pe surorile mele, Janet Martland şi Betsy Shreve-Gibb, că putem să fim sau să facem orice ne dorim, dacă ne străduim suficient. Uneori viaţa ne-a arătat contrariul, dar n-am vrut niciodată să-l dezamăgim.